Vol.5 | No .1280 | Thu. December 27. 2018 | پنج‌شنبه ۶ دی ۱۳۹۷ | ۱۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۲۸۰ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۲۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۳۶۸۰۰۰۰ تومان	۱۵۸٤٤۳

پیکر رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام در جوار حضرت معصومه (س) آرام گرفت

رهبر انقلاب بر پیکر آیت‌الله شاهرودی نماز اقامه کردند

صفحه ۲

علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی اعلام کرد

گفت‌وگوهای ایران و طالبان ادامه خواهد یافت

صفحه ۲

براساس گزارش مرکز آمار ایران

رشد اقتصادی ۰/۴ درصد شد

صفحه ۳

رئیس جمهور در جلسه هیات دولت:

یارانه بخش انرژی و سلامت ادامه پیدا می‌کند

عکس: President.ir

۲

سخن نخست

بودجه‌ای خاص برای سالی ویژه

علی قنبری

بررسی لایحه بودجه سال آینده نشان می‌دهد که با وجود بی‌تفاوتی دولت نسبت به رشد اقتصادی، مساله دفاع از معیشت اقشار فرودست مورد توجه بوده است. هر چند در سالی که اقتصاد کشور با محدودیت‌های فراوان مواجه خواهد شد، نمی‌توان انتظار داشت حمایت از فرودستان در کنار رشد معقول اقتصادی در اولویت باشد و هر دو عملی شوند؛ دولت به یکی از این دو می‌توانست جامه عمل بپوشاند و اولی را انتخاب کرد. بودجه سال آینده، بودجه‌ای خاص و منحصر به فرد است، چرا که بابت تحریم‌های امریکا علیه ایران، محدودیت‌هایی برای اقتصاد کشور ایجاد شده که بخش درآمدها را متاثر می‌کند.

همین صفحه

کلان

راه‌های مهار هیولای نقدینگی

رشد نقدینگی به عنوان عوامل اصلی بحران تورمی اخیر اقتصاد ایران، نقطه توافقی است میان بیشتر کارشناسان اقتصادی. با این همه با وجود بحث‌های گوناگون درباره این موضوع با این حال کمتر راهکارها مورد بحث قرار گرفته است. مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی که اخیرا منتشر کرده به راهکارهای مختلف کنترل و کاهش نقدینگی دست زده و بیان کرده مهم‌ترین راهکاری که می‌تواند نقدینگی را در کشور...

صفحه ۳

صنعت، معدن و تجارت

کارت‌های بازرگانی در بوته اعتبارسنجی

تعادل | مجوز واردات با کارت‌های بازرگانی وارد مرحله جدیدی شد؛ چراکه براساس دستورالعمل قبلی هیات دولت، دارندگان کارت بازرگانی در سال نخست تجارت خود فقط مجاز به واردات ۵۰۰هزار دلار کالا بودند، اما در سال دوم این رقم به ۲ میلیون دلار افزایش می‌یافت. اکنون براساس تازه‌ترین مصوبه دولت، سقف واردات برای کارت‌های بازرگانی فاقد رتبه‌بندی اعلام شد. به موجب دستورالعمل ابلاغی از سوی معاون اول رییس‌جمهوری، سقف ارزشی واردات برای دریافت‌کنندگان کارت بازرگانی بر اساس «رتبه‌بندی اعتباری سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری» تعیین می‌شود. البته در صورت عدم امکان رتبه‌بندی، این سقف در سال نخست، همان ۵۰۰هزار دلار خواهد بود. همچنین براساس این تصمیم، سقف ارزشی واردات در زمان ثبت سفارش، اعمال خواهد شد...

۱۴

جهان

حزب راست افراطی ایتالیا میانه‌رو می‌شود؟

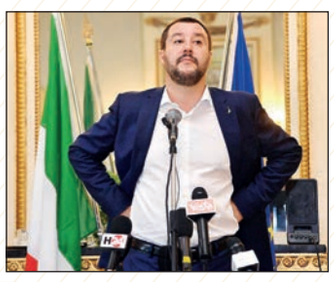

۱۵

بانک

کاهش هزینه بانکداری با روش جدید محاسبه سود سپرده

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس تاکید کرد: هیچ جای دنیا به پول جاری سود نمی‌دهند؛ با تصمیم جدید برای سپرده‌های کوتاه‌مدت هزینه نظام بانکی کاهش پیدا کرد.

محمدرضا پورابراهیمی در گفت‌وگو با خبرگزاری خانه ملت، با اشاره به تصمیم جدید شورای پول و اعتبار برای تغییر در رویه سپرده‌های کوتاه‌مدت، گفت: با این تصمیم هزینه نظام بانکی کاهش پیدا می‌کند، این هزینه در گذشته بی دلیل افزایش پیدا کرده بود، تصمیم جدید کارشناسی شده و درست است.

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس با اشاره به رویه سایر کشورها برای پرداخت سود سپرده بیان داشت: هیچ جای دنیا به پول جاری سود نمی‌دهند، پول جاری با سپرده تفاوت دارد، جالب این جا بود که در رویه گذشته سود به سپرده جاری تعلق می‌گرفت که اگر صبح پول واریز کندو شب پول را برداشت کند، آن روزسود برای پول واریزی پرداخت می‌شد.

نماینده مردم کرمان و راور در مجلس دهم شورای اسلامی در توضیح تصمیم شورای پول و اعتبار اظهار داشت: مفهوم این تصمیم آن است که سود به منابع پولی هر فرد که در یک دوره زمانی بماند، تعلق می‌گیرد و دیگر رفت و برگشت و نوسان خیلی تغییری در آن سود ایجاد نمی‌کند، بنابراین به جای اینکه مبنای سود روز باشد ماهانه سود تعلق می‌گیرد.

وی تاکید دارد: پرداخت سود ماهانه به جذب سپرده بیشتر و کاهش هزینه‌های مالی برای بانک‌ها کمک می‌کند، از سوی دیگر اثر مثبتی بر بنگاه‌های اقتصادی دارد.

بر اساس بخشنامه جدید بانک مرکزی که روز گذشته به شبکه بانکی کشور ابلاغ شده است، از این پس بانک‌ها حق ندارند به سپرده‌های کوتاه‌مدت سود روزشمار پرداخت کنند و باید ضوابط جدید را برای پرداخت سود به این سپرده‌ها رعایت کنند.

براساس مصوبه شورای پول و اعتبار از این پس، معیار پرداخت سود سپرده‌های سرمایه‌گذاری عادی از روزشمار به ماه‌شمار تغییر می‌یابد.

همچنین در این مصوبه تأکید شده که حداکثر نرخ سود علی‌الحساب برای سپرده‌های کوتاه‌مدت عادی ۱۰ درصد سالانه است.

هدف اعضای شورای پول و اعتبار از تصویب این طرح کاهش فعالیت‌های سفته‌بازی بوده است؛ بانک مرکزی معتقد است این طرح منافع خیلی از سوداگران را به خطر می‌اندازد.

سخن‌نخست

بودجه‌ای خاص برای سالی ویژه

علی قنبری | عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس |

بررسی لایحه بودجه سال آینده نشان می‌دهد که با وجود بی‌تفاوتی دولت نسبت به رشد اقتصادی، مساله دفاع از معیشت اقشار فرودست مورد توجه بوده است. هر چند در سالی که اقتصاد کشور با محدودیت‌های فراوان مواجه خواهد شد، نمی‌توان انتظار داشت حمایت از فرودستان در کنار رشد معقول اقتصادی در اولویت باشد و هر دو عملی شوند؛ دولت به یکی از این دو می‌توانست جامه عمل بپوشاند و اولی را انتخاب کرد. بودجه سال آینده، بودجه‌ای خاص و منحصر به فرد است، چرا که بابت تحریم‌های امریکا علیه ایران، محدودیت‌هایی برای اقتصاد کشور ایجاد شده که بخش درآمدها را متاثر می‌کند. این تاثیر دو گانه است، از یکسو با کاهش صادرات نفت ایران به شکل غیر مستقیم یکی از منابع اصلی درآمدها در کشور را با کمبود مواجه می‌کنند و از دیگر سو با کاهش درآمدهای نفتی و با توجه به جایگاه نفت در اقتصاد کشور، به شکل غیر مستقیم درآمدهای مالیاتی نیز دچار کاهش خواهد شد. به این اعتبار اگر لایحه بودجه را بررسی کنیم، متوجه خواهیم شد که اولویت اصلی بودجه رسیدگی به وضعیت معیشتی اقشار فرودست، اشتغال و تولید سه اولویت اصلی بودجه هستند که به نظر می‌رسد حداقل‌های ممکن برای آن فراهم است. در رابطه با بحث رفاه عمومی دولت تلاش کرده تا یارانه‌ها را افزایش دهد و در کنار آن نسبت به قیمت کالاهای اساسی و ثبات آنها برنامه‌ریزی کند. همچنین از افزایش نرخ ارز هم تلاش دارد پرهیز کند و آن را تحت کنترل درآورد. در بحث مربوط به اشتغال، وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی، به ویژه آنها که افزایش بودجه داشته‌اند، باید تحولی ایجاد کنند. دولت انتظار دارد این دستگاه‌ها برنامه‌ریزی‌های توسعه‌ای داشته باشند و نسبت به افزایش اشتغال در بخش‌های مختلف تلاش کنند تا نرخ بیکاری افزایش نیابد. همچنین در زمینه تولید نیز همین دستگاه‌ها، افزایش بودجه داشته‌اند. در یک نگاه کلی، بودجه دولت قصد دارد با اتکا به اقتصاد مقاومتی نسبت به خوداتکایی بیشتر اقتصاد حرکت کند و از وابستگی اقتصاد به نفت و صادرات بکاهد. هر چند دستیابی به این اهداف چندان ساده نیستند و در عمل نیز از دولت انتظار می‌رود به این رویکرد خود پایبند باشد و در زمینه‌های اجرایی نیز موانع را رفع کند. این میان باید به یک نکته هم توجه کرد؛ کسی نمی‌تواند انتظار داشته باشد در شرایط کنونی اقتصاد ایران، به عدالت اجتماعی دست یابیم و دولت موفق شود با برنامه‌ریزی فاصله طبقاتی و ضریب جینی را کاهش دهد. با توجه به فشارهایی که کاخ سفید می‌خواهد به اقتصاد ایران وارد کند، دولت اگر موفق شود اقشار آسیب پذیر را از گزند مشکلات بیشتر مصون نگه دارد، کار بزرگی کرده است. به هر روی صحبت کردن از عدالت اجتماعی، کاهش شکاف‌های درآمدی و و مباحث مرتبط دیگر به این بحث، غیر قابل اجرا و دور از دسترسی است. بنابراین چنانچه وضع معیشتی اقشار فرودست و میانی جامعه ثابت بماند و با دولت موفق شود با سیاست یارانه‌ای خود از فشار بیشتر بر این اقشار جلوگیری کند، کار مهمی انجام داده و اگر مردم همچنان به دولت اعتماد کنند و صبر داشته باشند، می‌توان امیدوار بود که در سال‌های بعدی به این اهداف مهم نیز کشور نائل شود. البته باید توجه داشت که بودجه سال آینده به دلیل محدودیت‌های درآمدی نمی‌تواند یک بودجه مطلوب و قابل اعتنا حداقل برای رشد اقتصادی باشد زیرا برای دستیابی به این مهم باید بودجه عمرانی کشور رشد چشمگیری داشته باشد. با این همه کمبود درآمدها محسوس است و با وجود یک تورم بالا، رشد بودجه این بخش چندان مورد توجه نبوده است. بنابراین بودجه ۱۳۹۸، یک بودجه انقباضی است و به همین دلیل در سال آینده احتمالا رکود نسبی بر اقتصاد کشور حاکم خواهد شد و رشد اقتصادی منفی می‌شود. همچنین در رابطه با نرخ تورم نیز نمی‌توان امیدوار بود که کنترل زیادی بر آن وجود داشته باشد. دولت در هر حال باید تلاش کند تا اولویت‌هایی را که در سه محور رفاه عمومی، اشتغال و تولید در نظر گرفته را با تمهیداتی عملیاتی کند. این میان مباحث دیگری چون تامین آب و مسائل مرتبط به محیط زیست یا خصوصی‌سازی‌های گسترده نیز به عنوان محورهای دیگر به ویژه در نطق حسن روحانی در مجلس مطرح شده که بعید است برای سال آینده فرصت کافی برای عملی شدن داشته باشد.

خبر

رییس سازمان هواپیمایی: امنیت پروازهای ایران استاندارد است

رییس سازمان هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران گفت: اقدامات امنیتی پروازهای هواپیمایی ایران مطابق با استانداردهای سازمان جهانی هوانوردی (ایکائو) است. به گزارش ایرنا، علی عابدزاده در حاشیه بزرگداشت مراسم سالروز تشکیل سپاه حفاظت هواپیمایی در فرودگاه مهرآباد تهران در جمع خبرنگاران، اظهارداشت: امروز ما در کشور دارای شاخص‌های امنیتی بسیار بالایی هستیم که آرامش مردم را درپی دارد. وی تاکید کرد: شاخص امنیتی ما حتی از کشورهای اروپایی و سایر کشورهای منطقه بالاتر است و این موضوع یک امر پذیرفته شده در جهان محسوب می‌شود. رییس سازمان هواپیمایی کشور به تشکیل سپاه حفاظت هواپیمایی اشاره کرد و افزود: با ورود سپاه در بخش ساختاری حفاظت هواپیمایی ما توانسته‌ایم شاخص‌های ارزشمندی را در بحث امنیت پروازها کسب کنیم که توسط استانداردهای بین‌المللی پذیرفته شده است. عبادزاده افزود: اقدامات امنیتی پروازهای هواپیمایی ایران مطابق با استانداردهای سازمان جهانی هوانوردی (ایکائو) است.

دولت

واعظی خبر داد

تشکیل کمیته ملی رصد تحریم در ریاست جمهوری

واعظی درباره جزئیات تشکیل اتاق ضد تحریم در وزارت اقتصاد، گفت: در ریاست‌جمهوری کمیته ملی رصد تحریم تشکیل داده‌ایم و نمایندگان دستگاه‌های مختلف باحضور مرتب در جلسات این کمیته موضوعات مربوط به تحریم‌ها، برنامه‌ها و نیازمندی‌ها برای عبور از تحریم‌ها را بررسی کرده و پیشنهادهای خود را ارایه می‌دهند به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، رییس دفتر رییس‌جمهور و سرپرست نهاد ریاست‌جمهوری پس از جلسه هیأت دولت با بیان اینکه معیشت مردم، اشتغال و تولید محورهای اصلی بودجه سال ۹۸ کل کشور است، گفت: دولت علاقه‌مند به استفاده از نظر مردم در مورد بودجه است و از این نظرها حمایت خواهد کرد. او با بیان اینکه موضوع آب و تامین آب شرب همه مردم کشور از دغدغه‌های دولت و نظام است، گفت: در شرایطی که کشور در دوره خشکسالی بوده و مردم در برخی نقاط حتی با تامین آب شرب خود هم مشکل داشته‌اند دولت حتما باید تلاش کند که آب شرب مورد نیاز همه مردم و حق آبه‌های کشاورزی در هر نقطه‌ای از کشور چه روستا و چه شهر، فراهم شود. وی با تاکید بر اینکه دولت با جدیت بدنبال حل مشکلات مردم است، گفت: وقتی دیدیم که آب‌های زیر زمینی کامل نیست و بارش‌ها کم بوده است، پیشنهاد اینکه همانند بسیاری از کشورها با شیرین کردن آب خلیج فارس بتوانیم مشکل مردم را حل کنیم، در دستور کار قرار گرفت. واعظی معیشت مردم، اشتغال و تولید را محورهای اساسی بودجه امسال عنوان کرد و گفت: قرار است تمرکز بیشتری روی این محورهای اساسی صورت گیرد. رییس دفتر رییس جمهور همچنین یادآور شد: در جلسه هیات دولت در رابطه با شورای برنامه‌ریزی استان‌ها بحث کردیم و قرار شد با توجه با افزایش اختیارات استانداران، وزارتخانه‌های مختلف و سازمان‌ها به مدیران کل استان‌های خود اختیار بیشتری بدهند و همچنین تعداد کارگروه‌ها را از ۱۳ به ۴ کارگروه کاهش دهند و با تشکیل منظم جلسات برای حل مشکلات استان خود اقدام کنند. واعظی در پاسخ به سوالی درباره افزایش قیمت برخی از کالاهای اساسی از جمله گوشت و مرغ با وجود دریافت یارانه ارزی و اینکه آیا از نظارت دولت بر قیمت‌ها خبری هست، گفت: متاسفانه شاهد افزایش قیمت در این بخش بوده ایم که ما راضی نیستیم و حتما باید نظارت بیشتری داشته باشند. رییس دفتر رییس جمهور با بیان اینکه نخواستیم همه توزیع کالا را دولت در دست بگیرد و ساز و کار موجود برای توزیع کالا حفظ شده، تصریح کرد: متاسفانه برخی از افزایش قیمت‌ها زمانی اتفاق افتاد که با التهاب در جامعه مواجه بودیم، خوش‌بختانه این التهاب فروکش کرده و غیر از لبنیات، گوشت قرمز و مرغ برخی افزایش قیمت‌ها متوقف شده یا اینکه روند آن کاهشی شده است، که باید تدابیر لازم اندیشیده شود. واعظی با بیان اینکه رییس جمهور در جلسه دولت در این زمینه به وزیران مربوط تذکر دادند، گفت: شاید لازم باشد کالاهایی که با ارز ۴۲۰۰ تومانی وارد می‌شود در فروشگاه‌های زنجیره‌ای با قیمت مشخص و مصوب توزیع شود تا مشخص شود کسی که بیشتر از این قیمت‌ها می‌فروشد، تخلف انجام می‌دهد. رییس دفتر رییس‌جمهور درمورد طرح ارایه شده از سوی نمایندگان مجلس مبنی بر آزاد کردن ارز در قبال ارایه بسته حمایتی به مردم، افزود: این هم پیشنهادی است که باید روی آن کار شود؛ اگر بتوانیم قیمت را آزاد کنیم اما پول و بسته حمایتی به کسانی که واقعا نیازمند هستند برسد، می‌تواند طرح خوبی باشد و باید مطالعه شود. واعظی در پاسخ به سوالی درخصوص گلایه‌ها درمورد توزیع سبد کالا و واریز پول به حساب سرپرستان خانوارها، گفت: اولین بار است که من می‌شنوم اما حتما با وزیر مربوطه (شریعتمداری) صحبت خواهم کرد، ممکن است به صورت استثنا هم مواردی باشد اما قرار بوده در یک بازه زمانی کوتاه همه واریزها انجام شود. رییس دفتر رییس جمهوری درمورد زمان پرداخت بسته حمایتی دوم، نیز افزود: انشاءالله تا قبل از عید احتمالا یک‌بار دیگر پرداخت خواهیم کرد و تلاش ما این است به کسانی که مستمری‌بگیر کمیته امداد و بهزیستی هستند یک پرداخت اضافه هم داشته باشیم.

گزارش

یوسف‌نژاد با تشریح روند بررسی بودجه در مجلس:

لایحه بودجه هفته آخر بهمن به صحن علنی می‌آید

یک عضو کمیسیون تلفیق لایحه بودجه کل کشور سال ۹۸ با تشریح روند بررسی این لایحه در کمیسیون تلفیق و صحن علنی مجلس گفت که احتمالا لایحه بودجه هفته آخر بهمن در صحن علنی مجلس مطرح می‌شود. علی اصغر یوسف‌نژاد در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به تقدیم لایحه بودجه از سوی رییس جمهوری در جلسه روز گذشته مجلس اظهار کرد: پس از چاپ و تکثیر لایحه بودجه مهلت مجلس برای بررسی آن آغاز می‌شود. طبق ماده ۱۸۲ آیین‌نامه داخلی رسیدگی به بودجه یک‌شوری است و نمایندگان از زمان چاپ و توزیع لایحه، پیوست‌ها و سوابق آن تا ۱۰ روز می‌توانند پیشنهادهای خود را به کمیسیون‌های تخصصی بدهند. البته این فرصت ۱۰ روزه نمایندگان با فرصت ۱۵ روزه کمیسیون تلفیق همپوشانی دارد. وی اضافه کرد: علاوه بر این کمیسیون تلفیق موظف است ظرف ۱۵ روز بعد از مهلت ۱۵ روزه کمیسیون‌ها و نمایندگان گزارش خود را به صحن علنی مجلس بدهد که البته این فرصت تا ۱۵ روز بعد هم با موافقت هیئت رییسه مجلس قابل تمدید است. یوسف‌نژاد ادامه داد: بعد از ارایه گزارش کمیسیون تلفیق به صحن علنی، کلیات لایحه بودجه در جلسه علنی مورد بررسی قرار می‌گیرد. اگر کلیات بودجه تصویب شد، پیشنهادهای مربوط به درآمدها و سایر منابع تامین اعتبار بودجه عمومی مورد بررسی قرار می‌گیرد، سقف درآمدها تصویب می‌شود و بعد از آن پیشنهادات تبصره‌ها و ردیف‌ها مطرح خواهد شد. البته پیشنهاداتی که توسط نمایندگان و کمیسیون‌ها ارایه می‌شود باید در زمان مقرر مربوط به پیشنهادات نمایندگان و کمیسیون‌ها مطرح شود و شرط آن عدم مغایرت با قانون برنامه است. در واقع پیشنهاداتی که منبع درآمد مشخص نداشته باشد، مازاد بر سرجمع باشد و مغایر برنامه باشد مطرح نخواهد شد. وی همچنین خاطرنشان کرد: کمیسیون تلفیق نمی‌تواند گزارش کمیسیون‌ها را مسکوت بگذارد ولی اگر کلیات لایحه بودجه رد شود به جزئیات نمی‌پردازد. در این صورت کلیات در صحن علنی مجلس مطرح می‌شود، اگر صحن کلیات را رد کرد یعنی گزارش تلفیق تایید شد لایحه به دولت برمی‌گردد و دولت باید ظرف دو هفته اصلاحیه خود را به مجلس بفرستد ولی اگر صحن مجلس کلیات را تایید کرد، لایحه به کمیسیون تلفیق برمی‌گردد و کمیسیون تلفیق باید گزارش اصلاحی خود را ظرف ۱۵ روز به صحن علنی مجلس بدهد. این عضو هیات رییسه مجلس همچنین خاطرنشان کرد: جلسات مجلس برای رسیدگی به بودجه سالیانه بدون وقفه در کلیه ایام هفته به جز جمعه‌ها و تعطیلات رسمی برقرار است و هر جلسه باید حداقل ۴ ساعت باشد. همچنین تا زمانی که مذاکرات مربوط به بودجه در دستور کار قرار دارد و رای نهایی مجلس صادر نشده هیچ طرح یا لایحه دیگری مطرح نخواهد شد. یوسف‌نژاد اضافه کرد: در جریان بررسی کلیات لایحه بودجه در صحن علنی مجلس پس از رییس جمهور و سخنگوی کمیسیون ۵ نفر مخالف و ۵ نفر موافق به ترتیب یک مخالف یک موافق هر کدام ۱۰ دقیقه صحبت می‌کنند و بعد از آن نماینده دولت ۲۰ دقیقه و در پایان سخنگوی کمیسیون تلفیق صحبت خواهد کرد و نهایتاً کلیات لایحه بودجه به رای مجلس گذاشته خواهد شد. این عضو کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۹۸ در پایان گفت که بر اساس روال پیش بینی شده در آیین نامه داخلی مجلس احتمالا لایحه بودجه هفته آخر بهمن در صحن علنی مجلس مطرح خواهد شد و بررسی آن در صحن مجلس نیز حدود دو هفته به طول می‌انجامد.

رهبر معظم انقلاب بر پیکر آیت‌الله شاهرودی نماز اقامه کردند

رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح دیروز (چهارشنبه) در مراسم تشییع فقیه عالیقدر و کارگزار باوفای نظام اسلامی مرحوم آیت‌الله هاشمی‌شاهرودی در مصلای امام خمینی(ره) تهران حضور یافتند.

در این مراسم که با حضور روسای سه قوه، مسوولان و قشرهای مختلف مردم برگزار شد، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای بر پیکر رییس فقید مجمع تشخیص مصلحت نظام، نماز اقامه کردند و رحمت و مغفرت الهی را برای آن مرحوم از خداوند مسألت کردند.

پیکر این استاد بزرگ حوزه علمیه قم پس از تشییع بر دستان مردم مومن و قدرشناس، جهت تدفین در جوار مضجع نورانی حضرت معصومه (سلام‌الله‌علیها) به قم منتقل شد.

مجلس بزرگداشت آیت‌الله هاشمی‌شاهرودی از طرف رهبر معظم انقلاب اسلامی دیشب (چهارشنبه شب) بعد از نماز مغرب و عشاء در مسجد اعظم قم برگزار شد. همچنین امروز (پنجشنبه ۶ دی ۹۷) نیز از ساعت ۱۰ تا ۱۱:۳۰ صبح مراسم بزرگداشت رییس فقید مجمع تشخیص مصلحت نظام با حضور رهبر انقلاب اسلامی در حسینیه امام خمینی(ره) برگزار خواهد شد.

■ رهبر معظم انقلاب درگذشت تعدادی از دانشجویان را تسلیت گفتند

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی درگذشت تعدادی از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی در پی ایجاد سانحه برای اتوبوس حامل آنان را تسلیت گفتند

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری متن پیام ایشان به این شرح است:

بسمه‌تعالی

حادثه مصیبت‌بار امروز که به درگذشت هشت نفر از دانشجویان عزیز و زخمی شدن تعدادی دیگر انجامید، بسیار دردآور و تأسف‌بار است. اینجانب ضمن ابراز همدردی با مصیبت‌دیدگان و عموم جامعه دانشگاهی، به همه بازماندگان این عزیزان تسلیت عرض می‌کنم و شفای مجروحان را از خداوند متعال مسألت می‌نمایم و از خداوند صبر و اجر برای خانواده‌های داغدار طلب می‌کنم.

رییس جمهور در جلسه هیات دولت

یارانه بخش انرژی و سلامت ادامه پیدا می‌کند

بهبود معیشت و زندگی مردم هدف نخست لایحه بودجه است

گروه ایران | رییس جمهور، ایجاد استحکام و اصلاح ساختارهای اقتصادی را مورد تأکید قرار داد و گفت: «باید در اقتصاد اقداماتی را انجام داده و راهی را در پیش بگیریم که با زلزله تحریم، فشار و توطئه دشمنان، ساختمان و ساختار آن آسیب نبیند و این کار با همکاری و هماهنگی همه قوا و مشارکت مردم شدنی است.» رییس جمهوری اما در پاسخ به ابهاماتی که برخی رسانه‌های مخالف دولت در خصوص تخصیص یارانه‌های بخش انرژی و سلامت می‌شود، به مردم اطمینان داد که دولت یارانه‌های بخش انرژی و سلامت را نیز مطابق با نیازهای مردم در سال ۹۸ دنبال خواهد کرد.

حسن روحانی دیروز در جلسه هیأت دولت، خاطرنشان کرد: در زلزله سال قبل کرمانشاه بسیاری از ساختمان‌ها و زیربناهای شهر تخریب شد، اما با بازسازی‌هایی که انجام شده بود با زلزله‌ای که امسال رخ داد، آنچه که از پارسال ساخته شده بود، در برابر زلزله هیچ‌گونه آسیبی ندیده و مقاومت کرده است و امروز باید در اقتصاد نیز راهی را در پیش بگیریم که با زلزله، تحریم و فشار دشمنان، آسیبی نبیند و در این راستا هر آنچه لازم باشد در دولت و سایر قوا و شورای هماهنگی، تصمیم‌گیری خواهیم کرد. رییس جمهور با اشاره به اینکه با وجود شرایط سخت فشار و تحریم خارجی، توانستیم بودجه را در زمان معین بررسی و آماده تقدیم به مجلس شورای اسلامی کنیم، اظهار داشت: حتی چند روز قبل از ۱۵ آذر که زمان معین برای ارایه لایحه بودجه بود، دولت آن را آماده کرده بود، در همان ایام، نکاتی نیز مورد نظر مقام معظم رهبری بود که آنها را هم در اسرع وقت مد نظر قرار داده و در لایحه اعمال کردیم.

◄ اولویت‌های بودجه

روحانی با بیان اینکه لایحه بودجه در هدف اول بهبود معیشت و زندگی مردم را مورد توجه جدی قرار داده است، گفت: باید تلاش کنیم که رنج مردم در فشار تحریم کاسته شود. البته تا زمانی که تحریم برقرار است، نمی‌توان بطور صد در صد مشکلات آن را برطرف کرد، اما با اقدامات خود می‌توانیم تبعات ناشی از فشار تحریم را کاهش دهیم و این کاری است که دولت با هماهنگی سایر قوا، فعالان اقتصادی و مردم می‌تواند انجام دهد. رییس جمهور اضافه کرد: باید تلاش کنیم قیمت اجناسی که در اختیار مردم قرار می‌گیرد، کاهش یابد و در حد لازم کنترل صورت بگیرد و در این راستا همه دستگاه‌ها از جمله ستاد تنظیم بازار و سازمان تعزیرات فعال‌تر باشد و آیین‌نامه‌ها و چارچوب‌هایی که در دولت تصویب می‌شود این موارد مورد توجه قرار بگیرد.

روحانی خطاب به مردم اظهار داشت: دولت تلاش خواهد کرد یارانه‌ای که در خدمات وجود دارد یا کاهش ندهد و یا مقدار کاهش آن اندک باشد. دولت در بخش آب، برق، نفت، بنزین، گازوئیل، خدمات آموزشی و بهداشتی، یارانه‌های بسیار بالایی پرداخت می‌کند و قصد ندارد آنها را حذف کند.

رییس جمهور خاطرنشان کرد: ۹۰۰ هزار میلیارد تومان مبلغ یارانه‌هاست و برای سال آینده برای کالاهای اساسی ۶۰ هزار میلیارد تومان یارانه پرداخت خواهیم کرد البته بایستی در بلندمدت به گونه‌ای مدیریت شود که یارانه‌ها به صورت حساب شده و هدفمند پرداخت گردد.

◄ تلاش برای تحقق دولت الکترونیک

روحانی لزوم تقویت دولت الکترونیک را مورد تأکید قرار داد و گفت: امروز در این حوزه ضعیف هستیم و اطلاعات دقیق در خصوص دهک‌های پایین جامعه وجود ندارد. البته روی کاغذ تقسیم‌بندی‌هایی در این زمینه وجود دارد و مورد استفاده قرار می‌گیرد که آمار و ارقام آن نمی‌تواند دقیق باشد، لذا یکی از وظایف مهم وزارت رفاه توجه به این موضوع است.

رییس جمهور تصریح کرد: یارانه همیشه باید پرداخت شود، منتها بایستی این یارانه‌ها، هدفمند، مشروط و موقت باشند. برای سال آینده شرایط بهداشت و درمان و تحول سلامت را ادامه داده و حقوق کارکنان، شاغلین، مستمری‌بگیران و بازنشستگان را حدود ۲۰ درصد افزایش خواهیم داد.

روحانی وزرا و مسوولان را به ارایه گزارش شفاف از اقدامات و فعالیت‌های خود به مردم توصیه کرد و گفت: وزرا بایستی اقداماتی را که قصد دارند در حوزه‌های مختلف مسوولیت خود در سال آینده انجام دهند، با شفافیت و وضوح و طی هفته‌های آتی به مردم گزارش دهند. از جمله وزارت دفاع اعلام کرده که در بسیاری از زمینه‌ها می‌تواند مشکل خودروسازان را برطرف کند و کشورمان را بی‌نیاز سازد. لازم است اینگونه موارد هم عملیاتی شده و به مردم گفته شود.

رییس جمهور خاطرنشان کرد: مردم باید با دیدن اقدامات و خدماتی که در کشور انجام می‌شود، احساس امید به آینده و نشاط داشته باشند.

◄ توسعه مناسبات ارتباطی

روحانی در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر اینکه باید در سیاست خارجی گام‌های مهمی برداشته شود، اظهار داشت: در این راستا همه وزارتخانه‌هایی که از ارتباط و تبادلات خارجی برخوردار هستند، باید وارد عرصه شوند و روابط خارجی را هر چه بیشتر گسترش دهند چرا که روابط خارجی غیر از سیاست خارجی است و در عرصه سیاست خارجی نیز وزارت خارجه سیاست‌گذاری‌های لازم را انجام می‌دهند.

رییس جمهور تصریح کرد: در شرایط فعلی باید اولویت را به برقراری روابط نزدیک و راهبردی با همسایگان بدهیم و در این زمینه ظرفیت‌های خوبی وجود دارد و اگر روابط صمیمی و گسترده‌ای با کشورهای همسایه برقرار کنیم به راحتی می‌توانیم از مشکلات عبور کنیم.

روحانی اظهار داشت: در آستانه چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی باید تلاش‌ها را مضاعف و ارتباطات خود را صمیمی‌تر کنیم. رییس جمهور لزوم تقویت بخش خصوصی و واگذار امور به آنها را مورد تأکید قرار داد و گفت: دولت سهام و مالکیت‌های فراوانی در اختیار دارد که باید به مردم واگذار شود و در این راستا بانک‌ها و وزارتخانه‌های مختلف باید پیش‌قدم باشند. باید با تلاش مضاعف و هماهنگی با مردم عزیز سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی را با نشاط و سرافرازی برگزار کنیم و به فضل الهی سال آینده نیز، سال خوبی برای مردم خواهد بود.

◄ اهمال دانشگاه در حفاظت از جان دانشجویان

رییس جمهور در بخش دیگری از سخنان خود با تسلیت رحلت آیت‌الله هاشمی شاهرودی گفت: آیت‌الله شاهرودی تلاش‌های فراوانی در حوزه علمیه قم و در حوزه فقه و اصول، تحقیقات بسیار ارزشمندی دارند و فهرست بسیار مهمی را در کتاب بسیار مهم جواهر نگاشته است به نحوی که مورد استفاده فقها، مدرسان و محققان قرار می‌گرفت. آیت‌الله شاهرودی در کارهای اجرایی و مدیریتی از جمله خبرگان رهبری، قوه قضاییه، مجمع تشخیص مصلحت نظام و هماهنگی بین قوای سه‌گانه تلاش‌های فراوانی داشتند و ارتحال ایشان را به خانواده محترم، شاگردان، دوستداران و مردم ایران تسلیت می‌گویم. رییس جمهور در ادامه حادثه واژگونی اتوبوس در واحد مرکز علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی را بسیار دلخراش و متأثرکننده توصیف کرد و گفت: کمتر تصور می‌شود که به خاطر اهمال و بی‌احتیاطی در داخل دانشگاه جان جوانان دانشجو به خطر بیفتد. این حادثه را به همه خانواده عزیزان دانشجو تسلیت گفته و برای مصدومان شفای عاجل مسألت دارم. اینگونه مسائل از موضوعاتی است که حتماً باید مورد رسیدگی قرار بگیرد و نباید بگذاریم که چنین حوادثی تکرار شود.

شمخانی: گفت‌وگوهای ایران و طالبان ادامه خواهد یافت

مذاکره برای صلح

ایران و طالبان افغانستان به مذاکرات خود ادامه می‌دهند. این خبری است که روز گذشته علی شمخانی دبیر شورای عالی امنیت ملی در دیدار با همتای افغانستانی خود اعلام کرد. شمخانی تاکید کرده که این مذاکرات با اطلاع دولت افغانستان بوده است. این خبر در حالی منتشر می‌شود که پیش از این کسی از مقامات ارشد ایرانی آن را تایید یا تکذیب نمی‌کرد. اولین بار بهار سال ۹۲ هیاتی از طالبان در همایش علما و بیداری اسلامی شرکت کرد، اما خبر آنچنانی از این حضور منتشر نشد. آن طور که خبرگزاری اصولگرای تسنیم نوشته بود، رفت و آمد هیات‌هایی از طالبان به ایران تا سال ۹۴، دست کم برای ۲ بار تکرار شده بود. اما دولت تا آن زمان این خبر را تایید نمی‌کرد. چنانکه محمدباقر نوبخت در نشستی خبری در اردیبهشت ماه سال ۹۴، حضور هیاتی از طالبان در ایران و دیدار با مقامات دولتی را تکذیب کرد و گفت که «با عقل هم جور در نمی‌آید با طالبان جلسه‌ای داشته باشیم.» هر چند در همان روزها، مرضیه افخم سخنگوی وقت وزارت امور خارجه حضور هیاتی از طالبان را نه تایید و نه تکذیب کرده بود. در آخر هم علی اکبر ولایتی که دبیر کل مجمع جهانی بیداری اسلامی است، حضور هیات طالبانی در دو همایش علما و بیداری اسلامی در بهار ۹۲ و ۹۴ را تایید کرد؛ اما گفت که «بیداری اسلامی بخشی از سیاست‌های نظام جمهوری اسلامی بوده که با سایر کارهای دولتی کشور ارتباطی ندارد.»

◄ نوطالبان در مقابل طالبان

رهبری هیات طالبان که از افغانستان به ایران سفر کرده بود را فردی به نام «طیب آغا» بر عهده داشت. رسانه‌ها طیب آغا را شخصی معرفی کرده‌اند که او اخر حاکمیت طالبان در سال ۲۰۰۱ در افغانستان یکی از نزدیک‌ترین دستیاران ملاعمر رهبر طالبان بود. او پس از سقوط طالبان به کویته پاکستان رفته و در ارتباطات دور از او به عنوان چهره اصلی تأسیس دفتر طالبان در قطر یاد می‌شود. در همین رابطه، مجله آلمانی اشپیگل نوشته بود «زمانی که آلمان تلاش داشت تا با یک نماینده قابل اعتماد طالبان تماس برقرار کند، فردی در اروپا طیب آغا را به مقام‌های آلمانی معرفی کرد. سپس با میانجیگری آلمان او با مقام‌های امریکایی دیدار کرد و طی ۱۰ سال غربی‌ها توانستند با یک نماینده واقعی نزدیک به ملاعمر صحبت کنند.»

اگرچه تا مدت‌ها مقامات ایرانی از پاسخ روشن به خبر مذاکره با طالبان خودداری می‌کردند؛ اما بعدها مقامات پیشین و فعلی ایران در اظهاراتی جداگانه خبر مذاکره با طالبان را تایید و از آن دفاع کردند. رسول موسوی، سفیر اسبق ایران در تاجیکستان و فنلاند یکی از دیپلمات‌هایی بود که مذاکره ایران با طالبان را تایید کرد. او در گفت‌وگویی با خبرگزاری ایسنا، طالبانی که امروز در افغانستان بخش‌هایی را در دست دارد، «نوطالبانی» خواند که از جریان طالبان به رهبری ملاعمر اختر و رهبران قبل از آن متفاوت است. مبارزه با حضور نظامی امریکا و اشغالگری افغانستان، در عین حال مقابله با داعش دلایلی است که موسوی برای چرایی گرایش ایران به مذاکره با طالبان عنوان کرد. همچنین او رهبران فعلی طالبان افغانستان را معتدل‌تر از پیشینیان آنها خواند. این تحلیل از وضعیت طالبان جدید پس از آن شکل گرفت، که این گروه در دی ماه سال ۹۰ از تاسیس دفتری در قطر خبر داد و هدف از این کار را هم کمک به برقراری صلح در افغانستان اعلام کرد. اقدامی که با حمایت حامد کرزای رییس جمهور وقت این کشور هم مواجه شد. تحلیلگران تاسیس این دفتر و در عین حال سفر رهبران طالبان به کشورهایی از جمله چین، استرالیا، آلمان و ژاپن را به تغییر گرایش این گروه افغانستانی تعبیر کردند که بر اساس آن می‌توان بخشی از گذشته را به فراموشی سپرد.

◄ واکنش ایران به خبر مذاکره با طالبان

اما مقامات ایرانی پس از تایید مذاکره با طالبان، تاکید کردند که این اقدام برای تشویق این گروه برای پیوستن به مذاکرات صلح با دولت افغانستان است. این موضع را محمدرضا بهرامی سفیر ایران در افغانستان اعلام کرد. او این موضع را در اردیبهشت ماه، در واکنش به ادعای مقام‌های افغانستانی مبنی بر حمله طالبان به استان فراه با هماهنگی جمهوری اسلامی، به دلیل «جنگ آب» بین دو کشور، اعلام کرد. او ضمن رد این ادعا، تاکید کرد که «به صراحت گفته‌ایم که با طالبان تماس داریم و حتی این تماس را تبدیل به ارتباط نکردیم زیرا نخواستیم برای طالبان مشروعیت‌زایی شود.» او دلیل تماس‌ها را تشویق طالبان به حضور در مذاکرات صلح اعلام کرده بود که به گفته او دیگر کشورها هم با همین هدف، با رهبران این گروه دیدار داشته‌اند. حال دبیر شورای عالی امنیت ملی بار دیگر همان موضع را تکرار کرده است که مذاکره ایران با طالبان برای صلح و با اطلاع دولت افغانستان است.

روی موج خبر

◄ نظارت دادستانی در ماجرای تصادف دانشجویان

میزان | رییس قوه قضاییه با صدور پیامی درگذشت تعدادی از دانشجویان را به خانواده آنان و ملت شریف ایران تسلیت گفت. در بخشی از پیام تسلیت رییس قوه قضاییه آمده است: «وقوع حادثه تلخ و تاسف بار واژگونی اتوبوس در واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی تهران که منجر به جان باختن و مجروح شدن تعدادی از دانشجویان عزیزمان گردید، موجب اندوه و تاثر اینجانب شد. این حادثه تلخ و غم‌انگیز ضرورت توجه بیش از پیش را از سوی متولیان امر نشان می‌دهد.

◄ ابراز تاسف شورای اطلاع‌رسانی از اتفاقات هیات دولت

باشگاه خبرنگاران | دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت در اطلاعیه‌ای ضمن ابراز تاسف، ابراز امیدواری کرد، از تکرار مسائل مشابه اینچنینی جلوگیری شود.

صبح دیروز که خبرنگاران برای پوشش برنامه‌های هیات دولت به ساختمان پاستور آمدند؛ شاهد ناهماهنگی میان نیروهای حفاظت و نهاد ریاست جمهوری بودند. در ادامه این ناهماهنگی‌ها، نیروی حراست ساختمان پاستور مانع از ورود خبرنگاران شده و برخوردهایی خلاف‌شان خبرنگاران، با آنها داشت. به همین دلیل همه خبرنگاران حوزه دولت بر اساس یک تصمیم جمعی، از پوشش برنامه امروز (چهارشنبه) خودداری کردند. دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت با صدور اطلاعیه‌ای ضمن ابراز تاسف از آنچه که امروز موجب رنجش برخی از خبرنگاران محترم حوزه دولت شده است، تاکید کرد: از بابت مشکل پیش آمده از کلیه خبرنگاران محترم دلجویی می‌کنیم، اما انتظار داریم خبرنگاران عزیز و محترم حوزه دولت که همواره با نهایت صبوری و همراهی و همدلی، اخبار دولت را پوشش داده‌اند، به صرف رفتار نامناسب یک فرد، به توقف وظیفه حرفه‌ای و چرخه اطلاع‌رسانی رضایت نمی‌دادند.

◄ آغاز تحقیقات از مسوولان دانشگاه علوم تحقیقات

میزان | دادستان تهران در رابطه با آخرین وضعیت پرونده حادثه واژگونی اتوبوس در دانشگاه علوم تحقیقات گفت: تحقیقات از مسوولان دانشگاه آغاز شده و ادامه دارد. عباس جعفری دولت‌آبادی اظهار کرد: تحقیقات از مسوولان دانشگاه علوم تحقیقات آغاز شده و ادامه دارد. او همچنین گفت: از ۲ متهم که شب گذشته بازداشت شدند نیز تحقیقات مفصلی صورت گرفته است. دادستان تهران با تاکید بر ضرورت توجه به هزینه پیشگیرانه برای سلامت شهروندان، تصریح کرد: امروز حوادثی رخ می‌دهد که با هزینه اندکی می‌توان از آن پیشگیری کرد، لذا واگذاری حمل و نقل و اقدامات جانبی و خدماتی به بخش‌های خصوصی رافع مسوولیت مسوولان دولتی نخواهد بود.

چهره‌ها

لزوم سرمایه‌گذاری دولت در جهت اصلاح فضای مجازی

آیت‌الله مکارم شیرازی با اشاره به اهمیت سرمایه‌گذاری در فضای مجازی گفت: هرچه سرمایه‌گذاری برای اصلاح فضای مجازی صورت گیرد، بجا و شایسته است و اگر کوتاهی شود ثمره‌ای جز پشیمانی نخواهد داشت. به گزارش ایسنا، آیت‌الله مکارم‌شیرازی در دیدار با معاون وزیر ارتباطات در امور فضای مجازی بعد از استماع گزارش ارایه شده درباره ساماندهی فضای مجازی، این گزارش را امیدبخش خوانده و در عین حال تاکید کرد که نباید به این میزان بسنده شود. وی با تاکید بر اینکه باید در برابر آسیب‌های فضای مجازی هوشیار باشیم، تصریح کرد: مرتفع ساختن آسیب‌ها و آفات این عرصه، یک وظیفه دینی، انسانی و اجتماعی است، این آسیب‌ها هم به لحاظ دینی، هم به لحاظ اجتماعی و هم به لحاظ انسانی خسارت‌بار است و باید جلوی آن را گرفت. او گفت: امروز فضای مجازی حرف اول را در بسیاری از رویدادها می‌زند، اگر این فضا ناسالم باشد مابقی امور را نیز به ویرانی می‌کشاند و اگر سالم باشد مابقی امور را نیز اصلاح می‌کند.

امریکا در منطقه افول کرده است

معاون وزیر امور خارجه در تشریح سیاست امریکا در منطقه با بیان اینکه دیگر قدرت، ثروت و فکر در انحصار غرب، امریکا و اروپا نیست و وارد مرحله پساغربی شده‌ایم، گفت: امریکا دیگر دست برتر منطقه نیست. به گزارش ایسنا، سیدمحمد کاظم سجادپور، درباره تصمیم امریکا برای خروج از منطقه گفت: دلایل مختلفی برای خروج نظامیان امریکایی مطرح است و اعلام و عمل فاصله دارد هر چند که در سطح بین‌الملل اعلام همان عمل است. محافل فکری سیاست خارجی درصدد اولویت‌بندی برای حفظ قدرت سیاسی امریکا در جهان هستند و چند تحلیل و نظریه در این رابطه مطرح بوده است. وی خاطرنشان کرد: برای ایالات متحده چین یک چالش محسوب می‌شود و ممکن است با ظهور چین نتواند به قدرت مورد نظر خود بازگردد. او تصریح کرد: این دو کشور موقعیت‌های کاملا متفاوتی دارند و افغانستان تحت جنبه‌های روانی سلطه‌گری مورد حمله امریکا قرار گرفت و در ۱۷ سال گذشته عملا امریکا موفقیتی نداشت.

درخواست از لاریجانی برای نوشتن نامه به رهبری

نماینده مردم تهران در مجلس می‌گوید تغییر متن لایحه پولشویی در مجمع تشخیص مصلحت نظام خلاف قانون اساسی و فرمان امام(ره) است. بنابراین از هیأت رییسه و ریاست مجلس انتظار می‌رود به رهبری و مجمع تشخیص، نامه رسمی بنویسند و از این تداخل قوا جلوگیری کنند.

محمود صادقی، به‌تازگی در صفحه توییتر خود اعلام کرده که: «اکنون لایحه اصلاح قانون داخلی مبارزه با پولشویی، پس از تأمین نظر شورای نگهبان و تصویب نهایی آن در مجلس، در مجمع تشخیص دستخوش تغییر شده است.»

در همین حال اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام معتقدند که مجمع اختیار تغییر مواد دارای اشکال در متن لوایح را دارد و در گذشته هم چنین بوده و هنوز لایحه پولشویی به تصویب کامل نرسیده است، هر وقت به تصویب کامل رسید ما درباره آن اطلاع می‌دهیم.

انتقاد یک نماینده به بی‌توجهی دولت در افزایش حقوق کارگران

عضو ناظر مجلس در شورای عالی حقوق و دستمزد نسبت به بی‌توجهی دولت برای افزایش حقوق کارگران انتقاد کرد. شکور پورحسین، در گفت‌وگو با تسنیم، با انتقاد از سیاست‌های دولت برای افزایش قدرت خرید کارگران، گفت: دولت باید توجه ویژه‌ای به وضع معیشتی کارگران داشته باشد، اما متأسفانه برنامه‌ریزی مدونی در این حوزه وجود ندارد. عضو ناظر مجلس در شورای عالی حقوق و دستمزد، از عملکرد این شورا در افزایش حقوق کارگران نیز انتقاد کرد و گفت: با توجه به اینکه حقوق کارگران کفاف زندگی و معیشت‌شان را نمی‌دهد، بنابراین لازم است تا این شورا نسبت به تعیین نرخ جدیدی، متناسب با میزان تورم اقدام کند. پورحسین در پایان خاطرنشان کرد: سفره‌های کارگران در تلاطم‌های اقتصادی نسبت به گذشته خالی‌تر شده است و این قشر زحمتکش در مضیقه قرار گرفته‌اند، بنابراین نپرداختن به همین حداقل حقوق برای آنها نیز ظلمی مضاعف است که باید به آن توجه شود.

نیاز نیروهای مسلح باید در مراکز صنعتی مطرح شود

جانشین فرمانده کل سپاه گفت: نیاز نیروهای مسلح باید در دانشگاه و مراکز صنعتی و تحقیقاتی مطرح و در نهایت تبدیل به محصول شوند تا قدرت دفاعی کشور بیش از پیش افزایش یابد.

به گزارش مهر، سردار حسین سلامی دیروز در حاشیه بیست و پنجمین آیین گرامیداشت هفته پژوهش و تجلیل از پژوهشگران برتر دانشگاه جامع امام حسین(ع) در جمع خبرنگاران در خصوص ضرورت امر پژوهش در پیشبرد اهداف نیروهای مسلح، گفت: کشور ما همواره با تهدیدات مختلف دشمن روبرو بوده و این تهدیدات همچنان ادامه دارد.

وی افزود: انقلاب ما ۴۰ سال است که در شدیدترین تحریم‌های استکبار جهانی قرار دارد و سیستم‌ها و تجهیزات دفاعی از همان ابتدا در تحریم قرار داشته است، در کنار آن فشار و تحریم اقتصادی، عملیات روانی و مقابله سیاسی نیز وجود دارد، بنابراین ناگزیر هستیم قدرت دفاعی کشور را با اتکا بر دانش داخلی و بومی تولید کنیم.

براساس گزارش مرکز آمار ایران

رشد اقتصادی ۰/۴ درصد شد

گروه اقتصاد کلان |
طبق آخرین گزارش مرکز آمار ایران رشد اقتصادی شش ماه نخست سال ۹۷ معادل با احتساب نفت ۰،۴ درصد شد. همچنین اطلاعات مرکز آمار حاکی از آن است که رشد بدون نفت نیز در مدت مذکور ۰،۳ درصد بوده است. صنعت با رشد منفی ۱،۲ درصد و کشاورزی با رشد منفی ۲،۵ درصد در گروهی بودند که رشد اقتصاد ایران را کاهش دادند و این رشد ۲،۳ درصدی بخش خدمات بود که شاخص رشد اقتصادی شش ماه نخست سال ۱۳۹۷ را از سقوط به منفی نجات داد.

به گزارش «تعادل»، آخرین گزارش مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که محصول ناخالص داخلی به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ در شش ماه اول سال ۱۳۹۷ به رقم دو میلیون و ۸۹۹ هزار و ۵۹۲ میلیارد ریال بدون احتساب نفت و سه میلیون و ۷۳۸ هزار و ۸۹۵ میلیارد ریال با احتساب نفت رسیده است. این در حالی است که محصول ناخالص داخلی با احتساب نفت در مدت مشابه سال قبل با نفت سه میلیون و ۷۲۴ هزار و ۶۲۱ میلیارد ریال و بدون نفت دو میلیون و ۸۹۱ هزار و ۸۷۹ میلیارد ریال بوده است. این روند نشان از رشد ۰،۴ درصدی محصول ناخالص داخلی با نفت و ۰،۳ درصدی محصول ناخالص داخلی بدون نفت در شش ماهه اول سال ۱۳۹۷ دارد.

وضعیت رشد اقتصادی زیر گروه‌ها

همچنین بررسی زیر گروه‌ها در شش ماه نخست سال جاری نشان می‌دهد که رشد رشته فعالیت‌های گروه کشاورزی ۲،۵- بوده است. در این گروه رشد کشاورزی منفی ۲،۷ درصد و رشد بخش ماهیگیری معادل هفت درصد بوده است. با این حال با توجه به وزن گروه کشاورزی رشد منفی این بخش سهم بیشتری در رشد گروه کشاورزی داشته است.

بخش صنعت نیز رشد اقتصادی معادل منفی ۱،۲ درصد تجربه کرده است. در این گروه، رشد معدن معادل ۰،۹ درصد، رشد استخراج نفت و گاز طبیعی معادل ۰،۸ درصد، رشد سایر معادن معادل ۲،۹ درصد بوده است. همچنین زیر گروه «صنعت»، در گروه صنعت رشدی معادل منفی ۲،۱ درصد، زیر گروه تامین آب، برق و گاز طبیعی معادل منفی ۵،۵ درصد و ساختمان منفی ۴،۸ درصد داشته است. همچنین گروه خدمات نیز در شش ماه نخست سال جاری رشدی معادل ۲،۳ درصد تجربه کرده است. بررسی زیر گروه‌های این بخش نیز نشان می‌دهد که رشد گروه «عمده و خرده‌فروشی، فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا و غذا» معادل منفی ۲،۳ درصد، «حمل و نقل، انبارداری، پست، اطلاعات و ارتباطات» معادل ۴،۵ درصد، «فعالیت‌های مالی و بیمه معادل» معادل ۲،۳ درصد بوده است. در گروه خدمات همچنین رشد شش ماهه گروه «مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار و دامپزشکی» معادل ۲،۸ درصد، گروه «اداره امور عمومی و خدمات شهری، آموزش، فعالیت های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی»، معادل ۵،۴ درصد، «سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی» معادل ۰،۲ درصد بوده است. در ای گروه زیر شاخه «جمع ارزش افزوده رشته‌فعالیت‌ها» هم ۰،۴ درصد رشد را تجربه کرده است.

مقایسه با سال گذشته

آنگونه که اطلاعات مرکز آمار ایران نشان می‌دهد رشد اقتصادی شش ماهه نخست سال ۱۳۹۶ با احتساب نفت معادل ۵،۲ درصد و بدون احتساب نفت معادل ۵،۵ درصد بوده است. در آن سال همانگونه که پیش‌بینی می‌شد رشد بخش نفت سرریز کرده و به بخش‌های دیگر اقتصاد ایران به ویژه صنعت هم رسیده بود همانطور ره آمارها نشان می‌دهد رشد بخش صنعت در سه ماهه نخست سال ۹۶ معادل ۴،۲ درصد و رشد شش ماهه معادل ۵،۹ درصد شده بود. با این حال این روند استمرار نداشت و با خروج یکجانبه آمریکا از برجام در اردیبهشت ماه سال جاری و تهدید کلیه شرکت‌هایی که با ایران قصد مراودات اقتصادی داشته‌اند و همچنین مشتریان نفتی ایران، پیش‌بینی می‌شد که این رویکرد ابتدا بر رشد بخش نفت تاثیر گذاشته و سپس با توجه به وابستگی شدید اقتصاد ایران به نفت کاهش رشد اقتصادی این بخش به سایر حوزه‌ها به ویژه صنعت منجر شود.

در کنار این موارد، تحریم‌های آمریکا به تورم اقتصاد ایران و به ویژه تورم انتظاری نیز دامن زد و به دنبال جهش قیمت ارز در اواخر بهار تا اواسط پاییز، بسیاری از کالاها و خدمات نیز با افزایش قیمت روبه‌رو شده و در نتیجه با توجه به کاهش قدرت خرید خانوار و همچنین گران قیمت شدن تولید انتظار می‌رفت که این موج تاثیر خود را در رشد اقتصادی بگذارد.

انطباق رشد با آمارهای نهادهای ملی و بین‌المللی

طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس پیش‌بینی می‌شد که اقتصاد ایران در سال جاری در صورت همکاری اتحادیه اروپا با ایران و حفظ مراودات اقتصادی رشد منفی ۰،۵ درصد و در صورت عدم همکاری اتحادیه اروپا با ایران رشد اقتصادی منفی ۲،۸ درصد را تجربه کند. صندوق بین‌المللی پول هم در گزارشی مشابه رشد اقتصادی سال جاری را بسته به همکاری و عدم همکاری اتحادیه اروپا با ایران در بازه‌ای بین ۰،۵ تا منفی ۲ درصد پیش‌بینی کرده است. البته مقامات ایرانی از جمله محمدباقر نوبخت نیز بارها اعلام کرده‌اند که برای بهبود وضعیت اقتصاد ایران چشم به خارج از مرزها نخواهند دوخت و با اتخاذ تدابیری مانع از آن خواهند شد که رشد اقتصادی در ایران کاهش چشم‌گیری پیدا کند. حالا باید منتظر ماند دید که سیاست‌های دولت و همچنین رفتار اتحادیه اروپا به کدام جهت میل می‌کند. رشد اقتصادی یکساله به زیر صفر می‌رسد یا با همین روند ناپلئونی خود را بالای صفر درصد حفظ می‌کند.

مرکز پژوهش‌های مجلس درباره آسیب‌شناسی نقدینگی کشور ارایه کرد

راه‌های مهار هیولای نقدینگی

گروه اقتصاد کلان |
رشد نقدینگی به عنوان عوامل اصلی بحران تورمی اخیر اقتصاد ایران، نقطه توافقی است میان بیشتر کارشناسان اقتصادی. با این همه با وجود بحث‌های گوناگون درباره این موضوع با این حال کمتر راهکارها مورد بحث قرار گرفته است. مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی که اخیرا منتشر کرده به راهکارهای مختلف کنترل و کاهش نقدینگی دست زده و بیان کرده مهم‌ترین راهکاری که می‌تواند نقدینگی را در کشور کاهش دهد تسویه مطالبات غیر جاری بدهکاران بانک‌ها با سپرده‌های این بدهکاران در بانک‌های دیگر است که موجب وصول مطالبات بانک‌ها در کنار کاهش حجم نقدینگی خواهد شد.

به گزارش «تعادل»، مشاهده کمیت و کیفیت رشد نقدینگی در سال‌های اخیر و نوسان بازار ارز و افزایش قیمت‌ها در ماه‌های اخیر، نگرانی‌های جدی در رابطه با نرخ تورم در ماه‌های پیش‌رو ایجاد کرده و اولویت مساله مدیریت نقدینگی در اقتصاد با هدف کنترل تورم را آشکار می‌کند. حجم نقدینگی از ۵۰۶ هزار میلیارد تومان در میانه سال ۱۳۹۲ که مقطع تخلیه تورمی دوره قبل بود، به هزار و ۶۷۲ هزار میلیارد تومان در پایان شهریور ماه امسال رسیده که گواه بر افزایش بیش از سه برابری نقدینگی طی دوره مذکور است. رشد نقدینگی در سال‌های پس از نیمه دوم سال ۹۲ با سهم بالای شبه پول همراه بوده و متوسط نسبت پول به شبه پول طی این دوره به حدود ۱۵ درصد رسیده است. این ترکیب نقدینگی با کاهش سرعت گردش نقدینگی به واسطه نرخ بالای سود بانکی، آثار تورمی را به تاخیر انداخته و در صورتی که ترکیب نقدینگی تغییر کرده و سهم پول افزایش یابد می‌تواند به بروز تورمی افسار گسیخته منجر شود که شواهد آن تا حدی در نیمه نخست امسال مشاهده شد. این نگرانی زمانی جدی‌تر می‌شود که بدانیم توزیع نقدینگی کشور بسیار نامتوازن و نابرابر است و بخش قابل توجهی از سپرده‌ها در اختیار اشخاص محدودی است؛ لذا تغییر ترکیب نقدینگی و آثار تورمی فوق‌الذکر تنها در گرو تصمیم افراد معدودی قرار دارد. همه مسائل گفته شده در کنار انتظارات تورمی بالا در شرایط تحریم، این دغدغه و نگرانی را ایجاد می‌کند که دوره آتی می‌تواند موعد تخلیه آثار تورمی نقدینگی خلق شده در اقتصاد باشد. در همین راستا برای جلوگیری از شوک تورمی (تخلیه دفعی شکاف تورمی سال‌های اخیر) در سه محور خلق نقدینگی جدید، کنترل نقدینگی موجود و کاهش حجم نقدینگی مرکز پژوهش‌های مجلس پیشنهادهایی ارایه داده است.

از خلق نقدینگی جدید پرهیز شود

در رابطه با مدیریت خلق نقدینگی جدید، یکی از مهم‌ترین کارهایی که می‌تواند در مقابل آن ایستادگی کند، اعمال محدودیت بر رشد ترازنامه بانک‌ها به ویژه بانک‌های مشکل‌دار باشد. پر واضح است که چنانچه با همین روند به بانک‌های مشکل‌دار اجازه فعالیت آزادانه داده شود، در آینده نزدیک مشکلات متعددی گریبان سیستم بانکی کشور و نظام پولی را خواهد گرفت. علاوه بر این نظارت شدید بر بانک‌ها به منظور ممانعت از ورود در فعالیت‌های سفته‌بازانه توسط شرکت‌های زیر مجموعه و سایر اشخاص مرتبط اعمال شود. در کنار این دو کاهش نرخ سود سپرده‌های کوتاه‌مدت در کنار کنترل تسهیلات کلان توسط مقام ناظر نیز می‌تواند تا حدود بیشتری بر نظام بانکی اثر مثبت داشته باشد.

با این همه خلق پول بانک‌ها در شرایطی که وصول مطالبات با چالش‌های جدی مواجه است، موجب افزایش رشد نقدینگی و انبساط بیشتر ترازنامه‌های بانک‌ها می‌شود. در نتیجه یکی از اقدام‌های ممکن برای کنترل خلق نقدینگی جدید اعمال محدودیت‌های مقداری بر افزایش اندازه ترازنامه بانک‌ها به ویژه بانک‌های مشکل‌دار است. مثلا بانک مرکزی می‌تواند به بانک‌های مشکل‌دار صرفا اجازه رشد ۱۰ الی ۱۵ درصدی ترازنامه را بدهد و افتتاح سپرده و سپرده‌پذیری جدید یا اعطای تسهیلات آنها را محدود کند. از سویی دیگر بانک‌ها به واسطه قدرت خلق پول، پتانسیل بالایی برای بهره‌مندی از سود سفته بازی دارند که به واسطه عایدی بالای بازار دارایی‌ها می‌تواند خلق پول را حتی با وجود نرخ‌های بالای اضافه برداشت یا بازار بین‌بانکی به صرفه نماید. هر چند ورود بانک‌ها به این بازارها علاوه بر افزودن التهابات، موجب رشد نقدینگی نیز می‌شود که برای جلوگیری از چنین اتفاقاتی برخی از کارشناسان پیشنهاد می‌کنند از ورود بانک‌ها به فعالیت‌های سفته‌بازانه جلوگیری شود که البته این مساله نیز با کنترل مقاصد تسهیلات اعطایی بانک‌ها به ویژه شرکت‌های زیر مجموعه فعال در بخش ساختمان، ارز و امثال این محقق خواهد شد. اعطالی تسهیلات کلان نیز یکی دیگر از مصادیق خلق پول جذاب بانک‌ها و موسسات اعتباری است که غالبا به شرکت‌های تابعه و وابسته آنها تعلق می‌گیرد و کنترل این نوع از تسهیلات نیز می‌تواند تا حد زیادی رشد نقدینگی را تحت مدیریت قرار دهد. علاوه بر این با توجه به اینکه سود سپرده‌های مشتریان از محل خلق سپرده جدید صورت می‌گیرد و افزایش حجم نقدینگی را در پی دارد، کاهش نرخ سود سپرده‌های بانکی تاثیر قابل توجهی در کاهش رشد نقدینگی جدید خواهد داشت. البته با توجه به تاثیر کاهش نرخ سود سپرده‌های یک‌ساله در افزایش سیالیت سپرده‌ها و افزایش تورم به نظر می‌رسد در شرایط کنونی کاهش نرخ سود سپرده‌ها تنها در سپرده‌های کوتاه‌مدت (سه ماهه و کمتر) انجام شود. البته این امر نیاز به نظارت شدید بانک مرکزی بر بانک‌ها جهت رعایت نرخ سودهای کاهش یافته است؛ زیرا بانک‌ها انگیزه دارند با پیشنهاد نرخ‌های بالاتر نسبت به سایر بانک‌ها سپرده‌های بانک‌ها را جذب کنند که البته در حال حاضر نیز برخی بانک‌ها سودهای بالاتری نسبت به نرخ ۱۰ درصد ابلاغی بانک مرکزی به سپرده‌های کوتاه‌مدت پرداخت می‌کنند.

سپرده‌های کلان مورد کنترل جدی قرار گیرند

در بحث مربوط به کنترل نقدینگی موجود و جلوگیری از افزایش سرعت نقدینگی و با هدف کنترل سفته بازی و ورود نقدینگی به بازار ملتهب دارایی‌ها (اعم از ارز، طلا، املاک، مستغلات و...) اقدامات گوناگونی پیشنهاد می‌شود. از جمله اینکه کنترل سپرده‌های کلان و تراکنش‌های آنها به شکل جدی دنبال شود، اعطای مجوز افتتاح سپرده‌های سرمایه‌گذاری دو ساله و بالاتر را بتوان به راحتی اخذ کرد و فروش اوراق و دارایی‌های دولتی و سپرده‌گذاری منابع حاصل در بانک‌ها از جمله با هدف جمع‌آوری نقدینگی مردم و وارد نکردن آن به اقتصاد دنبال شود. همچنین برخی از کارشناسان اجرای مالیات ستانی از عایدی سرمایه و ثبات بخشی به بازار ارز و سکه را هم در شرایط فعلی مفید می‌دانند.

در شرایطی که توزیع سپرده‌های بانکی به شدت متمرکز است، کنترل سپرده‌های کلان ضرورت جدی می‌یابد زیرا انتقال پول تنها از چند حساب معدود می‌تواند موجب التهابات جدی در بازارهای مختلف و بروز شوک قیمتی بر دارایی‌ها شود. از سوی دیگر در حال حاضر بانک‌ها نمی‌توانند سپرده‌های سرمایه‌گذاری بیش از یک ساله افتتاح کنند، در حالی که سپرده‌های بلندمدت ماندگاری بیشتری دارند به ویژه آنکه جریمه برداشت پیش از سر رسید آنها بالا و قابل توجه باشد. همچنین اجرای مالیات بر عایدی سرمایه و ثبات بخشی به بازار طلا و ارز انگیزه سفته بازی را کاهش داده و از افزایش سرعت گردش نقدینگی جلوگیری می‌کند. ایجاد یک بازار عمیق ارز با نرخ آزاد در کنار مداخله ارزی هوشمند بانک مرکزی و تاسیس بازار مشتقات ارزی برای پوشش ریسک و سفته‌بازار کنترل شده که البته فضا و فرصتی برای مداخله ریالی بانک مرکزی فراهم می‌کند نیز به میزان زیادی منجر به کاهش بیش از پیش نوسان ارزی خواهد شد که به نوبه خود تاثیر زیادی بر سرعت گردش نقدینگی دارد.

ضرورت وصول مطالبات

دو راهکار همواره برای کاهش حجم نقدینگی پیشنهاد می‌شود؛ یکی فروش اموال مازاد بانک‌ها است تا از این طریق منابع دیگری در اختیار بانک‌ها قرار گیرد و آنها به جای دست زدن به افزایش نقدینگی از منابع واقعی خود بتوانند استفاده کننده و به اصطلاح دخل و خرج خود را متوازن کنند و از سوی دیگر تسویه مطالبات غیر جاری بدهکاران بانک‌ها با سپرده‌های این بدهکاران در بانک‌های دیگر است. اجرای این راه‌حل سبب می‌شود علاوه بر اینکه وصول مطالبات بانک‌ها انجام شود و تا حدودی به بی‌انضباط پولی خاتمه داده شود، حجم نقدینگی نیز رو به کاهش گذارد. به هر روی بدهی بانک‌ها همواره خود را در نقدینگی کشور نشان می‌دهد و تسویه حساب طبیعتا آثار تورمی و نقدینگی ایجاد شده را همزمان به صفر می‌رساند در نتیجه این راه‌حل را کارشناسان مختلف، مهم‌ترین راهکاری می‌دانند که به کاهش نقدینگی در اقتصادهایی مشابه اقتصاد ایران منجر می‌شود.

اجرای راهکارهای پیش گفته متضمن اطلاع کامل نسبت به اطلاعات و سوابق عملکردی و همچنین ذی‌نفعان اصلی کلیه دارندگان حساب‌های سپرده‌ای در شبکه بانکی (با اولویت سپرده‌های کلان) و تراکنش‌های آنها است. از سوی دیگر ضروری است بانک مرکزی نظام کنترلی دقیق‌تری را بر بانک‌ها اعمال کند به گونه‌ای که ضمن تسهیل رصد و نظارت بر سپرده‌های کلان و تراکنش‌های بزرگ بانکی بر تصمیمات هیات مدیره و هیات عامل درباره اعطای تسهیلات کلان و سرمایه‌گذاری‌های بانک‌ها و همچنین نرخ سود سپرده‌ها نظارت فعال داشته باشد.

مرکز آمار فاصله بین تورم دهک‌ها را ۲،۴ درصد اعلام کرد

سبد معیشت در معرض خطر

گروه اقتصاد کلان | هادی سلگی |
گزارش مرکز آمار از میزان شاخص قیمت مصرف‌کننده آذر ماه در بین دهک‌ها نشان می‌دهد که فاصله تورمی بین طبقات درآمدی کشور همچنان رو به افزایش است. این تورم به‌طور بالعکس به جای اینکه در میان طبقات پایینی بیشتر باشد، چند ماهی است که روندی افزایشی در میان دهک‌های بالایی درآمدی علی‌الخصوص در زمین کالاهای غیرخوراکی پیدا کرده است.

به گزارش تعادل نرخ تورم کل کشور در آذر ماه ۱۳۹۷ برابر ۱۸،۰ درصد است که در دهک‌های مختلف هزینه‌ای در بازه ۱۷.۱ درصد برای دهک اول تا ۱۹.۵ درصد برای دهک دهم نوسان دارد. محدوده تغییرات تورم دوازده ماهه در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» بین ۲۲.۰ درصد برای دهک اول تا ۲۴.۴ درصد برای دهک دهم است. هم چنین شاخص مذکور در مورد گروه عمده «کالاهای غیر خوراکی و خدمات» بین ۱۳،۲ درصد برای دهک اول تا ۱۸.۴ درصد برای دهک دهم است.

برعکس سنوات پیشین نرخ تورم در میان دهک بالا بیشتر از دهک‌های پایینی است؛ روندی که نقطه شروع آن در ماه‌های اخیر بود و در حال حاضر در هر ماه فاصله آن بیشتر می‌شود.

مطابق گزارش مرکز آمار نرخ تورم متوسط (۱۲ ماهه) در حالی برای یک دهم بالای کشور (دهک دهم) که ثروتمندترین طبقه محسوب می‌شوند، ۱۹،۵ درصد محاسبه شده، این شاخص برای پایین‌ترین یک دهم جمعیت (دهک اول) ۱۷،۱ درصد بوده است. همزمان اگر بخواهیم تورم گروه‌های خوراکی و غیر خوراکی در بین دهک‌های هزینه‌ای کشور را به صورت جداگانه ارزیابی کنیم، می‌بینیم در گروه خوراکی فاصله تورمی بین طبقات اول و دهم بسیار کمتر از همین شاخص در کالاهای غیرخوراکی است.

بر اساس گزارش مرکز آمار نرخ تورم متوسط کالاهای خوراکی در بین دهک‌های اول ۲۲ درصد و برای دهک دهم ۲۴،۴ درصد شده است؛ یعنی تجربه تورمی ثروتمندترین یک دهم و فقیرترین یک دهم جامعه تنها ۲،۴ درصد اختلاف دارد و همه این گروه‌ها در معرض فشاری تقریبا یکسان از تورم خوراکی قرار دارند. البته باید اشاره کرد که این فاصله هرماه رو به افزایش می‌رود. بر اساس اعداد مربوط به تورم در میان دهک‌های مختلف هزینه‌ای، فاصله تورمی دهک‌ها در این ماه نسبت به ماه قبل (۲.۰ درصد) ۰.۴ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. اما در گروه کالاهای غیرخوراکی این فاصله بسیار شدید است به صورتی که در آذر ماه نرخ تورم کالاهای غیرخوراکی در دهک دهم ۱۸،۴ و برای دهک اول ۱۳،۲ درصد شده است. بدین معنی که ثروتمندترین یک‌دهم کشور ۵،۲ درصد بیشتر از دهک اول برای یک سبد کالای غیرخوراکی پرداخت کرده‌اند.

فاصله تورمی در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» نسبت به ماه قبل ۰.۲ واحد درصد و در گروه عمده «کالاهای غیر خوراکی و خدمات» نسبت به ماه قبل ۰.۹ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

محاسبه نرخ تورم بر اساس دهک‌های هزینه‌ای بر این قاعده استوار است که خانوارها با توجه به میزان درآمد خود هزینه می‌کنند. از آنجایی که با توجه به میزان این درآمدها سهم هر یک از گروه‌های کالایی در میان سبد خانوار متفاوت است، لذا تغییرات متفاوت در قیمت هر کالایی تاثیرات متفاوتی بر طبقات درآمدی به جای می‌گذارد. به بیان دیگر آنچه دهک‌های درآمدی را از یکدیگر مجزا می‌کند، وزن کالا در سبد مصرفی خانوار است. دهک‌های کم‌درآمد به علت درآمد کمتر، هزینه کمتری را به تفریح و سرگرمی و حتی بهداشت و درمان اختصاص می‌دهند. از این جهت، وزن این کالاها در سبد مصرفی آنها کمتر است. در مقابل بیشترین سهم را خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها دارند. آنها بیشتر مخارج خود را معطوف این دسته از کالاها و در واقع ضروریات زندگی می‌کنند. بر اساس جداول مرکز آمار ۴۳،۳ درصد از سبد مصرفی گروه‌های کم‌درآمد را خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها تشکیل می‌دهند در حالی که همین رقم برای دهک دهم ۱۷،۲ درصد است. اگر در این کالاها گرانی اتفاق بیفتد، برای کم‌درآمدها بسیار قابل لمس است. در نتیجه اگر تورم خوراکی‌ها زیاد شود، فشار بر گروه‌های کم‌درآمد افزایش بیشتری خواهد یافت. حال در اینجا این پرسش مطرح می‌شود که چرا با وجود گرانی در کالاهای خوراکی باز تورم در میان دهک‌های بالایی افزون‌تر از دهک‌های پایینی شده است.

نرخ تورم در میان گروه‌های کالایی خوراکی در آذر ماه بسیار بیشتر از تورم غیرخوراکی‌ها بوده است (تورم نقطه به نقطه خوراکی‌ها ۵۳،۹ درصد و غیر خوراکی‌ها ۳۰،۹ درصد) لذا انتظار می‌رود نرخ تورم در میان طبقات کم درآمد بیشتر از دهک‌های بالایی باشد، در حالی که تورم نقطه به نقطه دهک اول و دهم به ترتیب در آذر ماه ۵۰،۲ و ۵۴،۸ درصد شده است. در گروه کالاهای خوراکی این دو طبقه درآمدی تورم‌های ۳۲،۸ و ۳۶،۴ درصدی را تجربه کرده‌اند.

همچنین در میان گروه‌های غیرخوراکی وضع به همین شکل است و دهک‌های اول و دهم به ترتیب تورم‌های ۲۵،۷ و ۳۶،۱ درصدی داشته‌اند. بنابراین مشاهده می‌شود که باز هم طبقات بالایی جامعه نرخ تورم بالاتری را تجربه کرده‌اند. برای توضیح این مساله کارشناسان می‌گویند: درست است که وزن گروه‌های کالایی در میان دهک‌های اول بیشتر است اما همین اقلام موجود در این گروه نیز هر کدام وزن متفاوتی دارند. سبدی که برای شاخص مصرف‌کننده محاسبه می‌شود شامل ۴۵۷ قلم کالا است. این کالاها برای همه دهک‌ها یکی است اما وزن هر کالایی برای آنها متفاوت است یعنی با توجه به میزان درآمد آنها هر قلم سهم هزینه‌ای متفاوتی را به خود اختصاص می‌دهد. بطور مثال در میان یک خانوار کم‌درآمد وزن روغن‌ها بیشتر باشد تا وزن گوشت قرمز باشد. حالا اگر افزایش قیمت از سوی روغن‌ها بیشتر از گوشت قرمز باشد شدت تورم در دهک‌های پایین بیشتر خواهد بود و بالعکس.

گزارش مرکز آمار از شاخص قیمت مصرف‌کننده در آذر ماه نشان می‌دهد که نرخ تورم نقطه به نقطه ماهی‌ها و صدف داران ۷۸،۴ درصد، گوشت قرمز و سفید و فرآورده‌های آن ۶۰ درصد، گوشت قرمز و ماکیان ۵۷،۶ درصد، روغن‌ها ۴۷،۹ درصد و میوه‌ها و خشکبار ۷۹،۴ درصد بوده است. به نظر می‌رسد کالاهایی رشد قیمت داشته‌اند که بیشتر مورد توجه طبقات بالایی بوده‌اند به بیان دیگر تورم در میان اقلام خوراکی گران‌قیمت‌تر بسیار بیشتر از خوراکی‌های اساسی مورد مصرف طبقات پایینی بوده است و این موضوع باعث شده که تورم در میان طبقات بالایی بروز بیشتری داشته باشد. درست است که کالاهای خوراکی وزن بیشتری برای دهک‌های پایینی دارد ولی در زیربخش‌ها این وزن‌ها متفاوت است و باعث تغییر در تورم خانوارها می‌شود. این موضوع نشان می‌دهد که دولت تلاش کرده تا حدودی از افزایش جهشی قیمت کالاهای اساسی مورد مصرف دهک‌های پایینی جلوگیری کند و همچنین نشان‌دهنده این موضوع است که دهک‌های پایین تقاضای خود را وارد بازار نمی‌کنند و این صرفه‌جویی باعث می‌شود فشار کمتری بر بازار و قیمت این کالاها وارد شود.

خبر کلان

۱۰۰۰ هزار میلیارد تومان پنهان در یارانه و معافیت

صدا و سیما | محمدباقر نوبخت با اشاره به لایحه بودجه ۹۸ اظهار کرد: ما معتقد هستیم که در حال حاضر فشار سنگینی بر سبد کالای خانوارها ایجاد شده است و به طریق مختلف باید این مشکلات جبران شود لذا مقرر شده است سال آینده با افزایش حقوق، کاهش قدرت خرید کارمندان دولت را تعدیل کنیم.

رییس سازمان برنامه و بودجه با بیان اینکه مقرر شد ۲۵ قلم کالای اساسی با ارز ۴۲۰۰ تومان با هزینه ۱۴ میلیارد دلار برای نیازهای معیشتی مردم جبران شود، تصریح کرد: موضع ما اینگونه نیست که کار فوق‌العاده‌ای برای مردم و همکاران خود در دولت انجام دادیم بلکه مقدورات ما برای انجام این کارها به این صورت بوده است.

نوبخت با اشاره کنترل تورم بیان کرد: ما غیر از آنچه برای مصرف خانوارها مساعدتی لحاظ کنیم، باید نظارت خود را در این زمینه بیشتر کنیم، از طرفی ایجاد نقدینگی از دلایل به وجود آمدن تورم است که دولت باید بتواند بدهی‌های خود را به نظام بانکی پرداخت کند. از سوی دیگر موظف هستیم برای بنگاه‌های اقتصادی از طریق تبصره ۱۸ بالغ بر ۶۵ هزار میلیارد تومان منابع برای تخصیص این امر لحاظ کردیم بتوانیم به صورت وام‌های ارزان قیمت یا بلاعوض به واحدهای تولید کمک کنیم که فشار هزینه کاهش پیدا کند.

وی تصریح کرد: دولت در تلاش است که انتظارات تورمی را که سومین مولفه تورم در اقتصاد ایران به حساب می‌آید، مورد توجه قرار دهد و یکی از اهداف ما در بودجه سال آینده مهار تورم است.

رییس سازمان برنامه و بودجه با اشاره به تاخیر در تقدیم لایحه بودجه به مجلس یادآور شد: بنده ۱۵ آذرماه سال جاری بعد از برگزاری نشست خبری لایحه بودجه را با پیوست‌های خود به صورت غیر رسمی خدمت رییس مجلس تقدیم کردیم اما با توجه به محدودیت‌ها، منابع بودجه‌ای را به گونه‌ای طراحی کردیم که اگر این منابع تسهیل نشود حداقل بتوانیم یک دوازدهم به صورت ماهیانه از ۳۴ درصد ارز واریز شده به صندوق توسعه، برداشت کنیم بطوری که حداقل واریزی را به صندوق توسعه ملی داشته باشیم که این موضوع در شورای عالی هماهنگی اقتصادی سه قوه هم مطرح شده است. با توجه به اینکه سال آینده، سال ویژه‌ای را شاهد هستیم لذا باید کاری کنیم که در این شرایط سخت، فشاری بر کارمندان دولت به وجود نیاید.

نوبخت ادامه داد: تاکیدات مقام معظم رهبری این بود که نگاه دولت به بودجه دو ساله باشد و به گونه‌ای عمل کنیم که واریزی بیشتری به صندوق توسعه ملی داشته باشیم و بتوانیم از این طریق ذخیره‌ای برای سال‌های آینده داشته باشیم. بودجه سال ۹۸ بر اساس شرایط تحریمی دیده شده است، بر این اساس ۲ میلیون و ۴۱۰ هزار بشکه منابع نفتی امسال، در بودجه سال آینده ۱ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه لحاظ شده است.

نوبخت افزود: درآمدهای نفتی بودجه امسال ۲۷ میلیارد دلار بود که سال آینده با ۲۸ درصد کاهش، ۲۱ میلیارد دلار در نظر گرفته شده است. وی با بیان اینکه سال آینده ۲۷ هزار میلیارد تومان در بودجه دستگاه‌های اجرایی صرفه‌جویی خواهد شد، گفت: ما برای یک برنامه دو ساله و به منظور اصلاح بودجه دولت، ۱۰ اصلاح ساختاری به عنوان نقشه راه لحاظ کردیم.

رییس سازمان برنامه و بودجه ادامه داد: رییس جمهور به سازمان برنامه و بودجه ماموریت دادند که اسامی دستگاه و نهادهایی که از معافیت‌های ۵۰ هزار میلیارد تومانی برخوردار می‌شوند را اعلام کند این در حالی است که ۹۳۴ هزار میلیارد تومان یارانه پنهان و ۵۰ هزار میلیارد تومان معافیت مالیاتی در کشور وجود دارد.

وی با تاکید بر ضرورت اصلاح ساختاری برای کاهش مصارف بودجه گفت: کمک‌های دولت به صندوق‌های بازنشستگی که پیش‌تر ۲۳ هزار میلیارد تومان بود، ۸۱ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است. بودجه عمومی کشور ۴۷۸ هزار میلیارد تومان و دولت مکلف شده است تا ۵ درصد آن را صرف تقویت بنیه دفاعی کشور کند و در صورت تأمین منابع درآمدی جدید بدون شک به این بودجه اضافه خواهد شد.

رییس سازمان برنامه و بودجه با اشاره به اینکه در بودجه پیش‌بینی‌ای برای افزایش قیمت حامل‌های انرژی صورت نگرفته است لذا حتی یک ریال آن مربوط به افزایش حامل‌های انرژی نیست گفت: بطور متوسط قیمت هر لیتر بنزین ۵۲ تا ۵۴ سنت است و ما در حد ۱۲ سنت عمل می‌کنیم، حامل‌های انرژی از اموال ملت است و توسط قاچاقچیان با لوله‌کشی و یا از طریق زیر آب به کشورهای همسایه می‌رود و در آنجا گران‌تر به فروش رسد.

وی با اشاره به اینکه الان در بودجه حتی یک ریال از بابت مابه‌التفاوت‌ها به حامل‌های انرژی نداده‌ایم گرچه می‌توانیم هزاران میلیارد تومان درآمد کسب کنیم، خاطرنشان کرد: ۹۳۴ هزار میلیارد یارانه پنهان و ۵۰ هزار میلیارد تومان معافیت مالیاتی داریم که می‌شود هزار هزار میلیارد تومان و این عدد، عددی قابل توجه است.

نوبخت با اشاره به اینکه ارز پتروشیمی را قبلا ۴۲۰۰ تومان حساب می‌کردیم، اما الان آنها ارز خود را در سامانه نیما با ارز ۷ یا ۸ هزار تومان عرضه می‌کنند لذا لزومی ندارد که بخواهیم خوراک آنها را با قیمت ۴ هزار و ۲۰۰ تومان بدهیم، این مابه‌التفاوت را از بودجه نمی‌دهیم ۲۰۰ هزار تومان به همکاران و حتی برای خانوارها می‌دهیم و این ناشی از مابه‌التفاوت است.

اخبار

بخشش وجه التزام تسهیلات بخش تولید بانک رفاه

بانک رفاه کارگران در راستای حمایت از بخش تولید و محقق کردن شعار سال ۹۷ (حمایت از کالای ایرانی) باقی‌مانده وجه التزام متعلقه تسهیلات تولیدکنندگانی که نسبت به به‌روزرسانی اقساط سررسید شده و غیرجاری باقی‌مانده خود به بانک اقدام کنند، مورد بخشش قرار می‌گیرد. به گزارش روابط عمومی بانک رفاه کارگران، به منظور ترغیب و تشویق بدهکاران بخش تولید، باقی ماندهٔ وجه التزام متعلقه تسهیلات تولیدکنندگانی که در فاصله زمانی ۹۷/۱۰/۱ لغایت ۹۷/۱۰/۱۰ تمامی اقساط سر رسید شده و غیر جاری خود را تسویه کنند، بخشوده خواهد شد. گفتنی است این بخشش به تفکیک هر قرارداد و شامل وجه التزام باقی مانده بوده و وجه التزام دریافت شده قبلی مشمول بخشش نخواهد بود. همچنین تسهیلات پرداختی از محل منابع وجوه اداره شده (سازمان تأمین اجتماعی و...) مشمول این طرح نیست.

کاهش زیان بانک‌ها با نحوه محاسبه سود ماه‌شمار

درپی تصویب شورای پول و اعتبار مبنی بر تغییر پرداخت سود سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت از روزشمار به ماه‌شمار، دبیر کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی ضمن بیان اینکه این تصمیم زیان بانک‌ها را کاهش می‌دهد، نحوه محاسبه سود ماه شمار سپرده‌های کوتاه‌مدت را تشریح کرد. محمدرضا جمشیدی در گفت‌وگو با ایسنا، درخصوص مصوبه اخیر سود سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت شورای پول و اعتبار، با بیان اینکه نرخ سود بانکی برای سپرده‌های بلندمدت تا سقف ۱۵ درصد و برای سپرده‌های کوتاه‌مدت تا سقف ۱۰ درصد برای همه بانک‌ها و موسسات دولتی و غیردولتی تعیین شده است، اظهار کرد: همه بانک‌ها موظف به رعایت این موضوع هستند، اما برخی بانک‌ها رویه‌شان در این خصوص متفاوت بود.

وی افزود: در این میان برخی بانک‌ها از این نرخ‌ها عبور کردند و زمانی که چند بانک این کار را انجام دهند، باقی بانک‌ها نیز به ناچار مجبور به افزایش نرخ سود سپرده‌ها برای رقابت در جذب سپرده می‌شوند. دبیر کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی ایران با تاکید بر اینکه اکثر بانک‌ها ضوابط سود سپرده را رعایت می‌کردند، گفت: تخلف برخی بانک‌ها کار را به جایی رساند که بانک مرکزی درباره این تخلفات هشدار جدی داد و تاکید کرد که اگر بانک‌ها از این نرخ عبور کنند، با جدیت با آنها برخورد می‌شود. جمشیدی با اشاره به جریمه‌های متفاوت برای تخلفات در سود سپرده‌های بلندمدت، تصریح کرد: بر اساس مقررات بانک مرکزی، عبور از سود ۱۵ درصد برای سپرده‌های بلندمدت یک نوع جریمه، عبور از ۱۸ درصد جریمه‌های سنگین‌تر و عبور از ۲۰ درصد براساس قانون جریمه‌هایی دارد که در صورت اجرا بانک‌ها و مدیران آنها را پشیمان خواهد کرد که تعطیلی و ادغام این بانک‌ها نیز بخشی از این جریمه‌ها به شمار می‌روند.

وی با بیان اینکه اخیرا شورای پول و اعتبار، پرداخت سود سپرده‌های کوتاه‌مدت را از روزشمار به ماه‌شمار تبدیل کرده است، اظهار کرد: پیش از پرداخت سود به مشتریان براساس حداقل مانده حساب آنها در طول یک روز بوده، اما با این تغییر، سود پرداختی به مشتریان براساس میانگین حداقل مانده حساب آنها در روزهای یک ماه محاسبه و در پایان ماه به حساب آنها واریز می‌شود. دبیر کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی ایران اضافه کرد: این اقدام اندکی سود سپرده‌گذاران را کاهش می‌دهد اما سود خاصی را نصیب بانک‌ها نمی‌کند، چراکه بانک‌ها سپرده را با سود ۱۵ درصد از مشتری می‌گیرند و با سود ۱۸ درصد تسهیلات اعطا می‌کنند که در این میان سه درصد به عنوان حق‌الوکاله برای بانک‌ها سود ایجاد می‌کند، اما نکته اینجاست که همه سپرده‌ها صرف پرداخت تسهیلات نمی‌شود و بخشی از آن نزد بانک مرکزی و بخشی هم نزد صندوق بانک برای بازپرداخت به مردم نگه‌داری می‌شود. از سوی دیگر سپرده‌ها در همان روز تبدیل به تسهیلات نمی‌شوند و این موارد به همراه هزینه‌های جاری بانک‌ها سبب می‌شود تا در نهایت بانک‌ها از محل دریافت سپرده و اعطای تسهیلات ۰.۶ درصد متضرر شوند.

جمشیدی با بیان اینکه عملا سودی از این محل نصیب بانک‌ها نمی‌شود، گفت: تصمیمات اخیر بانک مرکزی در تبدیل نرخ سود روزشمار به ماه‌شمار و کاهش نرخ سود سبب می‌شود تا اندکی زیان بانک‌ها کاهش یابد و بطور کلی این تصمیمات مثبت است و امیدواریم که این بار بانک‌ها نیز این تصمیمات را رعایت کنند. وی در راستای تصمیمات بانک مرکزی درخصوص نرخ سود سپرده پیشنهاد کرد که نرخ‌های متفاوتی برای سپرده‌های سه ماهه، شش ماهه و ۹ ماهه نیز تعیین شود، چراکه پیش‌تر این تقسیمات وجود داشت و مردم را ترغیب به سپرده‌گذاری در بانک‌ها می‌کرد.

دبیر کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی ایران، افزود: فرض کنید فردی در یک بانک سپرده بلندمدت یک‌ساله باز می‌کند و فقط چند روز تا سررسید یک سال خود برای دریافت سود ۱۵ درصد فاصله دارد، اما به هر دلیلی به پولش نیاز پیدا کرده و مجبور به برداشت آن می‌شود که با قوانین فعلی سود او به ۱۰ درصد کاهش پیدا کرده و متضرر می‌شود.

جمشیدی تصریح کرد: اگر نرخ‌های متفاوتی برای سپرده‌های سه ماهه، شش ماهه و ۹ ماهه نیز در نظر گرفته شود، رغبت مردم برای سرمایه‌گذاری پول خود در بانک‌ها افزایش پیدا می‌کند.

گزارش «تعادل» از پیشنهادهای بودجه ۹۸ در حوزه بانک‌ها و بازار پول

از تهاتر بدهی‌ها تا اوراق مالی و عملیات بازار باز

تعیین سقف مجاز تسویه بدهی بانک‌ها تا پایان خرداد ۹۸

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

لایحه بودجه عمومی دولت در سال ۹۸، در حوزه بانک‌ها و بازار پول نیز تکالیف و پیشنهادهایی را در نظر گرفته تا از طریق ابزارهای مختلف اوراق بهادار مالی اسلامی و اوراق خزانه، نسبت به تهاتر بدهی دولت و بدهی بانک‌ها، پرداخت بدهی دولت به پیمانکاران طرح‌های عمرانی، تسویه بخشی از بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی از طریق مطالبات معوق بانک‌ها، عملیات بازار باز جهت مدیریت تورم، نقدینگی و... اقدام شود. به گزارش «تعادل»، در متن لایحه بودجه پیشنهادی، موضوعاتی مانند جزییات منابع و مصارف ۱۰۶ هزار میلیارد تومانی بانک‌ها، عملیات بازار باز و بهادارسازی بدهی‌ها و ۴۴ هزار میلیارد تومان اوراق مالی اسلامی با رشد ۱۴ درصدی نسبت به سال ۹۷، مجوز خرید و فروش اوراق مالی برای مدیریت نرخ سود و کنترل تورم، انتشار اوراق تسویه خزانه و تهاتر ۲۰ هزار میلیارد تومانی بدهی بانک‌ها با بدهی دولت به پیمانکاران طرح‌های عمرانی و تعیین سقف مجاز تسویه بدهی بانک‌ها تا پایان خرداد ۹۸، به چشم می‌خورد که برخی از این اقدامات، به دنبال تهاتر ۷۷ هزار میلیارد تومانی بدهی بانک‌ها با بدهی دولت به بدهکاران بانکی ادامه خواهد یافت و بخشی از آنها برای تامین منابع طرح‌های عمرانی، حمل و نقل، شهرداری‌ها و دستگاه‌های اجرایی خواهد بود و برخی دیگر از اقدامات نیز با هدف کنترل نقدینگی و تورم صورت خواهد گرفت.

تهاتر بدهی دولت با بدهکاران به بانک‌ها

همانطور که در بودجه سال ۹۷، قرار بود معادل ۱۰۰ هزار میلیارد تومان بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی، از طریق تسویه بدهی دولت به پیمانکاران و بدهی پیمانکاران و بدهکاران بانکی به بانک‌ها تسویه شود و سرانجام مقرر شد که حدود ۷۵ هزار میلیارد تومان از بانک‌های مختلف بابت این تهاتر، کاهش بدهی به بانک مرکزی و کاهش مطالبات بانک‌ها انجام شود، در بودجه سال ۹۸ نیز همین رویه مورد توجه قرار گرفته و قرار است بابت بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی، تهاتر بدهی دولت به پیمانکاران طرح‌های عمرانی و بدهی بدهکاران به بانک‌ها انجام شود. در لایحه بودجه سال ۹۸، همچون سال ۹۷، موضوع تهاتر بدهی دولت به بدهکاران بانکی، بدهی بدهکاران به بانک‌ها در چارچوب مطالبات معوق، و بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی و دولت مورد توجه قرار گرفته تا از این طریق حداقل از جنبه حسابداری، بدهی دولت به پیمانکاران در طرح‌های عمرانی پرداخت شود و بدهی پیمانکاران به بانک‌ها نیز از این طریق کاهش یافته و بابت آن بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی کاهش می‌یابد. به گزارش «تعادل»، اگرچه در این لایحه تاکید شده که نباید پایه پولی رشد کند و این مبلغ تحت عنوان بدهی دولت به بانک مرکزی ثبت خواهد شد، اما واقعیت این است که پیش از این، از طریق بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی واضافه برداشت‌ها، پایه پولی رشد کرده است و اثر خود را روی ضریب فزاینده و رشد نقدینگی و تورم گذاشته است. براین اساس، اگرچه در حال حاضر تاکید می‌شود که نباید پایه پولی رشد کند، اما این موضوع قبلا در سال‌های قبل صورت گرفته و اثر خود را روی نقدینگی و عملکرد بانک‌ها گذاشته است و هر چند امروز می‌توان از نظر حسابداری، کاهش بدهی دولت به پیمانکاران، کاهش بدهی پیمانکاران و بدهکاران به بانک‌ها و کاهش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی را شاهد بود، اما واقعیت این است که میزان بدهی دولت به بانک‌ها، به بانک مرکزی افزایش یافته و تنها بدهی بدهکاران بانکی و بانک‌ها تا حدودی کاهش می‌یابد و همین موضوع ممکن است که دست دولت را برای افزایش بدهی به پیمانکاران و افزایش بدهی پیمانکاران بانک‌ها و بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی باز کند و دور بعدی رشد پایه پولی و نقدینگی را دامن بزند. لذا تا زمانی که فضای کسب و کار بهتر نشود و افزایش روزانه ۱۰۰۰ میلیارد تومان نقدینگی ساماندهی نشود، نمی‌توان به روش موقتی و ظاهری و حسابداری تهاتری دلخوش کرد زیرا اساس کار باید رشد بهره‌وری، سرمایه‌گذاری و رشد اقتصاد باشد تا درآمد دولت بالا رود و دولت از محل رشد بدهی‌ها، مخارج خود را تامین نکند. بلکه از محل درآمدهای مالیاتی روز خود بتواند به وظایف و تکالیف خود عمل کند و بیش از فشار بر بانک‌ها را افزایش ندهد. در حال حاضر طبق آمار آبان ماه، میزان بدهی دولت به بانک‌ها ۲۲۴ هزار میلیارد تومان، مطالبات معوق بانکی ۱۵۰ هزار و میزان بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی ۱۵۰ هزار میلیارد تومان است که ریشه همه آنها بدهی دولت به بانک‌ها و پیمانکاران است.

اگرچه اخیرا اقداماتی برای ساماندهی وضعیت بانک‌ها انجام شده و از جمله سود ماه شمار، تلاش برای کاهش نرخ سود، افزایش سرمایه، تجدید ارزیابی دارایی‌ها در دستور کار است و به کمک رشد نرخ تسعیر ارز بانک‌ها، در حال حاضر سهام بانک‌ها جذاب شده و در بازار سرمایه نیز، با وجود کاهشی شدن شاخص بورس، اما بانکی‌ها هنوز با فزونی تقاضا بر عرضه و صف خرید مواجه هستند؛ اما باید توجه داشت که هنوز ۴۰ درصد دارایی و منابع بانک‌ها به خاطر رفتار بودجه‌ای دولت قفل است.

تعیین سقف مجاز تسویه بدهی بانک‌ها

همچنین طبق لایحه بودجه ۹۸، تهاتر زنجیره‌ای بدهی‌ها در سال آینده ادامه می‌یابد. در قالب بند «و» تبصره ۵ لایحه بودجه، سیاست تهاتر بدهی دولت به پیمانکاران، پیمانکاران به بانک‌ها و بانک‌ها به بانک مرکزی که در قانون بودجه ۹۷ هم به تصویب رسیده بود، مجددا پیشنهاد شده است.

این سیاست، در بودجه ۹۷ حین بررسی لایحه در کمیسیون تلفیق به متن لایحه اضافه شد. در قالب آن پیشنهاد امکان ۱۰۰ هزار میلیارد تومان تهاتر بدهی وجود داشت اما تا پایان مهرماه سال جاری ۱۰ هزار میلیارد تومان تهاتر بدهی انجام شده و پیش‌بینی می‌شود که تا پایان امسال حداکثر حدود ۷۷ هزار میلیارد تومان تهاتر بدهی انجام شود.

متن بند پیشنهادی در لایحه بودجه به شرح زیر است: دولت از طریق اسناد تسویه خزانه، بدهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصوصی) که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۷ ایجاد شده، با مطالبات قطعی معوق دولت از اشخاص مزبور تا مبلغ بیست هزار میلیارد ریال به‌صورت جمعی- خرجی تسویه کند. مطالبات قطعی دولت از اشخاص فوق‌الذکر که در اجرای بند (پ) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور به شرکت‌های دولتی منتقل شده با بدهی دولت به شرکت‌های مذکور و مطالبات اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصوصی) از دولت بابت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با بدهی اشخاص یادشده به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی از طریق تسویه بدهی‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی به دولت به‌وسیله این اسناد قابل تسویه است. از سوی دیگر، به دولت اجازه داده می‌شود درصورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی (خصوصی و تعاونی)، نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی، بانک‌ها، اتحادیه‌ها و استان‌های مقدسه بابت تکالیفی که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۶ ایجاد شده است با بدهی اشخاص یادشده به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی از طریق تسویه بدهی‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی به بانک مرکزی که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۶ ایجاد شده، تا میزان ظرفیت استفاده نشده بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور به صورت جمعی- خرجی از طریق انتشار اسناد تسویه خزانه، به‌شرح زیر تسویه نماید. مبلغ مزبور به عنوان بدهی دولت به بانک مرکزی ثبت می‌شود. افزایش پایه پولی از این محل ممنوع است. سقف مجاز تسویه بدهی هر بانک و موسسه اعتباری به بانک مرکزی توسط این بانک حداکثر تا پایان خرداد ماه تعیین می‌شود.

دولت مجاز است تا سقف بیست درصد مبلغ موضوع این جزو را با اولویت به مطالبات حسابرسی‌شده و قطعی سازمان تأمین اجتماعی اختصاص دهد. بانک مرکزی مجاز است به منظور استفاده حداکثری بانک‌ها از فرآیند تعریف شده در این بند، امکان نقل و انتقال مطالبات بانک‌ها از دولت، را در بازار بین بانکی فراهم نماید.

مطالبات بانک‌ها از شرکت ملی نفت

همچنین افزایش سرمایه دولت در شرکت ملی نفت به میزان تسویه مطالبات بانک‌ها از آن شرکت مجاز است.

اوراق تسویه خزانه

بانک مرکزی نیز باید سقف مجاز تسویه بدهی بانک‌ها و موسسات اعتباری از محل اوراق تسویه خزانه را حداکثر تا خرداد ۱۳۹۸ اعلام کند. دولت موظف است از طریق اسناد تسویه خزانه، بدهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصوصی) که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۷ ایجاد شده، با مطالبات قطعی معوق دولت از اشخاص مزبور را تا مبلغ ۲۰ هزار میلیارد ریال صورت جمعی - خروجی تسویه کند. بدهی دولت به شرکت‌های مذکور و مطالبات اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصوصی) از دولت بابت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با بدهی اشخاص یادشده به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی از طریق تسویه بدهی‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی به دولت به وسیله این اسناد قابل تسویه است.

بازار باز و بهادارسازی بدهی‌ها

در این لایحه به دولت اجازه داده شده در صورت اجرای عملیات بازار باز و نیز توثیق اوراق مالی اسلامی دولتی نزد بانک‌ها توسط بانک مرکزی، بخشی از بدهی‌های قطعی و حسابرسی شده خود به بانک‌ها که در چارچوب قوانین و مقررات تا پایان سال ۱۳۹۷ ایجاد شده است، تا سقف دویست هزار میلیارد ریال را بهادارسازی کند.

مطابق بند «ل» تبصره مذکور، اوراق و اسناد این تبصره مشمول مالیات نمی‌شود و بر اساس بند «م» آن نیز به منظور اجرای سیاست پولی و مدیریت نرخ‌های سود و کنترل تورم، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام عملیات بازار باز و خرید و فروش اوراق مالی اسلامی منتشره دولت و وثیقه‌گیری اوراق مذکور در ازای اضافه برداشت بانک‌ها یا اعطای خط اعتباری را انجام می‌دهد. از نکات قابل توجه در این لایحه اینکه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صرفاً مجاز به خرید و فروش اوراق مالی اسلامی منتشره دولت و بانک مرکزی، در بازار ثانویه و با قیمت‌های کشف شده در بازار مزبور است. در ادامه نیز عنوان شده: به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود نسبت به تأسیس نهاد واسط با مدیریت و مالکیت دولت یا استفاده از نهادهای واسط موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید با انتقال مالکیت، برای انتشار اوراق بهادار (ارزی - ریالی) اقدام نماید. این معاملات و دریافت‌ها و پرداخت‌های مربوط به انتشار اوراق موضوع این بند، صرف‌نظر از استفاده یا عدم استفاده از نهاد واسط، مشمول معافیت‌ها و مستثنیات حکم ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور می‌شود. در این لایحه به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده شده رأساً از دارایی‌های دولت به عنوان پشتوانه انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این تبصره بدون رعایت تشریفات قانونی استفاده نماید. ضوابط و معیار و نحوه اجرا به پیشنهاد وزارتخانه مذکور به تصویب هیات وزیران می‌رسد. در بند «ن» تبصره ۵ لایحه پیشنهادی، سقف استفاده دولت از اوراق موضوع این تبصره برای مصارف بودجه عمومی حداکثر معادل سقف پیش بینی شده در جدول شماره (۴) قانون برنامه ششم توسعه عنوان شده است و دولت اجازه مصرف از اوراق منتشره مربوط به شرکت‌ها و شهرداری‌ها در بودجه عمومی را ندارد.

همچنین در بند «س» ایجاد طلب جدید از دولت در صورتی مجاز خواهد بود که از قبل تعهد و تضمین آن با مبنای قانونی توسط سازمان برنامه و بودجه کشور صادر شده باشد.

رشد ۱۴ درصدی انتشار اوراق مالی اسلامی

دولت در حالی در لایحه بودجه پیشنهادی خود به مجلس از پیش‌بینی ۴۴ هزار میلیارد تومان منابع حاصل از فروش و واگذاری انواع اوراق مالی اسلامی خبر داده که این رقم در بودجه امسال معادل با ۳۸ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان بود.

اما در این زمینه این پرسش اساسی مطرح است که با توجه به میزان استقبال مردم از اوراق مشارکت در سال‌های اخیر، آیا دولت موفق خواهد شد که ۴۴ هزار میلیارد تومان اوراق مالی اسلامی را در شرایط اقتصادی امروز به فروش برساند، آیا نرخ آن و نحوه بازگشت اصل و فرع آن جذاب‌تر از نرخ سود بانکی، بازار ارز و سکه، مسکن، خودرو و... خواهد بود؟

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ دولت به مجلس، منابع حاصل از انتشار و فروش انواع اوراق مالی اسلامی نسبت به بودجه امسال با رشد ۱۴ درصدی روبرو است.

مجوز خرید و فروش اوراق مالی

براساس بندم تبصره ۵ لایحه بودجه ۹۸ و به منظور اجرای سیاست پولی و مدیریت نرخ‌های سود و کنترل تورم، بانک مرکزی می‌تواند عملیات بازار باز و خرید و فروش اوراق مالی اسلامی منتشره دولت را انجام می‌دهد.

در این بند آمده است: به منظور اجرای سیاست پولی و مدیریت نرخ‌های سود و کنترل تورم، بانک مرکزی انجام عملیات بازار باز و خرید و فروش اوراق مالی اسلامی منتشره دولت و وثیقه‌گیری اوراق مذکور در ازای اضافه برداشت بانک‌ها یا اعطای خط اعتباری را انجام می‌دهد. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صرفاً مجاز به خرید و فروش اوراق مالی اسلامی منتشره دولت و بانک مرکزی، در بازار ثانویه و با قیمت‌های کشف شده در بازار مزبور است. در صورت اجرای عملیات بازار باز و نیز توثیق اوراق مالی اسلامی دولتی نزد بانک‌ها توسط بانک مرکزی، بخشی از بدهی‌های قطعی و حسابرسی شده خود به بانک‌ها که در چارچوب قوانین و مقررات تا پایان سال ۱۳۹۷ ایجاد شده است، تا سقف دویست هزار میلیارد ریال رابهادارسازی کند. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود نسبت به تأسیس نهاد واسط با مدیریت و مالکیت دولت یا استفاده از نهادهای واسط موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید با انتقال مالکیت، برای انتشار اوراق بهادار (ارزی - ریالی) اقدام نماید. این معاملات و دریافت‌ها و پرداخت‌های مربوط به انتشار اوراق موضوع این بند، صرف‌نظر از استفاده یا عدم استفاده از نهاد واسط، مشمول معافیت‌ها و مستثنیات حکم ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور می‌شود. در تبصره ۵ لایحه بودجه پیشنهادی دولت به مجلس عنوان شده با رعایت قوانین و مقررات شرکت‌های دولتی تا سقف چهل و پنج هزار میلیارد ریال اوراق مالی اسلامی ریالی برای اجرای طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست محیطی خود که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، با تضمین و بازپرداخت اصل و سود توسط خود، منتشر کنند. دولت اوراق مالی اسلامی (ریالی-ارزی) منتشر و منابع حاصل را به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام و طرح‌های ساماندهی دانشگاه‌ها مندرج در اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی و ردیف‌های متفرقه و همچنین تعهدات پرداخت نشده طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خاتمه یافته این قانون اختصاص می‌یابد تا براساس موافقت نامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود. سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در این قانون پیش بینی و قابل پرداخت است.

بر اساس این گزارش سقف مجاز اوراق منتشره تسویه نشده از محل این بند تا پایان سال مبلغ دویست و نود هزار میلیارد ریال عنوان شده و این در حالی است که در بودجه سال ۱۳۹۷ سقف انتشار اوراق مالی اسلامی ریالی و ارزی برای دولت در بند ب معادل ۲۶۰ هزار میلیارد ریال تعیین شده بود.

در بند «ج» این تبصره نیز عنوان شده، اوراق فروش نرفته طرح‌های بندهای (الف) و (ب) این تبصره برای مطالبات معوق در سقف اعتبار همان طرح با تأیید رییس دستگاه اجرایی و ذی‌حساب یا مدیر امور مالی ذی‌ربط وسازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به تمامی طلبکاران طرح مذکور اعم از پیمانکاران، مشاوران، تأمین کنندگان تجهیزات و همچنین سایر هزینه‌های طرح‌ها و پروژه‌ها از جمله تملک اراضی و تأدیه بدهی طرح‌های ساماندهی دانشگاه‌ها است.

همچنین شهرداری‌ها تا سقف پنجاه و پنج هزار میلیارد ریال اوراق مالی و حداقل پنجاه درصد (۵۰) از سقف اوراق موضوع یکی از بندها به طرح‌های قطار شهری و حمل و نقل شهری اختصاص می‌یابد. اوراق فروش نرفته این بند در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید شهرداری مربوطه و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به طلبکاران طرح است. همچنین طبق بند هـ با حفظ قدرت خرید و با سررسید تا سه سال را صادر و به طلبکاران تا سقف یکصد و سی هزار میلیارد ریال واگذار کند.

به گزارش فارس در حالی تحت عنوان کلی طلبکاران در لایحه بودجه امسال ردیف مشخصی برای انتشار اسناد خزانه اسلامی عنوان شده که این رقم در بودجه سال ۱۳۹۷ معادل ۹۵ هزار میلیارد ریال بود که برای طلبکاران طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، خرید تضمینی محصولات راهبردی استراتژیک کشاورزی، مابه‌التفاوت قیمت تضمینی محصولات با قیمت فروش، بیمه محصولات کشاورزی، تأدیه بدهی‌های سازمان‌های بیمه پایه سلامت و مطالبات تولیدکنندگان برق تخصیص یافته بود که مبلغ ۴۷ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال از مبلغ این موضوع به سازمان بیمه سلامت اختصاص می‌یافت.

همچنین در بند «ز» نیز عنوان شده؛ دولت به منظور استمرار جریان پرداخت‌های خزانه داری کل کشور، تا مبلغ یکصد هزار میلیارد ریال اسناد خزانه اسلامی با سررسید کمتر از یک سال منتشر و اسناد مزبور را صرف تخصیص‌های ابلاغی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور با اولویت اعتبارات استانی موضوع این قانون نماید. تسویه این اسناد در سررسید، مقدم بر تمامی پرداخت‌های خزانه‌داری کل کشور است. انتقال تعهدات مربوط به اسناد منتشره به سال بعد نیز ممنوع است.

بند ح تبصره ۵ لایحه پیشنهادی نیز تصریح کرده است: دولت برای بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسیدشده در سال ۱۳۹۸ تا معادل پنجاه هزار میلیارد ریال اوراق مالی اسلامی ریالی منتشر نماید. اصل و سود و هزینه‌های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود. این رقم در بودجه پارسال دولت معادل ۳۰ هزار میلیارد ریال بوده است. و در بند «ی» این لایحه نیز عنوان شده: وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذی ربط برای بازپرداخت اصل و سود اوراق ارزی-ریالی سررسیدشده، تسهیلات بانکی و تضامین سررسیدشده و همچنین بازپرداخت بدهی‌های سررسیدشده به پیمانکاران قراردادهای بیع متقابل طرح‌های بالادستی نفت و گاز تا سقف معادل سه میلیارد دلار اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) با تصویب هیات وزیران منتشر نماید.

جزییات منابع و مصارف بانک‌ها

در لایحه بودجه سال آینده که متن کامل آن منتشر شد، خلاصه کل منابع و مصارف بانک‌ها (ترازنامه) در سال آینده تشریح شده است.

بر اساس این گزارش، مجموع کل درآمدهای بانک‌ها در سال آینده از سوی دولت ۱۰۶ هزار و ۶۶۰ میلیارد و ۹۷۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان در نظر گرفته شده که ۱۰۵ هزار و ۶۵۷ میلیارد و ۳۳۹ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان آن مربوط به بخش درآمدها و مابقی آن مربوط به بخش سایر دریافت‌هاست.

همچنین در این بخش از لایحه بودجه سال ۱۳۹۸، از مجموع بیش از ۱۰۶ هزار میلیارد تومان هزینه بانک‌ها، ۱۰۲ هزار و ۶۷۵ میلیارد و ۳۳۹ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان آن مربوط به ردیف هزینه‌ها، ۷۴۵ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان آن مربوط به مالیات، ۱۴۹۱ میلیارد آن مربوط به ۵۰ درصد سود ویژه، ۹ میلیارد و ۵۵۰ میلیون تومان مربوط به سود سهام، ۱۴ میلیارد و ۹۱۰ میلیون تومان آن مربوط به سایر حساب‌های تخصیص سود، ۲۵۸۳ میلیارد و ۴۳۸ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان آن مربوط به هزینه‌های سرمایه‌ای و ۳۸۱۲ میلیارد آن مربوط به افزایش دارایی‌های جاری است که از مجموع این هزینه‌ها ۸۹۶ میلیارد و ۸۸۰ میلیون تومان مربوط به ذخیره استهلاک منظور در هزینه‌های جاری کسر می‌شود.

«تعادل» از تازه‌ترین تحولات بازار ارز و سکه گزارش می‌دهد

نوسان قیمت دلار و سکه

گروه بانک و بیمه | احسان شمشیری |

روز چهارشنبه ۵ دی ماه قیمت دلار بین ۱۱۲۰۰ تا ۱۱۷۰۰ در ساعات مختلف معامله شد. سامانه سنا نیز نرخ لحظه‌ای دلار در روز چهارشنبه را ۱۱۴۰۰ و نرخ یورو را ۱۳۴۰۰ تومان اعلام کرد و نرخ سکه طرح جدید نیز به سه میلیون و ۶۸۰ هزار تومان رسید. به گزارش «تعادل»، در سامانه سنا براساس قیمت‌های روز سه شنبه دلار ۱۰ هزار و ۶۴۰ تومان، یورو ۱۲ هزار و ۷۵ تومان، درهم ۲ هزار و ۲۹۶ تومان و یوان ۱ هزار و ۶۹۵ تومان قیمت خورد. به گزارش «تعادل»، روز چهارشنبه در بازار آزاد قیمت انواع سکه و طلا نسبت به سه شنبه افزایش یافت. بر همین اساس در بازار تهران در ساعات عصر سکه تمام بهار آزادی طرح جدید ۳ میلیون و ۶۸۰، ربع سکه ۱ میلیون و ۱۹۰، نیم سکه ۱ میلیون و ۹۲۰ هزار، سکه گرمی ۶۵۵ هزار، ۱۸ عیار ۳۲۹ هزار تومان معامله شد. همچنین در ساعات صبح تا قیمت ۳ میلیون و ۹۳۰ هزار تومان و سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم با قیمت ۳ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان معامله شد. هر قطعه نیم سکه بهار آزادی دو میلیون تومان، ربع سکه یک‌میلیون و ۱۷۰ هزار تومان و هر قطعه سکه گرمی ۶۷۰ هزار تومان فروخته شد، هر گرم طلای ۱۸ عیار هم ۳۶۲ هزار و ۴۰۰ تومان ارزش گذاری شده است، ضمن آنکه هر اونس طلا در بازارهای جهانی با قیمت ۱۲۷۴ دلار معامله می‌شود و بهای فروش طلای جهانی نسبت به روز سه شنبه ۴ دلار افزایش یافته است. در این رابطه رییس کمیسیون تخصصی طلا و جواهر با بیان اینکه قیمت طلا و سکه بعد از تعطیلات سال جدید میلادی کاهش خواهد یافت، گفت: بانک مرکزی بازهم بازار ارز را تحت کنترل در می‌آورد. محمد کشتی آرای در خصوص وضعیت بازار طلا و سکه در روز چهارشنبه اظهار داشت: قیمت اونس جهانی با کاهش قیمت نفت و کاهش ارزش سهام به بالاترین سطح در ۱۵ ماه اخیر رسیده است؛ در بازار داخلی نیز با افزایش قیمت جهانی و همچنین افزایش قیمت ارز، قیمت‌ها به بالاترین سطح خود در چند روز اخیر رسیده است. وی با بیان اینکه قیمت طلا و سکه در چند روز اخیر ۱۱ درصد افزایش یافته است، تصریح کرد: در بازار خرید و فروش هم انجام می‌شود ولی معمولا وقتی قیمت‌ها صعودی می‌شود، خریداران جدید وارد بازار می‌شوند این خریداران از ترس افزایش بیشتر برای خرید طلا و سکه مراجعه می‌کنند. کشتی آرای در پاسخ به این سوال که آیا قیمت‌ها بازهم در روزهای آینده افزایش خواهد یافت گفت: فکر نمی‌کنم این افزایش ادامه‌دار باشد؛ البته پیش‌بینی می‌شد که در روزهای پایانی سال میلادی نوساناتی داشته باشیم ولی در چند روز آینده قیمت جهانی طلا به یک ثبات می‌رسد و در بازار داخلی نیز اقدامات بانک مرکزی در کنترل قیمت ارز ادامه خواهد داشت و قیمت‌ها به ثبات می‌رسد.

مدیران شرکت‌های فولادسازی از مواهب تامین مالی از طریق بورس کالا می‌گویند

سرمایه مورد نیاز از بورس کالا به سمت چرخه تولید

تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی یکی از ماموریت‌های ویژه دولتمردان برای بازار سرمایه است که چند سال اخیر نیز شاهد رشد حجم تامین مالی صنایع از مسیر بازار سرمایه هستیم. به این ترتیب آن دسته از بنگاه‌های اقتصادی بزرگ که نیازمند منابع مالی با حجم بالا برای پیشبرد فعالیت‌های اقتصادی خود هستند و نمی‌توانند به راحتی و با نرخ مناسب از طریق نظام بانکی تامین کنند، با مراجعه به بازار سرمایه می‌توانند منابع مالی مورد نیاز خود را از طریق ابزارهای مالی اسلامی موجود فراهم کنند.

به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، از سوی دیگر بورس کالای ایران نیز در میان بازارهای مالی که نقش مهمی در اقتصاد کشور ایفا می‌کنند، زمینه تامین منابع مالی را برای بنگاه‌های اقتصادی بزرگ در حجم بالا و با نرخ مناسب فراهم کرده است. در واقع بورس کالا توانسته با معرفی ابزار اوراق سلف موازی استاندارد به بنگاه‌های اقتصادی در تامین سرمایه در گردش کمک کند.

در همین زمینه یکی از شرکت‌هایی که از مسیر بورس کالا اقدام به تامین سرمایه در گردش کرده، شرکت فولاد کاوه جنوب کیش است. به‌طوری که در ۱۳ شهریور ماه سال جاری عرضه اولیه اوراق سلف موازی استاندارد شمش فولاد شرکت فولاد کاوه جنوب کیش، در نماد «عکاوه» به تعداد ۸۳۲ هزار و ۵۰۰ قرارداد و با قیمت ۲ میلیون و ۴۰۲ هزار و ۴۰۰ ریال در هر قرارداد صد کیلو گرمی با موفقیت انجام شد. همچنین معاملات ثانویه این اوراق نیز از تاریخ ۱۴ شهریورماه ۹۷ آغاز شد و برای مدت یکسال تا تاریخ ۱۳ شهریور سال ۹۸ ادامه دارد.

معاون فروش و بازاریابی فولاد کاوه جنوب کیش در این خصوص گفت: بازار سرمایه از سالیان طولانی مسیر رشد و پیشرفت خود را شروع کرده و این مسیر را ادامه می‌دهد.

تقی ممتازان افزود: ابزارها، نهادها و بازارهای مالی تنوع و توسعه پیدا کرده‌اند و تنها اطمینان و شفافیت از بازار است که می‌تواند تعداد سهامداران و سرمایه‌گذاران را افزایش دهد و ساختارهای جدید در بازار مالی ایجاد کند.

به گفته وی، بورس کالا بستری است که در آن عرضه و تقاضا و کشف قیمت‌ها بطور شفاف و با نظارت شکل می‌گیرد و طرفین در یک ساختار امن و دارای قوانین مشخص با یکدیگر رقابت می‌کنند، همچنین با توجه به اینکه فضای اقتصادی کشور با مشکلات متعددی همچون تحریم‌ها و ناتوانی بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات روبه روست، این مسائل منجر شده بنگاه‌های اقتصادی بزرگ که نیازمند منابع مالی برای پیشبرد فعالیت‌های اقتصادی خود هستند به مسیرهای جدید و کارآمدی همچون ابزارهای مالی روی بیاورند که در این مسیر بورس کالا نیز توانسته با معرفی اوراق سلف موازی استاندارد، جاده‌ای میانبر در برابر بنگاه‌های اقتصادی قرار دهد.

ممتازان در ادامه عنوان کرد: بورس کالا با هدف کشف قیمت درست محصولات و رسیدن سود حاصل از تولید به تولیدکنندگان به وجود آمد تا محصولاتی که در این بورس معامله می‌شوند، از قیمت‌گذاری در امان باشند که امیدواریم این موضوع حتی در شرایط‌های مختلف اقتصادی نیز رعایت شود تا از واقعیت‌های اقتصادی فاصله نگیریم و فعالان اقتصادی قدرت تصمیم‌گیری براساس واقعیت‌ها را داشته باشند.

استقبال سرمایه‌گذاران از تامین مالی در طرح‌ها و پروژه‌ها

در ادامه نیز هادی طاهری، عضو هیات‌مدیره فولاد کاوه جنوب کیش در رابطه با میزان رضایت مندی از انتخاب روش تامین مالی با انتشار اوراق سلف موازی گفت: عملکرد بورس کالا طی یک دهه گذشته برای همه فعالان صنایع مشخص بوده است، بازارهایی که بدون هیچ معیار و قاعده‌ای فعال بودند وارد یک چارچوب مشخص، شفاف و قانونی شدند و دیگر خبری از ایجاد قیمت‌گذاری‌های غیرمنطقی نیست، بنابراین با توسعه این ابزارها و افزایش عمق و تعداد فعالان در این ابزارها، شاهد سهولت در تامین مالی و رفع بسیاری از دغدغه‌های فعالان صنایع از جمله نوسان قیمتی و تامین مواد اولیه در آینده، خواهیم بود.

طاهری اظهار داشت: یکی از راهکارهای جذب منابع مالی این است که شرکت یا نهاد تامین کننده، ابزارهای نوین تامین مالی ایجاد کرده و تامین مالی ساختار یافته، پروژه‌ای معرفی کند تا شرکت‌ها بتوانند با دستی باز ابزار مورد نیاز تامین مالی خود را انتخاب کنند، بنابراین بورس کالای ایران نیز با همین روند و توسعه ابزارهای مالی توانسته گزینه مناسبی در میان بازارهای مالی باشد.

به گفته وی، انتشار اوراق سلف موازی برای شرکت‌ها به دلیل سهولت انتشار و هزینه‌های کم، جذاب است و تولیدکننده‌ها از این ابزار مالی استقبال می‌کنند.

عضو هیات‌مدیره فولاد کاوه جنوب کیش افزود: امیدوارم با توسعه انتشار اوراق سلف موازی بر پایه محصولات مختلف و همچنین ایجاد تنوع در ابزارهای مالی، علاوه بر سرمایه‌گذاران، شاهد حضور فعالان صنایع مختلف برای خرید و فروش اوراق سلف در بورس کالای ایران باشیم و ما نیز از روند انتشار این اوراق رضایت داریم.

طاهری تایید کرد: واضح است که از ویژگی‌های بارز بازار سرمایه تنوع و در واقع پتانسیل وجود تنوع برای فراهم کردن رضایت سرمایه‌گذاران با انتظارات متفاوت است، پس این سیاست و توانایی بازار مالی است که چه مقدار انگیزه مخاطبان را در نظر می‌گیرد.

وی در ادامه به بحث فراهم بودن زمینه لازم برای ابزارهای مالی اشاره کرد و گفت: به عنوان مثال لازمه اصلی فعال بودن ابزار مالی امکان رقابت در زمینه هزینه‌های تامین مالی و تناسب بین ریسک و بازدهی اوراق است. در سال‌های گذشته در بازار بدهی، ابزارهای مالی متنوعی ایجاد شده که فضای اقتصادی نیز برای رشد آن فراهم است. به گفته طاهری در این سال‌ها در زمینه تدوین مقررات و ایجاد ابزارهای معاملاتی نیز فعالیت‌های خوبی صورت گرفته است؛ پتانسیل‌های موجود در بورس کالای ایران باید با ایجاد مشوق‌هایی برای افزایش انگیزه ورود سرمایه‌گذاران و فعالان سایر بازارها آمیخته شود تا شاهد نظم و شفافیت در عمده فعالیت شرکت‌های تولیدی باشیم.

انواع روش تامین مالی از طریق بورس کالا

قراردادهای سلف، اوراق سلف موازی استاندارد، گواهی سپرده کالایی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری کالایی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری ارزی، خرید دین، فورفیتینگ و اوراق مشتقه کالایی، ابزارهایی برای تامین مالی صنایع از طریق بورس کالا هستند. به این ترتیب صنایع می‌توانند با استفاده از این قراردادها بدون بوروکراسی اداری، پوشش ریسک و تامین مالی کنند. با توجه به اینکه ریسک نقدشوندگی و ریسک تغییرات قیمت برای خریداران به دلیل نبود بازار ثانویه در معاملات قراردادهای سلف عادی بالا است، قراردادهای سلف موازی استاندارد طراحی و در بورس کالا راه‌اندازی شده است. گفتنی است قراردادهای سلف موازی علاوه بر تسهیل تامین مالی بلندمدت در طرح‌های توسعه‌ای سبب افزایش سرمایه در گردش می‌شود و ابزاری مناسب جهت برنامه‌ریزی بلندمدت برای تولیدکنندگان محسوب می‌شود. برای نمونه می‌توان به این مثال اشاره کرد که بورس کالای ایران با عرضه اوراق پی وی سی مجتمع پتروشیمی آبادان در سال جاری، ۵۰۰ میلیارد ریال تامین مالی برای این شرکت انجام داد و برای مجتمع‌های سنگ آهن گل گهر و چادرملو نیز به ترتیب بیش از ۸۳۰ و ۸۰۰ میلیارد ریال از این طریق تامین مالی داشته است. گواهی سپرده کالایی یکی دیگر از ابزارهای نوین تامین مالی در بورس کالای ایران است. در این روش، کالای موجود در انبار به‌ورقه بهادار تبدیل می‌شود که سپس معامله روی این اوراق انجام می‌شود به این ترتیب امکان استفاده از پشتوانه گواهی سپرده کالایی به منظور تأمین مالی و جلوگیری از فروش اجباری در اثر تنگناهای مالی برای تولیدکنندگان فراهم شده و هزینه‌های تأمین مالی کاهش یافته و نقدشوندگی کالا برای تولیدکنندگان حاصل می‌شود. این اوراق بهادار مانند سایر اوراق قابلیت ارایه به شبکه بانکی به‌عنوان تضمین خواهد بود زیرا فرآیند تحویل کالا در بورس و بازارهای خارج از بورس را تسهیل کرده و می‌توان فروش محصولات ایرانی در بازارهای بین‌المللی را با پشتوانه گواهی سپرده کالایی توسعه و افزایش داد.

روی خط شرکت‌ها

■ **صورت‌های مالی ۶ ماهه «خپارس»:** شرکت پارس خودرو صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای ۶ ماهه نخست سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۹۷ را به صورت حسابرسی شده منتشر کرد. بر این اساس، شرکت با سرمایه ۲۲ هزار و ۷۲۰ میلیارد و ۲۷۹ میلیون ریال، در دوره ۶ ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ماه ۱۳۹۷، مبلغ دو هزار و ۳۷۵ میلیارد و ۸۶۸ میلیون ریال زیان خالص محقق کرد و بر این اساس مبلغ ۱۰۵ ریال زیان به ازای هر سهم شناسایی کرد که نسبت به دوره مشابه گذشته کاهش چشمگیری را نشان می‌دهد. «خپارس» در دوره شش ماهه نخست سال مالی منتهی به اسفند ۹۶، به صورت حسابرسی شده، سود خالص را مبلغ ۳۶۷ میلیارد و ۳۰۳ میلیون ریال اعلام کرده و بدین ترتیب مبلغ ۱۶ ریال سود به ازای هر سهم خود اختصاص داده بود.

■ **سود هر سهم «بترانس» افزایشی بود:** شرکت ایران ترانسفو صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای ۶ ماهه نخست سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۹۷ را حسابرسی شده منتشر کرد. همچنین، شرکت با سرمایه ۳ هزار و ۷۵۰ میلیارد ریال، در نیمه نخست سال جاری، مبلغ یک هزار و ۵۳ میلیارد و ۴۱۴ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۲۸۱ ریال سود به ازای هر سهم اختصاص داد که نسبت به گزارش ۶ ماهه حسابرسی نشده خود ۳ درصد رشد داشته است. افزایش سود هم سهم «بترانس» به سبب افزایش سایر درآمدهای عملیاتی در گزارش حسابرسی شده است. «بترانس» در دوره شش ماهه نخست سال مالی منتهی به اسفند ۹۶، به صورت حسابرسی شده، سود خالص را مبلغ ۲۹۳ میلیارد و ۹۹۳ میلیون ریال اعلام کرده و بدین ترتیب مبلغ ۷۸ ریال سود به ازای هر سهم خود محقق کرده بود.

■ **نگاهی به عملکرد «تاپیکو»:** سرمایه‌گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تامین، صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای ۶ ماهه نخست سال مالی منتهی به ۳۱ اردیبهشت ۹۸ را به صورت حسابرسی نشده منتشر کرد. شرکت با سرمایه ۸۱ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال، در دوره ۶ ماهه منتهی به ۳۰ آبان ماه ۱۳۹۷، مبلغ یک هزار و ۶۹۹ میلیارد و ۱۲۵ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۲۱ ریال سود به ازای هر سهم اختصاص داد که نسبت به دوره مشابه در سال گذشته معادل ۳۲۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد. علاوه بر این، شرکت دلیل این رشد را افزایش ۲۷ درصدی جمع درآمدهای غیرعملیاتی و نیز کاهش ۴۳ درصدی هزینه‌های مالی عنوان کرده است. «تاپیکو» در دوره شش ماهه نخست سال مالی منتهی به اردیبهشت ۹۷، به صورت حسابرسی شده، سود خالص را مبلغ ۳۸۱ میلیارد و ۲۳۳ میلیون ریال اعلام کرده و بدین ترتیب مبلغ ۵ ریال سود به ازای هر سهم خود اختصاص کرده بود.

مروری بر آمار معاملات دیروز نشان می‌دهد

گام مثبت بورس

گروه بورس | شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در معاملات روز گذشته با افزایش یک هزار و ۴۹۳ واحدی همراه شد و در نهایت توانست رقم ۱۵۸ هزار و ۴۴۳ واحدی را به خود اختصاص دهد. علاوه بر این، شاخص بازار اول با افزایش ۱۱۷۱ واحدی، رقم ۱۱۶ هزار و ۵۴۳ واحد را به ثبت رساند و در نقطه مقابل شاخص بازار دوم با افزایش ۲۶۳۲ واحدی رقم ۳۱۶ هزار و ۵۲۲ واحد را تجربه کرد. افزون بر این، شاخص سهام آزاد شناور نیز با افزایش ۱۹۰۶ واحدی به رقم ۱۷۲ هزار و ۳۷ واحد رسید. همچنین، شاخص کل هم وزن با افزایش ۲۴۱ واحدی رقم ۲۷ هزار و ۲۵۴ واحد را به نمایش گذاشت. بر این اساس، دیروز معاملات سهام در نماد معاملاتی شرکت‌های پتروشیمی پارس با ۱۹۲ واحد و بانک ملت با ۱۴۸ واحد و پالایش نفت اصفهان با ۱۳۴ واحد افزایش بیشترین تأثیر مثبت را بر شاخص کل بورس به نام خود ثبت کردند. در مقابل، معاملات سهام در نماد معاملاتی شرکت‌های پتروشیمی جم با ۱۴۱ واحد، بانک صادرات با ۵۳ واحد و معدنی و صنعتی گل گهر با ۳۹ واحد کاهش، بیشترین تاثیر منفی را در محاسبه این نماگر به دوش کشیدند. همچنین، ارزش کل معاملات دیروز بورس تهران در حالی به بیش از یک هزار و ۱۲۲ میلیارد تومان نمایش داده شد که ناشی از دست به دست شدن بیش از ۳ میلیارد و ۴۶۴ میلیون سهم و اوراق مالی قابل معامله طی ۱۷۶ هزار و ۴۰۶ نوبت داد و ستد بود. از سویی دیگر، روز چهارشنبه نمادهای «زاگرس» و «هرمز» ۱۱ واحد از آیفکس حمایت کردند و سبزپوشی این نماگر را رقم زدند این در حالی است که نمادهای «دماوند» و «ذوب» با اهرم منفی ۶ واحدی مانع از رشد بیشتر شاخص کل شدند. نگاهی به توقف و بازگشایی نمادهای فرابورسی نشان می‌دهد که دیروز نماد معاملاتی «فسدید» متعلق به شرکت لوله و تجهیزات سدید به دلیل عدم اظهارنظر حسابرس نسبت به صورت‌های مالی شش‌ماهه حسابرسی شده منتهی به پایان شهریور ۹۷ متوقف شده است. معامله‌گران بازارهای مختلف فرابورس طی روز گذشته به دادوستد ۹۲۱ میلیون ورقه به ارزش افزون بر دو هزار و ۲۹۰ میلیارد ریال اقدام کردند که این حجم از مبادلات در بیش از ۱۰۰ هزار نوبت دادوستدی جابه‌جا شد. در این میان بازار اول میزبان نقل‌وانتقال ۸۴ میلیون سهم به ارزش ۳۳۶ میلیارد ریال بود و در بازار دوم نیز ۳۲۳ میلیون سهم به ارزش ۸۹۸ میلیارد ریال دست به دست شد.

نگاه

فرصتی برای بازار سرمایه

طی سالیان گذشته بانک‌ها برای افزایش جذابیت خود دست به اقدامات مختلفی زده بودند که از آن جمله می‌توان به اعطای سود روزشمار به سپرده‌های بانکی اشاره کرد. اقدامی که در ادامه اصلاحات رییس کل جدید بانک مرکزی طی بخشنامه‌ای در روزهای اخیر منتفی شد و قرار است از بهمن ماه سال جاری اجرایی شود. امیرتقی خان تجریشی در خصوص بخشنامه اخیر بانک مرکزی مبنی بر حذف سود روزشمار و تبدیل آن به سود ماه شمار و تاثیر احتمالی اجرای این بخشنامه بر بورس به سنا، گفت: با اجرایی شدن این بخشنامه از جذابیت سپرده‌گذاری در بانک‌ها کاسته می‌شود و امکان تغییر رویه صاحبان نقدینگی وجود دارد. مدیرعامل سرمایه‌گذاری توسعه صنعت و تجارت افزایش گردش پول را نتیجه این تصمیم شورای پول و اعتبار دانست و افزود: در واکنش به این تصمیم ممکن است افراد تصمیم بگیرند که پول خود را از بانک‌ها خارج کنند و سرمایه‌گذاری در بورس یا سایر دارایی‌ها را انتخاب کنند. بنابراین این تصمیم منجر به افزایش گردش پول می‌شود که می‌تواند بخشی از آن جذب بازار سرمایه شود. وی ادامه داد: به خصوص در حوزه‌های تامین مالی پروژه‌ها و ایجاد رونق در بازار ثانویه اثر گذار است؛ نقد شوندگی را بالا می‌برد و احتمالا اگر میزان خرید بالا رود قیمت‌ها هم رشد پیدا می‌کند که می‌تواند بر سود شرکت‌ها بیافزاید. این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به اهداف احتمالی صاحبان نقدینگی خاطرنشان کرد: در صورت هدایت نقدینگی خارج شده از پارکینگ پولی به بازار سرمایه، منابع می‌تواند به سمت تولید حرکت کند و با تامین مالی کم هزینه به سودآوری صنایع بورسی کمک کند. البته در این میان ممکن است نقدینگی از بانک‌ها خارج نشود و بین سرمایه‌گذاران و سرمایه‌پذیران جابه‌جا شود.

دیدگاه

رییس کمیسیون کشاورزی مجلس:

زعفران در بورس کالا به شفافیت قیمتی رسیده است

رییس کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس با تاکید بر لزوم بین‌المللی شدن معاملات زعفران در بورس کالای ایران گفت: باید به واسطه عرضه زعفران در بورس کالا، این محصول صادراتی ایران به بالاترین قیمت در بازارهای بین‌المللی به فروش برسد تا پس از سال‌ها سهم کشاورزان از فروش این محصول افزایش یابد. به گزارش کالاخبر، احمدعلی کیخا درباره عرضه زعفران در بورس کالا گفت: هدف‌گذاری نهایی ساماندهی و اصلاح روندها در بخش کشاورزی، عرضه تمامی محصولات کشاورزی در بورس کالا است که زعفران نیز از جمله این محصولات بوده که عرضه آن از سال گذشته آغاز شد و با روند مطلوبی در حال انجام است. رییس کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس افزود: از مهم‌ترین اهداف راه‌اندازی بورس کالا، ایجاد شفافیت اقتصادی بوده است تا تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان بتوانند در یک مکان شفاف به معامله بپردازند تا بهترین تصمیم‌ها از سوی متولیان امر به منظور افزایش کیفیت تولیدات و تنظیم بازارها گرفته شود. وی با بیان اینکه زعفران در بورس کالا به شفافیت قیمتی رسیده است، اظهار داشت: با عرضه پر حجم زعفران در بورس کالا، شاهد واقعی شدن قیمت این محصول، کمرنگ شدن فعالیت واسطه‌ها در بازار و حمایت مستقیم از زعفرانکاران هستیم. کیخا با اشاره به سهم بالای زعفران ایرانی در بازارهای بین‌المللی، گفت: با وجود عرضه بسیاری از مواد اولیه و کالاهای اساسی در بورس کالا، اما هنوز تا استفاده کامل از ظرفیت‌های بهینه این بورس فاصله زیادی داریم. این در حالی است که سایر کشورها با استفاده از ظرفیت‌های بورس‌های کالایی خود بر مبادلات بین‌المللی تاثیر می‌گذارند که ما نیز باید تلاش کنیم با تقویت عرضه محصولات در این بورس و همچنین بین‌المللی شدن معاملات زعفران در بورس ایران، محصول با مزیت و استراتژیک کشورمان را با شیوه‌های نوین به دنیا معرفی و عرضه کنیم.

رییس کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس افزود: ورود به بورس کالا در افزایش کیفی محصولات کشاورزی تاثیر بسزایی داشته است؛ چرا که به دلیل افزایش مشتریان در بورس، تولیدکنندگان مجاب به افزایش کیفیت کالاهای خود می‌شوند و همین امر موجب می‌شود تا با گذر زمان شاهد افزایش کیفیت کالاهای تولید داخل با نرخ واقعی و شفاف باشیم و متقاضیان هم تشویق به خرید کالا از یک کانال مناسب خواهند شد. نماینده مردم در مجلس دهم تصریح کرد: دو نکته مهم را باید در مورد زعفران در نظر گرفت؛ یکی اینکه باید زعفران ایرانی به بالاترین قیمت در بازارهای بین‌المللی به فروش برسد و دیگر اینکه سهم کشاورزان از قیمت پرداختی از سوی مصرف‌کنندگان بیشتر باشد تا سود واقعی عاید کشاورز شود؛ این دو موضوع با همکاری وزارت جهاد کشاورزی، بورس کالا و نهادهای مرتبط در دستور کار است که آثار مثبت آن اکنون نمایان شده است.

اخبار

بنادر عمان به روی کشتی‌های ایرانی باز است

پایگاه خبری اتاق اصناف | رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و عمان ضمن رد شایعه اعمال محدودیت بنادر عمان برای ورود شناورهای ایرانی گفت: این موضوع در اوایل مهرماه و در بندر «صحار» به‌وجود آمده بود که با رایزنی‌های دیپلماتیک برطرف شد و اکنون با وجود اعمال تحریم‌ها، بنادر عمان همچنان پذیرای کشتی‌های ایرانی هستند. به گفته ضرابی، مبادلات دو کشور در ۸ ماه اخیر بیش از دو برابر افزایش یافته است. محسن ضرابی درباره شایعه اعمال محدودیت در بنادر عمان برای ورود کشتی‌های با پرچم ایران گفت: با وجود اعمال تحریم‌های یک‌جانبه امریکا، بنادر عمان تمام کشتی‌ها و کالاهای ایرانی را می‌پذیرند و موضوع اعمال محدودیت به حدود سه‌ماه پیش در بندر صحار مربوط می‌شد. او دلیل اعمال محدودیت بندر صحار در مهرماه را ترکیب مالکیت این بندر عنوان کرد و افزود: از آنجایی که نیمی از اختیارات این بندر به «روتردام» هلند اختصاص داشت، ممنوعیت‌هایی برای ورود شناورهای ایرانی به این بندر اعمال شد اما در ادامه برای ورود دو کشتی بزرگ فله‌بر ایرانی برای کالاهای غیرتحریمی مجوز گرفته شد و شناورهای کانتینر بر یک شرکت دیگر ایرانی نیز برای تخلیه و بارگیری همه کالاها به این بندر تردد می‌کند.

به گفته ضرابی یکی از شرکت‌های کشتی‌رانی ایران بطور مرتب انواع کالاها را از بندر خرمشهر به بنادر عمان می‌برد. رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و عمان با اشاره به روابط دوستانه دو کشور به‌ویژه در حوزه اقتصادی، گفت: مبادلات تجاری ایران و عمان در روند رشد قرار دارد که در زمینه صادرات و واردات با بهبود همراه بوده است و افزایش حجم ۱۰۶ درصدی مبادلات تجاری در هشت‌ماهه امسال در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته این موفقیت را تایید می‌کند. ضرابی با تاکید بر اینکه روابط ایران و عمان دوجانبه است، افزود: در طول سالیان اخیر در کنار افزایش صادرات ایران به عمان، واردات از طریق این کشور نیز رشد داشته و ۷۷ میلیون دلار در سال گذشته به ۳۷۹ میلیون دلار در ۸ ماهه سال جاری رسیده است.

۶۰۰ هزار بافنده فرش بیمه می‌شوند

ایسنا | رییس مرکز ملی فرش ایران با اعلام اینکه ۶۰۰ هزار بافنده فرش در کشور بیمه می‌شوند، گفت: باید در قانون بودجه بیمه بافندگان دیده شود و با کمک مجلس امید می‌رود سهم بیمه تامین اجتماعی افزایش یابد و ۶۰۰ هزار بیمه‌شده در صنعت فرش داشته باشیم. فرشته دست‌پاک در نمایشگاه فرش دستباف و تابلو فرش قزوین اظهار کرد: فرش معتمد قزوین حرف زیادی برای گفتن دارد و می‌تواند ثبت ملی و جهانی شود. او خاطرنشان کرد: اگر فرش قزوین ثبت جهانی شود می‌تواند از سازمان مالکیت معنوی هم مجوز بگیرد و جایگاه بالاتری پیدا کند و برند شود. دست‌پاک تصریح کرد: نقش فرش در کشور زیاد است و فرش دستباف، آنقدر نقش پررنگی دارد که حذف‌شدنی نیست و این هنر برای زندگی ما مانند انگشتان دست برای انجام کارهاست و آنقدر تأثیرگذار است که نمی‌توان آن را نادیده گرفت و شاید هیچ هنر و صنعتی مانند فرش حامل فرهنگ و تمدن و تأثیرگذار در اقتصاد و اشتغال نباشد.

او گفت: با شکل‌گیری بزرگ‌ترین صنف در شهر و روستا در صنعت و هنر فرش بیش از ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر فعالیت می‌کنند که باید بتوانیم از این ظرفیت به‌خوبی استفاده کنیم و به اقتصاد خود رونق دهیم. رییس مرکز ملی فرش ایران یادآور شد: با همه بی‌مهری‌ها در این صنعت، هنوز هم فرش دستباف در ردیف سه کالای مهم صادراتی کشور است و با کمترین سرمایه‌گذاری بیشترین ارزش را دارد. او یادآور شد: برای ایجاد هر شغل در بخش صنعت حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون تومان لازم است در حالی که در صنعت فرش با ۱۰ تا ۲۰ میلیون حداقل سه شغل ایجاد می‌شود. دست‌پاک اظهار کرد: توجه به امنیت شغلی بافندگان و تأمین بیمه از دغدغه‌های فعالان این بخش است که باید برطرف شود در غیر این صورت کسی ترغیب نمی‌شود به سمت این هنر و صنعت برود. او تصریح کرد: باید در قانون بودجه بیمه بافندگان دیده شود و با کمک مجلس امید می‌رود سهم بیمه تامین اجتماعی افزایش یابد و ۶۰۰ هزار بیمه‌شده در صنعت فرش داشته باشیم. دست‌پاک یادآور شد: صادرات فرش از دغدغه‌های جدی ما در این مرکز است، چون جهانیان با فرش ایرانی آشنا هستند و می‌دانند هویت فرهنگ و هنر کشور است و می‌توان گفت فرش ایرانی شناسنامه دوم و پرچم دوم و پاسپورت معنوی ایرانی‌هاست که باید از آن مراقبت کنیم.

تامین نیاز ارزی تولیدکنندگان از «نیما»

ایرنا | رییس انجمن لنت ترمز و کلاچ گفت: ۷۵ درصد مواد اولیه مورد نیاز تولیدکنندگان این صنف از طریق واردات تامین می‌شود و نرخ ارز مورد نیاز آن تابع سامانه ارزی نیماست. حسین لاجوردی افزود: ارزان شدن ارز در هفته‌های اخیر در بازار آزاد رخ داده و ارتباطی به بازار ثانویه ندارد، بلکه تامین ارز نیمایی به دلیل کمبود عرضه، بسیار زمانبر است. به گفته او، همه ثبت سفارش‌های تولیدکنندگان داخلی بر مبنای ارز نیمایی برنامه‌ریزی شده که شامل اعضای انجمن لنت ترمز و کلاچ نیز می‌شود. لاجوردی یادآور شد: قیمت مواد اولیه داخلی نظیر رزین نیز از کیلویی ۱۵ هزار تومان در ماه‌های گذشته به بیش از ۴۰ هزار تومان افزایش یافته است. رییس انجمن لنت ترمز و کلاچ اظهار کرد: عرضه و تقاضا تعیین‌کننده قیمت در بازار است و در شرایطی که تولیدکنندگان ارز نیمایی را با وقفه یک ماهه تا ۴۵ روزه دریافت می‌کنند، عرضه به بازار کاهش و قیمت‌ها افزایش می‌یابد.

در نشست مشترک اتاق تهران با سازمان ثبت اسناد و املاک، توسعه ارایه خدمات به فعالان اقتصادی بررسی شد

۳ پیشنهاد اتاق برای خدمات‌دهی به صاحبان کسب و کار

تعادل | پارلمان اقتصادی پایتخت، در تازه‌ترین نشست خود، میزبان متولیان سازمان ثبت اسناد و املاک کشور بود تا برای توسعه و تسهیل خدمات به فعالان اقتصادی هم‌اندیشی کنند. «صدور بخشنامه‌های متعدد»، «قوانین دست و پاگیر»، «عدم‌قطعیت اقتصاد کشور» و «افزایش ریسک سرمایه‌گذاری همسو با تنزل رتبه ایران در شاخص‌های جهانی کسب و کار» به عنوان مهم‌ترین دغدغه‌های فضای کسب و کار از سوی فعالان اقتصادی مطرح شد، که خواستار رسیدگی و رفع این مشکلات شدند. اما در بخش دیگری از این نشست، فعالان اقتصادی پیشنهادهایی برای توسعه و ارتقای کیفیت خدمات‌دهی ارایه دادند. نخستین پیشنهاد، «طراحی پروژه‌های عملیاتی میان اتاق تهران و بخش‌های سازمان ثبت اسناد و املاک کشور» بود؛ به گفته آنها، از آنجایی که بیش از ۱۰۰ تشکل اقتصادی با اتاق تهران ارتباط دارند، می‌توان از این ظرفیت برای اجرای خدماتی از قبیل آموزش، رعایت حقوق مالکیت معنوی و تجاری‌سازی ایده و برندها استفاده کرد. اما پیشنهاد دیگری که مورد استقبال قرار گرفت، ایده «صدور تاییدیه تخصصی توسط اتاق بازرگانی برای متقاضیان ثبت نشان لاتین به جای کپی کارت بازرگانی» بود؛ با اجرای این طرح، نه‌تنها کارت‌های یک‌بار مصرف حذف می‌شود، بلکه این تاییدیه می‌تواند منشأ اعتبارسنجی شرکت‌ها باشد. اما سومین پیشنهاد فعالان اقتصادی، همکاری اتاق بازرگانی تهران با سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برای ایجاد پیشخوان خدمت به صورت فیزیکی و الکترونیکی بود. رییس مرکز مالکیت معنوی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نیز نسبت به ایجاد این میز خدمت و نیز همکاری با اتاق تهران برای «قضازدایی از فضای کسب‌وکار»، «تسریع فرآیند ثبت شرکت‌ها» و «ارتقای آگاهی عمومی در زمینه مالکیت معنوی و صنعتی»، اعلام آمادگی کرد.

توسعه و تنوع‌بخشی خدمات

مدتی است که میز خدمات ثبت شرکت‌ها در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران راه‌اندازی شده و فعالان اقتصادی می‌توانند از خدمات آن استفاده کنند و بخش خصوصی و قوه قضاییه از جمله سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، در پی ایجاد راه‌هایی برای توسعه خدمات‌دهی به فعالان بخش خصوصی و تسهیل فرآیند ارایه خدمات هستند. به همین منظور، اتاق تهران طی نشستی میزبان مدیران ارشد سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برای توسعه زمینه‌های همکاری در جهت تسهیل امور فعالان اقتصادی در حوزه ثبت شرکت‌ها و علایم تجاری بود. در این نشست، دو طرف نسبت به توسعه خدمات خود به تولیدکنندگان، صنعتگران و بازرگانان تاکید و بر لزوم مشارکت و همکاری حداکثری برای افزایش تنوع و کیفیت این خدمات تاکید کردند.

دبیر کل اتاق بازرگانی تهران در آغاز این نشست، با اشاره به اینکه از حدود ۴۰ هزار فعال اقتصادی در کشور، حدود ۱۹ هزار نفر به عضویت اتاق تهران درآمده‌اند، ادامه داد: بنابر محاسبات حدود ۴۰ درصد تولید ناخالص داخلی کشور در پایتخت و در حیطه فعالیت‌های اتاق بازرگانی تهران تمرکز یافته و چنین برآورد می‌شود که ۲۴۰ میلیارد یورو از ارزش تولید، فروش یا تجارت شرکت‌ها در کشور از شرکت‌های بزرگ گرفته تا شرکت‌های بسیار کوچک، به این منطقه اختصاص دارد. بهمن عشقی در ادامه از طراحی ماموریت‌های جدید برای اتاق تهران در دوره هشتم هیات نمایندگان سخن گفت و افزود: اتاق‌های مدرن یا به تعبیری اتاق‌های نسل چهارم در جهان، دارای سه ماموریت توانمندسازی اعضا، یکپارچه‌سازی و دفاع از حق اعضای خود هستند. اتاق در چهار سال گذشته، این سه وظیفه را هدف خود قرار داده و برنامه و بودجه خود را بر این مبنا تنظیم کرده است. بهمن عشقی در بخش دیگری از سخنان خود به عدم‌قطعیت‌های اقتصاد کشور اشاره کرد و گفت: اگرچه این شرایط پایدار نیست اما ناامیدی نسبی فعالان اقتصادی را فراگرفته و این مساله در وضعیت نگران‌کننده‌ای قرار گرفته است. در عین حال رتبه ایران در شاخص‌های جهانی کسب‌وکار رو به تنزل است. حال آنکه سرمایه‌گذاران خارجی این شاخص‌ها را مبنای تصمیم‌گیری خود قرار می‌دهند. او سپس با اشاره به صدور بخشنامه‌های متعدد از سوی دولت و توقع فعالان اقتصادی از اتاق بازرگانی برای حذف ضوابط دست‌وپاگیر گفت: اتاق بازرگانی تهران از توانایی‌های بسیاری برخوردار است و می‌تواند بخشی از وظایف نهادهایی چون سازمان ثبت را بر عهده بگیرد. نیت ما، تسهیل امور فعالان اقتصادی است و هدف از برگزاری این نشست آن است که ببینیم چگونه می‌توان با همکاری اداره ثبت شرکت‌ها و سایر بخش‌های سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، میز خدمت به فعالان اقتصادی در اتاق تهران را توسعه ببخشیم. او افزود: البته حدود دو سال است که خدماتی در حوزه ثبت شرکت‌ها و تغییر صورت‌جلسات با همکاری اداره ثبت شرکت‌ها در اتاق در حال ارایه است. اما می‌توان این خدمات را به حوزه ایجاد ارزش افزوده از محل مالکیت معنوی، تجاری‌سازی ایده و برند نیز تسری داد.

آمادگی برای راه‌اندازی پیشخوان الکترونیکی

در ادامه این نشست، رییس مرکز مالکیت معنوی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نیز در خصوص ایجاد نظام مالکیت معنوی و صنعتی و اقدامات صورت گرفته در نهاد متبوع خود توضیحاتی ارایه کرد و گفت: حوزه مالکیت معنوی شامل بخش‌های اختراع، طرح صنعتی، علامت تجاری و نشان جغرافیایی نیازمند قوانین به‌روز است. از این رو در سال ۱۳۸۳ قانون نشانه جغرافیایی کالا و نیز در سال ۱۳۸۶ قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجارتی به تصویب رسید. محمدحسن کیانی افزود: ایران به اغلب کنوانسیون‌های بین‌المللی این حوزه نظیر کنوانسیون پاریس، کنوانسیون موسس سازمان جهانی مالکیت معنوی (WIPO)، موافقتنامه لیسبون در مورد ثبت و حمایت بین‌المللی از اسامی مبدأ و معاهده همکاری ثبت اختراع (PCT) ملحق شده است. کیانی با اشاره به اینکه از ظرفیت‌های نهفته در قوانین و مقررات موجود به درستی استفاده نشده است، ادامه داد: تقاضای ما این است که اتاق بازرگانی تهران در به‌روزرسانی مقررات نقش محوری ایفا کند. در عین حال با توجه به اینکه، مرکز مالکیت معنوی برای ارتقای آگاهی عمومی و ذینفعان، همایش‌ها و کارگاه‌های بسیاری را برگزار می‌کند، اتاق در این زمینه نیز می‌تواند، کمک‌کننده باشد. کیانی سپس از اصلاح فرآیندها، ارایه خدمات الکترونیک، ارتباط الکترونیکی با پارک‌های فناوری و برگزاری فستیوال‌های متعدد تجاری‌سازی به عنوان بخشی از اقدامات این مرکز یاد کرد و گفت: این آمادگی وجود دارد که با همکاری اتاق بازرگانی تهران، پیشخوان خدمت به صورت فیزیکی و الکترونیکی برای تسهیل امور فعالان اقتصادی راه‌اندازی شود. او نیز نسبت به همکاری با اتاق تهران برای «قضازدایی از فضای کسب‌وکار»، «تسریع فرآیند ثبت شرکت‌ها» و «ارتقای آگاهی عمومی در زمینه مالکیت معنوی و صنعتی»، اعلام آمادگی کرد.

ضرورت شناخت متقابل

از سوی دیگر، مدیر کل اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری نیز به طرح دیدگاه‌های خود پرداخت و گفت: در کشور ظرفیت‌های قانونی مناسبی وجود دارد که چندان مورد استفاده قرار نمی‌گیرد. برای مثال، یکی از دموکرات‌ترین قوانین کشور، مربوط به اتاق ایران است. مرتضی ادب افزود: در بند الف ماده ۵ قانون اتاق ایران که به وظایف و اختیارات پارلمان بخش خصوصی اختصاص دارد، ایجاد هماهنگی و همکاری بین بازرگانان، صاحبان صنایع و معادن و فعالان کشاورزی در اجرای قوانین مربوطه و مقررات را جزو وظایف اتاق برشمرده و در بند بعدی، اتاق را مشاور قوای سه‌گانه معرفی کرده است. او ادامه داد: در همین ماده قانونی اتاق، موظف به همکاری با دستگاه‌های اجرایی شده است. بنابراین، با استفاده از همین قانون می‌توان از ظرفیت‌های اتاق بهره گرفت و هر چه شناخت متقابل اتاق و سازمان ثبت از یکدیگر بیشتر باشد، به نحو شایسته‌تری می‌توانند از ظرفیت‌های یکدیگر بهره‌برداری کرده و با هم همکاری کنند. مدیر کل اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری با اشاره به ایجاد میز خدمات ثبت شرکت‌ها و امکان تغییر صورتجلسات در اتاق تهران گفت: در حال حاضر یک برنامه همکاری محدود وجود دارد اما باید برای آن یک نظام بازخورد نیز دیده شود تا بتوان بر مبنای بازخوردها و دریافتی‌هایی که از سوی فعالان اقتصادی داریم، برای توسعه خدمات برنامه‌ریزی کنیم. ادب با تاکید بر شناخت متقابل اتاق و سازمان ثبت از یکدیگر، به این نکته اشاره کرد که بسیاری از مشکلات موجود حاصل تصمیمات لحظه‌ای است. او ترتیب پیشنهاد کرد پیش از اجرای هر پروژه مشترکی میان این دو نهاد، پژوهشی با نگاه به قوانین موجود، تکالیف و تجارب موفق در جهان صورت گیرد. رییس سازمان ثبت شرکت‌ها همچنین گفت: در حوزه مالکیت معنوی و صنعتی، خدمات خوبی ارایه می‌شود و چنانچه این خدمات به درستی به فعالان اقتصادی برسد، بسیاری از مشکلات حل می‌شود. بنابراین لازم است، آموزش‌های مستمری به فعالان اقتصادی ارایه شود. در این صورت دست دلالان و واسطه‌گران نیز کوتاه می‌شود.

ارایه تاییدیه اتاق به‌جای کارت بازرگانی

پس از طرح این موضوعات، مرتضی ادب، ایده «صدور تاییدیه تخصصی توسط اتاق بازرگانی برای متقاضیان ثبت نشان لاتین به جای کپی کارت بازرگانی» را مطرح کرد و گفت: با اجرایی شدن این پیشنهاد، نه‌تنها کارت‌های یک‌بار مصرف حذف می‌شود که این تاییدیه می‌تواند منشأ اعتبارسنجی شرکت‌ها نیز باشد. مدیر کل سازمان ثبت شرکت‌ها و موسسات تجاری افزود: تعداد شرکت‌هایی که سالانه در اداره ثبت شرکت‌ها به ثبت می‌رسند بالاست که ظاهراً بخش اندکی از این شرکت‌ها کسب و کار تجارت خارجی دارند و به عضویت اتاق تهران در می‌آیند. اگر اتاق بازرگانی به متقاضیان ثبت نشان لاتین، تاییدیه بدهد تعداد اعضای اتاق تهران معادل دقیق تعداد بازرگانان خارجی حقیقی و حقوقی کشور خواهد شد. در واقع، تمام اشخاصی که فعالیت تجاری خارجی دارند و متقاضی ثبت نشان تجاری لاتین هستند، به اتاق تهران برای اخذ تایید رجوع می‌کنند. بدین ترتیب تعداد اعضای اتاق نیز بطور پایدار و واقعی افزایش پیدا می‌کند و اتاق می‌تواند آموزش و اعتبارسنجی این فعالان اقتصادی را برعهده بگیرد. این پیشنهاد مورد اقبال حاضران این نشست قرار گرفت و مقرر شد، مقدمات اجرایی و جوانب و تبعات اجرای این پیشنهاد طی نشستی در سازمان ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری مورد بحث و بررسی دقیق‌تری قرار گیرد.

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران خبر داد

تشکیل ۵۲ هزار پرونده تخلف صنفی در استان تهران

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران میزان تخلفات صنفی موجود را بسیار بالا توصیف کرد: حدود ۴۲۷ هزار و ۱۵۵ مورد بازرسی از ابتدای امسال تا پایان آذرماه از واحدهای اقتصادی و صنفی استان تهران انجام و ۵۲ هزار و ۷۱ پرونده برای متخلفان تشکیل شده است. یدالله صادقی در گفت‌وگو با ایرنا گفت: برابر این آمار از هر ۱۰ واحد مورد بازرسی قرار گرفته، یک واحد متخلف وجود دارد که این آمار با توجه به شرایط اقتصادی، آمار بسیار بالایی تلقی می‌شود. به گفته او، عنوان‌های تخلفات این پرونده‌ها مربوط به کم فروشی، گران فروشی، تقلب، درج نکردن قیمت، رعایت نکردن نرخ مصوب، صادر نکردن صورتحساب مشتری و نیز ارایه فاکتور خرید بوده است. صادقی اظهار کرد: ارزش ریالی تخلفات صورت گرفته صنفی نیز دو هزار و ۱۳۸ میلیارد ریال (۲۱۳ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان) است که این مبلغ به تعزیرات ارایه می‌شود و پس از اعمال ضریب در آن سازمان، چند برابر آن به عنوان جریمه از واحد متخلف دریافت می‌شود.

به گفته رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران، تعداد ۴۰۰ هزار واحد خرده فروشی در سطح استان تهران وجود دارد که به صورت تیمی مورد بازرسی قرار می‌گیرند.

صادقی به واحدهایی که بعد از کنترل و بازرسی به عنوان واحد متخلف شناخته شدند اشاره و بیان کرد: این واحدها شامل واحدهای صنفی میوه، لبنیات، برنج، انواع مصالح ساختمانی، روغن خوراکی، کاغذ تحریر، قند و شکر، روغن موتور اتومبیل، انواع لاستیک خودروهای سنگین و سبک، مواد شوینده، مرغ، تخم مرغ، گوشت قرمز و اقلام پتروشیمی می‌شود که هر یک از آنها دارای تنوع محصولات گسترده‌ای هستند.

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران با بیان اینکه بیشترین تخلفات مربوط به بازارهای لوازم خانگی با تشکیل هزار و ۴۳۶ پرونده، تخم مرغ با هزار و ۲۸۸، مرغ با ۹۴۰، برنج با ۹۱۲ و گوشت قرمز با ۵۹۵ پرونده در ردیف‌های بعدی ثبت تخلفات قرار دارند.

چالش بازار لبنیات برطرف شد

صادقی ادامه داد: در سال جاری چندین مورد کنترل در زمینه مواد غذایی و لبنیات در استان تهران صورت گرفت که پس از قیمت گذاری جدید لبنیات، تاکنون هیچ گزارشی مربوط به تخلف در زمینه کاهش وزن در واحدهای تولیدی لبنیاتی مستقر در استان تهران ارایه نشده است و وزن داخل ظرف با وزن لحاظ شده بر روی ظرف یکسان بود. رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران به کنترل و بازرسی قیمت محصولات تولیدی در کنار کیفیت آنها اشاره و بیان کرد: در زمینه محصولات لبنی چالشی بین دامداران، کارخانه داران لبنی، ستاد تنظیم بازار و سازمان حمایت مطرح شده بود که از طریق مصوبه آذرماه ستاد تنظیم بازار و وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر قیمت گذاری ۲ هزار تومانی شیرخام، برطرف شد.

او تعیین قیمت شیرخام را عاملی در ایجاد زمینه برای قیمت گذاری ۱۴ قلم محصولات لبنی دانست و افزود: بعد از ارایه این مصوبه به مدت یک هفته به تمام کارخانه داران فرصت داده شد تا موجودی‌های قبلی خود در انبار را با قیمت قبلی در بازار عرضه کنند.

صادقی افزود: بعد از اتمام مهلت داده شده به واحدهای تولیدی، کنترل‌ها بطور جدی در دستور کار قرار گرفت تا از این طریق اقلام مختلف محصولات لبنی با قیمت‌های مصوب در بازار عرضه و در اختیار مصرف کنندگان قرار گیرد. رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران با تاکید بر اینکه ۱۴ کارخانه لبنی وجود دارد که یکی از آنها غیرفعال و ۱۳ کارخانه دیگر نرخ مصوب را بطور کامل رعایت کردند، گفت: در ابتدا با یک کارخانه روبرو بودیم که به‌شدت نسبت به اعمال قیمت‌های جدید سرسختی نشان می‌داد؛ اما بعد از اعزام بازرسان به این کارخانه قیمت‌ها اصلاح و اکنون تمام کارخانه‌های محصولات لبنی قیمت‌های مصوب و کمیت موردنظر را رعایت می‌کنند.

صادقی در ادامه به گلایه‌مندی‌های موجود نسبت به وضعیت بازار تاکید کرد و گفت: اخبار منتشر شده از بازار حاکی از نبود نظارت نسبت به وضعیت حاکم است در حالی که بخشی از آن ناشی از ضعف اطلاع‌رسانی است که با یک اطلاع‌رسانی دقیق و ارایه گزارش‌های درست می‌توان ابهامات و ضعف‌های موجود را بررسی و مورد پیگیری قرار داد. رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران با اشاره به حدود ۵۰۰ هزار واحد اقتصادی در استان بیان کرد: نظارت بر چنین واحدهای گسترده تولیدی، توزیعی، خدماتی و خدمات فنی نیازمند ساز و کار خاصی است که باید محدودیت‌های موجود و امکانات مورد نیاز برای رفع مشکلات تامین شود.

او اعلام کرد که به منظور کنترل بازار باید در بخش صنایع با انجمن‌های صنفی تولیدکنندگان کالا و خدمات و نیز در بخش واحدهای صنفی با اتاق اصناف و اتحادیه صنفی هماهنگ شویم. صادقی گفت: برای کنترل قیمت‌ها و اینکه آیا واحدهای تولیدی نرخ کالا را مطابق با دستورالعمل سازمان حمایت و ستاد تنظیم بازار بر روی کالاهای تولیدی درج می‌کنند و همچنین کمیت و کیفیت را رعایت می‌کنند یا خیر در ابتدا جلساتی را با انجمن‌ها و تشکل‌های تولیدی برگزار می‌کنیم. رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران با بیان اینکه بازرسان اداره نظارت بر کالا و خدمات با مراجعه به واحدهای تولیدی خطوط تولید را از نظر کمی و کیفی مورد کنترل قرار می‌دهند، گفت: این بازرسی و نیز نمونه‌برداری ممکن است در قالب همکاری مشترک با تعزیرات حکومتی، دانشگاه علوم پزشکی، سایر نهادها یا نظارت از طریق سازمان صمت به صورت موردی بر خطوط تولید صورت گیرد.

رییس هیات‌مدیره انجمن صادرکنندگان سرب و روی ایران مطرح کرد

توقف صادرات، محصولات تولیدی را به انبارها برد

وزارت صنعت، معدن و تجارت از ابتدای اردیبهشت ماه سال جاری اعلام کرد که تولیدکنندگان شمش روی تنها مجاز به صادرات چهار برابر میزان محصول عرضه شده در بورس کالا هستند اما رییس هیات‌مدیره انجمن صادرکنندگان سرب و روی ایران می‌گوید که با توجه به اینکه تولیدکنندگان و خریداران شمش روی در بورس عضو نیستند، این تصمیم منجر به دپوی شمش روی در انبارها شده است. به گزارش ایسنا، اواخر آبان ماه سال جاری بود که رییس هیات‌مدیره انجمن صادرکنندگان سرب و روی ایران از توقف صادرات سرب و روی از ابتدای اردیبهشت ماه خبر داد و علت آن را تصمیم دولت مبنی بر تامین بازار داخل دانست؛ این در حالی است که میزان مصرف داخلی این محصول، در حدود ۲۰ درصد از کل تولید سرب و روی کشور است و باعث دپوی شمش روی و سرب در انبارها شده است. اما چند روز بعد از انتشار این خبر، مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد که هیچ توقفی در صادرات سرب و روی در کشور صورت نگرفته، بلکه به دستور وزیر صنعت و مصوبه ستاد تنظیم بازار، باید این محصولات را در بورس عرضه کنند و به ازای هر یک تن عرضه محصولات در بورس، تا چهار برابر آن اجازه صادرات دارند. سیف‌اله امیری، علت این تصمیم را حمایت از تولید داخل و تامین نیاز واحدهای داخلی دانست؛ چرا که به گفته او تا پیش از این تولیدکنندگان با طمع صادرات و تحصیل ارز و کسب درآمد بیشتر، به راحتی به صادرات به عراق، افغانستان و سایر کشورها اقدام می‌کردند و واحدهای داخلی و صنایع پایین دستی برای تامین این مواد با مشکل مواجه شده بودند.

در همین رابطه رییس هیات‌مدیره انجمن صادرکنندگان سرب و روی ایران می‌گوید: بسیاری از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان نمی‌توانند شمش روی را در بورس خرید و فروش کنند؛ چرا که از میان ۸۳ تولیدکننده شمش روی، تنها ۱۶ واحد و از میان مصرف‌کنندگان نیز تنها چهار واحد در بورس کالا عضو هستند. حسن حسینقلی با بیان اینکه شمش روی در انبارهای واحدهای تولیدکنندگان بزرگ دپو شده، گفت: برای مثال روز سه‌شنبه گذشته، ۱۰۰۰ تن شمش روی در بورس عرضه شد اما خریدار نداشت؛ چرا که مصرف داخل شمش روی محدود است و بخشی از مصرف‌کنندگان داخلی نیز محصول مورد نیاز خود را از تولیدکنندگان کوچک تهیه می‌کنند. حسینقلی همچنین از وجود بیش از ۲۵۰۰ تن شمش روی در انبار شرکت ملی سرب و روی ایران که یک واحد تولیدکننده بورسی است، خبر داد و تصریح کرد: تولیدکنندگان و صادرکنندگان سرب و روی معتقد بودند تحریم نمی‌تواند سد راه آنها باشد اما دولت قبل از بروز نتایج تحریم‌های امریکا، صادرات شمش روی را متوقف و تولیدکنندگان را تحریم کرد.

رییس هیات‌مدیره انجمن صادرکنندگان سرب و روی ایران مشکل دیگر صادرکنندگان شمش روی را الزوم عرضه ارز آن در سامانه نیما عنوان کرد، به این دلیل که به گفته او تامین مواد اولیه تولید شمش روی با ارز آزاد و فروش آن با ارز سامانه نیما صورت می‌گیرد که ۲۰ تا ۲۵ درصد ارزان‌تر از نرخ ارز آزاد است. حسینقلی ادامه داد: تولیدکنندگان باید تفاوت ۲۰ درصدی نرخ ارز در بازار آزاد و سامانه «نیما» را از جیب پرداخت کنند. به گفته او، در حال حاضر قیمت تمام شده برای هر تن شمش روی حدود ۲۴ میلیون تومان است. همچنین هر تن شمش روی در بورس و بازار جهانی به ترتیب ۲۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و ۲۶۱۰ دلار به فروش می‌رسد. حسینقلی با اشاره به لزوم مشورت مسوولان دولتی با فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان پیش از اخذ تصمیمات، اظهار کرد: از طرفی واردات مواد اولیه بدون انتقال ارز متوقف شده و از طرف دیگر ارز نیمایی به سختی و بعد از طی مراحل بسیار پرداخت می‌شود. رییس هیات مدیره انجمن صادرکنندگان سرب و روی خاطرنشان کرد که راه‌حل شرایط فعلی تامین ارز نیمایی برای مواد اولیه تولید شمش روی است تا تولیدکنندگان بدون ضرر و زیان ارز حاصل از صادرات محصولات خود را در سامانه نیما عرضه کنند.

قفل نفت مدفون زیر دریا چطور شکست

داستان جست‌وجوی طلای سیاه در فراسوی آب‌ها

گروه انرژی | علیرضا کیانی |

اچ ال ویلیامز هم تاجری زرنگ بود و هم به چیزهای عجیب و غریب اعتقاد داشت. در دهه ۱۸۸۰ او در جنوب سانتا باربارا در ایالت کالیفرنیا برنامه‌های احضار روح ترتیب می‌داد و نام این دورهمی‌ها را به تأسی از نام منطقه، «سامرلند» گذاشته بود. ویلیامز در بخش مسکن نیز فعالیت‌هایی داشت. او به دیگر افراد حاضر در دورهمی‌های خود وعده کرده بود که سامرلند به «دریچه نوری رو به جهان» بدل خواهد شد و باعث «بهبود وضعیت روحانی و مادی بشر» می‌شود. ویلیامز برای اینکه کار اعضای آتی گروه سامرلند برای پیوستن به دورهمی‌ها آسان‌تر شود به هر کدام از آنها، زمین‌هایی به ارزش ۲۵ دلار می‌فروخت تا آنها کلبه‌ای درون آن بسازند. به سرعت این زمین‌ها ارزش بیشتری پیدا کرد و قیمت فروش آنها حتی به ۷۵۰۰ دلار هم رسید. البته ۳۰۰ برابر شدن قیمت زمین‌ها البته ربطی به ارواح نداشت. در این زمین‌ها «نفت» پیدا شده بود.

ویلیامز وارد کسب‌وکار نفت شد. از آنجا که بهترین چاه‌های نفت در اطراف ساحل واقع شده بودند، یک سوال برای ویلیامز مطرح بود: چرا برای یافتن نفت به اقیانوس پا نگذاریم؟ او دست به کار شد و اسکله‌ای برپا کرد و به کمک آن حفاری در کف دریا را شروع کرد. از قضا، حفاری خارج از خشکی آن‌طور که باید پیش نرفت و تولید در عرض چند دهه متوقف شد. اسکله‌ها و پایه‌هایی که ویلیامز نصب کرده بود متروکه شدند و در نهایت نیز توفان آنها را از صفحه دنیا محو کرد. با اینکه سامرلند نتوانست رویای ویلیامز را به واقعیت تبدیل کند اما او چیز دیگری به دست آورد و آن صفت «نخستین حفار خارج از خشکی» در تاریخ بشر بود.

امروزه حدود ۳۰ درصد کل نفت خام تولید شده در جهان یعنی حدود ۳۰ میلیون بشکه در روز در خارج از خشکی‌ها و در آب‌های کم‌عمق و عمیق به دست می‌آید. تولید کل نفت در آب‌های ژرف در سال ۲۰۱۰ به حدود ۶ میلیون بشکه در روز بالغ می‌شد؛ رقمی بیشتر از تولید هر کشوری در جهان جز امریکا، روسیه و عربستان سعودی. و این پایان ماجرا نبود؛ انتظار می‌رود که تولید نفت از آب‌های ژرف تا سال ۲۰۲۰ به ۱۰ میلیون بشکه در روز برسد.

تولید نفت خام از آب‌های ژرف یکی از عناصر اصلی آن چیزی است که اکنون به «تولید نامتعارف نفت» مشهور شده است. روش‌های نامتعارف تولید نفت، یا به اختصار نفت غیرمتعارف، بسیارند اما چیزی که آنها را به هم مرتبط می‌کند این است که توسعه این روش‌ها به پیشرفت تکنولوژی وابسته است. آنچه امروز هویداست این است که نفت غیرمتعارف بخش مهمی از عرضه نفت و فرآورده‌های نفتی در دنیای امروز محسوب می‌شود و آنچه از همین امروز درباره فردا عیان است اینکه اهمیت این روش‌ها در آینده افزایش خواهند یافت.

دور از حاشیه‌های خاک

در دهه نخست قرن بیستم و با وجود تلاش‌های نافرجام اچ ال ویلیامز و دیگر پیشتازان عرصه اکتشاف نفت در خارج از خشکی‌ها، چشمه‌های نفت در ورای حاشیه ساحل‌های همچنان پربار ولی دور از دسترس می‌نمودند. اکتشاف خارج از خشکی در این دوران به سکوهای مستقر رودخانه‌هایی در تگزاس و لوئیزیانا و به دریاچه پرنفت ماراکایبو در ونزوئلا محدود می‌شد. استخراج نفت خام در اقیانوس، آن‌هم با استفاده از سکوهایی که یارای تحمل امواج سهمگین و جزر و مد را داشتند، داستانی دیگر است. پس از جنگ جهانی دوم، شرکت مستقل کرمک‌گی دریافت که اگر بخواهد به صف «دانه‌درشت‌های صنعت نفت» بپیوندد باید به آب بزند. حصول این نتیجه‌گیری آن‌چنان دور از ذهن نبود چرا که بسیاری از سنگین‌وزن‌های تولید نفت تصور می‌کردند که حفاری در دل دریا و در فاصله زیاد با حاشیه ساحل، «احتمالا» ناممکن است.

در یک صبح آفتابی در اکتبر ۱۹۴۷، اما، سکوی کرمک‌گی در حالی که یک ناوچه بازمانده از جنگ جهانی و چند کرجی متعلق به شرکت آن را محاصره کرده بودند، در فاصله نیم مایل از ساحل در حال فعالیت بود که به نفت رسید. همان زمان ژورنال معتبر نفت و گاز تیتر زد: «اکتشاف اعجاب‌انگیز در خلیج مکزیک». گزارش درج شده در این ژورنال، رخداد فوق را «انقلابی» وصف کردند.

اما پیشرفت صنعت استخراج نفت خارج از خشکی به سرعت اتفاق نیفتاد. مناقشات حقوقی میان دولت فدرال و ایالات‌های ساحلی که حتی به دادگاه عالی ایالات‌متحده نیز کشیده شد، روند پیشرفت اکتشافات در آب‌ها را مختل کرد. دعوا بر سر این بود که «آب‌ها» به دولت فدرال «تعلق دارد» یا ایالت‌ها. این بحث مشخص می‌کرد که مالیات‌ها و امتیازات به کدام طرف می‌رسد. از دل این مناقشات، مفهومی با عنوان «محدوده خارج از فلات قاره» یا OSC زاده شد. بطور خلاصه این مفهوم حکم می‌کرد که آب‌های ساحلی هر ایالت تا ۳ مایلی خشکی را شامل شده و جز در مورد ایالات فلوریدا و تگزاس، بقیه آب‌ها محدوده نفوذ دولت فدرال است. ۲ ایالت مذکور از دعوای خود با واشنگتن با دست پرتری بازگشتند و توانستند امتیازات و مالیات‌ها را تا فاصله ۹ مایلی از ساحل به خود اختصاص دهند. تا انتهای دهه ۱۹۶۰، آب‌های کم‌عمق اطراف ساحل به منابع عظیم تولید نفت بدل شدند.

در همین سال‌ها بود که داستان به زادگاه خود بازگشت. در ژانویه ۱۹۶۹ و در نزدیکی ساحل سانتا باربارا، در فاصله اندکی با «سامرلند»، کنترل دستگاه‌های حفاری از دست اپراتورها خارج شد و هرچند سر چاه پوشانده شده بود اما نفت از شکافی در همان نزدیک به بیرون نشت کرد. حاصل، ایجاد لکه نفتی بود که سواحل محلی را سیاه کرد. لجن‌های سیاه سطح آب و پرندگان غوطه‌ور در نفت، تصاویر نمادینی شدند که در وجدان زیست‌محیطی مدرن امریکا نقش بست. داستان به این‌جا ختم نشد؛ لکه نفتی، حفاری در سواحل کالیفرنیا را متوقف کرد و به سخت‌گیری مقررات حاکم بر فعالیت‌های حفاری خارج از خشکی افزود. سانتا باربارا، منزل نخستین تلاش‌ها برای حفاری خارج از خشکی، حال به نقطه ثقل بحثی بی‌پایان بین فعالان محیط‌زیست و شرکت‌های نفت‌وگاز بدل شد.

پیش به سوی امواج شمالی

تنها ۹ ماه پس از حادثه سانتا باربارا و در پایان دهه ۱۹۶۹، دوران جدیدی از آب‌هایی به مراتب خروشان‌تر سربرآورد. دریای شمال، دریایی توفانی است که بین کشورهای نروژ و بریتانیا واقع شده است. تا آن زمان شرکت‌های نفتی ۳۲ چاه پرهزینه را در بخش نروژی دریای شمال حفر کرده بود اما از هیچ‌کدام از آنها نفتی به دست نیامده بود. یکی از این شرکت‌ها، یعنی فیلیپس پترولیوم، بعد از حفر یک چاه خشک دیگر تصمیم داشت تا از این کار دست بکشد و به خانه‌اش در اوکلاهامای ایالات‌متحده بازگردد. اما این شرکت تصمیم گرفت یک چاه دیگر حفر کند چرا که از پیش هزینه تجهیزات و حفاری آن را متحمل شده بود. در پایان ماه اکتبر سال ۱۹۶۹، این چاه به میدان نفتی «اکوفیسک» خورد؛ شاه میدان نفت برنت.

تحریم نفتی سال ۱۹۷۳، ۴ برابر شدن قیمت نفت و تلاش دولت‌های غربی برای یافتن منابع ایمن و جدید نفت، رونق بیشتری به صنعت اکتشاف نفت خارج از خشکی بخشید و سرعت توسعه این صنعت را افزایش داد. در نتیجه، سکوهای عظیمی که در واقع به شهرهای کوچک صنعتی می‌ماندند، ساخته و در فاصله چند صد مایلی از ساحل نصب می‌شدند. این سازه‌ها و زیرساخت‌های آنها باید طوری طراحی شوند که بتوانند در برابر بادهایی با سرعت ۱۳۰ مایل در ساعت و امواج مهیب «۱۰۰ ساله» مقاومت کنند. دریای شمال، به سرعت به مدار تولید پیوست و تا سال ۱۹۸۵، دو طرف بریتانیایی و نروژی دریا روی هم ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه در روز طلای سیاه تولید می‌کردند. اما سکوهای حفاری در دریای شمال تنها نفت تولید نمی‌کرد؛ در بازار، تولید در دریای شمال پایه‌های گروهی را ایجاد کرد که بعدتر به تولیدکنندگان «غیر اوپک» مشهور شد.

برش

امروزه حدود ۳۰ درصد کل نفت خام تولید شده در جهان یعنی حدود ۳۰ میلیون بشکه در روز در خارج از خشکی‌ها و در آب‌های کم‌عمق و عمیق به دست می‌آید. تولید کل نفت در آب‌های ژرف در سال ۲۰۱۰ به حدود ۶ میلیون بشکه در روز بالغ می‌شد؛ رقمی بیشتر از تولید هر کشوری در جهان جز امریکا، روسیه و عربستان سعودی. و این پایان ماجرا نبود؛ انتظار می‌رود که تولید نفت از آب‌های ژرف تا سال ۲۰۲۰ به ۱۰ میلیون بشکه در روز برسد.

احیای «دریای مرده»

دریای سیاه اما با وجود تمام سختی‌هایی که به تولیدکنندگان اولیه تحمیل می‌کرد، همچنان کم‌عمق به حساب می‌آید و بسیاری به دنبال گستردن مرزهای اکتشاف بودند. ایالات‌متحده کشوری بود که توانست این مرزها را با استخراج نفت از لبه فلات قاره و در آب‌هایی با عمق ۶۰۰ پا یا ۱۸۳ متر باز تعریف کند. آن سوی لبه فلات قاره، عمق دریا به ناگاه افزایش یافته و به چندین هزار پا می‌رسد؛ عمقی که دور از دسترس تکنولوژی به‌نظر می‌آید. مردان نفتی که از دورنمای شکستن قفل بستر خلیج‌مکزیک ناامید بودند، به آن آب‌ها نام «دریای مرده» را داده بودند.

چند شرکت تلاش کردند تا راهی را برای نفوذ به منطقه ژرف‌تر خلیج مکزیک و دیگر آب‌ها پیدا کنند. از میان نفت موجود در «دیگر آب‌ها»، یکی از پربارترین حوضچه‌های نفتی در شمال شرق سواحل برزیل قرار دارد و به حوضچه کامپوس مشهور است. پتروبرز، شرکت ملی نفت برزیل، وظیفه یافته بود تا وابستگی زیاد این کشور به واردات نفت را به نحوی کاهش دهد. بعد از سال‌ها تلاش، این شرکت در سال ۱۹۹۲ توانست قفل آب‌های ژرف را بشکند و سکوی مارلیم را بر فراز چاهی در عمق ۲۵۶۲ پایی یا ۷۸۰ متری سطح آب قرار دهد.

در همان زمان، شرکت نفتی رویال‌داچ‌شل نیز با استفاده از تکنولوژی نوین لرزه‌نگاری به اکتشاف افق‌های تازه در خلیج مکزیک مشغول بود. سکوی آگر شرکت شل که ارتفاع آن از سطح آب با ارتفاع یک ساختمان ۲۸ طبقه برابر می‌کند در سال ۱۹۹۴ تولید خود را از چاهی در عمق ۲۸۶۴ پایی یا ۸۷۳ متری کف دریا آغاز کرد. برای استخراج نفت از این چاه، شل ۹ سال به دولت فدرال اجاره پرداخته و هزینه‌ای برابر با یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار را متقبل شده بود؛ هزینه‌ای که حتی با در نظر گرفتن مقیاس این غول نفتی باز هم قمار بزرگی به حساب می‌آمد. اما قمار شل جواب داده و شرکت گنج پیدا کرد؛ چرا که میزان ذخایر نفتی چاه از میزان پیش‌بینی شده فراتر رفت و در نهایت اگر توانست روزی ۱۰۰ هزار بشکه در روز تولید داشته باشد.

در حقیقت، سکوی آگر نه تنها خط‌شکن عرصه اکتشاف در آب‌های ژرف خلیج مکزیک بود، بلکه این خطه آبی را به مرکز فعالیت‌های نفتی و قطب پیشرفت تکنولوژی تبدیل کرد. رقابت نیز به پیشرفت کار کمک کرد. در واقع، اجاره‌بهایی که دولت فدرال برای واگذاری بخشی از خلیج مکزیک از شرکت‌های نفتی می‌گرفت، رقابت بین این شرکت‌ها برای یافتن بهترین چاه‌های ممکن را تشدید می‌کرد.

تولید نفت خام از آب‌های ژرف رشد چشم‌گیری داشته و در کمتر از یک دهه از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۹، از ۱ میلیون ۵۰۰ هزار بشکه در روز به ۵ میلیون بشکه در روز رسیده است. تا پایان سال ۲۰۱۰، تعداد ۱۴ هزار سکوی تولید و اکتشاف نفت در آب‌های ژرف در اقصی نقاط جهان فعال هستند. امروز، به تولید طلای سیاه از آب‌های ژرف به عنوان جبهه جدید فعالیت صنعت نفت نگاه می‌شود. در میان افق‌های پررونق این ماجراجویی، آنچه به مثلث طلایی مشهور شده می‌درخشد. این نامی است که به آب‌های میان برزیل، غرب آفریقا و خلیج مکزیک داده می‌شود. تا سال ۲۰۰۹ آب‌های کم عمق و ژرف خلیج مکزیک ۳۰ درصد تولید داخلی ایالات‌متحده را تامین می‌کرد. در همین سال، برای اولین بار از ۱۹۹۱، تولید نفت ایالات‌متحده به جای کاهش، افزایش یافت و در این دستاورد، نقش حفاری در آب‌های ژرف بی‌بدیل بود.

بعد از حدود یک ماه توقف

نفت احتمالا هفته آینده به بورس برسد

گروه انرژی |
دنیل برگین |
منبع: جستجو؛ انرژی، امنیت و ساخت دوباره جهان مدرن | ۲۰۱۱

بیژن زنگنه وزیر نفت دیروز اعلام کرد که احتمالا هفته آینده ۳ میلیون بشکه نفت خام در بورس عرضه خواهد شد. موضوع عرضه نفت در بورس انرژی، بعد از ۲ تجربه «خوب» در ماه آبان به حال تعلیق درآمد. عوامل متعددی بر وقفه عرضه نفت در بورس از ۲۰ آبان به این سو دخیل بوده‌اند. اما حال به نظر می‌رسد روند امور برای بازشدن دوباره پای نفت به بورس در حال تسریع هستند. مدیرعامل بورس انرژی در تاریخ ۲ دی با اشاره به موافقت شورای عالی هماهنگی اقتصادی (با حضور سران سه قوه) با تداوم عرضه نفت در بورس، از دریافت کد معاملاتی از سوی مشتریان خارجی برای خرید نفت ایران در بورس انرژی و حتی رایزنی برخی «سفارتخانه‌ها برای کسب اطلاعات درباره خرید نفت از بورس» خبر داد. همچنین رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس نیز روز شنبه هفته گذشته از صدور مجوز فروش ۱۰۰ درصد ریالی نفت در بورس خبر داد.

روز ۶ آبان، نخستین باری بود که نام تجاری «نفت خام سبک شرکت ملی نفت ایران» روی تابلوی معاملات بورس انرژی نقش بست تا برای اولین بار در تاریخ ایران، نفت در بورس داخلی معامله شود. قرار شد که هر ایرانی یا خارجی که دارای کد معاملاتی بورس انرژی باشد بتواند در آن عرضه، نفت خریداری کند. کف خرید نیز ۳۵ هزار بشکه تعیین شده بود.

اولین خبر از فروش اول نفت در بورس اما ۱۸ روز پیش از این تاریخ و در ۱۸ مهر منتشر شده بود. در پیش اطلاعیه عرضه نفت خام در رینگ بین‌الملل بورس انرژی ایران آمده بود که وزارت نفت تا پایان مهر ماه میزان «یک میلیون بشکه» نفت خام را در بورس انرژی عرضه خواهد کرد. اما به دلیل آنچه بیژن زنگنه وزیر نفت آن را «داشتن صدها مساله برای حل شدن» خواند این اتفاق حدود یک ماه به طول انجامید. بر اساس آنچه وزیر نفت ایران عنوان کرد «توافق سران ۳ قوه» بر سر عرضه نفت خام در بورس در مسیر انجام شدن این مهم، نقشی اساسی ایفا کرد.

البته نباید از یاد برد که ایران پیش‌تر یک تجربه ناموفق در زمینه عرضه نفت در بورس البته با ساز و کاری متفاوت با آنچه روز ۶ آبان رخ داد را در فاصله بین فروردین ۹۳ تا مرداد همان سال تجربه کرد. در ساز و کار جدید فروش نفت خام سبک ایران در بورس به صورت ۲۰ درصد ریالی و ۸۰ درصد ارزی بود که تسویه بخش ریالی (بر اساس نرخ تسعیر سنا) به‌صورت نقدی قبل از تحویل محموله و تسویه بخش ارزی به صورت اعتباری، با ارائه ضمانت‌نامه بانکی تعهد پرداخت ریالی معتبر از بانک‌های مورد قبول شرکت ملی نفت ایران، پس از تحویل محموله صورت گرفت. در اطلاعیه‌ای که چندی پیش از نخستین عرضه از سوی بورس انرژی منتشر شد عنوان شده بود که عرضه نفت در بورس انرژی که از ۶ آبان ماه آغاز می‌شود تا ۱۳ آبان ادامه دارد و پس از جمع‌بندی و ارزیابی دوباره، تصمیم نهایی اعلام می‌شود. اما این مدت نیز به درازا کشید و پای نفت تا ۲۰ آبان به بورس انرژی کشیده نشد. شرکت ملی نفت ایران برای عرضه دوم، انعطاف‌پذیری‌های بیشتری برای کمک به رونق گرفتن بورس نفت انجام داده بود؛ برای مثال، مهلت تسویه بهای نفت خریداری شده از ۵۰ روز پس از زمان بارگیری به ۶۰ روز افزایش یافت. مهلت بارگیری نیز پیش‌تر بازه‌های ۳۰ روزه و ۶۰ روزه اعلام شده بود. در نهایت، در دومین مرحله فروش نفت خام در بورس انرژی ۷۰۰ هزار بشکه نفت خام به نرخ بشکه‌ای ۶۴ دلار و ۹۷ سنت داد و ستد شد.

توقف و شروع دوباره

اما بعد از ۲۰ آبان خبرهای منتشره از عرضه نفت در بورس کاهش یافت. شاید بتوان بخشی از وقفه ایجاد شده در عرضه دوباره طلای سیاه در بورس را بحث‌هایی مربوط به نوع تسویه ارزی یا ریالی دانست. حال اما این‌طور پیداست که بار دیگر توجه‌ها به عرضه نفت در بورس انرژی افزایش یافته است. یکی از مهم‌ترین تحولات در پایان ماه گذشته رخ داد. در جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی در تاریخ ۲۷ آذرماه که به ریاست رئیس جمهور و با حضور رؤسای قوای مقننه و قضاییه تشکیل شد، بیژن زنگنه، وزیر نفت با ارائه گزارشی از اجرای مصوبه پیشین شورای عالی هماهنگی اقتصادی در خصوص فروش نفت در بورس انرژی، راهکارهای آن وزارتخانه در زمینه عرضه گسترده‌تر نفت در بورس انرژی را مطرح کرد که به تصویب رسید. چند روز بعد از آن، محمدرضا پورابراهیمی رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی و عضو شورای عالی هماهنگی اقتصادی در گفتگو با فارس با اشاره به توافق سران قوا درباره عرضه نفت خام در بورس گفت: «ما هم در جلسه شورا نظر مثبت‌مان را اعلام کردیم. بر اساس مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی، قرار است بحث عرضه نفت در بورس انرژی استمرار پیدا کند. همچنین شرایط قبلی که بخشی از آن ارزی و بخش از آن ریالی بود تسهیل می‌شود».

بخش مهم‌تر صحبت‌های پور ابراهیمی اما به امکان «صددرصدی فروش ریالی» نفت در بورس مربوط می‌شد. وی در این باره گفت: «بر اساس مصوبه تقریبا حتی تا صد درصد ریالی هم می‌تواند انجام شود. البته این اختیاری است که به وزارت نفت داده شده است تا بتواند حتی تا سقف صد درصد هم به صورت ریالی تسویه کند. لذا این مساله حتما بر ساختار بورس نفت و ظرفیت بورس انرژی اثر مثبت خواهد داشت».

بازگشت قریب‌الوقوع نفت به بورس

بیش از یک ماه از آخرین عرضه نفت خام در بورس که در دو مرحله صورت گرفت، می‌گذرد و آخرین اخبار حاکی است که احتمالا هفته آینده بورس برای بار سوم، میزبان نفت خام می‌شود.

به گزارش ایسنا، حدود ۱۰ روز پیش، شاپور محمدی، رئیس سازمان بورس اوراق بهادار، درباره احتمال عرضه مجدد نفت در بورس انرژی اعلام کرد که «با وزارت نفت در این مورد وارد مذاکره شده‌ایم که نفت به صورت کاملا ریالی در بورس عرضه شود. هر زمان که وزارت نفت بگوید ما آماده عرضه نفت در بورس هستیم». محمدی در حالی از احتمال عرضه نفت خام در بورس خبر داد که روز گذشته وزیر نفت، با بیان این که شاید هفته آینده عرضه مرحله سوم نفت در بورس رخ دهد، به خانه ملت گفته است: «خریداران نفت در بورس توانسته‌اند طلای سیاه را صادر کنند و مشکلی در این زمینه وجود نداشته است».

بیژن زنگنه با اشاره به فروش دو مرحله‌ای نفت در بورس، گفت: «گزارش این دو مرحله فروش به شورای عالی اقتصادی قوای سه‌گانه ارائه و مجوز جدید از سران سه قوه برای مرحله جدید فروش نفت در بورس اخذ شد». وزیر نفت هم‌چنین با بیان این که به زودی اطلاعیه‌ای درباره مرحله سوم فروش نفت در بورس صادر می‌شود که شاید هفته آینده این عرضه رخ دهد، افزود: «در این راستا مجوز لازم از سران سه قوه اخذ شده که ۳ میلیون بشکه نفت در بورس به‌صورت ۱۰۰ درصد ریالی با ارز سنا به فروش برسد. اگر فردی به خرید ارزی نفت در بورس تمایل داشت نفت به صورت ارزی به این شخص ارائه و اگر فردی به خرید ریالی نفت تمایل داشت عرضه به صورت ریالی انجام می‌شود».

کوتاه از دنیای انرژی

قیمت حامل‌های انرژی بدون تغییر

ایرنا | بیژن زنگنه وزیر نفت در جلسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی که در روز سه‌شنبه برگزار شد، درباره وضعیت نفت در لایحه بودجه ۹۸ گفت: دولت به دنبال کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی در بودجه است. به همین دلیل مالیات‌ها در سال آینده افزایش پیدا کرده است.

وزیر نفت گفت: نرخ فروش هر بشکه نفت در لایحه بودجه سال آینده ۵۴ دلار پیش بینی شده و قیمت حامل‌های انرژی تغییر نکرده است.

وی بیان کرد: در بخش هزینه‌های بودجه باید تحولاتی ایجاد شود و بر اساس صحبت‌های رییس جمهوری باید با اصلاح ساختار به دنبال کاهش هزینه‌ها باشیم.

وزیر نفت تاکید کرد در لایحه بودجه سال آینده قیمت حامل‌های انرژی تغییری نکرده است.

«در برخی موارد قیمت برآورد شده در بودجه سالانه تغییر می‌کند؛ به‌طور مثال امسال هر بشکه نفت بیش از ۷۰ دلار به فروش می‌رسد در حالی که در بودجه ۵۵ دلار در نظر گرفته شده بود اما نرخ ۵۴ دلار برآورد شده برای لایحه بودجه سال آینده متعارف است».

وزیر نفت در پاسخ به اینکه با اصلاحات انجام گرفته بر لایحه بودجه وابستگی به نفت کاهش پیدا کرد، توضیح داد: این بخش تغییر چندانی نداشت اما هزینه‌ها تا حدودی کاهش پیدا کرد.

وی افزود: میان اعضای سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) بودجه ایران کمترین وابستگی را به نفت دارد و در مقایسه با کشورهای همسایه در وضعیت خوبی قرار گرفته اما سیاست کلان کشور کاهش وابستگی بودجه به درآمدهای نفتی است.

زنگنه تاکید کرد شرایط فعلی فرصتی است که ما از آن به‌درستی استفاده می‌کنیم.

برنت صعود کرد

ایسنا | قیمت‌های نفت در معاملات اندک روز چهارشنبه وضعیت یکسانی نداشت و در حالی که شاخص قیمت نفت امریکا از ضرر سنگینی که در معاملات پیشین داشت، اندکی بهبود پیدا کرد اما قیمت نفت برنت افزایش یافت داشت.

به گزارش رویترز، بهای معاملات آتی وست تگزاس اینترمدیت امریکا با ۶۸ سنت افزایش، به ۴۳.۲۱ دلار در هر بشکه رسید. نفت امریکا روز دوشنبه ۶.۷ درصد سقوط کرده و در ۴۲.۵۳ دلار در هر بشکه بسته شده بود که پایین‌ترین قیمت از ژوئن سال ۲۰۱۷ بود. در این بین بهای معاملات آتی نفت برنت ۷۰ سنت افزایش یافت و به ۵۱.۱۷ دلار در هر بشکه رسید. نفت برنت روز دوشنبه ۶.۰۲ درصد سقوط کرده و در ۴۹.۹۳ دلار در هر بشکه بسته شده بود که پایین‌ترین قیمت از جولای ۲۰۱۷ به این بود.

براساس گزارش رویترز، بحران سیاسی امریکا که با تعطیلی بخشی از دولت فدرال ایجاد شده نیز بر نگرانی‌های بازار اضافه کرده است. دونالد ترامپ، رییس جمهور امریکا، روز سه‌شنبه اعلام کرد: این تعطیلی تا زمانی که درخواست‌های وی برای تامین بودجه ساخت دیوار مرزی با مکزیک برآورده شود، ممکن است ادامه پیدا کند.

امیدواری «نواک» به ثبات نفت در ۲۰۱۹

ایسنا | وزیر انرژی روسیه اعلام کرد قیمت نفت که در سه ماه گذشته بیش از ۳۰ درصد کاهش داشته است، در نیمه اول سال ۲۰۱۹ ثبات بیشتری خواهد یافت. الکساندر نواک در مصاحبه با شبکه تلویزیونی «روسیه ۲۴» گفت: تصور می‌کنم در طول نیمه اول به دلیل اقدامات مشترک کشورهای اوپک و غیراوپک که اوایل دسامبر درباره آن توافق شد، وضعیت بازار نفت ثبات و تعادل بیشتری پیدا کند.

نواک همچنین اظهار کرد که هیچ پیشنهادی برای برگزاری دیدار اضطراری با اوپک وجود ندارد و وی کاهش قیمت‌های نفت را ناشی از عوامل اقتصاد کلان می‌داند. بر اساس گزارش رویترز، وزیر انرژی روسیه گفت: این عوامل بنیادین کاهش تقاضا در زمستان و البته افت فعالیت اقتصادی جهانی در پایان سال و افت بازارهای سهام هستند.

تولیدکنندگان اوپک و غیراوپک شامل روسیه با هدف متعادل کردن بازار، اوایل ماه میلادی جاری برای کاهش تولید به میزان ۱.۲ میلیون بشکه در روز در شش ماه نخست سال ۲۰۱۹ موافقت کردند.

هند به دنبال تمدید معافیت نفتی

ایلنا | سانجیو سینگ، رییس شرکت نفت هند نفت ایران را دارای جایگاه مهمی برای حفظ تعادل بازار جهانی دانست. به گزارش بیزینس آنلاین، سانجیو سینگ در پاسخ به سوال مربوط به راهبرد هندوستان بعد از پایان معافیت‌ها برای ادامه واردات نفت از ایران گفت، بگذارید ببینیم چه می‌شود ما همچنان شش ماه برای ادامه واردات وقت داریم.

یکی از منابع حوزه انرژی هند در این باره گفت: هند به خرید نفت از ایران در سال ۲۰۱۹ ادامه می‌دهد و احتمال دارد این تجارت با حجم کمتری نسبت به سال گذشته باشد ولی ما امیدوار هستیم که امریکا با فشارهای خود مانع این ارتباط تجاری نشود.

به گفته این مقام هندی، هند به ادامه خرید نفت از ایران بعد از پایان معافیت‌ها، امیدوار است؛ چرا که مذاکرات فشرده و مهمی در این خصوص بین هند و امریکا صورت گرفته است و در این مذاکرات دولت هند اعلام کرده است تا پیدا کردن جایگزین مطمئنی برای نفت ایران به روابط تجاری خود با تهران ادامه خواهد داد.

دولت امریکا از مقدار مجاز واردات نفتی که کشورهای معاف شده شامل حالشان شده است صحبتی نکرده است و این موضوع باعث خوش‌بینی دولت هند برای تمدید و ادامه همکاری با ایران شده است.

گزارش

چالش‌ها و چشم‌اندازهای حمل و نقل دریایی

حمل و نقل دریایی سهمی ۹۰ درصدی در تجارت بین‌الملل، بازی می‌کند. برهمین اساس حجم و عمر ناوگان کشتیرانی کشورها می‌تواند نقشی مهم در واردات، صادرات و درآمد آنها داشته باشد. در ایران، ناوگان کشتیرانی با عمر میانگین ۲۰ سال، یکی از فرسوده‌ترین ناوگان‌های دنیا را به خود اختصاص داده است و همین موضوع می‌تواند به کاهش کیفیت مبادلات تجاری میان ایران و سایر کشورها منجر شود.

حال با توجه به تاثیر سن میانگین ناوگان کشتیرانی کشور در حجم تجارت بین‌المللی کشور، روزنامه «تعادل» گزارشی از معضلات اساسی این ناوگان فراهم کرده و مشکلات و راهکارهای پیش روی آن را مورد بررسی قرار داده است.

مشکلات کشتیرانی

■ یکی از معضلات حمل‌ونقل دریایی، مساله فرسودگی ناوگان دریایی، شناورها و کشتی‌ها در کشور است، به‌طوری که رسیدگی به این مساله یکی از اولویت‌های کنونی برای احیای حمل‌ونقل دریایی محسوب می‌شود.

■ یکی دیگر از مشکلات صنعت حمل‌ونقل دریایی کشور، بحث تأمین سوخت است، در شرایط کنونی کشتی‌ها و شناورها مجبور هستند که سوخت خود با ارز آزاد تأمین کنند، که این مساله دامنه هزینه‌های آنها را افزایش داده است.

■ با توجه به آنکه سازنده‌ها و خدمات‌دهنده‌های صنعت دریایی به تعهدات خود عمل نمی‌کنند بسیاری از کشتی‌های ناوگان از کانتینری گرفته تا فله بر زمین گیر شده‌اند.

راهکارها

■ کارشناسان دریایی معتقدند که در بحث فرسودگی ناوگان حمل‌ونقل دریایی، نیازمند برنامه‌ریزی هستیم و در این رابطه باید راه برخی کشورهای منطقه را طی کنیم، برخی کشورهای اطراف در یک فاصله زمانی تمام تمرکز خود را بر نوسازی حمل‌ونقل دریایی گذاشتند.

■ اقداماتی برای ساخت کشتی و شناور در کشور صورت گرفته، اما تجربه نشان داده است که تولید داخل در شرایط کنونی توان تأمین نیازهای صنعت دریایی کشور را ندارد.

■ در شرایط کنونی بهترین راه و گزینه، مشارکت و رابطه با کشورهای همسایه و کشورهای مشترک المنافع است تا از این طریق و سرمایه‌گذاری مشترک، ناوگان حمل‌ونقل دریایی کشور نوسازی و بهسازی شود.

■ دولت باید استراتژی دقیق و ویژه‌ای را برای تحول صنعت حمل‌ونقل دریایی کشور تهیه و اجرایی کند، زیرا بخشی از تحول اقتصادی کشور در گرو حمل‌ونقل آسان کالا و محصولات تجاری میان ایران و بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی است.

■ یک ناوگان ملی داریم که جزو سرمایه‌های اساسی کشور محسوب می‌شود، این ناوگان در مقاطع حساس یعنی جنگ و تحریم کشور را نجات داد و چنانچه در این دو مقطع چنین ناوگانی نداشتیم حتما کشور دچار بحران‌های شدیدی می‌شد، بنابراین برای هر دولتی که راس کار باشد ناوگان ملی به عنوان پایه تجارت باید مد نظر قرار گیرد.

■ یکی از اولویت‌ها در کشتیرانی این است که از ظرفیت عظیم صنعت تعمیرات و ساخت کشتی در داخل بهره‌مند شویم، زیرا کشور دارای پتانسیل فعال شدن در این بخش است اما باید توجه کرد که منابع مالی کشور بسیار محدود است و این منابع مالی محدود باید صرف اولویت‌های اصلی دولت و ضرورت‌های اصلی ملت شود و شرکت‌های بین‌المللی مانند کشتیرانی توانایی جذب سرمایه‌گذار خارجی را دارد بنابراین یکی از محدودیت‌های یاردهای داخلی کشور تامین منابع است.

■ اگرچه باید پتانسیل سازندگان داخلی مورد توجه قرار گیرد اما باید این موضوع را هم مدنظر داشت که سازندگان داخلی در سال‌های گذشته بسیار از تکنولوژی روز عقب افتاده‌اند و نمونه عینی آن را در کشتی ایران- کاشان با ظرفیت TEU۲۲۰۰ مشاهده شد که بعد از حدود ۱۴ سال تحویل داده شد در حالی که کشتی‌سازان خارجی کشتی‌هایی با ظرفیت ۷ برابر را ۱۸ ماهه تحویل می‌دهند ضمن اینکه در دنیا کشتی‌هایی با عمر ۱۱ سال در حال اوراق شدن هستند، از این رو، مدت زمان ۱۴ سال برای ساخت خارج از عرف جهانی است.

■ شیپ یارد (حوضچه تعمیر)های داخلی باید خود را به دانش روز مجهز کنند و شرایطی را فراهم آورند تا بتوانیم این ظرفیت را بهینه کنیم، به عنوان نمونه یک شرکت کشتیرانی مذاکراتی با شرکت صدرا داشته است، این شرکت در چند سال اخیر فراز و نشیب‌های متعددی داشت اما در حال حاضر توانسته است، مشکلات مالی خود را مرتفع کند بر همین اساس در دریای خزر در مقوله تعمیرات از توانمندی‌های این شرکت استفاده می‌شود و در حالی که شرکت‌های آذربایجانی و روسی قیمت‌های مناسب‌تری را برای تعمیرات ارایه می‌کنند اما برای استفاده از توانایی داخلی تقریبا تمام ناوگان کشتیرانی دریای خزر از توانایی شرکت صدرا استفاده می‌شود. همچنین یکی از مشکلات شرکت‌هایی نظیر ایزوایکو و صدرا این است که بسیاری از تجهیزات آنها قدیمی است و ظرفیت ساخت شناورهای بزرگ پیکر با تکنولوژی روز آمد را ندارند بنابراین به نظر می‌رسد این شرکت‌ها باید به سمت رفع این نقیصه حرکت کنند بنابراین در این قرارداد یکی از وظایف شرکت خارجی این است که تجهیزات روز آمد را وارد عرصه تولید داخلی کند.

«تعادل» راهکارهای نوسازی کشتی‌ها در دوران تحریم‌ها را بررسی می‌کند

مسیریابی شناورهای نو به ناوگان دریایی ایران

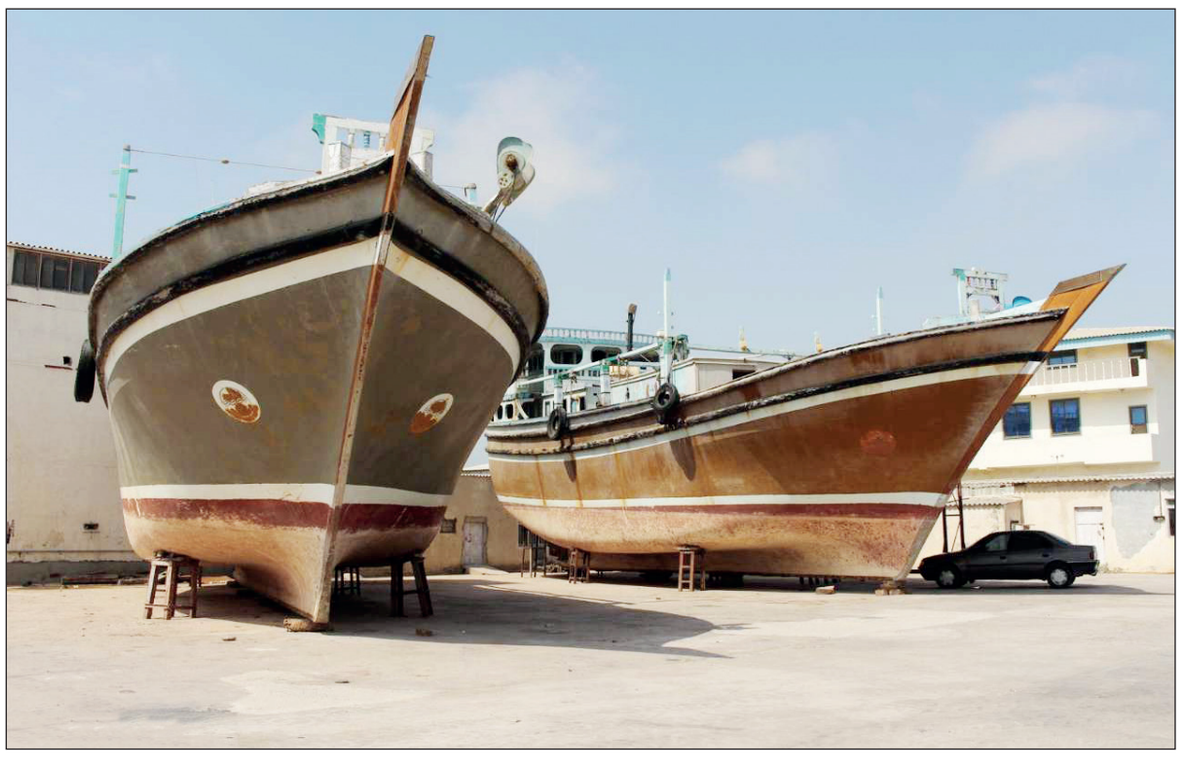

گروه راه و شهرسازی | زهره علامی |

هفته گذشته یکی از شناورهای ایرانی با نام تجاری نارگل در بندر آستارا دچار سانحه شد، این کشتی ۳۰ ساله که عازم جمهوری آذربایجان بود با فاصله گرفتن از بندر تعادل خود را از دست داد و در حال غرق شدن بود، اما با کمک سازمان بنادر به نزدیکی ساحل هدایت شد و در آنجا به گل نشست.

سانحه رخ داده برای کشتی ۳۰ ساله نارگل زمانی اهمیت می‌یابد که در کشورهای دیگر شناورهایی با سن ۱۱ سال از رده خارج می‌شوند، اما براساس اظهارات مسوولان و کارشناسان دریایی در ایران، سن میانگین شناورها براساس کاربری‌های مختلف بین ۱۵ تا ۲۰ سال است و این بالا بودن سن شناورهای کشور می‌تواند به افزایش سوانح، بالا رفتن هزینه و ... در حمل ونقل دریایی منجر شود، بنابراین نوسازی ناوگان باید در دستور کار قرار گیرد.

کارشناسان حوزه دریایی، راهکارهای متفاوتی را برای نوسازی ناوگان پیشنهاد می‌کنند، برخی معتقدند که باید اقدام به خرید شناور از خارج کرد و تعداد کمی هم بر این باورند که باید در داخل شناورهای مورد نیاز ساخته شود. تعدادی دیگر، مشارکت در زنجیره تولید و ساخت قطعاتی از کشتی را پیشنهاد می‌دهند که بر همین اساس امکان خرید کشتی از خارج هم فراهم می‌شود، عده دیگر ساخت شناور در داخل و استفاده از توان داخلی را راهکار نوسازی ناوگان می‌دانند.

اما فارغ از اینکه از کدام روش برای نوسازی ناوگان بهره ببریم، با توجه به بالابودن سن ناوگان کشتیرانی کشور، باید نوسازی در اولویت شرکت کشتیرانی و سازمان بنادر قرار گیرد. طی یکی، دوسال اخیر برند IRISL (شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران) در سطح جهانی احیا شده است و در کنفرانس‌های بین‌المللی دوباره این برند معرفی شد.

براساس آمار، تقریبا یک سوم حمل و نقل دریایی مربوط به کالاهای نفتی، یک سوم کالاهای خشک و فله و بقیه را کالاهای غیر فله تشکیل می‌دهد.

سنگینی بار بر دوش شناورهای کنوانسیونی

مسعود پل‌مه، دبیر کل انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته ایران درباره وضعیت ناوگان کشتیرانی کشور به «تعادل» می‌گوید: شناورها به سه دسته تقسیم‌بندی می‌شوند، شناورهای سنتی که اغلب چوبی بوده و در بین مردم به عنوان لنج شناخته می‌شوند، شناورهای فلزی غیر کنوانسیونی که این شناورها هم به دونوع شناور سنتی (البته از لحاظ کاربری) و شناورهای جدید با تازه‌ترین تکنولوژی در این حوزه که قابلیت جابه‌جایی کالا با حداکثر تناژ ۵ هزار TEU را دارد.

پل‌مه می‌افزاید: سومین دسته از شناورها، شناورهای کنوانسیونی هستند، تعداد شناورهای کنوانسیونی که تحت پرچم جمهوری اسلامی ایران فعالیت می‌کنند، نسبت به شناورهای سنتی و غیر کنوانسیونی کمتر است، اما حجم باربری بسیار بالاتری نسبت به بقیه شناورها دارند. او ادامه می‌دهد: سیاست دولت بر این است که شناورهای چوبی یا همان لنج از رده خارج شوند اما با توجه به اینکه افرادی که روی لنج‌ها فعالیت می‌کنند قشر آسیب پذیر محسوب می‌شوند و از سوی دیگر ماندگاری فرهنگ سنتی دریانوردی هم جایگاه ویژه‌ای دارد، دولت با لنج داران مدارا می‌کند.

به گفته دبیر کل انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته ایران، تعداد شناورهای غیر کنوانسیونی ۷ هزار فروند است که در انواع مختلف و با کاربری‌های متفاوت هستند، عمر این شناورها به‌طور متوسط ۲۰ سال است که البته با وجود سیاست نوسازی ناوگان که در دهه گذشته توسط سازمان بنادر از وجوه اداره شده اجرا شد، شاهد نوسازی قابل توجهی در ناوگان کشتیرانی کشور نبودیم.

او اظهار می‌کند: اگرچه عمر متوسط شناورهای غیر کنوانسیونی ۲۰ سال است، اما در این بین شناورهایی وجود دارند که ۵ سال عمر دارند و حتی ممکن است برخی از آنها بالای ۳۰ سال عمر داشته باشند. پل‌مه بیان می‌کند: در رده شناورهای کنوانسیونی، با تناژ بالای ۵ هزار TEU، عمر ناوگان ۱۵ سال است که حجم قابل توجهی از صادرات و واردات کالاها در کشور توسط این شناورها انجام می‌شود البته حجم صادرات و وارداتی که توسط این شناورها انجام می‌شود نسبت به کل حجم صادرات و واردات کشور رقم بالایی نیست، اما برای مدیریت نیازهای تجارت بین‌المللی کشور کفایت می‌کند.

این کارشناس ارشد حوزه کشتیرانی درباره تعداد شناورهای فعال در کشور می‌گوید: اگر شناورهای فلزی را هم در ناوگان کشتیرانی در نظر بگیریم حدود ۷ هزار و ۲۰۰ شناور داریم که هم در زمینه حمل بار و هم مسافر فعالیت دارند.

او اظهار می‌کند: شناورهای فعال در بخش حمل بار در جابه‌جایی بار خشک، فله، مایع (که تانکر تلقی می‌شوند) فعال هستند. پل‌مه اضافه می‌کند: شناورهای حمل مسافر، شناورهای غیر کنوانسیونی تلقی می‌شوند البته تعداد اندکی شناورهای کنوانسیونی هم داریم که در جابه‌جایی مسافر فعالیت می‌کنند اگرچه نمی‌توان آنها را در زمره شناورهای کروز دسته‌بندی کرد اما در دسته قایق‌های دوبدنه (Catamaran) قرار می‌گیرند.

تفاوت شناورهای کنوانسیونی و غیر کنوانسیونی

دبیر کل انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته ایران درباره تفاوت شناورهای کنوانسیونی و غیر کنوانسیونی می‌گوید: شناورهایی وجود دارند که از فاصله مشخصی از ساحل حق تردد دارند و بیشتر از آن امکان حرکت ندارند، به عنوان نمونه اگر قرار باشد یک شناور غیر کنوانسیونی ترددی به اقیانوس داشته باشد امکان تردد با عمق ۱۰ مایل از ساحل را می‌تواند داشته باشد.

او تصریح می‌کند: شناورهای کنوانسیونی می‌توانند از هر مسیری که برای تردد آنها در نظر گرفته شده است، استفاده کنند البته الزامات دیگری هم دارند، آنها بطور تخصصی برای یک فعالیت در نظر گرفته می‌شوند، در حالی که شناورهای غیر کنوانسیونی در مواقعی بار فله و خشک، گاهی به عنوان شناور تانکر و در برخی موارد هم به عنوان شناور رورو (RORO ship) استفاده می‌شود.

پل‌مه بیان می‌کند: شناورهای کنوانسیونی از لحاظ بیمه شرایط مطلوب‌تری دارند و ریسک کمتری دارند و حق بیمه کمتری برای این شناورها دریافت می‌شود، اما درباره شناورهای غیر کنوانسیونی شاهد هستیم که در برخی موارد شرکت بیمه از شرکت‌های باربری می‌خواهد که برای حمل بار از این شناورها استفاده نکنند و همچنین درباره برخی شناورهای سنتی هم شرکت‌های بیمه، ریسک بیمه کردن این شناورها را نمی‌پذیرند.

تسهیلات نامناسب برای خرید شناور

این کارشناسی ارشد حوزه دریانوردی درباره تسهیلات ارایه شده به صاحبان شناورها برای نوسازی اظهار می‌کند: در سال‌های گذشته سازمان بنادر و دریانوردی از محل وجوه اداره شده تسهیلاتی را برای نوسازی شناورهای غیر کنوانسیونی پرداخت می‌کرد و به صاحبان شناورها منابعی را بسته به مورد بین ۶۰ تا ۸۰ درصد را بانک پرداخت می‌کرد و سهم متقاضی هم بین ۲۰ تا ۴۰ درصد بود.

او می‌افزاید: از محل بهره تسهیلات، درصدی را سازمان بنادر به عنوان حمایت از صنایع داخلی و نوسازی ناوگان، یارانه پرداخت می‌کرد، در حال حاضر سازمان بنادر با پرداخت تسهیلاتی با سود صفر درصد از نوسازی ناوگان مسافری حمایت می‌کند، اما درباره شناورهای غیر کنوانسیونی جابه‌جاکننده کالا که هزینه تمام شده بالایی هم دارند سیاست حمایتی را از سوی سازمان بنادر شاهد نبودیم.

پل‌مه ادامه می‌دهد: از صندوق توسعه ملی یا صندوق توسعه صنایع دریایی برای ساخت شناورهای با تناژ سنگین، استفاده شده است اما بطور معمول استفاده از تسهیلات برای ساخت شناورهای غیر کنوانسیونی یا حتی شناورهایی که برای ساخت آنها از وجوه اداره شده استفاده می‌شود، منطقی به نظر نمی‌رسد.

دبیر کل انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته ایران با اشاره به شیوه تسهیلات دهی به صاحبان شناورها برای خرید شناور می‌گوید: تسهیلات ارایه شده در دنیا ۹۰ به ۱۰ است که ۹۰ درصد را فاینانسر و فقط ۱۰ درصد را متقاضی پرداخت می‌کند و نرخ سود آنها هم ۱،۵ درصد بالای لایبور (برابر با میانگین نرخ بهره بین بانکی) است که حدود ۳ درصد است و بازپرداخت بین ۸ تا ۱۵ سال است.

برش

آنوش رهام: در دنیا مفهومی به نام زنجیره تولید تعریف شده است که بر همین اساس هر کشور در تولید یک بخش فعال است و یک کشور به تنهایی نمی‌تواند اقدام به ساخت یکی از محصولات کند و این موضوع در تمام مودهای حمل ونقل از جمله واگن، هواپیما، کامیون و کشتی صدق می‌کند و کشورهای نادری هستند که از صفر تا صد یک محصول را به تنهایی تولید می‌کنند. درواقع هر کشور براساس زیست بوم و محیط صنعتی اقدام به تولید یک بخش از محصولات مربوط به حمل و نقل می‌کند بنابراین نباید انتظار داشت که ساخت صفر تا صد یک شناور سنگین وزن در داخل انجام شود.

او ادامه می‌دهد: اما در ایران بیشترین سهمی که فاینانسر دارد ۸۰ درصد است که البته این سهم در سال‌های گذشته بوده است، نرخ سود ۲۲ درصد است بازپرداخت هم ۵ ساله است، درواقع زمان بازپرداخت اقساط خرید کشتی با خرید خانه برابر است، ضمن اینکه خانه در ترهین بانک به عنوان تضامین قرار می‌گیرد، اما درباره خرید کشتی وثیقه ملکی بیش از ۱۲۰ درصد مطالبه می‌شود.

به گفته پل‌مه، در دنیا شناور به عنوان وثیقه مورد مطالبه قرار می‌گیرد و در رهن مجموعه فاینانسر است ضمن اینکه به دلیل بیمه‌های اعتباری خرید شناور برای سازنده، خریدار و فاینانسر توجیه اقتصادی دارد.

این کارشناس ارشد حوزه دریایی اظهار می‌کند: در ایران، بیمه اعتباری پوشش‌دهنده این نوع ریسک وجود ندارد ضمن اینکه تولیدات ایرانی از وضعیت مطلوبی برخوردار نیستند، در دنیا تولید ۲۴ ماه پس از زمان سفارش و اجرا آماده استفاده است اما در ایران مواردی بوده که ساخت یک شناور حداقل ۱۰ سال زمان برده است و آن کشتی از لحاظ ساخت، تکنولوژی و ... فاقد مزیت رقابت با سایر کشتی‌ها خواهد بود.

ساخت شناور سبک، راهکاری منطقی

او درباره پتانسیل ساخت شناور در ایران می‌گوید: تولید شناور سنگین در ایران پیشنهاد نمی‌شود اما شناورهای سبک و غیر کنوانسیونی از تخصص، تجارب و ... مطلوبی برخوردار هستیم.

پل‌مه اظهار می‌کند: شرایط کنونی کشتیرانی ناوگان تحت پرچم جمهوری اسلامی ایران نسبت به تحریم سال‌های قبل از ۹۲ بهتر است اما بحث بر سر این است که از ناوگان کافی برای تأمین نیازهای تجارت بین‌الملل برخوردار نیستیم قبل از اعمال تحریم‌ها، توازن حمل دریایی ۴۰ درصد ناوگان پرچم ایران و ۶۰ درصد پرچم خارجی بود.

دبیر کل انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته ایران اضافه می‌کند: با خروج امریکا از برجام، کلیه خطوط لاینر از ایران خارج شدند اگرچه لاینرهای خارجی همچنان خدمات دریایی به ایران ارایه می‌دهند اما با این وجود، با کمبود ناوگان مواجه هستیم.

او ادامه می‌دهد: تجربه تحریم‌های گذشته موجب شد که بیمه داخلی را در کشور طراحی کنیم که قابلیت پوشش بیمه به شناورهای داخلی و خارجی را دارد و تمام ریسک‌های آنها را پوشش می‌دهد.

پل‌مه با اشاره به وجود تجربه‌های و توانمندی به دست آمده در دوران تحریم‌ها می‌گوید: متاسفانه پس از برجام تمام توانمندی‌های کسب شده در حوزه خدمات دریایی و بندری در زمان تحریم‌ها را به فراموشی سپردیم و موسسات رده‌بندی و بیمه‌ای را رها کردیم، در حالی که باید از شرکت‌های خصوصی فعال در این زمینه حمایت می‌کردیم و موجب ارتقای توانمندی آنها می‌شدیم.

این کارشناس ارشد حوزه دریایی اظهار می‌کند: همچنان برخی مسوولان دولتی به بخش خصوصی اعتماد ندارند، در حالی که بخش دولتی فاقد توانمندی لازم برای اجرای سیاست‌های اقتصادی و تجاری مورد نیاز کشور است.

او بیان می‌کند: برای حفظ و اقتدار دریایی و ناوگان تحت پرچم ایران باید از تمام فرصت‌های لازم برای نوسازی ناوگان استفاده کنیم، این بدین معنا نیست که تمام شناورها در داخل ساخته شود بلکه باید از توان شرکای تجاری خارجی برای ساخت شناور استفاده شود. پل‌مه ادامه می‌دهد: درواقع با همکاری شرکای خارجی می‌توان توانمندی داخلی را برای سایر بخش‌های ساخت و تولید شناور افزایش دهیم و نیازی نیست که ایران تبدیل به هاب منطقه در ساخت شناور شود اگرچه در بخش نظامی این نیاز وجود دارد. دبیر کل انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته ایران معتقد است: باید توانایی کشور در بخش‌های مختلف صنعت دریایی شناخته شود چه بسا توانمندی ایران در تعمیر و اسکراپ کشتی‌ها باشد، مقوله‌ای که تاکنون مغفول مانده است.

او اظهار می‌کند: برای نوسازی ناوگان کشتیرانی باید اقدام به خرید شناور از خارج کنیم و تعداد کمی هم باید در داخل ساخته شود نه به این مفهوم که تمام نیازها از خارج تأمین شود، واقعیت این است که قوانین مالیاتی، گمرکی، بانکی و مالی در کشور ضد تولید است. این قوانین در حالی اجرایی می‌شود که دولت همواره به حمایت از تولید داخل اشاره می‌کند.

پل‌مه با اشاره به اینکه ۹۰ درصد نیازهای اساسی صنعت کشتیرانی باید از خارج تأمین شود، می‌گوید: باید حداقل شناورهای کنوانسیونی با تناژ بالا از خارج وارد شود و مابقی شناورها در داخل ساخته شود تا توانمندی داخلی حفظ شود.

این کارشناس ارشد صنعت دریایی ادامه می‌دهد: اگرچه امریکا تحریم‌هایی را علیه ایران اعمال کرده است اما با سازوکارهای اجرایی می‌توان شناورهایی را از کشورهای دیگر خریداری کرد.

حمایت از بخش خصوصی

آنوش رهام، کارشناس ارشد حوزه دریایی هم که از موافقان نوسازی ناوگان کشتیرانی کشور است، درباره ضرورت این نوسازی به «تعادل» می‌گوید: کشتیرانی بخشی از نیازش به ناوگان را از داخل تأمین کرده و مابقی را هم از خارج خریداری کرده است.

رهام می‌افزاید: البته کشتیرانی به تازگی کشتی‌هایی را از شرکت هیوندای خریداری کرده است که این کشتی‌ها قابلیت جابه‌جایی ۱۴ هزار و ۵۰۰ TEU را دارد، این کشتی‌ها در رده شناورهای سنگین وزن قرار می‌گیرند. او ادامه می‌دهد: شرکت کشتیرانی برای بهبود خدمات رسانی و همچنین برای رقابت، باید فضا را بهبود دهد تا شرکت‌های دیگر هم بتوانند شناور خریداری کنند، بخش خصوصی به دلیل نوع رقابت شرکت کشتیرانی نتوانسته وارد خرید ناوگان شود و چه بسا سرمایه‌های بسیاری از کشور خارج شده در حالی که این سرمایه‌ها می‌توانست در خرید ناوگان آن هم در زمان اعمال تحریم‌ها هم در تولید و هم بخش ترانزیتی موثر باشد.

به گفته این کارشناس ارشد حوزه دریایی، یکی از راهکارهای عبور کشور از تحریم و افزایش درآمد ارزی، ترانزیت است که متاسفانه در حال از دست دادن این ظرفیت هستیم و عملا در حال حذف از چرخه ترانزیت بین‌المللی هستیم.

رهام اظهار می‌کند: به دلیل اعمال تحریم‌های امریکا علیه ایران، رفت و آمد ناوگان کشتیرانی به اروپا تقریبا به صفر رسیده است چون شرکت‌های حمل و نقل نمی‌توانند ویزا بگیرند، درواقع بخش زیادی از ناوگان ترانزیت کشور به دلیل اینکه سفارت آلمان ویزا نمی‌دهد (این موضوع ناوگان کشتیرانی را از فروردین ماه درگیر کرده است) فعالیتش کاهش یافته است، بنابراین شرکت کشتیرانی نمی‌توانند ناوگان حمل ونقل کشور را فعال کند.

او بیان می‌کند: از سوی دیگر برخی کشورهای CIS (ترکمنستان، قرقیزستان و ...) هم عوارض سنگینی را برای رفت و آمد کامیون‌های ایرانی وضع کرده‌اند که موجب شده تعدادی از شرکت‌های ایرانی اقدام به خرید کامیون‌هایی با پلاک این مناطق از جمله ترکمنستان، تاجیکستان و ... کنند تا مجبور به پرداخت چنین عوارضی نباشند.

برش

مسعود پل‌مه: تسهیلات ارایه شده در دنیا ۹۰ به ۱۰ است که ۹۰ درصد را فاینانسر و فقط ۱۰ درصد را متقاضی پرداخت می‌کند و نرخ سود آنها هم ۱،۵ درصد بالای لایبور (برابر با میانگین نرخ بهره بین بانکی) است که حدود ۳ درصد است و بازپرداخت بین ۸ تا ۱۵ سال است. اما در ایران بیشترین سهمی که فاینانسر دارد ۸۰ درصد است که البته این سهم در سال‌های گذشته بوده است، نرخ سود ۲۲ درصد است بازپرداخت هم ۵ ساله است، درواقع زمان بازپرداخت اقساط خرید کشتی با خرید خانه برابر است ضمن اینکه خانه در ترهین بانک به عنوان تضامین قرار می‌گیرد، اما درباره خرید کشتی وثیقه ملکی بیش از ۱۲۰ درصد مطالبه می‌شود.

این کارشناس ارشد حوزه دریایی کشور با اشاره به کاهش ناوگان داخلی کشور به منطقه می‌گوید: دولت باید در سطح کلان سیاسی فضای کسب و کار را هم در بخش دریافت ویزا و هم عوارض متقابل بهبود دهد.

رهام اضافه می‌کند: افزایش عوارض برای مقابله با رفتار برخی کشورهای CIS راهکاری منطقی نیست و باید تعاملات خود را با کشورهای همسایه و منطقه افزایش دهیم و منافع آنها را هم با افزایش ترانزیت ایرانی‌ها به این کشورها گره بزنیم.

او بیان می‌کند: بندر چابهار و بندر عباس نقاط کانونی مناسبی برای حمل کالا به اروپا و کشورهای CIS هستند بنابراین باید از طریق ابزارهایی با کشورهای مذکور گفت‌وگو کنیم و این مذاکرات باید در کلان‌ترین سطح سیاسی انجام شود.

این فعال حوزه دریایی با اشاره به اینکه باید مسیر آزاد ترانزیتی میان ایران و کشورهای اروپایی و کشورهای CIS ایجاد شود، می‌گوید: کشتیرانی هم در این زمینه پیشران است و با توجه به اینکه ۸۰ درصد واردات کشور از طریق دریا انجام می‌شود، بنابراین کشتیرانی باید فضا را برای ورود بخش خصوصی باز کند و این بخش در حمل و نقل دریایی نقشی پررنگ داشته باشد. رهام اظهار می‌کند: وجود خطوط بین‌المللی در کشور موجب کاهش هزینه حمل و نقل می‌شود که اعمال تحریم‌ها و خروج برخی لاینرها از کشور موجب شده با افزایش هزینه در این زمینه مواجه شویم و در برخی مواقع این افزایش هزینه به ۷۰۰ درصد می‌رسد بنابراین کشتیرانی می‌تواند با انجام تعاملاتی با بخش خصوصی خارج از کشور، از پتانسیل این بخش استفاده کند.

ساخت کشتی از طریق زنجیره تولید

او ادامه می‌دهد: در دنیا مفهومی به نام زنجیره تولید تعریف شده است که بر همین اساس هر کشور در تولید یک بخش فعال است و یک کشور به تنهایی نمی‌تواند اقدام به ساخت یکی از محصولات کند و این موضوع در تمام مودهای حمل ونقل از جمله واگن، هواپیما، کامیون و کشتی صدق می‌کند و کشورهای نادری هستند که از صفر تا صد یک محصول را به تنهایی تولید می‌کنند.

این کارشناس ارشد حوزه دریایی معتقد است: درواقع هر کشور براساس زیست بوم و محیط صنعتی اقدام به تولید یک بخش از محصولات مربوط به حمل و نقل می‌کند بنابراین نباید انتظار داشت که ساخت صفر تا صد یک شناور سنگین وزن در داخل انجام شود.

رهام تصریح می‌کند: در تحریم مربوط به سال‌های گذشته تولید کشتی در داخل با مشکلاتی روبرو بود که هم‌اکنون این مشکل افزایش یافته است، اما بهترین راهکار این است که ایران وارد زنجیره تولید شود و توان داخل بر تولید یک بخش از محصول متمرکز شود و آن را در زنجیره تولید عرضه کند و از این طریق بتواند اقدام به خرید محصول نهایی مثل کشتی کند.

تحویل کشتی هیوندای

اغلب کارشناسان خرید شناور از خارج را توصیه می‌کنند در همین راستا شرکت کشتیرانی قراردادی با شرکت هیوندای بسته است و در حال اجرای این قرارداد است، این قرارداد که یکی از مهم‌ترین قراردادهای مربوط به حوزه حمل و نقل دریایی محسوب می‌شد، در سال ۲۰۰۸ منعقد شد و قرار بود که براساس آن ۱۷ فروند کشتی ساخته شود.

در آن زمان ۱۵۸ میلیون دلار به عنوان پیش پرداخت ساخت به شرکت هیوندای کره جنوبی پرداخت شد، این قرارداد به صورت فاینانس هم نبود و تامین مالی را باید خود شرکت کشتیرانی انجام می‌داد اما به دلیل تحریم‌ها و برخی دلایل دیگر قرارداد در سال ۲۰۱۰ معلق شد.

پس از برجام و ۱۵ ماه مذاکره قرارداد معلق سال ۲۰۰۸ که به صورت تامین مالی صد در صد از سوی کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران بود به قرارداد ۸۰ درصد فاینانس کره‌ای و ۲۰ درصد از طرف ایران تبدیل شد که ۲۰ درصد همان رقم ۱۵۸ میلیون دلاری تعیین شد که در سال ۲۰۰۸ به طرف کره‌ای پرداخت شده بود.

طی این قرارداد هیوندای مکلف شد که ۱۰ فروند کشتی را به ایران تحویل بدهد که ارزش این قرارداد ۶۷۰ میلیون یورو است (قرارداد اولیه ۱۷ فروند بود که در قرارداد جدید به ۱۰ فروند تبدیل شد).

همکاری کره جنوبی با ایران در ۳ محور

در موضوع همکاری کشتی سازهای داخلی در قرارداد با کره اتفاق مهمی افتاد که در کل قراردادهای شرکت ملی نفتکش و شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران پس از انقلاب بی‌سابقه بود و طی آن هیوندای متعهد شد در سه موضوع با ایران همکاری کند. نخست اینکه شرکت سازنده متعهد شد فرآیند فناوری ساخت کشتی از مرحله طراحی مفهومی، طراحی پایه، طراحی تفصیلی تا مرحله ساخت تجهیزات و راه‌اندازی و بهره‌برداری را کاملا به یکی از شیپ یاردهایی که دولت ایران معرفی می‌کند، منتقل کند.

بخش دوم این قرارداد این است که طرف کره‌ای مکلف شده با امکان سنجی شرکت‌های ایرانی که امکان ساخت تجهیزات و تامین مواد اولیه برای شناورها دارند را در فرآیند تولید مشارکت دهد. در بخش سوم قرارداد هیوندای موظف و مکلف شده که ۳۰ نفر از مهندسان ایرانی را که در کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران و شیپ یاردهای ایرانی فعال هستند را به صورت کامل آموزش بدهند و با آخرین تکنولوژی‌ها در زمینه ساخت کشتی آشنا کنند.

«تعادل» چالش‌ها و چشم‌اندازهای یکی از ۴۰ فرصت سرمایه‌گذاری معرفی شده از سوی شهرداری را بررسی می‌کند

ایده خودروهای اشتراکی در تهران؛ رویایی یا واقعی؟

گروه راه و شهرسازی | آزاده کاری |

هفته گذشته علی نیازی، مدیرعامل سازمان سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های مردمی شهرداری تهران از معرفی ۴۰ پروژه شهر تهران به بخش خصوصی در اولین اجلاس فرصت‌های سرمایه‌گذاری خبر داد. به گفته او، یکی از پروژه‌هایی که در حوزه حمل و نقل معرفی خواهد شد موضوع ماشین‌های اشتراکی است که پلاک آنها قابل تردد در محدوده طرح ترافیک است، او در این باره توضیح داده بود، «در اغلب شهرها ماشین‌های کوچک برقی یا ماشین‌های کوچکی که آلایندگی آنها کم است از طریق یک اپلیکیشن فعال می‌شوند. می‌توانیم در تهران نیز این پروژه را اجرایی کنیم و شهروندان می‌توانند از طریق اپلیکیشنی که معرفی می‌شود، نزدیکترین خودرو را پیدا کرده و بعد از استفاده در مقصد رها کنند و هزینه آن نیز از حساب کاربری آنها کسر می‌شود که البته این پروژه در اجلاس پیش رو معرفی خواهد شد.»

به گزارش «تعادل»، طرح خودروهای اشتراکی آن طور که نیازی درباره آن توضیح داد، شبیه دوچرخه‌های اشتراکی است. طرح دوچرخه‌های اشتراکی به گفته پورسیدآقایی، معاون حمل و نقل شهرداری تهران قرار بود از هفته دوم شهریورماه آغاز شود، اما هنوز اثری از این دوچرخه‌ها در سطح شهر نیست.

بابایوسفی، مدیرعامل اپلیکیشن بیدود که مرتبط با دوچرخه‌های اشتراکی است نیز پیش از این در گفت‌وگو با «تعادل» عنوان کرده بود، با وجود اینکه این دوچرخه‌ها مجهز به سیستم جی پی اس هستند، اما همواره امکان سرقت دوچرخه‌ها وجود دارد. شاید به همین دلیل بود که بعد از شهریورماه کمتر خبری در خصوص دوچرخه‌های اشتراکی از سوی مسوولان شهری شنیده می‌شود.

چندسالی است که در کشورهای توسعه یافته یک سیستم جدید نقلیه شهری موسوم به خودروهای اشتراکی (Car sharing) ایجاد شده است که علاوه بر کاهش ترافیک شهری به بهبود وضعیت آلودگی هوا نیز کمک می‌کند. در راستای هوشمندسازی شهرهای بزرگ و با توسعه شبکه اینترنت و گوشی‌های هوشمند، سیستم کرایه خودروها نیز متحول شده و اکنون پدیده «خودروهای اشتراکی» تبدیل به الگوی جدید تردد شهری شده است.

با استفاده از خودروهای اشتراکی، کاربران نسبت به مالکیت یک خودروی شخصی، متحمل هزینه کمتری می‌شوند، چرا که نه پول بیمه و مالیات می‌پردازند و نه هزینه سوخت را پرداخت می‌کنند، این سیستم همچنین تاثیر بسزایی در کاهش ترافیک شهری و آلودگی هوا دارد چرا که اغلب خودروهای مورد استفاده، برقی و یا با استانداردهای آلودگی پایین هستند.

همخوانی با فرهنگ شهروندی

پویا علاءالدینی، استادیار دانشگاه تهران در گفت‌وگو با «تعادل» به بررسی طرح خودروهای اشتراکی در تهران پرداخت و گفت: نوع انجام این پروژه بسیار مهم است و ابتدا باید در یک منطقه به صورت پایلوت اجرا شود تا مشکلات و آسیب‌های آن مشخص شود. در ضمن باید دید آیا این طرح با فرهنگ کنونی مردم تهران همخوانی دارد یا خیر؟ استفاده افراد مختلف از یک خودرو در درجه اول نیازمند این است که آنها همگی از نظم و انضباط خاصی پیروی کنند که درباره شهروندان تهرانی این مورد کمتر به چشم می‌خورد؛ نحوه رانندگی تهرانی‌ها گواه این موضوع است.

این کارشناس شهری توضیحاتی درباره خودروهای اشتراکی ارایه کرد و گفت: در شهرهای بزرگ فعالیت این خودروها بر عهده شرکت‌های خصوصی است و افراد می‌توانند با عضویت در این طرح از خودروهای اشتراکی استفاده کنند. اختصاص مکان‌هایی به عنوان پارکینگ نیز از موارد مهم این طرح است که با توجه به نبود پارکینگ در تهران به نظر می‌رسد کار برای اجراکنندگان این طرح بسیار سخت شود. در این باره باید امکان سنجی دقیقی صورت گیرد. او ادامه داد: از مزایای خودروهای اشتراکی این است که دیگر نیازی نیست هر فردی برای خودش خودرویی تهیه کند و هر زمان که بخواهد می‌تواند از این خودروهای اشتراکی برای رفت و آمد استفاده کند. این‌ها طرح‌های جدید هستند که ممکن است با پیشرفت تکنولوژی تغییر کنند. برای مثال، زمانی که تاکسی‌های «اوبر» وارد سیستم حمل و نقل عمومی شد قیمت خودروهای اشتراکی را نیز به محاق کشاند. زیرا تاکسی‌ای وارد سیستم شده بود که خودش راننده داشت و دیگر مسوولیت ماشین بر عهده استفاده‌کننده نبود. اکنون نیز در برخی کشورها خودروهای بدون راننده وارد سیستم شده‌اند و ممکن است در آینده این خودروها جای تاکسی‌هایی مانند اوبر و اسنپ در کشور ما را بگیرند. متاسفانه مسوولان ما به جای برنامه‌ریزی متناسب با امکانات، فرهنگ و نیازمندی‌های شهر تهران به دنبال وارد کردن این تکنولوژی‌ها هستند تا به گونه‌ای سر مردم را گرم کنند.

تهران نیازمند برنامه‌ریزی ترافیکی دقیق

او ادامه داد: تهران نیاز به برنامه‌ریزی ترافیکی و ترابری دقیق دارد که متاسفانه تاکنون این امر مورد توجه قرار نگرفته است. به نظر می‌رسد نه دانش کافی برای این امر در بین مسوولان وجود دارد و نه علاقه‌ای برای انجام این کار دارند و فقط به ادامه کارهای قبلی بسنده می‌کنند که این وضعیت را بدتر می‌کند. ایده‌ای مانند خودروهای اشتراکی در شهر تهران خیلی باور پذیر نیست. در تهران تعداد تاکسی‌ها بسیار زیاد است و علاوه بر این، تعداد زیادی از شهروندان رقیب این تاکسی‌ها به شمار می‌روند و هر فرد با داشتن یک خودروی ارزان قیمت در روزها و ساعات بیکاری اقدام به مسافرکشی می‌کند.

استادیار دانشگاه تهران همچنین معتقد است دوچرخه سواری در برخی خیابان‌های تهران خطرناک است. او در این باره توضیح داد: دو مانع مهم برای دوچرخه سواری در تهران وجود دارد. اول اینکه مسیر مناسب دوچرخه سواری مهیا نیست و دیگر اینکه شیب تهران بسیار زیاد است. او در این باره تصریح کرد: این طرح در مجموع طرح مثبتی است و می‌توان با به کارگیری تکنولوژی و استفاده از دوچرخه‌های برقی برخی مشکلات را حل کرد. اما مشکل اصلی اینجاست که هنوز پیاده راه‌ها تبدیل به خیابان می‌شود و با توجه به بلاهتی که در حوزه برنامه‌ریزی حمل و نقل وجود دارد، نمی‌توان انتظار زیادی برای بهبود اوضاع داشت. یکی از نکاتی که در حمل و نقل شهری فراموش شده است، بحث ایمنی است که نیاز به فرهنگسازی دارد.

گسترش فرهنگ دوچرخه سواری

به نظر می‌رسد، در شهر تهران دوچرخه سواری و بهره بردن از دوچرخه به جای استفاده از سایر وسایل نقلیه نسبت به گذشته کمرنگ شده است. این در حالی است که ضرورت به کارگیری آن بیش از پیش مشهود است؛ چرا که در حال حاضر با حجم سنگین ترافیکی و آلودگی هوا و همچنین کم تحرکی لزوم استفاده از این وسیله نقلیه حایز اهمیت است. از سوی دیگر با تحقیقاتی که به دست آمده مشخص شده کشورهایی که از دوچرخه به عنوان وسیله نقلیه بهره می‌برند، به لحاظ سلامت و امنیت جانی زبانزد هستند. از جمله آنها می‌توان به کشور چین یا دانمارک اشاره کرد. دانمارک از کشورهای پرطرفدار دوچرخه سواری است. بطوری که در پایتخت دانمارک بیش از ۴۰ درصد افراد از دوچرخه برای عبور و مرور استفاده می‌کنند. اما اینکه چرا دوچرخه سواری جایگاه بالایی در بعضی از کشورها از جمله دانمارک پیدا کرده است؟

برای رسیدن به این موفقیت راهکارهای مختلفی از جمله فرهنگ سازی، اتخاذ مالیات سنگین برای خودرو، گسترش ایستگاه‌های دوچرخه و نظیر این قوانین پیاده شده است. اما امری که از دیدگاه برنامه‌ریزان شهری مورد توجه است موضوع محل پارک دوچرخه‌هاست.

هنگامی که فردی به پارک مراجعه می‌کند، یا با دوچرخه به محل کار خود می‌رود، مجبور است دوچرخه خود را به درخت و یا تابلوهای راهنمایی و رانندگی قفل کند. اما با ایده‌های ساده و خلاقانه می‌توان فضایی بسیار زیبا از مبلمان شهری و محل پارک دوچرخه را به وجود آورد. شاید موضوع بسیار ساده‌ای باشد اما، برخی از نکات ریز و پیش پاافتاده می‌تواند تاثیر بسیاری در رفتار و فرهنگ دوچرخه سواری داشته باشد. هنگامی که شما روی نیمکتی در پارک نشسته‌اید و دوچرخه خود را با خیال راحت به نیمکت خود به شکل بسیار شیک و مطمئن قفل کرده‌اید، خاطره‌ای خوش از تفریح خواهید داشت.

طرحی زودهنگام

سعید سادات نیا، کارشناس شهری هم معتقد است: «صحبت درباره خودروهای اشتراکی برای شهری مانند تهران و با وضعیت مالی که شهرداری اکنون با آن رو به روست زودهنگام است.»

او در گفت‌وگو با «تعادل» عنوان کرد: طرح خودرو اشتراکی همانند دوچرخه نیست و نیاز به زیرساخت‌های فراوانی دارد که تامین آنها قطعا هزینه بر است. این در حالی است که طرح دوچرخه‌های اشتراکی سال‌هاست دنبال می‌شود، اما همچنان با موانع و مشکلاتی رو به رو است و این خود بیانگر آن است که مطرح کردن خودروهای اشتراکی فقط یک ایده رویاپردازانه است.

ایده‌ای دور از ذهن

به گفته سادات نیا انجام این طرح نیاز به فرهنگ شهروندی بالایی دارد که بدون تعارف در تهران این فرهنگ ضعیف است. او در این باره تصریح کرد: یکی از معضلات دوچرخه‌های اشتراکی بحث دزدیده شدن آنها است و حال شما تصور کنید خودروی ۱۰۰ میلیون تومانی را در اختیار شهروندان قرار دهیم و ممکن است چند روز بعد شاهد فروش قسمت‌های مختلف ماشین در بازار سیاه باشیم. این‌ها نکات بسیار مهمی‌اند که باید مورد توجه قرار گیرند. باید در نظر گرفته شود هزینه‌های شارژ و نگهداری آن بر عهده چه کسی خواهد بود. بحث تصادفات نیز باید مورد نظر قرار گیرد و فکر می‌کنم کاری پیچیده است و باید جوانب مختلف آن در نظر گرفته شود. اما اینکه آیا این طرح در شهری مانند تهران می‌تواند تاثیر گذار باشد واقعا جوابی برای آن ندارم به دلیل اینکه اجرای آن را دور از ذهن می‌دانم. این کارشناس شهری اما درباره دوچرخه‌های اشتراکی نظر دیگری دارد و معتقد است، در دنیا این طرح جواب داده است. او در این باره گفت: در شهر پاریس اگر زمان استفاده از دوچرخه‌ها کمتر از نیم ساعت باشد هزینه آن رایگان است. هزینه‌های نگهداری از این دوچرخه‌ها نیز بسیار سنگین است که شهرداری آن را می‌پردازد. هزینه‌های ماشین‌های اشتراکی ده‌ها برابر بیشتر از دوچرخه می‌شود و سوال این است که شهرداری تهران چگونه می‌خواهد از پس آن برآید.

او با بیان اینکه در بحث دوچرخه‌های اشتراکی باید از تجربیات شهرهای بزرگ و پیشرفته استفاده کنیم، افزود: حدود ۲۰ سال پیش قرار بود پروژه‌ای را با شهرداری شروع کنیم. پروژه به این شکل بود که مسیرهای نسبتا هموار از که با شیب‌های کمتر از ۵ درصد باشد را شناسایی کرده و برای دوچرخه سواری مناسب‌سازی کنیم که متاسفانه به دلیل تغییر مدیریت این اتفاق نیفتاد. اکنون هر چند مسیرهای شمالی — جنوبی شهر تهران شیب بالای ۵ درصد دارد و برای دوچرخه سواری مناسب نیست، اما مسیرهای شرقی- غربی برای دوچرخه سواری مناسب است. برای مثال، در خیابان انقلاب و بزرگراه همت می‌توان مسیرهای مناسب دوچرخه راه‌اندازی کرد.

او با اشاره به اینکه موضوع مهم این است که طول شرقی — غربی تهران دو برابر طول شمالی- جنوبی آن است و این نکته مثبتی است، عنوان کرد: البته می‌توان از دوچرخه‌های برقی و دنده‌ای استفاده کرد تا در سربالایی‌ها فشار کمتری به دوچرخه سوار وارد شود. ممکن است در ابتدای کار مشکلاتی پیش بیاید و حتی شاهد ربودن دوچرخه‌ها باشیم، اما به مرور فرهنگ آن در بین مردم جا می‌افتد. شهرداری باید هزینه‌های رشد شهروندی را تقبل کند و این در نهایت به نفع شهر خواهد بود. در واقع هر طرحی که شهر را به سمت استفاده از وسایل حمل و نقل عمومی سوق دهد و ما را از بیماری خودروهای تک سرنشین نجات دهد قطعا مفید خواهد بود. اکنون مهم‌ترین راه تردد در ایران خودرو شخصی است که پرهزینه‌ترین و بدترین راه‌حل نیز هست.

خودروهای اشتراکی در ایتالیا

بر اساس آخرین داده‌های موجود، در ایتالیا بیش از یک میلیون و ۱۰۰ هزار نفر از این سیستم تردد شهری استفاده می‌کنند. کاربران خودروهای اشتراکی در اروپا به بیش از ۴،۵ میلیون نفر می‌رسند که البته آلمان و ایتالیا در صدر این کشورها قرار دارند. پیش بینی می‌شود که تا سال ۲۰۲۰ شمار کاربران این نوع سیستم نقلیه به ۸ میلیون نفر برسد. هزینه بسیار بالای بیمه و مالیات و سوخت خودروها باعث شده است تا بسیاری از ایتالیایی‌ها ترجیح بدهند تا بجای خرید یک خودروی شخصی، از این سیستم با هزینه کمتری بهره ببرند.

یکی از محاسن استفاده از خودروهای اشتراکی برای شهروندان، امکان ورود آن به محدوده طرح ترافیک است که مشکل بسیاری از شهروندان را حل می‌کند. از سال ۲۰۰۰ تاکنون، پدیده خودروهای اشتراکی به تدریج در شهرهای مختلف ایتالیا از جمله میلان، تورین، رم، فلورانس، پارما، ناپل و سایر شهرها گسترش یافته است. استفاده از این سیستم کرایه خودروی اشتراکی، برای کاربران بسیار ارزان‌تر از تاکسی و یا خودروهای شخصی تمام می‌شود. برای مثال شرکت Carrgo برای هر خودرو از نوع «اسمارت» دقیقه‌ای ۲۴ سنت یورو تعیین کرده است که شامل سوخت و کلیه هزینه‌های آن نیز می‌شود. البته قیمت کرایه خودرو بستگی به نوع آن نیز دارد اما در نهایت به ۳۴ سنت یورو در دقیقه برای یک دستگاه «بی‌ام‌و» می‌رسد.

کاهش شمار خودروهای شخصی و دسترسی بیشتر به جای پارک از جمله فواید دیگر این سیستم است. در این سیستم خودروها با توجه به اینکه از سوی کاربران متعددی استفاده می‌شوند، از این رو، با سرعت بیشتری تعویض می‌شوند و همواره نو هستند و میزان آلودگی آنها بسیار پایین است. خودروهای نو امنیت بیشتری در خیابان‌ها دارند و از نظر فنی نیز امن‌تر هستند.

خودروهای اشتراکی در ژاپن

خرید خودرو برای جوانان ژاپنی راحت نیست ولی اشتراک خودرو می‌تواند راه مناسب پیش روی آنها باشد. طرح اشتراک خودرو در ژاپن که در حجم کوچک شروع شد، هم‌اکنون در حال توسعه است. مردم به اشتراک خودرو روی آورده‌اند. در شهر بزرگی مانند توکیو که هزینه در اختیار داشتن خودرو بسیار بالا است و رانندگی می‌تواند عذاب‌آور باشد، طرح اشتراک خودرو از دو نظر دارای مزیت فراوانی است: از نظر هزینه‌ها و راحتی. در توکیو در اختیار داشتن خودرو در وهله اول یعنی اینکه باید بتوانید ثابت کنید جایی برای پارک کردن آن در اختیار دارید و این یعنی لازم است از یک فضای ثبت‌شده برای پارک خودرو در کنار خیابان استفاده کنید که بابت آن باید در هر ماه حدود ۱۷۵ تا ۴۰۰ یورو یا حتی بیشتر بپردازید.

عواملی مانند پرداخت مالیات‌های سنگین و هزینه‌های رانندگی هم در داشتن خودرو دخیل است که البته هزینه‌های متغیر دیگر را هم باید به آن اضافه کرد (هزینه‌های سنگین سیستم معاینه فنی وسایل نقلیه در ژاپن) علاوه بر این، عوارض رانندگی در جاده‌ها را هم نباید فراموش کرد که در نهایت صورت حسابی بسیار بزرگ در برابر شما گذاشته می‌شود. از کنار تمام اینها که بگذریم، استفاده مداوم از خودرو مطابق با نیاز شما موضوعی است که در ورای طرح اشتراک خودرو در ذهنتان می‌پرورانید و در محیط‌های شهرهایی مانند توکیو، یوکوهاما یا اوزاکا که سیستم حمل‌ونقل عمومی بسیار مناسب است و عملاً نیازی به استفاده از خودرو نیست. شاید جای تعجب نباشد که تعداد متقاضیان استفاده از طرح اشتراک خودرو به سرعت در حال افزایش است.

واقعیت این است که تهران در شرایط بحرانی قرار دارد و سالانه ۵ هزار نفر جان خود را بر اثر آلودگی هوا از دست می‌دهند، از این رو، اغلب ناظران و صاحبنظران شهری بر این باورند که شهرداری تهران به جای تقلید از روش‌های پرهزینه شهرهای پیشرفته جهان که در نهایت سرانجامی مانند طرح دوچرخه‌های اشتراکی پیدا می‌کنند، بهتر است تمرکز خود را بر توسعه حمل و نقل عمومی به خصوص مترو قرار دهد، زیرا تنها از این طریق است که مشکل ترافیک و آلودگی هوای تهران حل می‌شود. این در حالی است که ایمن‌سازی و تکمیل بخشی از خط ۷ تنها خروجی مترو در ماه‌های اخیر بوده و هنوز وعده افتتاح بخشی از خط ۶ که قرار بود آبان ۹۶ به بهره‌برداری برسد اجرایی نشده است.

پیاده‌محوری؛ حلقه مفقوده شهرهای ما

یحیی ساداتی |
طراح فضاهای درمانی و پروژه‌های نظامی |

انسان‌ها از دیرباز با پیاده روی مأنوس شده و نیازهای حیاتی خود را از این طریق تأمین می‌کردند همچنین بعضاً سفرهای بین شهری خود را نیز از همین راه انجام می‌دادند. شهرهای پس از انقلاب صنعتی با ورود تکنولوژی و موتور بخار به شاکله زندگی و کیفیت شهرهای ما ضربه مهلکی وارد کردند، تا حد بسیار زیادی انسان‌ها را با محیط اجتماعی و همسایگی غریبه بار آوردند، به محیط زیست بیش از پیش خدشه وارد کردند و بهداشت شهرها را رو به زوال بردند.

در میانه قرن بیستم تعدادی از شهرهای اروپایی پس از جنگ جهانی دوم از جمله آلمان، فرانسه، انگلستان، هلند و ... تصمیم به تغییرات بنیادین در نحوه برنامه‌ریزی و طراحی حمل و نقل شهرهای خود کردند. آنها ابتدا از طریق حمل و نقل عمومی همانند تراموا و اتوبوس زیرساخت‌های پایداری را فراهم آوردند اما مدتی بعد با توجه به تقویت چالش‌های روز افزون محیط زیست و مسائل بی‌شمار سوخت‌های فسیلی و نیز عدم تحرک پذیری انسان‌ها که از عوامل عمده در تأمین سلامت جسمی و روحی است، به فکر احداث مسیرهای سبز افتادند. آنها در اصل به این طریق می‌خواستند سرانه پیاده روی را بالا برده و توسعه پایدار منطقه‌ای و جهانی را شامل توسعه پایدار اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، اکولوژیکی و گردشگری محقق سازند. نخستین پیاده راه‌های جهان در آلمان و به صورت آزمایشی احداث شدند؛ استقبال از آنها باعث شد به دیگر شهرهای آلمان و دیگر کشورهای اروپایی همچون هلند و فرانسه، سپس امریکا و آسیا تسری پیدا کنند. در واقع احداث محورهای صرفاً پیاده مدار و ایمن از لحاظ ترافیکی به خودی خود باعث فروش بیشتر واحدهای تجاری در خیابان‌ها و نیز نشاط اجتماعی روز افزون و خاطره‌انگیزی چند برابر برای شهرها فراهم شد. کم کم تعداد این شهرها در سراسر دنیا به تعداد قابل توجهی افزایش پیدا کرد و تجربیات خود را به معرض نمایش و قلم تحریر در کتب درآوردند تا انگیزه‌ای برای دیگر کشورها در سایر نقاط جهان فراهم شود. امروزه بسیارند شهرهایی که تماماً از ابتدا با این رویکرد تأسیس شده و تنها وسیله تردد آنها چه هنگام مراجعه به محل کار و چه تحصیل و تفریح، دوچرخه است.

در سال‌های اخیر اهم برنامه‌ریزی در شهرهای ما شور بختانه بر سر احداث تقاطعات غیر همسطح، تعریض معابر، تملک و تخریب ساختمان‌های با ارزش و تاریخی شهر برای احداث اتوبان و بزرگراه تنظیم و تدوین شده که هزینه‌های جانی و مالی و هویتی غیر قابل جبرانی به بدنه شهرها وارد ساخته‌اند. درصد قابل توجهی از بودجه شهرداری‌ها به خصوص کلانشهرها به این دست از پروژه‌ها اختصاص یافته و عملاً بحث زیبایی شناختی، محیط زیست، سکون پذیری و امنیت به فراموشی سپرده شده‌اند. طرح‌های تفصیلی که صرفاً جنبه توسعه کالبدی شهر را در نظر می‌گیرند باعث شده تا سالانه هزینه بسیار زیادی برای تامین مالی پروژه‌های تونل سازی، احداث اتوبان و تعریض معابر به مدیریت شهری و شهروندان تحمیل شود، از سوی دیگر زمان زیادی که برای تکمیل شدن و بهره‌برداری سپری می‌کنند باعث شده تا به لحاظ روانی و ترافیکی بطور ناخودآگاه و غیر مستقیم فشار زیادی به شهروندان وارد شود و آنان را منزجر و پشیمان از تصمیم خود برای استفاده از خودروی شخصی جهت تردد در شریان‌های اصلی و نقاط مرکزی شهر کند. علنا اغلب هزینه‌ها برای بهسازی و مرمت آسفالت و سواره رو صورت می‌گیرد. پیاده‌روها به چرخه فراموشی سپرده شدند و بسیار ناصاف و نامنظم و البته نازیبا هستند، فضای سبز متراکم که مسبب تلطیف هوا، بصری و سرزندگی می‌شوند رو به اضمحلال سرعت گرفته‌اند، کاهش روز به روز عرض پیاده روها و فرسودگی سطوح کفسازی آنها، جداره‌های تاریخی روز به روز فرسوده‌تر و مستعدتر به تخریب می‌شوند و دریغ از یک برنامه منسجم و قوی برای بازآفرینی آنها، موارد ذکر شده تنها نمونه‌ای از سوءمدیریت در چرخه طراحی و برنامه‌ریزی مراکز تجمع انسانی یا همان شهرها هستند. به نظر می‌رسد، اهم کارهایی که شهرداری‌ها باید انجام دهند که البته بسیار اساسی هستند شامل افزایش عرض پیاده روها به همراه بهسازی و نوسازی آنهاست که خود شامل کفسازی، جداره سازی، مبلمان شهری، زیباسازی و افزایش تراکم فضای سبز است. ورود جدی به بحث زیباسازی و خلق جلوه‌های بصری به همراه احداث فضای تفرجی و وسایل بازی برای کودکان که نه تنها سبب تعامل اجتماعی خانواده‌ها با یکدیگر می‌شود، بلکه سکون پذیری و سرزندگی را در عرصه‌های شهری فراهم می‌کنند، همچنین گردشگری را رونق بخشیده و باعث رونق اقتصادی خرده فروشی یا واحدهای تجاری می‌گردند، از دیگر کارهایی است که شهرداری باید به آنها بپردازد.

شهرهایی که آینده پیاده مداری را نشان می‌دهند

برنامه‌ریزان شهری در شهرهای عمده سراسر جهان چگونگی سفرهای ما را مورد بازاندیشی قرار داده و بسیاری بر این باورند که پیاده مداری باید دارای نقشی اساسی باشد. آمستردام، کپنهاگ، هلسینکی، زوریخ، و هامبورگ همه به سوی آینده‌ای حرکت می‌کنند که در آن خیابان‌ها افراد بیشتر و ماشین کمتری داشته باشند.

هلسینکی، فنلاند

برنامه توسعه هلسینکی هدفی را برای ساکنین در نظر گرفته است که تا سال ۲۰۵۰ تمام سفرهای روزانه را به صورت پیاده یا با دوچرخه انجام دهند.

کپنهاگ، دانمارک

کپنهاگ با پیش‌بینی آینده تحرک پایدار، ابتدا در دهه ۱۹۶۰ مکان‌هایی را منحصراً برای عابران پیاده ایجاد کرد. امروزه، این شهر به شبکه دوچرخه‌سواری خود مشهور بوده و پیاده‌روهای بسیار پراکنده آن توسط شکل‌های مختلف حمل و نقل به هم پیوسته هستند.

زوریخ، سوییس

از آنجا که از اواسط دهه ۱۹۹۰ پیاده مداری در اولویت شهر زوریخ قرار داشته است، در حال حاضر ۳۴ درصد از سفرها در این شهر به صورت پیاده یا با دوچرخه صورت می‌گیرد.

هامبورگ، آلمان

در هامبورگ، شبکه سبز، فضاهای سبز عمومی را در شهر به هم متصل ساخته و حمل‌ونقل فعال را تشویق می‌کند. هدف این شبکه سبز، نه تنها کاهش حرکت ماشین‌ها در منطقه مرکزی، بلکه نیاز به استفاده از آنها بوده است، که نشان می‌دهد شهرهای بزرگ می‌توانند پیاده مدار بوده و برای مردم طراحی شوند.

آمستردام، هلند

آمستردام با قرار دادن محدودیت‌های سرعتی در بیشتر خیابان‌های شهر و طراحی فضاهای خاص بدون ماشین، به حمل‌ونقل قدرتمند پویا دست یافته است.

یادداشت

بررسی خودروهای اشتراکی در شهرهای پیش‌رو

سولماز رضایی
دکترای جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری

سرویس‌های اشتراک خودرو (CarSharing) امروزه به عنوان روشی نوین در سیستم‌های حمل و نقل شهری، در بیش از ۱۰۰۰ شهر جهان مورد استفاده قرار گرفته است. این سرویس مدلی از اجاره خودرو است که در آن افراد از طریق یک سیستم هوشمند نرم‌افزاری می‌توانند نسبت به اجاره خودرو از یک ناوگان خودرویی با شبکه‌ای از ایستگاه‌ها در سطح شهر اقدام کرده و به عبارتی دیگر از تعداد مشخصی خودرو به صورت اشتراکی استفاده کنند. در شیوه‌های امروزین زندگی شهری، هزینه‌های بالای بیمه، مالیات، نگهداری و تامین سوخت خودرو در کنار عواملی مانند افزایش روزافزون حجم ترافیک شهری و آلودگی هوای ناشی از آن، سبب گسترش استفاده از این الگوی جدید تردد شهری شده است که حد واسطی میان استفاده از خودروهای شخصی و سیستم حمل و نقل عمومی به حساب می‌آید. با وجود اینکه سفرهای درون شهری با خودروهای شخصی مطلوب یک سیستم حمل و نقل پایدار شهری نیست، حذف این روش نیز امکان‌پذیر نبوده بلکه نیازمند تغییر رویکردی عملیاتی به جهت بهینه‌سازی این روش حمل و نقلی است و در این راستا استفاده از خودروهای اشتراکی راه‌حل مطلوبی به شمار می‌آید.

اولین سرویس اشتراک گذاری خودرو در سال ۱۹۴۸ در شهر زوریخ تحت عنوان پروژه Sefage آغاز به کار کرد. با افزایش مشکلات ناشی از گسترش شهرنشینی و تردد خودروها در شهرها، به مرور و در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ میلادی نگاهی جدی‌تر به این موضوع در اروپا پدید آمد به گونه‌ای که در سال ۱۹۹۱ اتحادیه بنگاه‌های استفاده اشتراکی از خودرو در این قاره شکل گرفت. امروزه استقبال از طرح‌های اشتراک خودرو در سراسر جهان روندی رو به رشد یافته است به گونه‌ای که آمارهای موجود نشان می‌دهد از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۲ در جهان تعداد خودروهای مورد استفاده در این سرویس‌ها و کاربران آنها حدوداً ۴ برابر شده است. در این خصوص بررسی تجربیات گوناگون کشورها در استفاده از طرح‌های اشتراک خودرو می‌تواند جالب توجه باشد. بر اساس اعلام موسسه دفاع از حقوق مصرف کنندگان کشور ایتالیا، در سال ۲۰۱۴ هزینه نگهداری از یک خودرو شامل هزینه عوارض اتوبان‌ها، پارکینگ، تعمیرات خودرو و سایر موارد مرتبط برای هر خانوار در این کشور، بطور سالیانه مبلغی بیش از ۴۰۰۰ یورو برآورد شد که رقمی قابل توجه برای قشر متوسط به لحاظ درآمدی به حساب می‌آید. این موضوع سبب شد تا استفاده از برنامه‌های اشتراک خودرو بسیار ارزان‌تر و به صرفه‌تر از تاکسی یا خودروهای شخصی باشد. همچنین امکان ورود به نواحی طرح ترافیک برای کاربران این سیستم‌ها سبب جذابیت بیش از پیش آن شده است. در کشور ژاپن نیز هزینه‌های بالای نگهداری از خودرو، عوارض گوناگون رانندگی و به خصوص کمبود فضای پارک در شهری مانند توکیو، باعث گرایش بسیاری از افراد به استفاده از خودروهای اشتراکی شده است به گونه‌ای که از سال ۲۰۱۲ تا کنون تقاضا برای استفاده از طرح‌های اشتراکی بیش از ۷۰ درصد رشد داشته و بخشی از جامعه ایده داشتن خودرو شخصی را به کنار گذاشته‌اند. بر اساس پژوهشی در سال ۲۰۰۵، متوسط کیلومتر طی شده توسط خودروهای شخصی پس از راه‌اندازی سیستم اشتراک خودرو در کشورهای اروپایی، ۲۸ تا ۴۵ درصد کاهش یافته است. همچنین بررسی‌ها نشان می‌دهد با اضافه شدن هر خودرو به برنامه‌های اشتراکی، تا چهار خودرو از خیابان‌ها حذف خواهد شد. از طرفی بر اساس پیش بینی موسسه مکنزی، در سال ۲۰۳۰ به ازای هر خودروی تولیدی، یک خودرو در سیستم‌های اشتراکی مورد استفاده قرار خواهد گرفت و با توجه به اینکه در طرح‌های این چنینی خودروهای استفاده شده برقی یا دارای استانداردهای بهینه آلایندگی بوده و ابعاد کوچکی دارند، بنابراین می‌توانند نقش مهمی در کاهش ترافیک شهری و آلودگی هوا ایفا کنند.

در کشور ما به دلیل آنکه خودرو، کالایی سرمایه‌ای و جذاب در مراودات اقتصادی به حساب می‌آید و نیز فقدان زمینه‌های قانونی مشخص و شفاف در خصوص راه‌اندازی سیستم‌های اشتراک خودرو، این موضوع نیازمند بررسی‌های دقیق کارشناسی و مدیریتی است تا بسترهای لازم برای بهره‌مندی از چنین طرح‌هایی در شهرهای کشور فراهم شود. یکی دیگر از شاخه‌های این مدل حمل‌ونقلی، سیستم‌های دوچرخه اشتراکی است که شامل ناوگانی از دوچرخه‌ها و ایستگاه‌های گسترده شده در سطح شهر است که امروزه دارای طرفداران بسیاری در شهرهای پیشرو هستند. به لحاظ آماری شهر Hangzho چین با حدود ۶۶۵۰۰ دوچرخه و ۲۷۰۰ ایستگاه، از بزرگ‌ترین سیستم اشتراک دوچرخه جهان بهره می‌برد و شهرهای تایوئان چین، پاریس، شانگهای، لندن، نیویورک، بارسلونا و مونترال به ترتیب در رتبه‌های بعدی قرار دارند. دوچرخه به عنوان یک وسیله حمل و نقل پایدار دارای ویژگی‌های بسیار مطلوبی است. به عنوان مثال، هر ۶ دوچرخه به اندازه یک اتومبیل فضا اشغال می‌کند و انرژی که یک فرد برای حرکت دوچرخه در مسافتی ۴۰۰ کیلومتری مصرف می‌کند برابر با انرژی یک لیتر بنزین است. همچنین خرید ۱۰۰۰ دستگاه دوچرخه برای مصرف عموم از خرید یک اتوبوس شهری، ارزان‌تر و مقرون به صرفه‌تر است. لازمه بهره‌مندی از سیستم‌های دوچرخه اشتراکی فراهم آوردن زیرساخت‌هایی از قبیل ایجاد شبکه گسترده و در دسترس ایستگاه‌های شروع و پایان، طراحی مسیرهای ارتباطی مستقیم با کمترین مسیر فرعی ممکن، تامین امنیت فردی و جاده‌ای کاربران، ایجاد جذابیت‌های بصری و نیز نظارت دقیق بر جریان سریع و راحت رفت و آمد دوچرخه‌سواران است.

اخبار

وزارت ارتباطات مکلف به هوشمندسازی مدارس شد

مهر | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه بودجه سال ۹۸ کل کشور، مجوز انجام طرح‌های خدمات الکترونیکی از جمله هوشمندسازی مدارس را دریافت کرد. در بند «ج» تبصره ۱۸ لایحه بودجه سال ۹۸ که روز گذشته از سمت دولت به مجلس پیشنهاد شد به وزارت ارتباطات اجازه داده شده که از طریق سازمان توسعه‌ای و شرکتهای تابعه خود، نسبت به مشارکت خصوصی - عمومی داخلی و خارجی برای انجام طرح‌های دولت الکترونیک و توسعه خدمات الکترونیکی از جمله هوشمندسازی مدارس (موضوع ماده ۶۹ قانون برنامه ششم توسعه)، اقدام کند. برمبنای این بند از تبصره ماده واحده بودجه، منابع مورد نیاز جهت سرمایه‌گذاری بخش دولتی در این زمینه باید از محل اعتبارات وزارت ارتباطات و منابع داخلی شرکتهای تابعه این وزارتخانه با تایید سازمان برنامه و بودجه کشور تامین می‌شود.

گجتی که جایگزین ماوس می‌شود

دیلی‌میل | به‌تازگی در هند دستگاه کنترلی ساخته شده که در کف دست قرار می‌گیرد و می‌تواند تمام قابلیت‌های ماوس را برای فرد فراهم کند. یک استارت آپ نوپا در هند به نام Vicara یک دستگاه کنترل حرکت کوچک ساخته که می‌توان آن را در دست نگه داشت. این دستگاه که Kai نام دارد، به وسیله یک بند در کف دست کاربر قرار می‌گیرد و با حرکت دست با برنامه‌های رایانه‌ای ارتباط برقرار می‌کند. کای تمام قابلیت‌های یک ماوس را برای کاربر خود فراهم می‌کند. کاربر می‌تواند با یک حرکت دست از یک صفحه به صفحه دیگر برود و با اشاره کردن به تصاویر آنها را بزرگ کند یا بچرخاند. کای حرکات انگشت، جهت دست و حرکات را رصد می‌کند. در اصل این گجت برای طراحان ارایه شده بود.

رباتی که در رستوران غذا سرو می‌کند

انگجت | رباتی با استفاده از هوش مصنوعی ساخته شده که می‌تواند بدون برخورد با اشیا و افراد در رستوران تردد کند و غذای مشتریان را به آنها تحویل دهد. این رباتی برای کار در رستوان‌ها ساخته شده است. این ربات می‌تواند غذا را به مشتریان تحویل دهد و میزهای رستوران را تمیز کند. استارت آپ کالیفرنیایی BearRobotics با استفاده از فناوری هوش مصنوعی این ربات را ساخته است. ربات مذکور که «پنی» نام گرفته می‌تواند بدون برخورد با اشیا یا افراد در رستوران تردد کند. سرآشپز هنگام آماده شدن غذا به وسیله یک اپلیکیشن ربات را فرا می‌خواند تا آن را به مشتری تحویل دهد. در حال حاضر «پنی» در یک رستوران آزمایش می‌شود.

برگزاری کریسمس در ایستگاه فضایی بین‌المللی

اسپیس | خدمه ایستگاه فضایی بین‌المللی کریسمس را در فضا جشن گرفتند. این پنجاهمین سالی است که فضانوردان کریسمس را در فضا برگزار می‌کنند. خدمه ایستگاه فضایی بین‌المللی کریسمس را در فضا جشن گرفتند. آن مک کلین فضانوردی که به تازگی به این ایستگاه سفر کرده، در حساب کاربری توئیتر خود تصویری از زمین و ماه را منتشر کرده است. در کنار مک کلین، دیوید سن ژاک از کانادا و اولگ کانئکو از روسیه نیز در ایستگاه فضایی حضور دارند. مواد غذایی تعطیلات کریسمس به وسیله کپسول دراگون اسپیس ایکس به این مقر فضایی فرستاده شده بود. این پنجاهمین حضور فضانوردان در روز کریسمس در فضا است. طی ماموریت «آپولو ۸ ماه»، در روز ۲۵ دسامبر ۱۹۶۸ میلادی فرانک بورمن، جیم لاول و بیل آندرس فضانوردان ناسا پرواز تاریخی خود دور ماه را تکمیل کرده بودند و در مسیر بازگشت به زمین بودند. کریسمس آن سال آندرس تصویری جاودان ثبت کرد که در آن زمین در افق ماه دیده می‌شود.

انگلیس هم هواوی را تحریم کرد

تک‌رادار | انگلیس تازه‌ترین کشوری است که قصد دارد استفاده از تجهیزات مخابراتی شرکت چینی هواوی را تحریم و استفاده از آن را ممنوع کند. دولت انگلیس اعلام کرده که استفاده از کیت‌ها و تجهیزات مخابراتی هواوی توسط پلیس و نیروهای امدادی این کشور ممنوع است و باید تولیدات کشورهای دیگری جایگزین آنها شود. بریتیش تله کام بزرگ‌ترین شرکت مخابراتی انگلیس این خبر را تایید کرده و افزوده که تصمیم گرفته استفاده از تولیدات هواوی را در شبکه‌های تلفن همراه نسل سوم و نسل چهارم خود متوقف کند. پیش از این اعلام شده بود که حذف سخت افزارهای مخابراتی هواوی از شبکه خدمات اضطراری هواوی هزینه‌ای ۲.۳ میلیارد پوندی را برای بازسازی آن تحمیل خواهد کرد. قرار است این کار به شرکت بریتیش تله کام واگذار شود و همین مساله باعث تاخیر در اجرای طرح مذکور می‌گردد. شبکه یادشده که اعلام خطر و اطلاع‌رسانی در مورد شرایط اضطراری را در انگلیس تسهیل می‌کند، قرار بود تا پایان سال ۲۰۱۹ تکمیل شود. اما با کنار گذاشتن هواوی و ضرورت جایگزینی تجهیزات تولیدی آن به نظر می‌رسد این هدف در زمان پیش بینی شده محقق نمی‌شود.
شبکه مذکور بعد از تکمیل به پلیس، آتش نشانی، آمبولانس‌ها و غیره امکان خواهد داد بطور ایمن و تضمین شده به شبکه مخابراتی نسل چهارم با کیفیت دسترسی یابند. شبکه یادشده حتی در نقاط روستایی و دورافتاده هم در دسترس است.

هشدار مرکز ماهر به کاربران ایرانی

آنتی‌ویروس‌های نامعتبری که بدافزارند

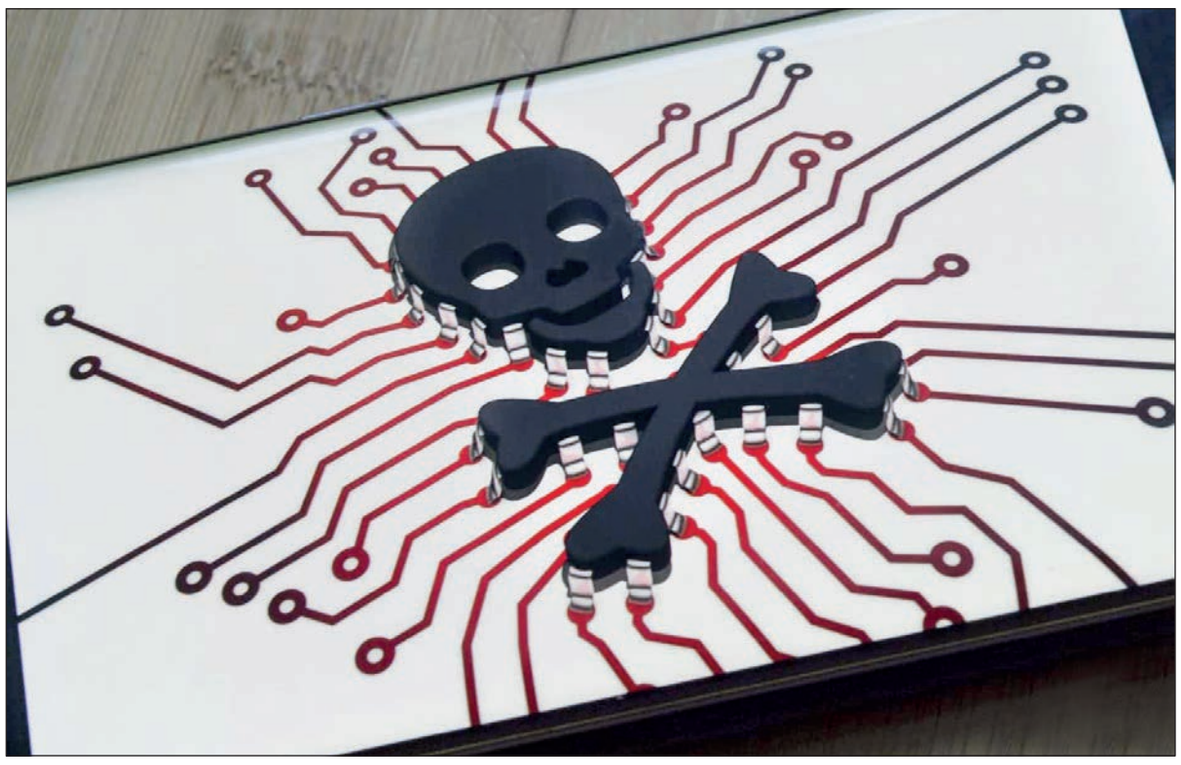

گروه دانش و فن | در حالی که ممکن است بدافزارها و نرم‌افزارهای مخرب در هر یک از فروشگاه‌های آنلاین یافت شود، این برنامه‌های مخرب حتی می‌توانند در قالب آنتی‌ویروس هم در برخی از مارکت‌ها وجود داشته باشند.
بسیاری از برنامه‌هایی که تحت عناوین مختلف برای سیستم عامل اندروید منتشر می‌شوند، از روی برنامه‌های منبع باز ساخته شده‌اند. بسیاری از این برنامه‌ها صرفاً با تغییر نام و آیکون به عنوان برنامه‌های گوناگون و با هدف استفاده از سرویس‌های تبلیغاتی داخل این برنامه‌ها و درآمدزایی برای منتشرکننده برنامه تولید می‌شوند. این برنامه‌ها در عمل هیچ کارایی نداشته و حتی ممکن است بدافزار باشند.
اخیرا مرکز مدیریت امداد و هماهنگی عملیات رخدادهای رایانه‌ای، با همکاری مارکت‌های توزیع کننده، در حال شناسایی و مقابله با دسته‌های مختلف از این اپلیکیشن‌هاست. برنامه‌های منتشره تحت عنوان آنتی‌ویروس در مارکت‌های اندروید ایرانی مورد بررسی قرار گرفته‌اند. بررسی و مقایسه این برنامه‌ها نشان می‌دهد که عمدتاً کارایی لازم را نداشته یا عملکرد جعلی دارند و تنها با هدف جذب کاربر و کسب درآمد از تبلیغات توسعه یافته‌اند. نحوه بررسی تشابه این آنتی‌ویروس‌ها در ابتدا بر اساس تشابه apiهایی که فراخوانی می‌کردند و سپس برای اطمینان کامل بر اساس بررسی کد و نحوه عملکرد دقیق برنامه‌ها بوده است.
بر این اساس، حدود ۱۲۰ آنتی‌ویروس منتشرشده در مارکت‌های ایرانی جمع‌آوری و مورد بررسی اولیه قرار گرفتند. در این میان، ۶۰ آنتی‌ویروس با توجه به شباهت بالایی که به یکدیگر داشتند به هفت دسته تقسیم شدند. برنامه‌های هریک از این دسته‌ها کاملا مشابه یکدیگر هستند. چند نکته جالب در بررسی شباهت آنتی‌ویروس‌های بررسی‌شده مشخص شد؛ مورد اول اینکه آنتی‌ویروس‌های معروف مانند کسپراسکای، آویرا و آواست، شباهت بسیار کمی به آنتی‌ویروس‌های دیگر داشتند. در حالی که آنتی‌ویروس‌های ایرانی و کمتر شناخته‌شده، عمدتا شباهت نسبتا بالایی به یکدیگر داشتند.
اما درباره رفتار آنتی‌ویروس‌های دسته‌بندی‌شده به‌صورت مختصر می‌توان گفت که برخی از یک پایگاه داده آفلاین استفاده می‌کنند که آن را به‌روزرسانی نمی‌کنند؛ برخی نیز فقط موارد بسیار اولیه همچون مجوزهای برنامه‌ها یا فرمت فایل‌های ذخیره‌شده روی دستگاه را بررسی می‌کنند که این موارد از یک برنامه با عنوان آنتی‌ویروس قابل قبول نیست. برخی از آنها هم اساسا کاری انجام نمی‌دهند و صرفاً با ظاهرسازی کاربر را فریب می‌دهند که کار آنتی‌ویروس یا خنک‌کننده پردازنده را انجام می‌دهند. تحلیل دسته‌های مختلف از آنتی‌ویروس‌های ایرانی منتشر شده در مارکت‌ها نشان می‌دهد که بسیاری از آنها بارها با اسامی مختلف و توسط افراد مختلف منتشر شده‌اند، از این رو می‌توان نتیجه گرفت که این برنامه‌ها از روی برنامه‌های منبع باز (open source) ساخته شده‌اند و صرفا با تغییر نام و آیکون منتشر شده‌اند. در اغلب موارد، هدف از این کار استفاده از سرویس‌های تبلیغاتی داخل این برنامه‌ها و درآمدزایی از طریق نمایش تبلیغ به کاربران است. استفاده از سرویس‌ها تبلیغاتی مثل عدد و سرویس ارسال نوتیفیکیشن پوشه (برای ارسال تبلیغات نوتیفیکیشنی) در این برنامه‌ها بسیار رایج است.
بر این اساس، برخی از آنتی‌ویروس‌ها با کد یکسان، بیش از ۱۵ بار روی مارکت‌های ایرانی منتشر شده‌اند. متاسفانه بسیاری از این آنتی‌ویروس‌ها عملکرد درستی برای تشخیص بدافزارهای اندرویدی ندارند و نمی‌توانند از دستگاه اندرویدی در برابر تهدیدات دفاع کند. درمجموع این ۶۰ آنتی‌ویروس بیش از یک میلیون نصب داشتند که نشان از گستردگی کار تبلیغاتی و تجاری این برنامه‌ها دارد.
در همین راستا، امیر صفری فروشانی کارشناس حوزه امنیت سایبری نیز در پاسخ به اینکه نقش مارکت‌های آنلاین در جلوگیری از انتشار برنامه‌های مخرب چیست، بیان کرد: دو تا مارکت اصلی گوگل‌پلی و اپل‌استور وجود دارد که تا حد زیادی سعی می‌کنند برنامه‌هایی که مشکلاتی دارند را در فروشگاه خود قرار ندهند، اما بالاخره از دستشان در می‌رود. به همین دلیل خود کاربر هم باید حواسش را جمع کند.
وی همچنین خاطرنشان کرد: در بحث بدافزاری کاربر باید آنتی‌ویروس معتبر و باکیفیت استفاده کند و در بحث حریم شخصی هم علاوه بر استفاده از آنتی‌ویروس مناسب، باید حواسش جمع باشد و سراغ هر برنامه‌ای نرود. همچنین کاربر باید دقت کند که هنگام نصب یک برنامه، چه مجوزهایی از او درخواست می‌شود و در تنظیمات ببیند که برنامه به چه مواردی از جمله لیست مخاطبان، مرورگر یا موارد دیگر دسترسی دارد.

فراسو

پروژه اینترنت جهانی چین به حقیقت نزدیک شد

اسپیس | در هفته‌ای که گذشت چین یک ماهواره ارتباطی را به مدار پایینی زمین ارسال کرد و به این ترتیب نخستین گام به منظور فراهم نمودن اینترنت ماهواره‌ای برای مناطق دورافتاده و کم برخوردار دنیا را برداشت.
در حال حاضر تقریبا ۳.۸ میلیارد نفر از جمعیت زمین به اینترنت دسترسی ندارند که بخش کثیری از این جمعیت را زنان تشکیل می‌دهند.
ماهواره ارسالی که Hongyun-۱ نام دارد روز شنبه همین هفته از مرکز پرتاب ماهواره Jiuquan به سمت مقصد خود ارسال شد و نخستین مورد از مجموع ۱۵۶ ماهواره‌ای محسوب می‌شود که توسط شرکت صنایع و علوم هوافضای چین تولید شده است. انتقال این ماهواره به مدار پایینی زمین نیز توسط راکت Long March ۱۱ انجام گرفت که یکی دیگر از شرکت‌های متعلق به دولت چین به نام سازمان علوم و تکنولوژی هوافضا است.
چین اعلام کرده که می‌خواهد تا سال ۲۰۲۲ میلادی همه ۱۵۶ ماهواره ذکر شده را به فضا

پرتاب کند تا به لطف خوشه ماهواره‌ای ایجاد شده، دسترسی به اینترنت را برای مناطق دورافتاده چین و در نهایت دیگر کشورهای در حال توسعه دنیا فراهم نماید. این طرح ابتدا در سال ۲۰۱۶ میلادی اعلام شد و قرار است به موجب آن ماهواره‌های مورد اشاره به ارتفاع ۱۰۰۰ کیلومتری زمین منتقل شوند که به مراتب پایین‌تر از محل استقرار اغلب ماهواره‌هاست.
به گفته هو ژیوفنگ سخنگوی شرکت صنایع و علوم هوافضای چین هدف از این پروژه انتقال اینترنتِ روی زمین به آسمان‌هاست و می‌توان آن را نخستین ماهواره ارتباطی چین خواند که به مدار پایینی زمین می‌رود. این پرتاب قطعا فرصت‌های تجاری فراوانی را ایجاد خواهد کرد.
این گام چین را می‌توان در واکنش به اقدام برخی شرکت‌های جهانی برای ارایه اینترنت ماهواره‌ای دانست که به موجب آن مردم سراسر دنیا جدای از محل زندگی شان می‌توانند به اینترنت بدون محدودیت دسترسی پیدا کنند. البته اینترنت ماهواره‌ای مدت‌هاست که وجود دارد اما به خاطر فاصله زیاد این ماهواره‌ها از زمین عموما سرعت آپلود بسیار پایینی دارند و از آنجا که تعداد کمی از آنها به ارایه خدمات اینترنتی می‌پردازند دیتای قابل دریافت توسط آنها دارای محدوده مشخصی است.
یکی از جاه‌طلبانه‌ترین پروژه‌های کلید خورده در این باره استارلینک شرکت اسپیس ایکس است و به موجب آن قرار است بالغ بر ۱۲ هزار ماهواره متعلق به این شرکت در ارتفاع ۳۳۵ و ۳۴۷ کیلومتری زمین قرار بگیرند. البته اسپیس ایکس مجوز پرتاب ۷۰۰۰ ماهواره را فعلا از کمیسیون ارتباطات فدرال دریافت کرده است.

کاربر

رییس کمیسیون فرهنگی مجلس: توییتر باید رفع فیلتر شود

خانه ملت | رییس کمیسیون فرهنگی مجلس با تاکید بر اینکه توئیتر باید رفع فیلتر شود گفت فیلتر راه‌حل و راهکار حل مشکلات فضای مجازی نیست بلکه به عنوان ابزار کنترلی موقت می‌تواند مورد توجه قرار گیرد. «احمد مازنی» در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه فیلترینگ فضای مجازی کاربرد موقت دارد، تصریح کرد: دانش و تحول در حوزه فضای مجازی باچنان سرعتی پیش می‌رود که ما به هیچ‌وجه نمی‌توانیم جلودار آن باشیم چه برسد به اینکه بخواهیم آن را فیلتر و تعطیل کنیم. او با اشاره به اینکه فضای مجازی خود را بر ما تحمیل کرده است، به خانه ملت گفت: «اصرار برای فیلترینگ فضای مجازی راه به جایی نخواهد برد و راه‌حل رفع مشکلات فضای مجازی و سایبری استفاده درست، تولید محتوای مناسب و وضع قوانین و مقررات برای پیشگیری از تهدیدها و آسیب‌های ناشی از آن است. فضای مجازی فرصتی است که باید از آن استفاده کرد.» رییس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی، تاکید می‌کند که ما چه موافق فیلترینگ فضای مجازی باشیم چه نباشیم به هیچ‌وجه امکان کنترل آن وجود ندارد البته هیچ کشوری نیز در این زمینه موفق نشده

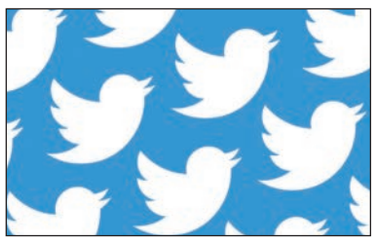

است. مازنی معتقد است که باید قوی‌تر و علمی‌تر با این مساله برخورد شود تا بتوان تهدیدهای آن را تبدیل به فرصت کرد و از فرصت‌ها حداکثر بهره‌برداری را برای رشد و توسعه کشور داشت. این نماینده مجلس، یادآور شد که فیلتر فضای مجازی باید به صورت موقت باشد و چارچوب‌هایی برای آن تعریف شود، به عنوان مثال در برخی موارد می‌توان نگاه جریمه‌ای داشت به گونه‌ای که برای استفاده‌های نامشروع و غیرقانونی جرایمی پیش‌بینی شود اما مسدود کردن راهکار و راه‌حل مناسبی نیست: «در این رابطه همگی باید در چارچوب قانون مسوولیت پذیر باشیم؛ اگر فضای مجازی بد است باید برای همه باشد اگر خوب است باید برای همه باشد.

رویداد

یک هکر اطلاعات نیم میلیون امریکایی را دزدید

زددی نت | یک هکر اطلاعات شخصی بیش از نیم میلیون امریکایی را که در مدارس مختلف سن دیه‌گوی امریکا کار یا تحصیل می‌کردند، دزدیده است. مقامات محلی با صدور اطلاعیه‌ای این موضوع را تایید کرده‌اند. هکر یادشده با اجرای حمله فیشینگ توانسته به اطلاعات مورد نظر خود دست یابد.
وی با ارسال یک ایمیل با ظاهری قانونی و مشابه با ایمیل‌های ارسالی سازمان‌های دولتی گیرندگان را فریب داده و آنها را به یک صفحه لاگین تقلبی هدایت کرده و از افراد خواسته تا اطلاعات شخصی و کلمات عبور خود را در این صفحه وارد کنند.
این حمله برای مدت زمان قابل توجهی کشف نشده باقی مانده است و سرانجام کارشناسان امنیتی در ماه اکتبر از این موضوع مطلع شده‌اند. هکر مذکور از ابتدای ژانویه سال ۲۰۱۸ تا اول نوامبر سال جاری میلادی به شبکه حاوی اطلاعات دانش‌آموزان و کارکنان مدارس سن دیه گو دسترسی داشته است، اما داده‌هایی که وی به سرقت برده مربوط به سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۰۹ است.
مقامات محلی در ایمیل‌هایی که برای قربانیان این حملات ارسال کرده‌اند تصریح کرده‌اند اجازه داده‌اند هکر یادشده مدت بیشتری به فعالیت‌های خود ادامه دهد تا بتوانند هویت وی را شناسایی کنند. آنان هکر را شناسایی کرده‌اند، اما در مورد هویت وی توضیحات خاصی را به عموم مردم ارایه نکرده‌اند.

کاربرد ثانوی باتری‌های خورشیدی ایستگاه فضایی

ریانووستی | دانیل هوت سخنگوی ناسا، در مصاحبه با خبرگزاری روسی ریانووستی گفت: سکوهای باتری‌های خورشیدی ایستگاه فضایی بین‌المللی غیر از تامین انرژی مورد نیاز دستگاه‌های این ایستگاه، بطور مداوم برای سایه انداختن روی بخش‌های آن نیز استفاده می‌شود. این کار در طول عمر بدنه ایستگاه تاثیر گذار است. پیش از این، یک منبع در صنعت فضایی روسیه به خبرگزاری ریانووستی گفته بود که سایه باتری‌های خورشیدی این مجتمع مداری، بالا رفتن خارج از معمول درجه حرارت در بخش زوزدا (قسمت هسته‌ای ایستگاه فضایی بین‌المللی) را خنثی کرده تا تجهیزات و فضانوردان روسی که در آن زندگی و کار می‌کنند، بیش از حد گرم نشود. لازم به ذکر است با وجود اینکه بدنه ایستگاه فضایی در برابر حرارت و تشعشات مقاوم است اما وجود برخی از قسمت‌ها مانند پنجره‌ها، در برخی موارد به دلیل تابش شدید نور خورشید، ایجاد گرمای نامتعادل می‌کند. دانیل هوت می‌گوید: در طول زمان‌هایی که نور خورشید بیشتر است تلاش می‌شود جهت باتری‌ها را کمی تغییر دهند تا گرمای قسمت‌های مختلف ایستگاه—البته بدون هیچگونه تأثیری بر نیروی برق ایستگاه- کنترل شود. وی افزود: «البته این کار نه به این دلیل است که چیزی در معرض خطر گرمای بیش از حد قرار دارد بلکه برای حفظ تعادل گرما انجام می‌شود.» با توجه به نبود جریان هوا در فضا، تفاوت درجه حرارت در بخش‌هایی از بدنه خارجی ایستگاه فضایی بین‌المللی که رو به خورشید هستند و قسمت‌هایی که به اصطلاح در سایه قرار دارند، بسیار زیاد است و به همین دلیل کل ایستگاه فضایی با نظم خاصی باید مرتبا بچرخد تا گرما بطور مساوی به بدنه آن برسد. این چرخش نیز یکی از دلایل متحرک بودن سکوهای باتری‌های خورشیدی این مجتمع عظیم فضایی در ارتفاع ۴۰۰ کیلومتری زمین است. ایستگاه فضایی بین‌المللی در حال حاضر شامل ۸ باله باتری خورشیدی است. هر یک از سکوی‌های باتری خورشیدی ۳۵ متر طول و ۱۲ متر عرض دارند و شامل حدود ۳۳ هزار سلول خورشیدی می‌شوند. این مجموعه می‌توانند ۸۴ تا ۱۲۰ کیلووات تولید کنند.

قابی که ویژگی‌های تبلت بعدی اپل را لو داد

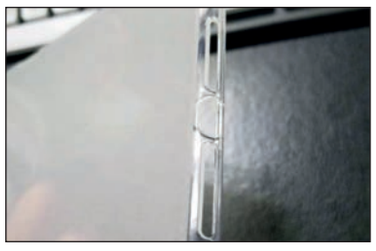

اسلش گیر | اپل معمولا برای حفظ اسرار تولیدات خود تلاش زیادی می‌کند، اما این‌بار هم انتشار عکس‌هایی باعث شده تا اطلاعاتی در مورد تبلت جدید در حال ساخت این شرکت منتشر شود.
قاب یادشده نشان می‌دهد برنامه‌ریزی اپل برای تولید تبلت تازه‌اش موسوم به ای پد مینی ۵ آغاز شده است.
بزرگی قاب مذکور همچنین ثابت می‌کند که اپل تصمیم گرفته از تولید تبلت‌هایی با نمایشگرهای کوچک و متوسط دست بردارد و بیشتر به سمت تولید تبلت‌های دارای نمایشگرهای بزرگ‌تر پیش برود.
چند تصویر از قاب iPad mini ۵ که در فضای مجازی منتشر شده نشان می‌دهد این محصول از نظر ابعاد مابین آیفون وای پدهای بزرگ‌تر قرار خواهد گرفت.
سوراخ‌های این قاب نشان می‌دهد که ای پد مینی ۵ دارای دوربین و فلاش هم هست و در سمت راست آن فضایی برای میکروفون نیز در نظر گرفته شده است.
همچنین اپل جک هدفون را نیز از این تبلت حذف نکرده و پورت شارژ و انتقال داده Lightning نیز مطابق معمول در این تبلت هم وجود دارد. اما وجود یک حفره عجیب در کناره این قاب نشان می‌دهد که قابلیت یا پورتی تازه به‌ای پد مینی ۵ افزوده شده است.
برخی منابع مطلع می‌گویند این تبلت از قلم اپل هم پشتیبانی می‌کند. احتمالا ابعاد نمایشگرای پد مینی ۵ هم ۷.۹ اینچی خواهد بود. در مورد قیمت این تبلت هم گمانه زنی‌های مختلفی شده، اما به احتمال زیاد این رقم بیش از ۳۰۰ دلار خواهد بود.

معرفی جذاب‌ترین فناوری‌های ناکام سال ۲۰۱۸

پی سی ورلد | با پایان سال ۲۰۱۸ برخی فناوری‌ها که بارها اخباری در مورد عرضه آنها منتشر شده بود، در دسترس عموم قرار نگرفتند. حسگرهای اثر انگشت زیر نمایشگر، نمایشگرهای تاشدنی گوشی و دوربین‌های قدرتمند همراه با دستاوردهایی تازه در عرصه هوش مصنوعی از جمله دستاوردهای مهم سال ۲۰۱۸ بودند. اما برخی کاربران در انتظار عرضه محصولات دیگری بودند که امیدوارند در سال ۲۰۱۹ شاهد عرضه آنها باشند. ایر پاور اپل: انتظار می‌رفت اپل در سال ۲۰۱۸ شارژر بی‌سیم ایرپاور خود را عرضه کند اما این اتفاق نیفتاد. شارژر مذکور قرار بود در آن واحد شارژ بی‌سیم سه دستگاه را ممکن کند تا کاربران بتوانند بطور همزمان آیفون، ساعت اپل و ایرپادهای خود را شارژ کنند. اما این مساله هرگز رخ نداد. برخی کاربران از شهریور ماه منتظر عرضه ایرپاور بودند. اما این اتفاق رخ نداد. گالکسی هوم: قرار بود در سال ۲۰۱۸ سامسونگ هم وارد بازار عرضه بلندگوهای هوشمند شود. نرم افزار طراحی شده برای این بلندگو Bixby نام دارد. شناسایی صوت کاربران و پردازش دستورات صوتی از جمله امکانات گالکسی هوم است. سامسونگ مدت‌هاست از عرضه قریب‌الوقوع این محصول به بازار خبر می‌دهد، اما این اتفاق هنوز رخ نداده است. مسیریابی واقعیت افزوده گوگل: گوگل در کنفرانس توسعه‌دهندگان خود در ماه مه از ارایه خدمات مسیریابی واقعیت افزوده خبر داده بود که استفاده از آن موجب می‌شد تا کاربران به جای دریافت یک مسیر گرافیکی روی نرم‌افزار نقشه گوگل بتوانند با فعال کردن دوربین مسیر حرکت به سمت مقصد را با فلش‌های چپ و راست مشاهده کنند. اما ارایه این خدمات هم تا سال ۲۰۱۹ به تعویق افتاده است. پردازنده ۱۰ نانومتری فوق سریع اینتل: اینتل در ماه‌های آغازین سال ۲۰۱۸ از عرضه پردازنده قدرتمند ۱۰ نانومتری خود خبر داده بود که دارای حافظه ارتقا یافته، سرعت بیشتر، عملکرد قدرتمند و غیره بود. اما اینتل در عوض پردازنده ۱۰ نانومتری کم کیفیت کنون لیک را به بازار فرستاد که آن هم تنها در قاره آسیا عرضه شد. اینتل در ماه دسامبر قول داد که این پردازنده را با عنوان SunnyCove در سال ۲۰۱۹ عرضه کند و لذا علاقه‌مندان باید تا چند ماه دیگر منتظر بمانند.

هوش مصنوعی که هر عکسی را به یک شاهکار تبدیل می‌کند

تک رادار | اگر چه ابزار ویرایش دیجیتال عکس‌ها روز به روز در حال پیشرفت است، اما هنوز بدون دخالت انسان قادر به تکمیل فرآیندها نیست. با این حال هوش مصنوعی می‌تواند این موازنه را تغییر دهد.
هوش مصنوعی نه تنها با استفاده از الگوریتم‌های خودآموز قادر به ارتقای روش‌های ویرایش و روتوش عکس‌هاست، بلکه می‌تواند برای تکمیل تصاویر ناقص یا ویرایش دقیق عکس‌ها بهترین تصمیم را بگیرد. لذا می‌توان از هوش مصنوعی برای تبدیل تصاویر عادی به شاهکارهایی بی‌بدیل کمک گرفت.
یک شرکت انگلیسی به نام Cambridge Consultants، سیستم هوش مصنوعی جدیدی به نام DeepRay ابداع کرده که با بررسی تصاویر آسیب دیده و ناقص یا دارای بخش‌های مات و ناواضح می‌تواند آنها را به بهترین نحو اصلاح یا تکمیل کند. از این هوش مصنوعی می‌توان برای حل مشکلات مشابه در فایل‌های ویدئویی نیز استفاده کرد؛ امری که تاکنون بی‌سابقه بوده است. اگر چه این فناوری در مراحل اولیه است، اما با تکمیل DeepRay می‌توان از آن برای ارتقای کیفیت مسیریابی خودروهای خودران استفاده کرد و سیستم‌های مانع یابی آنها را هم تقویت کرد.
DeepRay در حوزه تصویربرداری پزشکی و درمان نیز کاربرد خواهد داشت و بسیاری از ابهام‌های پزشکان در مورد جزییات تصاویر رادیوگرافی و سی تی اسکن را برطرف می‌کند. فناوری یادشده می‌تواند انقلابی در دوربین‌های عکاسی و فیلم‌برداری هم ایجاد کند و وضوح و دقت تصاویر را ارتقا بخشد.

گزارشی از حال و هوای بازارهای کالاهای مصرفی در آستانه کریسمس

ردپای نوسان دلار روی بابانوئل و کریسمس

گروه بنگاه‌ها |
هر سال با نزدیک شدن به موعد نهایی کریسمس در روزهای پایانی دسامبر و تحویل سال میلادی، هموطنان ارامنه و مسیحی ایرانی نیز مانند مسیحیان سراسر جهان خود را برای رسیدن سال ۲۰۱۹ میلادی آماده می کنند. این روزها مناطق مسیحی نشین ایران در تهران، اصفهان، آذربایجان غربی و... با مغازه‌های رنگارنگ و چراغ‌های روشن و تزیینات ویژه، شب‌هایی رویایی و پرجنب و جوشی را پشت سر می گذارند. همچنین مردم شهر برای گرفتن عکس یادگاری با بابانوئل و درخت کریسمس به مناطق مسیحی نشین در شهرهای مختلف مراجعه می کنند تا تصویری از کریسمس ایرانی در خاطرات جمعی ایرانیان نیز ثبت شود.

در این میان فروشندگان وسایل مورد نیاز کریسمس که دامنه وسیعی از محصولاتی چون، پوشاک؛ کفش، لوازم خانگی، هدایای تزئینی و...را در بر می گیرد می گویند که نوسانات نرخ دلار بر داد و ستد بازار تاثیر بسزایی داشته است.

به گزارش ایسنا، هر ساله با نزدیکی به شب سال نو میلادی، برخی از خیابان‌های شهر تهران همچون خیابان میرزای شیرازی حال و هوای تازه‌ای به خود می گیرند.

خیابان میرزای شیرازی که در اطراف خود بسیاری از هموطنان ارامنه را جای داده، هر ساله با نزدیک شدن به کریسمس و شب سال نو میلادی، به عرضه محصولات مرتبط با این ایام می پردازد.

درخت کریسمس، عروسک بابا نوئل و دیگر تزیینات شب سال نو میلادی کاملا به صورت وارداتی تامین می‌شود؛ از این رو قیمت گذاری این محصولات ارتباط تنگاتنگی با نرخ دلار دارد.

اغلب این محصولات از کشورهای چین، ترکیه و ایتالیا خریداری و به ایران وارد می‌شود.

یکی از فروشندگان خیابان میرزای شیرازی تهران در این باره می گوید: «سفارش گذاری محصولات مرتبط با شب سال نو در اردیبهشت ماه انجام شده که در آن زمان ارزش دلار بین ۱۸ تا ۲۰ هزار تومان بود ولی امسال به دلیل رشد قابل توجه نرخ دلار، قیمت محصولات افزایش یافته است، اما برای آنکه کسب و کار ادامه داشته باشد، این افزایش قیمت‌ها آنچنان لحاظ نشده و محصولات به قیمت‌های سال گذشته عرضه می‌شود.»

بررسی‌های میدانی نشان از آن دارد که قیمت درخت‌های کریسمس و عروسک‌های بابانوئل از ۳۰۰ هزار تومان تا ۴ میلیون متغیر است که این قیمت‌ها نسبت به سال‌های گذشته رشد آنچنانی نشان نمی‌دهد. در کنار هموطنان ارامنه، دیگر هموطنان نیز برای تزیین منازل و شرکت‌های خود محصولات تزیینی ایام کریسمس را خریداری می کنند.

یکی از فروشندگان این محصولات می گوید: «شرکت‌های طراحی، طراحان داخلی و فروشندگان سطح شهر برای تزیین و دکوراسیون ویترین مغازه‌های خود محصولات تزیینی ایام کریسمس را خریداری می کنند. در سال‌های گذشته واحدهای فروشگاهی خیابان میرزای شیرازی در ویترین مغازه‌های خود اجازه قرار دادن درخت کریسمس یا عروسک بابانوئل را نداشتند، اما امسال منعی از سوی نهادهای نظارتی اعمال نشده و فروشندگان می‌توانند محصولات خود را برای فروش در معرض دید قرار دهند.»

یکی دیگر از فروشندگان در پاسخ به این سوال که برخی‌ها مدعی‌اند بیشترین حجم تقاضای خرید این محصولات مربوط به هموطنان ارامنه است گفت: «در سال جاری آنچنان داد و ستدی در سطح بازار انجام نمی‌شود و افراد غیر ارامنه که فرزندان خود را در خارج از ایران به دنیا آورده‌اند نیز برای خرید عروسک بابانوئل و درخت کریسمس مراجعه می کنند.»

اعطای تسهیلات دستمزد، نیازمند تصویب قانون

نظارت بر اجرای قوانین تفکیک جنسیتی

نشست شورای اداری و فعالان اقتصادی استان هرمزگان با حضور علی لاریجانی رییس مجلس دهم برگزار شد و عضو هیات رییسه اتاق تعاون هرمزگان در این نشست سخنرانی کرد.

به گزارش «تعادل» به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی اتاق تعاون ایران، رییس مجلس دهم در سفر استان هرمزگان در نشست شورای اداری و فعالان اقتصادی این استان حضور یافت.

در این نشست، فرخنده بادروج عضو هیات رییسه اتاق تعاون هرمزگان که یکی دیگر از سخنرانان دیدار رییس مجلس با فعالان اقتصادی بود، خود را از جزیره شهید پرور هرمز به عنوان اولین بانویی معرفی کرد که با وجود خیلی از نامهربانی‌ها با حمایت رییس اتاق تعاون و استاندار هرمزگان توانسته در این جایگاه قرار بگیرد.

وی گفت: نظارت جدی بر اجرای قوانین تفکیک جنسیتی داشته باشید تا نگاه جنسیتی و محدودیت‌هایی که برای ما بانوان حاکم است تغییر کند. بادروج ادامه داد: ما بانوان همیشه ثابت کردیم در اجرای سیاست‌های نظام عملکرد موفقی داشته‌باشیم و همیشه پای آرمان‌های انقلاب با دل و جان ایستاده‌ایم.

عضو هیات رییسه اتاق تعاون هرمزگان با اشاره به فرمایشات مقام معظم رهبری که فرمودند: "استان‌های مرزی از ظرفیت کشورهای همسایه خود جهت تولید و رشد صادرات استفاده کنند."، خاطرنشان کرد: در هیات رییسه اتاق تعاون با حمایت استاندار هرمزگان برای اولین بار در کشور کاری خلاقانه انجام و میز صادرات کالا به کشور قطر راه‌اندازی شد که به صورت کاملا تخصصی و از ظرفیت هرمزگانی‌های مقیم قطر استفاده شد.

بادروج ادامه داد: موفقیت در ادامه این کار خیلی هزینه‌بر است و متاسفانه هیچ ردیف بودجه‌ای برای این اقدام مهم پیش بینی و تعریف نشده است که از جنابعالی خواهش می کنم با استفاده از جایگاهی که دارید سالانه دو میلیارد تومان در بودجه استان به این امر اختصاص دهید و مطمئن باشید ۱۰ برابر این مبلغ برای کشور فقط در حوزه صنایع دستی ارزآوری خواهد داشت.

این فعال حوزه صادرات تاکید کرد: اگر تعاونی‌های مرزنشین به ماده ۱۳۳ قانون مالیات مستقیم الحاق شود برای همیشه مشکل بدهی مالیاتی آنها حل و فصل می‌شود. بادروج در این نشست تصریح کرد: بیمه صنعتگران سه سال است که قطع شده است که می‌طلبد در این زمینه چاره‌اندیشی شود.

وی با بیان اینکه تسهیلات کم بهره به تجهیز کارگاه‌ها تخصیص می‌یابد تاکید کرد: مشاغل خانگی نیاز به کارگاه خاصی ندارد و سرمایه در گردش نیاز اصلی برای رونق این اشتغال به شمار می‌رود اما متاسفانه تخصیص تسهیلات حق دستمزد در هیچ قانونی ثبت نشده که می‌طلبد نمایندگان مجلس در این خصوص تدبیر کنند.

بادروج آموزش را به عنوان یک ضرورت اشتغال روستایی عنوان کرد و خواستار تخصیص اعتباری به اتاق تعاون در این خصوص شد.

عضو هیات رییسه اتاق تعاون هرمزگان با اشاره به اینکه صادرات از هرمزگان به کشورهای حاشیه خلیج فارس محدود شده است تصریح کرد: به دلیل هزینه‌های سنگین امکان صادرات صنایع دستی و برگزاری نمایشگاه‌های تولیدات مشاغل خانگی در کشورهای اروپایی وجود ندارد که می‌طلبد در بودجه ۹۸ نسبت به نیازهای روستاییان هرمزگان موارد مذکور لحاظ شود.

امضای تفاهمنامه اتاق تعاون همدان با کمیته امداد استان

تفاهمنامه خدمات حمایتی و توانمند سازی مددجویان کمیته امداد امام خمینی استان همدان با اتاق تعاون استان همدان امضا شد.

به گزارش «تعادل» از پایگاه اطلاع رسانی اتاق تعاون ایران، به منظور بهره گیری از ظرفیت‌های متقابل سازمانی و هم افزایی توانمندی‌ها و امکانات و اجرایی کردن سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در جهت ارتقای توانمندی مددجویان تحت پوشش کمیته امداد حضرت امام خمینی(ره) و در راستای محرومیت زدایی و کمک به اقشار آسیب‌پذیر از اول دی ماه سال جاری به مدت ۲ سال تفاهمنامه همکاری و مشارکت نظام یافته در کلیه زمینه‌های ممکن با بهره گیری متقابل از ظرفیت های موجود با رویکرد خدمات حمایتی و توانمندسازی مددجویان بین اتاق تعاون استان همدان و کمیته امداد امام خمینی استان همدان به امضا رسید.

بر اساس این گزارش، دبیر اتاق تعاون استان، آمادگی خود را به منظور ارائه مشاوره اقتصادی و شغلی و بهره مندی از ظرفیت تعاونی ها در ایجاد اشتغال مولد و راه اندازی خوشه های کسب و کار و ارائه خدمات نمایشگاهی و معرفی بازار و بازاریابی محصولات مددجویان اعلام کرد همچنین از مدیران کمیته امداد درخواست کرد نسبت به هدایت مددجویان به سمت تشکیل تعاونی ها و بهره گیری از ظرفیت‌های موجود اقدام کنند.

چهره‌های استانی

بهره‌مندی ۹۹،۵ درصد جمعیت لرستان از نعمت گاز

لرستان | مدیر عامل شرکت گاز لرستان از بهره‌مندی بیش از ۹۹،۵ درصد جمعیت شهری استان از نعمت گاز خبرداد. غلامرضا لطفعلیان در جمع خبرنگاران با بیان اینکه در حال حاضر ۱۴۰۰ روستای استان از نعمت گاز بهره‌مند هستند، اظهار کرد: از این تعداد طرح گازرسانی به ۲۰۱ روستا در ۹ ماه سال جاری به بهره‌برداری رسیده است.

او افزود: در سال جاری، گازرسانی به روستاها اولویت نخست شرکت گاز استان است و در همین راستا طرح گازرسانی به ۳۴۱ روستا در سال جاری و از محل بند ق تبصره ۲ بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور در حال اجرا است.

لطفعلیان تصریح کرد: با گازرسانی به این تعداد روستا که در شهرستان‌های مختلف استان قرار دارند بیش از ۱۷ هزار خانوار روستایی از نعمت گاز بهره‌مند خواهند شد. مدیرعامل شرکت گاز لرستان خاطرنشان کرد: در همین راستا کار گازرسانی به ۴۵ روستای دیگر استان مراحل انتخاب پیمانکار را می گذرانند و در آینده گازرسانی به این روستاها اجرایی خواهد شد. لطفعلیان با بیان اینکه در سال‌های اخیر تمام توان کارکنان در خدمت اهداف شرکت گاز استان بوده و تلاش مجموعه شرکت گاز لرستان موجب رضایت هم استانی‌های عزیز شده، گفت: رضایت مردم بزرگ‌ترین پاداشی بوده که شرکت گاز لرستان دریافت داشته و به آن مفتخر است.

کارگران و بازنشستگان به‌دنبال صدقه نیستند

مازندران | در شرایطی که دولت در لایحه بودجه ۹۸ تصمیمات جدیدی را برای صندوق‌های بازنشستگی کشور گرفته است، عضو کانون عالی بازنشستگان تامین اجتماعی کشور می گوید: ما به دنبال صدقه نیستیم؛ کارگران و بازنشستگان به‌دنبال افزایش حقوق و اجرای طرح همسان‌سازی هستند. به گزارش ایلنا، صبح دیروز نشستی با عنوان رفع مشکلات بازنشستگان تامین اجتماعی مازندران با حضور حسین شاهوردی، مدیر کل امور فرهنگی و اجتماعی بازنشستگان سازمان تامین اجتماعی کشور، نصراله دریابیگی رییس کانون بازنشستگان تامین اجتماعی مازندران و برخی مسوولان در سالن جلسات کانون بازنشستگان تامین اجتماعی مازندران برگزار شد. این جلسه که علی اصغر محمودی، مدیر کل تامین اجتماعی مازندران، محمد خورشیدی، مدیریت درمان تامین اجتماعی مازندران حضور داشتند، نصراله دریابیگی با بیان اینکه کارگران بعد از روحانیت نقش بسزایی در پیروزی انقلاب داشته‌اند، گفت: درخواست ما این است که برای احقاق حقوق کارگران و بازنشستگان کوتاهی نشود تا این قشر کم درآمد و محروم جامعه بتوانند از حداقل‌های رفاهی موجود برخوردار باشند. دبیر اجرایی خانه کارگر مازندران با بیان اینکه کارگران فقیرترین افراد جامعه هستند افزود: امنیت شغلی و معیشت از دغدغه‌های مهم کارگران است.

پرداخت خسارت به سیل‌زدگان رودسر

گیلان | سرپرست فرمانداری رودسر گفت: سیل امسال در مجموع به ۵۵۰ واحد مسکونی خسارت وارد کرد که تاکنون به ۲۹۴ واحد مجموعاً حدود ۶۰۰ میلیون تومان تسهیلات داده شده که بقیه این واحدها طی هفته آینده پرداخت خواهد شد. به گزارش ایسنا، وارسته در جلسه ستاد مدیریت بحران شهرستان با اشاره به فصل سرد سال و احتمال بارش برف و باران گفت: دیوارسازی و ساماندهی رودخانه‌ها و لایروبی آب‌بندان‌های سطح شهرستان در جلوگیری از بروز بحران و جاری شدن سیلاب ضروری است. او با تأکید بر اینکه انباشت مصالح در بستر بعضی از رودخانه‌های شهرستان رودسر نیازمند ساماندهی است، افزود: دستگاه‌های متولی همانند آب منطقه‌ای، راهداری، بنیاد مسکن، صنعت و معدن، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و دستگاه‌های نظارتی تلاش کنند با مشارکت و تعامل همدیگر نسبت به ساماندهی رودخانه‌ها اقدام و از بروز بحران در بارش‌های آینده جلوگیری کنند. وارسته با قدردانی از تلاش‌های به‌موقع مدیران دستگاه‌های شهرستان رودسر در سیلاب مهرماه امسال تصریح کرد: با توجه به شرایط جوی و آب و هوایی و احتمال بارش‌ها همه نهادها و دستگاه‌های عضو مدیریت شهرستان در آمادگی کامل باشند تا هنگام بروز حوادث احتمالی آمادگی لازم برای خدمت‌رسانی به مردم را داشته باشند.

سهمیه صادرات سوخت ۷.۲ میلیون لیتری برای مرزنشینان

کرمانشاه | دبیر اتاق تعاون استان کرمانشاه با اشاره به سهمیه صادرات سوخت ۷.۲ میلیون لیتری برای مرزنشینان استان گفت: قیمتی که برای هر لیتر سوخت در این استان تعیین شده برای مرزنشینان صرفه اقتصادی ندارد. به گزارش باشگاه خبرنگاران؛ غفار محمدی با اشاره به مصوبه سال ۹۰ هیات دولت مبنی بر در نظر گرفتن سهمیه صادرات سوخت برای مرزنشینان چهار استان کرمانشاه، سیستان و بلوچستان، کردستان و آذربایجان غربی، گفت: طی چهار سالی که از اجرای این طرح می گذرد، به دلیل سوءتدبیر و انتخاب مسیر اشتباه از سوی دستگاه‌های مربوطه، این طرح در کرمانشاه برخلاف سه استان دیگر اجرا نشده است. وی گفت: اکنون با پیگیری‌هایی که در استان و با همکاری استاندار صورت گرفته سهمیه حدود هفت میلیون و ۲۰۰ هزار لیتری برای مرزنشینان شش شهرستان مرزی کرمانشاه در نظر گرفته شده، اما مشکلی که در این زمینه وجود دارد بهای در نظر گرفته شده برای هر لیتر سوخت است که برای کرمانشاه ۳۶۰۰ تومان تعیین شده است. محمدی با اشاره به اینکه این قیمت با هزینه‌های دیگری مانند حمل و نقل تا لیتری پنج هزار تومان هم بالا می‌رود، گفت: این قیمت اصلا صرفه اقتصادی ندارد و با این قیمت، مرزنشینان یک لیتر صادرات هم نمی‌توانند داشته باشند.

ایران در جمع دارندگان تکنولوژی مونتاژ برد الکترونیک

آذربایجان غربی | رییس پارک علم و فناوری آذربایجان غربی با اشاره به کسب افتخار علمی به وسیله نخبگان ارومیه‌ای گفت: ایران در جمع پنج کشور دارنده تکنولوژی مونتاژ برد الکترونیک قرار گرفت. حسن حیدری در گفت‌وگو با تسنیم، با اشاره به محصول تولیدی یکی از شرکت‌های استان اظهار داشت: دستگاه مونتاژ برد الکترونیک 5md تولیدی شرکت دانش بنیان مستقر در پارک علم و فناوری آذربایجان غربی که در نوزدهمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری رونمایی شد ایران را در جمع ۵ کشور دارای این فناوری قرار می‌دهد و خروج ارز برای واردات این محصول را کاهش می‌دهد.

وی خاطرنشان کرد: این دستگاه برای مونتاژ انواع برد الکترونیک به کار می‌رود و در صنایع الکترونیک و خودروسازی کاربرد زیادی دارد. رییس پارک علم و فناوری آذربایجان غربی با بیان اینکه این محصول نمونه مشابه داخلی در سطح کشور ندارند افزود: نخستین دستگاه مونتاژ بردهای اس‌ام‌دی به سفارش ایران خودرو توسط مهندسان و طراحان یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در این پارک طراحی و تولید شده که ۹۰ درصد قطعات این دستگاه ساخت داخل است.

او گفت: این دستگاه مختصات فایل PCB را از نرم‌افزار Altium Designer و دیگر نرم‌افزارهای طراحی PCB گرفته و پدهارا لحیم کاری می‌کند.

اخبار شهرستان‌ها

هواپیمای ۵۰ میلیاردی قاچاق به پرواز نرسید

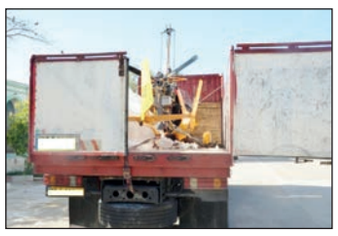

شیراز | فرمانده انتظامی استان فارس از توقیف یک دستگاه کامیون و کشف یک دستگاه هواپیمای ۲ نفره قاچاق در شهرستان لارستان خبر داد. سردار احمدعلی گودرزی فرمانده انتظامی استان فارس گفت: هنگام کنترل محورهای اصلی، به یک دستگاه کامیون بنز حامل بار قاچاق مظنون و آن را متوقف کردند. او با بیان اینکه در بازرسی از این خودرو، یک دستگاه هواپیمای ۲ نفره قاچاق و بدون مجوز گمرکی کشف شد، افزود: در این خصوص یک نفر دستگیر و برای سیر مراحل قانونی تحویل مراجع قضایی شد. سردار گودرزی با اشاره به اینکه ارزش هواپیمای مکشوفه برابر نظر کارشناسان، ۵۰ میلیارد ریال برآورد شده است، بیان کرد: تهدید جدی تولید ملی در حال حاضر قاچاق کالاست که نیروی انتظامی به صورت قاطع با آن برخورد می کند.

غاری ۷۰ میلیون ساله که لانه کبوترها شده

مهاباد | غاری ۷۰ میلیون ساله که در قدیم قدما و قبل از قرون وسطی خانه انسان‌ها بوده، دومین غار بزرگ آبی ایران محسوب می‌شود و حالا مسوولان ذی‌ربط شهرستان مهاباد که غار در منطقه آنها قرار گرفته می‌خواهند دست و رویی سرش بکشند و به اصطلاح رنگ و رویی به آن ببخشند. شجاعی، فرماندار مهاباد در این خصوص گفته، در سال جاری بیش از یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال برای طرح‌های عمرانی مناطق گردشگری مهاباد از جمله بازسازی محوطه ورودی غار سهولان، ایجاد آلاچیق و پارکینگ صرف شده است.

جمهوری آذربایجان مشتری ویژه کیوی گیلان

رشت | سرپرست معاونت بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی گفت: حدود ۶۰ هزار تن کیوی تولیدی گیلان امسال به خارج از کشور به ویژه جمهوری آذربایجان صادر شد. لیلا بذرکار با بیان اینکه گیلان ۱۱ هزار و ۵۰۰ باغدار و ۵ هزار و ۷۴۶ هکتار باغ کیوی دارد، گفت: برداشت کیوی در استان پایان یافت. او با اشاره به اینکه برداشت کیوی در گیلان اواخر مهر آغاز شده است، خاطرنشان کرد: باغداران گیلانی امسال ۱۶۰ هزار تن کیوی به ارزش ۵۶۰ میلیارد تومان از باغ‌هایشان برداشت کردند. بذرکار افزود: حدود ۶۰ هزار تن کیوی تولیدی گیلان امسال به خارج از کشور به ویژه جمهوری آذربایجان صادر شد.

واگذاری ساماندهی اشتغال خارجی‌ها به موسسات کاریابی

کرمان | مدیر کل اشتغال اتباع خارجی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: طبق دستورالعمل ابلاغی این وزارتخانه ساماندهی اشتغال اتباع خارجی به موسسات کاریابی واگذار شده است.

علی اقبالی روز چهارشنبه در حاشیه برگزاری دوره آموزشی توانمندسازی موسسات کاریابی غیردولتی استان کرمان خواهان مشارکت و همکاری کارفرمایان در اجرای طرح ساماندهی اشتغال اتباع خارجی دارای مجوز قانونی شد.

وی افزود: یکی از اهداف طرح، ساماندهی اشتغال اتباع خارجی دارای مجوز قانونی، مقابله و برخورد قاطع با اشتغال غیرقانونی آنان است که با نظارت جدی ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی ۱۷ استان مشمول به اجرا در آمده است.

بیش از ۳۰ درصد مدرسه‌های اصفهان فضای تخریبی است

اصفهان | مدیر کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان اصفهان گفت: بیش از ۳۰ درصد مدرسه‌های مناطق ۴۱ گانه استان اصفهان، فضای تخریبی است که اعتبارهای دولتی جوابگوی نوسازی و بازسازی آنها نیست. سیدمهدی میربداظهار کرد: برای بهره‌برداری از ۸۱ واحد آموزشی در سال تحصیلی جاری، اعتباری معادل یک هزار و ۲۰۰ میلیارد ریال صرف شده است. بیش از ۳۰ درصد مدرسه‌های مناطق ۴۱ گانه استان اصفهان، فضای تخریبی است که اعتبارهای دولتی جوابگوی نوسازی و بازسازی آنها نیست.

کاهش ۵۰ درصدی مصرف آب خام در مجتمع فولاد سبا

اصفهان | بر اساس آمارهای رسمی، میزان مصرف آب خام در مجتمع فولاد سباطی هشت ماه سال جاری برابر ۲،۱۸ مترمکعب بر تن کلاف گرم و مجموع مصرف آب خام ورودی سبا شامل آب خام و پساب‌های صنایع مجاور ۲،۵۴ مترمکعب بر تن کلاف گرم است که در مقایسه با مدت مشابه در سال گذشته که میزان برداشت آب خام معادل ۵،۱۷ مترمکعب بر تن کلاف گرم بوده است، کاهش ۵۰ درصدی داشته است. داریوش دریابار مدیر خدمات فنی و پشتیبانی مجتمع فولاد سبا ضمن تأیید این خبر گفت: کاهش ۵۰ درصدی مصرف آب خام در این مجتمع در حالی به دست آمد که تولید کلاف گرم در مجتمع فولاد سبا به میزان ۸۰ درصد و آهن اسفنجی به میزان ۱۶ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش یافته است.

اخبار

افزایش ۶۷ درصدی مواد اولیه دارویی

سخنگوی وزارت بهداشت از افزایش تولید مواد اولیه دارویی در کشور به ۶۷ درصد خبر داد. ایرج حریرچی درباره وضعیت دارو و تجهیزات پزشکی در کشور در شرایط تحریم گفت: تلاش ما تقویت تولید داخلی است و تولید مواد اولیه دارویی در حال حاضر در کشور به ۶۷ درصد رسیده است. همچنین تولید داروی داخل از لحاظ عددی بیش از ۹۸ درصد و از لحاظ ارزش ریالی حدود ۷۰ درصد است. وی ادامه داد: در تجهیزات پزشکی نیز روند رو به جلویی داریم. هیچ کشوری نیست که بتواند تمام دارو و تجهیزات پزشکی مورد نیاز خود را در داخل تولید کند. ما نیز تلاش کردیم تا کانال‌های مطمئن ایجاد کرده تا مشکل انتقال ارز را بتوانیم برطرف کنیم و مواد اولیه و داروهای مورد نیاز را وارد کنیم. سخنگوی وزارت بهداشت درباره تبلیغات و خرید و فروش دارو در فضای مجازی و سایت‌ها نیز گفت: تبلیغ و خرید و فروش دارو در فضای مجازی در کشور ما ممنوع است. همچنین تبلیغ خدمات پزشکی نیز در اکثر موارد ممنوع است. تبلیغاتی که در فضای مجازی، سایت‌ها و ماهواره‌ها انجام می‌شود، تخلف است و همچنین سایت‌هایی که اقدام به خرید و فروش و تبلیغ دارو و تجهیزات پزشکی می‌کنند، در صورتی که شناسایی شوند به پلیس و دستگاه قضایی معرفی خواهند شد.

سخنگوی وزارت بهداشت خاطرنشان کرد: برخی تبلیغات نیز که در مجاری رسمی انجام می‌شود، اکثرا در ارایه محتوایشان تخلف صورت می‌گیرد. نظارت بر تبلیغات طبق قانون، بخش عمده‌ای از آن بر عهده سازمان نظام پزشکی کشور است. ما نیز نظارت‌های خود را به ویژه در خصوص کالاهای آسیب‌رسان در حوزه سلامت داریم.

معضلی برای داروهای بلااستفاده در منازل

رییس داروخانه ۱۳ آبان، درباره نحوه امحاء داروهایی که ممکن است در منازل مردم بلااستفاده بوده و یا تاریخ مصرف‌شان بگذرد، گفت: داروخانه‌ها به درستی مجاز نیستند که دارویی را از مردم پس بگیرند؛ زیرا داروخانه‌ها در مقابل آنچه که به مردم ارایه می‌دهند، مسوولند و اگر دارو را از منبع نامطمئنی بگیرند، ممکن است مردم را با خطر مواجه کند. به هر حال ممکن است شرایط نگهداری دارویی نامناسب بوده و یا اصالتش مورد تردید باشد. بنابراین ممکن است خطایی رخ دهد و بر این اساس، مجاز نیستند دارو را پس گرفته و دوباره به مردم ارایه دهند. محمدرضا روئینی با بیان اینکه در عین حال متاسفانه هنوز برای نحوه امحاء داروهای بی‌مصرف یا تاریخ‌مصرف گذشته، فکر و تمهیدی اندیشیده نشده است، گفت: حتما باید در این باره فکر کرد؛ چراکه حتی دارویی مانند استامینوفن هم ترکیباتی مضر دارد و به همین دلیل خطرناک است که آن را وارد زباله یا فاضلاب کنیم. زیرا در این صورت خود این دارو بیماری‌زا خواهد بود. رییس داروخانه ۱۳ آبان ادامه داد: گمان نمی‌کنم که در حال حاضر مرکزی وجود داشته باشد که امحاء این داروها را تقبل کند. البته برای امحاء داروهای تاریخ‌مصرف گذشته در داروخانه‌ها، مراکزی در دانشگاه‌های علوم پزشکی وجود دارد. بر این اساس این مراکز دانشگاهی، داروها و مواد شیمیایی را از داروخانه‌ها می‌گیرند و به مراکز طرف قرارداد وزارت بهداشت می‌دهند تا داروها را به صورت صحیح امحاء کنند، اما عموم به این مراکز دسترسی ندارند. او تاکید کرد: باید توجه کرد که ممکن است دارویی که دور ریخته می‌شود، مجددا مورد استفاده قرار گیرد و یا وارد چرخه طبیعت شود که این اتفاق بسیار خطرناک است. بنابراین حتما باید تمهیدی برای امحاء درست داروهای تاریخ‌مصرف گذشته مردم پیش‌بینی شود.

ضرورت برخورد قاطعانه با جرایم اقتصادی در بنادر

رییس پلیس پیشگیری ناجا در نشست تخصصی سراسری فرماندهان یگان‌های حفاظت سازمان بنادر و کشتیرانی کشور با اشاره به حرکت جهادی و انقلابی همراه با ایثار و از خود گذشتگی پلیس در راستای خدمت صادقانه به جامعه اظهار داشت: پلیس با تمام توان فرصت هرگونه بی نظمی و اخلالگری را از بدخواهان و دشمنان نظام در عرصه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی و... سلب می‌کند.

محمد شرفی با بیان اینکه دشمنان با تشکیل اتاق فکر از همه شرایط و امکانات برای مقابله با نظام جمهوری اسلامی ایران استفاده می‌کنند، افزود: امنیت اقتصادی مهم‌ترین بخشی است که دشمن تلاش می‌کند آن را مخدوش کند تا با بهره‌گیری از نبود آن به اهداف شوم خود دست یابد.

رییس پلیس پیشگیری ناجا ادامه داد: دشمن با ایجاد ناامنی برای فعالان اقتصادی قصد دارد زنجیره اقتصاد را در سطح کشور قطع کند تا فعالیت در این عرصه را با چالش مواجه و در نهایت این فرایند موجب بروز مشکلات در سطح جامعه شود. سردار شرفی تصریح کرد: بنادر یکی از حساس‌ترین نقاط حیاتی در چرخه حمل و نقل فعالیت‌های اقتصادی به شمار می‌روند و بستر مناسبی برای اجرای توطئه‌های دشمن در ایجاد ناامنی هستند.

ادامه واکنش‌ها به حادثه واژگونی اتوبوس در دانشگاه آزاد

فاجعه در اتوبوسی که معاینه فنی نداشت

تعداد کشته‌های حادثه واژگونی اتوبوس حامل دانشجویان در واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد، به ۱۰ نفر رسیده و حالا تعداد مجروحانی که حالشان وخیم گزارش شده بود، از هفت نفر به ۶ نفر کاهش یافت. در حالی که در همان لحظات اولیه وقوع حادثه، معاون واحد علوم تحقیقات علت واژگونی اتوبوس را سکته راننده عنوان کرد، ساعتی بعد پزشکی قانونی این موضوع را رد کرد و گفت باید در این رابطه بررسی‌های لازم به عمل آید. اما در حالی که ساعت ۱۱ دیروز، مسعود قادی پاشا، مدیر کل پزشکی قانونی استان تهران گفت هنوز نمی‌توان علت نهایی فوت راننده اتوبوس را اعلام کرد، عباس جعفری دولت‌آبادی دادستان عمومی و انقلاب تهران دو ساعت بعد گفت: پزشکی قانونی موضوع سکته راننده اتوبوس را رد کرده است و بیشتر باید به دنبال نقص فنی در اتوبوس باشیم. برخی دانشجویان و بازماندگان حادثه‌ای که ساعت ۱۲:۱۵ دیروز رخ داد اعلام کرده‌اند که اتوبوس نقص فنی در ترمز داشته و راننده لحظاتی قبل از واژگونی فریاد می‌زده ترمز بریده است.

مدیرعامل ستاد معاینه فنی شهرداری تهران نیز اعلام کرد: اتوبوس حادثه دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات معاینه فنی نداشته است. نواب حسینی منش با اشاره به حادثه روز گذشته و مرگ ۱۰ نفر در دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات، اظهار کرد: در پی استعلام از سامانه سیمفا مشخص شد که اتوبوس واژگون شده ساخت شرکت شهاب تولید سال ۸۱ بوده است که متاسفانه با اینکه در سن فرسودگی قرار داشت اما معاینه فنی نداشته است. او به مهر گفت: این اتوبوس به سن فرسودگی رسیده بود و با وجود مشکلاتی که در نوسازی ناوگان وجود دارد و با اینکه ۱۶ سال از سال تولیدش گذشته بود؛ اما متاسفانه معاینه فنی نداشته است. حسینی منش با بیان اینکه در شهریور ماه امسال استاندار سابق تهران بخشنامه‌ای مبنی بر اینکه سرویس خودرو کارکنان همه دستگاه‌ها ملزم به دریافت معاینه فنی هستند، صادر کرد، اظهار کرد: متأسفانه این حادثه نشان داد که دستگاه‌ها به بخشنامه استاندار بی توجه بودند. او با بیان اینکه در اخبار منتشره اعلام شد که نقص فنی ممکن است علت وقوع این حادثه باشد گفت: اگر این اتوبوس معاینه فنی داشت، قطعا در معاینات فنی نقص فنی خودرو مشخص می‌شد. حسینی منش گفت: در یک سال گذشته حدود ۹۴۳۰ وسیله نقلیه سنگین به مراکز معاینه فنی مراجعه کردند که بررسی‌ها نشان داد ۱۰ درصد از این خودروها نقص فنی داشته‌اند و اگر این خودرو به مراکز معاینه فنی مراجعه می‌کرد و ایراد آن مشخص می‌شد قطعاً دیگر حالا شاهد مرگ ۱۰ تن در دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات نبودیم.

دستور رییس قوه قضاییه

دیروز آیت‌الله آملی لاریجانی رییس قوه قضاییه در رابطه با حادثه دانشگاه آزاد با صدور پیامی گفت که این حادثه تلخ و غم‌انگیز ضرورت توجه بیش از پیش را از سوی متولیان امر نشان می‌دهد. رییس قوه قضاییه در این پیام تاکید کرد: ضروری است دادستان کل کشور نظارت لازم را در رسیدگی سریع به پرونده حادثه بعمل آورده و نتیجه را اعلام کنند.

جعفری دولت‌آبادی دادستان تهران نیز از بازداشت ۲ نفر از پیمانکاران و مسوول تاسیسات در راستای بررسی ابعاد حادثه تصادف اتوبوس حامل دانشجویان دانشگاه آزاد خبر داد. او در رابطه با بررسی قضایی آخرین وضعیت حادثه تصادف دانشجویان دانشگاه علوم تحقیقات گفت: دو نفر از معاونین بنده پیگیر این موضوع هستند. او افزود: بر اساس اعلام بازپرس، هیات ۷ نفره‌ای پیگیر این موضوع هستند و ابعاد مختلف را بررسی می‌کنند.

دولت‌آبادی از بازداشت چندین نفر در رابطه با این حادثه خبر داد و گفت: ۲ نفر از پیمانکاران، مسوول تاسیسات بازداشت شدند و ۲ نفر هم احضار شدند.

تله کابینی که به دلایل سیاسی افتتاح نشد

رییس اسبق دانشگاه آزاد به حادثه واژگونی اتوبوس واحد علوم و تحقیقات واکنش نشان داد. حمید میرزاده، درباره حادثه پیش آمده برای دانشجویان دانشگاه علوم و تحقیقات گفت: ما از سیستمی که برای انتقال دانشجویان با اتوبوس درست شده بود وحشت داشتیم و فلسفه اصلی اجرای طرح تله کابین هم همین بود. او اظهار کرد: باور کنید من پیش بینی کرده بودم که ممکن است روزی این اتوبوس‌ها به خاطر نقص فنی از بالای دره‌های خطرناک واحد علوم و تحقیقات به پایین سقوط کنند به همین دلیل بلافاصله و با هزینه حدود ۴۵ میلیارد تومان تله کابین را با اجازه مرحوم آیت‌الله هاشمی ساختیم که می‌تواند ساعتی ۲۰۰۰ نفر را جابه‌جا کند و طرح نیز اواخر ۹۵ به اتمام رسید و حتی اوائل ۹۶ آزمایشی راه‌اندازی شد. اما آقایان به خاطر اینکه این طرح به اسم ما تمام نشود از راه‌اندازی آن خودداری کردند.

محمد قمی، عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی نیز در واکنش به استفاده دانشگاه آزاد از خودروهای فرسوده و مرگ دانشجویان این دانشگاه در حادثه واژگونی اتوبوس ناایمن گفت: قرار شد، این موضوع توسط پلیس راهنمایی و رانندگی، مسوولان دانشگاه و دادستانی پیگیری شود تا جزئیات حادثه به لحاظ فنی و تکنیکی بررسی و تشخیص داده شود، علت دقیقا چه بوده، اما آنهایی که ناظر و شاهد بودند، می‌گویند که ما دیده‌ایم که اتوبوس حرکت‌های ناخودآگاه زیادی داشته که این منجر به سقوط شده است. او به ایلنا گفت: در رابطه با این مساله در کمیسیون آموزش نیز بحث مختصری صورت گرفت و قرار شد، از سوی کمیسیون پیگیری لازم به عمل بیاید. ما شنیده‌ایم که ابتدا گفتند راننده سکته کرده و همین امر موجب واژگونی اتوبوس شده، چون راننده فوت کرده می‌گویند، احتمالا راننده مقصر است؛ مثل هواپیمایی که سقوط می‌کند و با فوت خلبان، می‌گویند که مقصر سقوط، خلبان بوده است. متاسفانه راننده نیز فوت کرده، اما ظاهرا بریدن ترمز علت اصلی این حادثه بوده است.

اتوبوس از سال ۹۱ وارد سن فرسودگی شده بود

رییس پلیس راهنمایی و رانندگی تهران از پیگیری تصادف دانشگاه آزاد توسط سه تیم کارشناسی خبر داد و اعلام کرد که معاینه فنی اتوبوس حادثه دیده دانشجویان دانشگاه آزاد منقضی شده بود. سردار محمدرضا مهمندار با اشاره به تصادف روز سه‌شنبه در دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات گفت: با توجه به اینکه این تصادف ابعاد مختلفی دارد که باید تمام آنها در نظر گرفته شود، با هماهنگی دادستان تهران و دستور او سه تیم کارشناسی خبره برای این موضوع تعیین کرده‌ایم. مهماندار افزود: این سه تیم شامل گروهی از کارشناسان تصادفات پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ، تیم کارشناسان فنی و مکانیک خودرو برای مشخص کردن اشکالات فنی احتمالی خودرو و همچنین یک تیم نیز از کارشناسان فنی و مهندسی در حوزه راه که از وزارت راه و شهرسازی با ما همکاری کرده‌اند، می‌شود. صبح امروز این سه تیم به محلی که خودرو نگه‌داری می‌شود و نیز محل وقوع تصادف اعزام شدند تا به موضوع رسیدگی کنند. او اظهار کرد: لازم است سهم همه عواملی که در این تصادف مقصر بوده‌اند مشخص شود، اعم از خطای احتمالی راننده، اشکالات راه و نقص خودرو و همچنین کوتاهی مسوولان چه به عنوان پیمانکار حمل و نقل و چه کارفرمای این حوزه. رییس پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ گفت: این اتوبوس در یکی از ایستگاه‌ها توقف نمی‌کند، بر اساس اظهارات شهود، راننده از این لحظه به دانشجویان می‌گوید که اتوبوس ترمز ندارد و همه به سمت عقب اتوبوس بروند. بعد از طی کردن حدود ۶۰۰ متر، راننده احتمالاً برای اینکه بتواند به نحوی خودرو را متوقف کند وارد فضای سبز می‌شود که درختان کوچکی داشته و نتوانسته جلوی حرکت اتوبوس را بگیرد.

مهماندار افزود: سپس با یک زاویه ۳۵ درجه از جاده خارج می‌شود، بعد از اینکه ۶۹ متر مسیر را طی می‌کند، با پایه بتنی که برای تأسیسات آب در آنجا قرار داشته برخورد می‌کند که سرعت اتوبوس و برخوردی که با آن پایه بتنی می‌کند، باعث می‌شود که تقریباً دو سوم زیر اتوبوس جمع و منهدم شود که این موضوع باعث افزایش تلفات می‌شود.

او ادامه داد: در تاریخ ۲۲ آذر معاینه فنی این خودرو منقضی شده و در زمان تصادف معاینه فنی نداشته، ضمن اینکه سن فرسودگی اتوبوس‌های شهری ۱۰ سال است که این خودرو تولید سال ۱۳۸۱ است و از سال ۱۳۹۱ در سن فرسودگی قرار داشته است. مهماندار در نهایت یادآور شد: این اتوبوس‌ها سرویس داخلی دانشگاه هستند و دانشگاه آنها را به عنوان پیمانکار استخدام کرده تا بین دانشکده‌های مختلف کار سرویس‌دهی را انجام دهند. در واقع این اتوبوس‌ها مربوط به حمل و نقل درون شهری نیستند.

رییس دانشگاه امیرکبیر بیان کرد

جبران کمبود بودجه ۹۸ با کاهش هزینه‌های پژوهشی و تغذیه دانشجویان

رییس دانشگاه امیرکبیر با تاکید بر اینکه بودجه سال ۹۸ این دانشگاه کافی نیست، گفت: اگر رشد بودجه بر اساس افزایش حقوق‌ها نباشد، قطعا معنایش این است که ما باید از سایر هزینه‌های پژوهشی، آموزشی و تغذیه کم کنیم.

احمد معتمدی، رییس دانشگاه امیرکبیر با اشاره به بودجه پیشنهادی دانشگاه امیرکبیر در لایحه پیشنهادی سال ۹۸ افزود: ظاهرا بودجه سال ۹۸ این دانشگاه به نسبت سال گذشته ۱۴ تا ۱۵ درصد افزایش پیدا کرده، البته ممکن است هر لحظه این میزان تغییر کند. اگر بخواهند حدود ۲۰ درصد حقوق اساتید و کارمندان را افزایش دهند و در عین حال تنها ۱۵ درصد بودجه افزایش یابد، این اصلا قابل اجرا نیست، زیرا همین الان هم ما به سختی دانشگاه را می‌چرخانیم. باید جزئیات بودجه را ببینیم تا بتوانیم قضاوت کنیم که دقیقا چه میزان است، اما اگر رشد بودجه بر اساس افزایش حقوق‌ها نباشد، قطعا معنایش این است که ما باید از سایر هزینه‌های پژوهشی، آموزشی و تغذیه کم کنیم، واقعا این وضعیت دیگر برای دانشگاه‌ها مقدور نیست، از این رو با مشکلات زیادی روبه‌رو خواهیم شد.

معتمدی بیان کرد: باید ببینیم در نهایت چه چیزی نصیب دانشگاه‌ها می‌شود و چه تعهدات جدیدی به عهده ما است. به هر حال فکر می‌کنم اگر رشد بودجه کمتر از ۲۰ درصد باشد مشکلات افزایش پیدا می‌کند نه کاهش.

رییس دانشگاه امیرکبیر با بیان اینکه انتظار افزایش بودجه به میزان کافی را داشتیم، گفت: انتظار ما این بود با توجه به افزایش تورم امسال که همه چیز را تحت تاثیر قرار داد و با توجه به افزایش حقوقی که برای سال آینده خواهیم داشت، حداقل بودجه ۲۰ درصد افزایش پیدا کنند. با وجود این مشکلات و افزایش این میزان بودجه دانشگاه‌ها با مشکل مواجه خواهند شد.

وی درباره اصلاح میزان بودجه دانشگاه گفت: به هر حال دولت پیشنهادش را داده و تصویب نهایی با مجلس است، اما امیدواریم اصلاحات لازم در مجلس صورت بگیرد. شکی نیست که اگر بودجه به اندازه کافی نباشد و از یک حدی کمتر باشد قطعا با مشکل مواجه خواهیم شد.

رییس سازمان زندان‌ها:

۱۰۰ میلیارد تومان خارج از بودجه به سازمان زندان‌ها اختصاص یافت

رییس سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور گفت: با پیگیری‌های انجام شده، دولت مبلغ ۱۰۰ میلیارد تومان خارج از بودجه به سازمان زندان‌ها اختصاص داده که این اقدام وضعیت زندان‌ها را قدری بهتر کرده است.

اصغر جهانگیر درباره آخرین وضعیت تکمیل اردوگاه‌های حرفه‌آموزی و کاردرمانی ویژه محکومان مواد مخدر افزود: دولت سالانه ۸۰ میلیارد تومان برای تکمیل هفت اردوگاه حرفه‌آموزی و کاردرمانی ویژه محکومان مواد مخدر مصوب می‌کند اما عملیاتی نمی‌شود.

او بیان کرد: دولت در سال جاری تاکنون ۴۰ میلیارد تومان در قالب اسناد خزانه با سررسید ۲ ساله به سازمان زندان‌ها تخصیص داده که امیدواریم از این طریق، بخشی از مشکلات اردوگاه‌ها را حل کنیم و تا پایان سال ۲ اردوگاه راه‌اندازی شود. با این حال برای سال ۹۷، طبق برآوردهای انجام شده، ۶۰۰ میلیارد تومان کسری بودجه داریم.

جهانگیر در پاسخ به سوالی درباره میزان بدهی زندان‌ها به ادارات دولتی و بیمارستان‌ها اظهار داشت: در حال رایزنی با استانداری‌ها هستیم تا بتوانیم ردیف بودجه هر استان را بگیریم و از این طریق با ادارات و بیمارستان‌ها تصفیه حساب کنیم. طبق آخرین بررسی‌های صورت گرفته، افزون بر ۳۰ میلیارد تومان به ادارات و بیمارستان‌ها بدهی داریم.

رییس سازمان زندان‌ها یادآور شد: به خاطر همین بدهی‌ها، در ارایه خدمات از سوی برخی بیمارستان‌ها وقفه افتاده بود که با پیگیری‌های انجام شده، مشکل حل شد. جهانگیر در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر اینکه طبق برنامه ششم توسعه قرار بود وزارت بهداشت زندان‌ها را به عنوان مناطق بهداشتی شناسایی کند و تحت پوشش خدمات جامع و همگانی سلامت کشور قرار دهد، گفت: اعلام کردند که اعتبار این پروژه را دریافت نکرده‌اند. امیدواریم اعتبار مربوطه به وزارت بهداشت داده شود تا بتوانند به بحث بهداشت و درمان زندان‌ها ورود کنند.

پیشنهاد ۲۵ میلیونی معاونت جوانان برای وام ازدواج

معاون ساماندهی امور جوانان وزارت ورزش و جوانان گفت: پیشنهاد این وزارتخانه برای وام ازدواج جوانان ۲۵ میلیون تومان بوده است اما این پیشنهاد مورد تصویب سازمان برنامه و بودجه قرار نگرفت.

محمد مهدی تندگویان با اشاره به پیشنهاد وام ۱۵ میلیونی در لایحه بودجه ۹۸ و ارایه آن به مجلس به ایسنا گفت: پیشنهاد وزارت ورزش برای وام ازدواج سال آینده ۲۵ میلیون تومان بود که مورد تصویب سازمان برنامه و بودجه قرار نگرفت و حالا مجلس باید در این مورد اعمال نظر کند. وی با بیان اینکه بعد از تقدیم لایحه بودجه ۹۸ به مجلس و پیشنهاد وام ۱۵ میلیونی دیگر کاری از دست دولت در مورد افزایش این مبلغ بر نمی‌آید، اظهار کرد: سال گذشته نیز نمایندگان مجلس بعد از پیشنهاد لایحه بودجه و وام ۱۰ میلیون تومانی خودشان مبلغ ۱۵ میلیون را برای وام ازدواج تصویب کردند.

معاون ساماندهی امور جوانان وزارت ورزش و جوانان افزود: در مورد اینکه آیا با وجود فشارهای اقتصادی از وام ۲۵ میلیونی نیز کاری ساخته است یا نه؟ بحث دیگری است اما در عین حال گفته می‌شود سیستم بانکی با همین مبلغ وام ۱۵ تومانی نیز فشار زیادی را تحمل می‌کند.

تندگویان با بیان اینکه حتی در صورت افزایش مبلغ وام ازدواج این مبلغ در مراکز استان‌ها کار چندانی از پیش نمی‌برد، تصریح کرد: در کلان شهرها و شهرهای بزرگ به دلیل شرایط اقتصادی امکان تهیه جهیزیه یا اجاره مسکن با این میزان وام وجود ندارد و شاید با این مبلغ تنها در روستاها گرهی از مشکلات جوانان باز شود.

۱۶۰ هزار کلاس ناایمن در انتظار تخصیص ۳ میلیارد دلار

رییس سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور با اشاره به وجود ۱۶۰ هزار کلاس درس ناایمن در سطح کشور خواستار تخصیص بودجه سه میلیارد دلاری تصویب شده در قالب برنامه ششم توسعه برای ایمن‌سازی مدارس شد. مهراله رخشانی مهر با بیان اینکه حدود ۱۰۷ هزار مدرسه با ۵۳۰ هزار کلاس درس در کشور داریم گفت: از این میزان، ۳۰ درصد مدارس نیازمند مقاوم‌سازی و تخریب و بازسازی‌اند که به تفکیک می‌توان گفت ۱۸ درصد مدارس باید مقاوم‌سازی و ۱۲ درصد تخریب و بازسازی شوند.

او افزود: به عبارت دیگر ۳۲ هزار مدرسه مشتمل بر ۱۶۰ هزار کلاس درس در سطح کشور ناایمن بوده و باید مقاوم‌سازی یا بازسازی شوند.

رییس سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور با بیان اینکه حجم نیازها بسیار بالاست اما اعتبارات فعلی دولتی و بودجه‌های سنواتی به هیچ عنوان پاسخگوی نیازها نیست گفت: در ماده ۶۳ قانون برنامه ششم توسعه مصوب شده است که سه میلیارد دلار از محل حساب ذخیره ارزی برای نوسازی مدارس ایمن تعلق بگیرد که تاکنون و با گذشت نزدیک به دو سال از تصویب قانون برنامه ششم محقق نشده است. وی با اشاره به اینکه در سال ۸۲ نسبت مدارس ایمن به ناایمن برعکس بود؛ ۳۰ درصد مدارس ایمن و ۷۰ درصد ناایمن بودند گفت: در آن زمان عزم جهادی صورت گرفت؛ چهار میلیارد دلار اعتبار تصویب و اختصاص یافت و طرح تخریب و بازسازی مدارس به صورت گسترده کلید خورد. رییس سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور ادامه داد: اکنون برای ایمن‌سازی ۳۰ درصد باقی مانده مدارس نیز به بودجه سه میلیارد دلاری نیاز داریم و اگر تامین شود، بخش عمده مدارس ما بازسازی و مقاوم‌سازی خواهند شد.

پیام وزیر کشور به مناسبت روز ملی ایمنی:

آسیب پذیری روند توسعه کشور را با چالش مواجه می‌کند

وزیر کشور با اشاره به اینکه بررسی‌های آماری بیانگر روند افزایشی تعداد و پیچیدگی رخدادها در کشور است، اعلام کرد: آسیب پذیری‌های فیزیکی، اقتصادی و زیست محیطی و تداوم وضعیت موجود، می‌تواند روند توسعه کشور را با چالش مواجه کند.

عبدالرضا رحمانی فضلی این مطلب را روز گذشته در پیامی به مناسبت پنجم دی ماه روز ملی ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایای طبیعی عنوان کرد. در پیام وزیر کشور آمده است: «روز ملی ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایای طبیعی فرصت مغتنمی است تا با مرور ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها و درک بیشتر خطرات ناشی از سوانح، آگاهی‌های عمومی جامعه را ارتقا بخشیده و با کاهش آسیب پذیری‌ها از تلفات جانی و خسارات اقتصادی حوادث بکاهیم.

پنجم دی ماه سالروز وقوع زلزله بم در سال ۱۳۸۲ است که در آن هزاران نفر از مردم نجیب کشورمان ظرف مدت چند ثانیه به کام مرگ فرو رفتند. با وجود گذشت ۱۵ سال از آن حادثه هنوز هم یاد و خاطره آن عزیزان در اذهان عمومی باقی مانده است. اما به یقین آنچه می‌تواند تلخی این مصائب را کاهش دهد، درس آموزی از گذشته برای همه اعم از مسوولان و مردم و برداشتن گام‌های عملی برای ساختن جامعه‌ای ایمن است.

وزیر کشور در این پیام تصریح کرده است: جمهوری اسلامی ایران به دلیل موقعیت جغرافیایی ویژه و شرایط آب و هوایی از بدو پیدایش همواره شاهد وقوع حوادث طبیعی گوناگون بوده است. وقوع هر ساله زلزله‌های مرگبار، سیل‌های ویرانگر، خشکسالی و کم آبی‌های طولانی و گسترده و بحران ریزگردها تنها نمونه‌هایی از سیمای واقعی حوادث طبیعی کشور است. شعار امسال بر اساس منویات رهبر معظم انقلاب و در راستای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی «تدبیر در حوادث برای کاهش خسارات در راستای اقتصاد مقاومتی» نامگذاری شده است. بر این اساس به همه دست اندرکاران این عرصه توصیه می‌کنم با تمرکز بر عوامل به هم پیوسته و در حال رشد خطر حوادثی مانند شهرنشینی و توسعه شهری بی‌برنامه، مدیریت ضعیف کاربری زمین، مهاجرت و تغییر اقلیم به تعیین برنامه‌های عملی برای افزایش تاب‌آوری جامعه و کاهش تلفات جانی و خسارات اقتصادی ناشی از وقوع حوادث طبیعی اقدام می‌کند. وزیر کشور خاطرنشان کرد: در این زمینه گردآوری و ثبت سیستماتیک آثار و خسارات، ارزیابی و تحلیل خطرات، تعیین و پایش خطوط مبنا برای ارزیابی پیشرفت‌ها موثر خواهد بود. آموزش عمومی، حمایت از ابتکارات و فعالیت‌های علمی، تدوین دستورالعمل‌ها و اجرای آنها، نظارت بر ساخت و سازها، ظرفیت‌سازی نهادی و نیروی انسانی، به‌کارگیری تجهیزات و ابزارهای لازم، استفاده از فناوری‌های نوین، توسعه سیستم‌های هشدار و پایش و اتخاذ سیاست‌های راهبردی از جمله مواردی است که زمینه را برای نیل به اهداف مورد نظر فراهم می‌آورد که لازم است دست‌اندرکاران امر مدیریت بحران با همکاری و هماهنگی بیش از پیش و با حساسیت موضوع را پیگیری کنند.»

آگهی ابلاغ اجرائیه پرونده اجرائی
کلاسه ۹۷۰۰۳۹۶
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
بدین وسیله به ۱- آقای علی صفر نوری فرزند ابراهیم به شماره ملی ۴۵۲۹۹۳۳۸۵۷ (بدهکار) ۲- آقای ناصر داراب پور فرزند حسن به شماره ملی ۴۵۰۰۷۴۳۲۵۱ (ضامن) ابلاغ می‌شود که بانک کشاورزی ایلام به استناد قرارداد بانکی شماره ۶۸۵۱۶۸۶۵۶ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۵ جهت وصول مبلغ ۳۹/۳۰۰/۰۰۰ ریال (سی و نه میلیون و سیصد هزار ریال) تا تاریخ ۱۳۹۷/۰۴/۰۷ به انضمام خسارت تاخیر متعلقه و از تاریخ مذکور تا روز تسویه کامل بدهی طبق مقررات علیه شما اجرائیه صادر نموده و پرونده اجرائی به کلاسه ۹۷۰۰۳۳۹ در این اداره تشکیل شده و طبق گزارش مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۰۷ مامور ابلاغ اداره پست، محل اقامت شما به شرح متن سند شناخته نشده، لذا بنا به تقاضای بستانکار طبق ماده ۱۸ آئین‌نامه اجرا مفاد اجرائیه فقط یک مرتبه در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار محلی آگهی می‌شود و چنانچه ظرف مدت بیست روز از تاریخ این آگهی که روز ابلاغ محسوب می‌گردد، نسبت به پرداخت بدهی خود اقدام ننمایید، عملیات اجرائی جریان خواهد یافت.
رئیس اداره اجرای اسناد رسمی ایلام

آگهی ابلاغ اجرائیه پرونده اجرائی
کلاسه ۹۷۰۰۴۱۲
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
بدین وسیله به ۱- آقای مسرحد عزیزی فرزند زکی خان به شماره ملی ۴۵۰۰۵۵۵۳۳۱ (بدهکار) ۲- آقای فرهاد عزیزی فرزند مسرحد به شماره ملی ۴۵۰۰۷۹۹۷۸۸ (ضامن) ابلاغ می‌شود که بانک کشاورزی شعبه آیت‌اله حیدری ایلام به استناد قرارداد بانکی شماره ۲۷۶۷۸۸۳۸ مورخ ۱۳۸۵/۰۷/۱۹ جهت وصول مبلغ ۷/۰۷۴/۹۳۰ ریال (هفت میلیون و هفتاد و چهار هزار و نهصد و سی ریال) تا تاریخ ۱۳۹۷/۰۵/۱۴ به انضمام خسارت تاخیر متعلقه و از تاریخ مذکور تا روز تسویه کامل بدهی طبق مقررات علیه شما اجرائیه صادر نموده و پرونده اجرائی به کلاسه ۹۷۰۰۴۱۲ در این اداره تشکیل شده و طبق گزارش مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۰۷ مامور ابلاغ اداره پست، محل اقامت شما به شرح متن سند شناخته نشده، لذا بنا به تقاضای بستانکار طبق ماده ۱۸ آئین‌نامه اجرا مفاد اجرائیه فقط یک مرتبه در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار محلی آگهی می‌شود و چنانچه ظرف مدت بیست روز از تاریخ این آگهی که روز ابلاغ محسوب می‌گردد، نسبت به پرداخت بدهی خود اقدام ننمایید، عملیات اجرائی جریان خواهد یافت.
رئیس اداره اجرای اسناد رسمی ایلام

آگهی ابلاغ اجرائیه پرونده اجرائی
کلاسه ۹۷۰۰۴۱۳
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
بدین وسیله به ۱- خانم طیبه شوکتیان فرزند حسین به شماره ملی ۴۵۰۰۷۸۱۷۹۱ (بدهکار) ۲- آقای محمدرضا نجفی فرزند احمدقلی به شماره ملی ۴۵۰۰۷۵۳۶۲۱ (ضامن) ابلاغ می‌شود که بانک کشاورزی شعبه آیت‌اله حیدری ایلام به استناد قرارداد بانکی شماره ۲۶۲۸۱۰۲۱۲ مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۰۸ جهت وصول مبلغ ۸/۵۳۵/۸۸۲ ریال (هشت میلیون و پانصد و سی و پنج هزار و هشتصد و هشتاد و دو ریال) تا تاریخ ۱۳۹۷/۰۴/۱۹ به انضمام خسارت تاخیر متعلقه و از تاریخ مذکور تا روز تسویه کامل بدهی طبق مقررات علیه شما اجرائیه صادر نموده و پرونده اجرائی به کلاسه ۹۷۰۰۴۱۳ در این اداره تشکیل شده و طبق گزارش مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۰۷ مامور ابلاغ اداره پست، محل اقامت شما به شرح متن سند شناخته نشده، لذا بنا به تقاضای بستانکار طبق ماده ۱۸ آئین‌نامه اجرا مفاد اجرائیه فقط یک مرتبه در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار محل آگهی می‌شود و چنانچه ظرف مدت بیست روز از تاریخ این آگهی که روز ابلاغ محسوب می‌گردد، نسبت به پرداخت بدهی خود اقدام ننمایید، عملیات اجرائی جریان خواهد یافت.
مسئول واحد اجرای اسناد رسمی ایلام

چرخ تولید و صنعت با معرفی محصولات می‌چرخد
کالای شمارا
ما معرفی می‌کنیم
تلفن: ۶۶۱۲۴۰۲۵
۶۶۴۲۹۹۷۳

رییس کمیته بودجه شورای شهر درباره لایحه بودجه ۹۸ کشور به شهردار تهران نامه نوشت

نگرانی از اختلال در وصول منابع مالیاتی شهرداری

گروه راه و شهرسازی |

لایحه بودجه سال ۹۸ روز سه‌شنبه تقدیم مجلس شد. مجید فراهانی رییس کمیته بودجه شورای شهر تهران معتقد است لایحه بودجه سال ۹۸ تیر خلاص به شهرداری‌ها بود. به همین دلیل او در نامه‌ای به شهردار تهران خواستار تمهیدات شهرداری برای رایزنی با مجلس و دولت در خصوص سهم شهرداری تهران از مالیات بر ارزش افزوده و فرآیند تخصیص این سهم در لایحه بودجه ۹۸ شد.

به گفته فراهانی، مرور کوتاهی بر این لایحه نشان می‌دهد، با وجود حمایت‌های لفظی دولت از مدیریت شهری، در عمل شاهد ایجاد حصر حقوق شهرداری‌ها در بن بست بروکراسی دولتی هستیم.

او با اشاره به مفاد و بندهای لایحه بودجه ۹۸ گفت: مشخصا در بند ح جزء «ه» تبصره ۶ بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور شاهد هستیم که دولت توزیع عوارض ارزش افزوده موضوع جزء (۱) بند (ب) ماده (۶)، قانون برنامه ششم توسعه بین شهرها، روستاها و مناطق عشایری را به شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان واگذار کرده است تا این شوراها بر اساس سیاست‌های مصوب، عوارض مذکور را میان فرمانداری‌ها، شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و ادارات امور عشایر توزیع کنند. این در حالی است که سال‌های گذشته همواره و همیشه سهم شهرداری‌ها از این عوارض تجمیعی که جزو حقوق قانونی همیشگی شهرداری‌ها بوده مستقیما به خزانه شهرداری‌ها واریز می‌شده است.

فراهانی افزود: مثلا سال گذشته در بند ط جزء «ه» تبصره ۶ بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور توزیع عوارض ارزش افزوده موضوع جزء (۱) بند (ب) ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه در تهران و سایر شهرهای مشابه نسبت جمعیتی شهر به روستا با شهرستان تهران به نسبت ۸۸ درصد نقاط شهری و ۱۲ درصد نقاط روستایی و عشایری تعیین شده بود و تشخیص این شرایط به شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان تفویض شده بود.

وی با بیان اینکه به بیان روشن‌تر موکول کردن توزیع عوارض ارزش افزوده که نوعی مالیات مشترک میان دولت و شهرداری‌هاست، به تشخیص و تصمیم شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌هاست، گفت: این سیکل معیوب و بروکراسی بی‌انتها است که توالی فاسده بی‌شماری دارد.

فراهانی در توضیح بیشتر افزود: این کار حرکت به سمت دولتی کردن شهرداری‌هاست، همچنین وضع عوارض اختیار قانونی شوراها بوده و مالیات بر ارزش افزوده نتیجه حذف بخشی از عوارض محلی است که شوراها مجاز به وضع آن بودند و دولت در قانون مالیات بر ارزش افزوده آنها را حذف و در نتیجه با تعیین این مالیات مشترک میان دولت و شهرداری‌ها، قانونگذار برای شهرداری‌ها از این مالیات سهم قائل شد و اکنون توزیع و تخصیص آن را موکول به بخشی از دولت کردند که منطقی نیست.

وی ادامه داد: در بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، مجلس شورای اسلامی سهم توزیع مالیات بر ارزش افزوده شهرداری‌ها را در تهران تغییر داد که این اقدام بسیار خوبی در مسیر درآمدهای پایدار شهرداری در تهران و کاهش اتکای شهرداری تهران به شهر فروشی بود که شایسته بود دولت در این مسیر حرکت می‌کرد نه آنکه با این تغییرات شهرداری را دچار چالش کند.

رییس کمیته بودجه شورای شهر تهران با بیان اینکه لایحه بودجه ۹۸ دولت، تیر خلاص به ستون فقرات شهرداری‌هاست، گفت: شهرداری‌های سراسر کشور در سال ۱۳۹۸ با چالش کسری بودجه مواجه خواهند بود، این کسری بودجه در تهران حداقل ۵ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود و در صورت تصویب این بند پیشنهادی دولت در تبصره‌های بودجه سال ۱۳۹۸ شهرداری تهران و کلان‌شهرها دچار چالش جدی خواهند شد و شهرداری‌های شهرهای کوچک عملا به مرز ورشکستگی خواهند رسید.

نامه به شهردار

همان‌طور که عنوان شد فراهانی، رییس کمیته بودجه و نظارت شورای شهر تهران در نامه‌ای به پیروز حناچی، شهردار تهران خواستار تمهیدات شهرداری برای رایزنی با مجلس و دولت درباره تبصره ۶ لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور شد. در متن این نامه آمده است: «همان گونه که استحضار دارید یکی از منابع کلیدی بودجه سالانه شهرداری تهران، سهم از مالیات بر ارزش افزوده و فرآیند تخصیص این سهم است. با عنایت به پیشنهاد دولت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور درباره تغییر شیوه تخصیص و توزیع سهم شهرداری‌ها از مالیات بر ارزش افزوده در بند «ح» جزء «ه» تبصره ۶ و موکول کردن آن به تصمیم شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان مطمئنا در تخصیص و تامین به موقع این بخش از منابع شهرداری تهران اختلالات جدی وارد خواهد کرد؛ لذا شایسته است دستور فرمایید اقدامات لازم به‌ویژه رایزنی هم‌زمان با دولت و مجلس برای استثناء تهران و کلان‌شهرها از شمول این تغییر و تداوم بند «ط» جزو «ه» تبصره ۶ بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور در دستور کار قرار گرفته و نتایج به این کمیته منعکس گردد.»

مدت‌ها است شهرداری‌ها از سهم خود از بودجه ملی محروم هستند. از کمک به توسعه مترو تا سهم دولت در بخش یارانه‌های بلیت اتوبوس و مترو. امسال پس از ۴ سال دولت ۵۰ میلیارد از تعهدات خود در بخش یارانه بلیت را به شهرداری‌ها پرداخت کرد اما لایحه بودجه هر سال را که مرور کنیم بندهای زیادی به حوزه شهرداری‌ها مربوط است. در بودجه سال ۹۸ در تبصره یک لایحه بودجه ۹۸، بند «ه» آمده است: شرکت ملی نفت ایران مکلف است تا سقف مبلغ ۶۰ هزار میلیارد تومان از منابع دریافتی خوراک مایع تحویلی به پتروشیمی‌ها و پالایشگاه‌ها را به حسابی که نزد خزانه داری کل کشور افتتاح می‌شود واریز کند. خزانه داری کل کشور موظف است ۱۰۰ درصد مبالغ واریزی را با اعلام وزارت نفت به صورت ماهانه به دستگاه‌های اجرایی ذی ربط در سقف سهمیه‌های زیر برای خرید قیر مصرفی پروژه‌های مربوطه و براساس موافقت نامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور پرداخت کرده و با شرکت مذکور تسویه حساب کند.

دو بند از مصارف مربوط به شهرها می‌شود. در بند یک اشاره شده است که ۵۰ درصد اعتبار برای پوشش آسفالت راه‌های فرعی، اصلی و روستایی و معابر محلات هدف بازآفرینی شهری، پروژه‌های مسکن مهر و فرودگاه‌های کشور در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار دهد. در بند دو نیز آمده است: ۱۳ درصد اعتبار برای آسفالت معابر شهری با جمعیت زیر ۵۰ هزار نفر در اختیار وزارت کشور قرار گیرد.

اختصاص ۲ میلیارد دلار به ساخت مترو

علاوه بر این در لایحه بودجه سال ۹۸ دولت به قول خودش عمل کرده و طبق این لایحه برای احداث و تکمیل خطوط اولویت‌دار مترو تهران ۵۵ میلیارد تومان برای شهرداری تهران در نظر گرفته است که این رقم در سال گذشته ۴۸ میلیارد و ۵۰ میلیون تومان بوده است که افزایش ۱۱،۵ درصدی بودجه این بخش را نشان می‌دهد.

به گزارش تسنیم، بر اساس بند دال سومین تبصره لایحه بودجه سال ۹۸، دولت مجاز است در صورت تأمین ۱۵ درصد سهم دستگاه توسط شهرداری و دستگاه‌های ذیربط و تعهد به بازپرداخت اصل و سود توسط همان دستگاه، حداقل ۲ میلیارد دلار از تسهیلات خارجی این تبصره را در جهت ساخت و بهره‌برداری از خطوط مترو و طرح‌های کاهش آلودگی هوا اختصاص دهد. همچنین دولت موظف است نسبت به تضمین اصل و هزینه‌های این تسهیلات اقدام کند. علاوه بر این دولت در بودجه سال آینده برای احداث قطار حومه‌ای کلان‌شهر تهران به شهر جدید پرند با هدف احداث قطار حومه‌ای به مقدار ۵۰ کیلومتر برای شهرداری تهران مبلغ ۵۸۵ میلیارد تومان برای شهرداری تهران در نظر گرفته که این رقم در سال گذشته ۴۸ میلیارد و ۵۰ میلیون تومان بوده است که افزایش ۱۱،۵ درصدی بودجه این بخش را نشان می‌دهد.

به گزارش تسنیم، بر اساس بند دال سومین تبصره لایحه بودجه سال ۹۸، دولت مجاز است در صورت تأمین ۱۵ درصد سهم دستگاه توسط شهرداری و دستگاه‌های ذیربط و تعهد به بازپرداخت اصل و سود توسط همان دستگاه، حداقل ۲ میلیارد دلار از تسهیلات خارجی این تبصره را در جهت ساخت و بهره‌برداری از خطوط مترو و طرح‌های کاهش آلودگی هوا اختصاص دهد. همچنین دولت موظف است نسبت به تضمین اصل و هزینه‌های این تسهیلات اقدام کند. علاوه بر این دولت در بودجه سال آینده برای احداث قطار حومه‌ای کلان‌شهر تهران به شهر جدید پرند با هدف احداث قطار حومه‌ای به مقدار ۵۰ کیلومتر برای شهرداری تهران مبلغ ۵۸۵ میلیارد تومان در نظر گرفته است. همچنین بر اساس تبصره چهار لایحه بودجه ۹۸ بند «ب» به بانک‌های عامل اجازه داده می‌شود در سال ۹۸ از محل منابع در اختیار نسبت به اعطای تسهیلات ارزی به سرمایه‌گذاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها برای طرح‌های توسعه‌ای سازمان‌های توسعه‌ای و نیز انواع مختلف حمل و نقل درون و برون شهری و همچنین حمل و نقل دریایی بدون انتقال مالکیت و با معرفی سازمان‌های توسعه‌ای و وزارت راه و شهرسازی و تضمین سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه و ذی ربط این وزارتخانه یا وزارت کشور با تضمین سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور در قبال اخذ حق دسترسی یا فروش خدمات به استفاده‌کنندگان تا استهلاک اصل سرمایه و سود اقدام کند.

در تبصره ۶ لایحه بودجه ۹۸ بند «ی» آمده است: در اجرای بندهای «ث» و «ص» ماده ۳۸ قانون برنامه ششم توسعه و به منظور کاهش اثرات مخرب پسماندهای عادی سازمان امور مالیاتی کشور موظف است از فروش کالاهایی که مصرف آنها منجر به تولید پسماند مخرب محیط زیست می‌شود عوارضی که توسط دولت تعیین می‌شود را دریافت و به ردیف‌های درآمدی شماره ۱۶۰ و ۱۸۹ واریز کند. منابع وصولی تا سقف ۱۰ هزار میلیارد ریال در اختیار سازمان محیط زیست قرار می‌گیرد تا پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور برای بازیافت پسماندهای حاصل از کالاهای مزبور با اولویت مشارکت بخش خصوصی مصرف شود.

برش

در لایحه بودجه سال ۹۸ دولت به قول خودش عمل کرده و طبق این لایحه برای احداث و تکمیل خطوط اولویت‌دار مترو تهران ۵۵ میلیارد تومان برای شهرداری تهران در نظر گرفته که این رقم در سال گذشته ۴۸ میلیارد و ۵۰ میلیون تومان بوده است که افزایش ۱۱،۵ درصدی بودجه این بخش را نشان می‌دهد. بر اساس بند دال سومین تبصره لایحه بودجه سال ۹۸، دولت مجاز است در صورت تأمین ۱۵ درصد سهم دستگاه توسط شهرداری و دستگاه‌های ذیربط و تعهد به بازپرداخت اصل و سود توسط همان دستگاه، حداقل ۲ میلیارد دلار از تسهیلات خارجی این تبصره را در جهت ساخت و بهره‌برداری از خطوط مترو و طرح‌های کاهش آلودگی هوا اختصاص دهد

مخالفت با طرح توسعه دانشگاه تهران

محمد سعید ایزدی دبیر شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در نشست بررسی طرح توسعه دانشگاه تهران، با اعلام اینکه طرح توسعه دانشگاه تهران به دلیل مخالفت اکثریت اعضای عالی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران از دستور کار هفته آتی شورای عالی شهرسازی و معماری خارج می‌شود، گفت: به دلیل اهمیت این موضوع و همچنین بررسی دقیق‌تر و کارشناسانه‌تری که در برگیرنده تمامی جوانب باشد و در عین حال تامین کننده نظرات مردم و کسبه محل و همچنین موافقت اعضای عالی کمیته فنی ۳ شورای عالی شهرسازی و معماری باشد از دستور بررسی در نوزدهمین جلسه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران خارج و به زمان دیگری موکول خواهد شد.

به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، نماینده وزارت کشور نیز در این نشست اعلام کرد: نگاه اقتدارگرایانه در این طرح یکی از مواردی است که باید در مورد آن بازنگری صورت بگیرد. طرح توسعه دانشگاه تهران آنقدر بزرگ دیده شده است که در صورت اجرا، پارک لاله برایش حکم حیاط خلوت را پیدا می‌کند.

این مقام مسوول با انتقاد از شهرداری گفت: چطور می‌شود در شهر تهران، شهرداری به خودش اجازه بدهد بخشی از ملک مردم را از مالکیت آنها خارج کند.

وی با اشاره به تخریب مدارس، دبیرستان‌ها، سینماها، تالارها، مراکز اقامتی، هتل‌ها و مراکز درمانی در صورت اجرای این طرح تصریح کرد: از سوی نماینده وزارت کشور، مخالفت وزارت کشور را با طرح توسعه دانشگاه تهران اعلام می‌کنم.

گفتنی است دانشگاه تهران طبق مصوبه سال‌های قبل کمیسیون ماده ۵ قرار بود از شمال تا بلوار کشاورز، از غرب تا خیابان کارگر، از جنوب تا خیابان انقلاب و از شرق تا خیابان وصال توسعه پیدا کند.

به گفته ایزدی مقرر شده بود دانشگاه تهران برای این محدوده، طرح تهیه کند و بر اساس طرح مصوب شروع به اقدامات اجرایی کند. دانشگاه تهران در طول سال‌های گذشته بر اساس منابعی که از دولت گرفته اقدام به تملک پلاک‌ها در این محدوده کرد که به همین دلیل برای کسانی که در این محدوده زندگی می‌کنند مشکلات عدیده‌ای ایجاد شده است؛ به حدی که چند روز پیش مقابل وزارت راه و شهرسازی تجمع کردند. بر این اساس از نمایندگان مردم درخواست کردیم تا در جلسه شورای عالی شهرسازی حضور پیدا کنند.

طراحی نخستین نرم‌افزار شبیه‌ساز ۳ بعدی برج مراقبت در کشور

نرم‌افزار سه بعدی شبیه‌ساز برج مراقبت با همت متخصصان شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران طراحی شد.

سید سعید قاضی، کارشناس مراقبت پرواز برج مراقبت فرودگاه مهرآباد و یکی از مبتکرین سیمولاتور برج مراقبت، در گفت‌وگو با پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، درباره ابداع این سیمولاتور گفت: مراقبت پرواز یکی از حرفه‌هایی است که وظیفه اصلی آن جلوگیری از برخورد هواپیماها با یکدیگر و عوارض زمینی، تسهیل جریان پروازی و کنترل پروازهای آسمان کشور است. تجربه در چنین حرفه‌ای، بسیار مهم است و کارکنان و شاغلین بسیار با تجربه‌ای که بتوانند از پس این حرفه بر بیایند.

وی ادامه داد: آموزش در این حرفه حرف اول را می‌زند. برای برآمدن از عهده این کار شاق و پرمسوولیت نیاز به آموزش قوی است و این آموزش قوی نیز فارغ از تئوری‌ها به یک شبیه‌ساز نیاز دارد. لزوم وجود این شبیه‌ساز در این است که کارکنان وظایف و تکنیک‌های کاری را در شبیه ساز به صورت عینی بیاموزند و شرایط غیر مترقبه‌ای را تجربه کنند که برای مواجهه واقعی با آن شرایط آماده باشند.

دیگر مبتکر این طرح محمدرضا بختیاری، کارشناس برج، اپروچ و رادار مراقبت پرواز فرودگاه مهرآباد، درباره انگیزه ساخت این سیمولاتور گفت: قطعا نیاز آموزشی شدیدی برای تربیت متخصصان مراقبت پرواز وجود دارد ولی در حال حاضر این آموزش با نمایشگرها و برنامه‌های دو بعدی صورت می‌گیرد که کارا نیست و خلأ یک شبیه‌ساز سه بعدی شدیدا احساس می‌شود.

بختیاری با اشاره به نیاز سخت‌افزار مناسب برای تکمیل این سیمولاتور ادامه داد: قطعا پردازش گرافیک با این حجم و این تعداد پروازها، نیاز به پردازنده‌های گرافیکی بسیار قوی دارد و این کار حجیم از منظر نرم افزاری، بدون سخت افزار مناسب عقیم خواهد ماند.

قاضی با اشاره به استفاده از سیمولاتور در جنبه‌های مختلف حرفه مراقبت پرواز از جمله برج، اپروچ و رادار گفت: در حال حاضر از سیمولاتور رادار به علت وجود اتوماسیون‌هایی که خریداری شده بهره‌مند هستیم. اما سیمولاتور برج به‌واسطه پیچیدگی‌هایی که یک فضای سه بعدی دارد، در کشور موجود نیست. سال‌ها شرکت فرودگاه‌ها به دنبال آن بوده که بتواند برای آموزش برج استفاده کند. وی افزود: با تلاش مشترک بنده و آقای مهندس بختیاری توانستیم این مساله را پیش ببریم و به جامعه مهندسی و هوانوردی کشور عرضه کنیم.

این دو کارشناس مراقبت پرواز با برشمردن جنبه‌های پیچیده طراحی نرم‌افزار شبیه‌ساز برج مراقبت بیان کردند: در مورد نرم افزار، بحث محیط سه بعدی از یک طرف و بحث مانورهای هوانوردی، از جمله موارد آئرودینامیک و عوارض هواشناسی مانند ابر از یک سوی دیگر اهمیت دارند. از این رو، این نرم افزار با صرف دو سال زمان، مطالعات بسیار و استفاده از آخرین دستاوردهای نرم افزاری طراحی شده است.

آن‌ها طراحی این نرم افزار را تمام شده توصیف کردند و گفتند: کلیت کار به این لحاظ که محیط فرودگاه شبیه‌سازی شود، برنامه پروازها در آن گنجانده شود، عوارض طبیعی طراحی شود و ... انجام شده است و در حال حاضر این نرم‌افزار در حال معرفی به شرکت فرودگاه‌ها است. اکنون شرکت فرودگاه‌ها باید امکانات و تجهیزات را فراهم کند، فضای مناسبی تخصیص دهد و از آخرین تکنولوژی‌ها و نمایشگرهای منحنی برای ایجاد شبیه‌ساز استفاده کند.

این کارشناسان افزودند: اکنون با وجود تحریم‌ها خرید خارجی بسیار سخت شده است و استفاده از سیمولاتور داخلی بسیار با صرفه‌تر از نمونه خارجی است. خرید نمونه مشابه خارجی که گزینه‌های کمتری دارد، تقریبا ۱۶ میلیارد تومان هزینه دارد. این نمونه داخلی که با تلاش دو ساله و بهره گیری از ظرفیت و توان داخلی تولید شده، به نمونه‌های خارجی پهلو می‌زند.

حادثه دانشگاه آزاد، نتیجه بی‌اعتمادی به تحقیقات

محمد اسلامی وزیر راه و شهرسازی در پی درگذشت شماری از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی علوم تحقیقات تهران پیام تسلیتی منتشر کرد. همچنین محمد شکرچی‌زاده، رییس مرکز تحقیقات مسکن، راه و شهرسازی این حادثه را نتیجه بی‌اعتمادی به تحقیقات دانست. به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، در پیام تسلیت اسلامی در پی وقوع این سانحه آمده است: با نهایت تأسف و تاثر حادثه غم‌بار و دردآور درگذشت شماری از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی، این آینده‌سازان و سرمایه‌های بی‌بدیل کشور را در سانحه تصادف اتوبوس به خانواده داغدار این عزیزان و جامعه دانشگاهی کشور تسلیت عرض می‌نمایم. از درگاه خداوند متعال برای درگذشتگان این سانحه دل‌خراش و تلخ، رحمت واسعه الهی، برای خانواده‌های مصیبت‌دیده صبر و اجر و برای مجروحان شفای عاجل مسألت دارد.

رییس مرکز تحقیقات مسکن، راه و شهرسازی نیز در این رابطه گفت: حادثه‌ای که برای اتوبوس دانشجویان دانشگاه آزاد رخ داد ناشی از این مساله است که هنوز برای کاربردی کردن نتایج تحقیقات، باوری وجود ندارد و گرنه ما می‌توانستیم مانند سایر کشورها به طرح «صفرکشته» برسیم. شکرچی‌زاده که در پنل «عوامل و الگوهای بهبود مشارکت دانشگاه‌ها در رفع مشکلات ملی» سخن می‌گفت، اظهار کرد: یکی از چالش‌های مهم ما این است؛ کسانی که تصمیمات اساسی در کشور می‌گیرند باید باور داشته باشند که نتایج تحقیقاتی می‌تواند به یک کار اساسی بینجامد.

وی تاکید کرد: یکی از همان مسائلی که به نتایج تحقیقات آن باور نداریم، موضوع مسکن است. امروزه ۲۰ میلیون نفر بدمسکن و بی‌مسکن در کشور داریم. آیا نمی‌شد این موضوع را در یک نهاد تفکری و اندیشه‌ای در کشور توامان به نتیجه رساند؟ واکاوی این موضوع خیلی مهم است. شکرچی زاده، اظهار کرد: چالش مهم برای این تعامل و نتیجه دهی این است که روی مساله شناخت داشته باشیم که باید در حوزه‌های کار تحقیقاتی جدی صورت گیرد.

به گزارش ایرنا، این استاد دانشگاه، اعلام کرد: امروزه در کشور ۱۶ هزار کشته در جاده‌ها داریم. آیا نمی‌توانستیم با نتایج تحقیقات همانطور که سایر کشورها به پدیده «صفرکشته» دست یافته‌اند، ما هم با نتایج تحقیقات برسیم؟ به این نتایج باور نداریم چون ظرفیت‌سازی صورت نگرفته و باوری به این نتایج وجود ندارد.

در پی بروز سانحه برای یک دستگاه اتوبوس دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات ۱۰ دانشجو جان خود را از دست دادند و بیش از ۲۸ نفر روانه بیمارستان شدند.

ایرانشهر

ایمنی اتوبوس‌های ۱۰ ساله تضمین ندارد

مدیرعامل شرکت واحد اتوبوسرانی اظهار کرد: اتوبوس‌های فرسوده، نباید به فعالیت خود ادامه دهند و درباره ایمنی این اتوبوس‌ها هیچ تضمینی وجود ندارد، اما وقتی نه کرایه‌ها افزایش یافته و نه قطعات یدکی ارزان شده، چگونه می‌توان اتوبوس‌ها را نوسازی کرد.

به گزارش ایلنا، مدیرعامل شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه اظهار کرد: در راستای اجرای فاز دوم طرح کاهش و الزام اتوبوس‌ها به اخذ معاینه فنی جلسات متعددی با بخش خصوصی برگزار کردیم. ابتدا در رابطه با معاینه فنی افت داشتیم و حتی این نیاز به وجود آمد که بررسی کنیم چه عواملی سبب عدم اقبال بخش خصوصی به مراکز معاینه فنی مجاز می‌شود. اما به تدریج فهم متقابل در این زمینه ایجاد شد و در یک ماه اخیر پیشرفت‌هایی داشته‌ایم.

پیمان سنندجی ادامه داد: برگه معاینه فنی به لحاظ عرف جامعه معمول است، اما ممکن است فردای همان روز که برگه معاینه فنی دریافت شد، اتفاقی برای یک اتوبوس مستهلک رخ دهد. به هر حال ما هیچ اتکایی به اتوبوس ۱۰ ساله نمی‌توانیم داشته باشیم. در رابطه با اتوبوس‌های فرسوده که عمر زیادی کرده‌اند و اصلا نباید فعالیت کنند، هیچ تضمینی وجود ندارد. مراکز معاینه فنی اعتبار و سلامت اتوبوس‌ها را می‌سنجند اما به هر حال عمر قطعات فنی ممکن است در هر زمانی تمام شود و ریسکی همراه وسایل نقلیه است. اتومبیل‌های شخصی نیز این ریسک را دارند؛ مگر اینکه هر دو سال یک بار ماشین نو خریداری کنیم تا این ریسک کاهش یابد. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه اصلا با چه منطقی به اتوبوس‌های فرسوده با وجود استهلاک و ضریب آسیب‌پذیری بالا برگه معاینه فنی داده می‌شود، گفت: براساس مصوبه هیات وزیران اتوبوس‌ها تا ۱۰ سال می‌توانند کار کنند و به شرط دریافت برگه معاینه فنی پس از ۱۰ سال نیز می‌توانند به فعالیت خود ادامه دهند.

توسعه بدون مطالعه دلیل ساخت در حریم گسل‌های تهران

رییس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران توسعه بدون مطالعه شهر تهران را سبب افزایش ساخت و سازها در حریم گسل‌ها اعلام کرد.

به گزارش ایسنا، احمد صادقی در بازدید رییس کمیسیون شهرسازی شورای اسلامی شهر تهران از اقدامات صورت گرفته شده در خصوص تطبیق نقشه گسل‌ها و تهیه نقشه‌های گسلی و همچنین بازدید از امکانات و تجهیزات سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، با اشاره به سالگرد حادثه بم، خاطرنشان کرد: دیروز مصادف با زلزله بم بود و در تقویم ملی نیز به عنوان روز ملی ایمنی در برابر زلزله نامگذاری شده است. صادقی با بیان این که به طور میانگین هر ۱۰ سال یک بار زلزله‌ای به بزرگی آن چه که در بم رخ داد در کشور رخ می‌دهد، گفت: خوشبختانه در دهه‌های اخیر پیشرفت‌های خوبی در زمینه ایمنی و مدیریت بحران در کشور ما رخ داده است به طوری که استانداردهایی که برای ساخت ساختمان‌ها در نظر گرفته می‌شود ارتقاء یافته است؛ اما باید ببینیم که در عمل چقدر از این استانداردها بهره مند شده ایم. رییس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران با اشاره به مخاطراتی که در سال‌های گذشته در تهران رخ داده است، خاطر نشان کرد: طی پنج سال گذشته حدود ۵۰ مخاطره طبیعی و غیر طبیعی در تهران رخ داده است. ما تلاش کرده‌ایم تا با استفاده از تجربیات این مخاطرات از گسترش آن و تکرار آنها جلوگیری کنیم، اما برای مقابله با تمامی آنها نقاط ضعفی نیز وجود دارد که باید هر چه سریع‌تر رفع شود. به عنوان مثال ضعف در پیش‌بینی، اظهار نظر افراد غیر مرتبط و نظرات غیر کارشناسی، ایجاد ترافیک و تجمع شهروندان، عدم هماهنگی و مدیریت واحد در صحنه حادثه، نبود برخی تجهیزات تخصصی و... از جمله آن است. ضمن این که گاهی اوقات موانع قانونی سبب می‌شود تا ما نتوانیم اقدامات پیشگیرانه را انجام دهیم.

پیگیری اتوبوس‌های نو به جای فیلتر دوده

سخنگوی شورای شهر تهران، گفت: نصب فیلتر دوده روی اتوبوس‌های فرسوده یک انتخاب ایده‌آل نیست و انتظار می‌رود مساله نوسازی ناوگان اتوبوسرانی از طریق دولت حل شود.

به گزارش ایسنا، علی اعطا در واکنش به اظهار نظر معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست درباره مخالفت اعضای شورای شهر تهران با خرید «فیلتر دوده» اتوبوس اظهار کرد: دوستان آدرس غلط به مردم ندهند، شهرداری تهران متولی تأمین و خرید اتوبوس نیست و براساس مصوبه دولت، وزارت کشور متولی تأمین اتوبوس در کلانشهرها است. وی عنوان کرد: بهتر است حالا که سازمان حفاظت محیط زیست در این زمینه دغدغه دارد و واکنش نشان می‌دهد؛ به جای طرح اشکال از شورا از همکاران خود در دولت بخواهد با اختصاص اتوبوس به شهرداری، به کاهش آلودگی هوا کمک و برای نوسازی ناوگان پیگیری کنند. سخنگوی شورای شهر تهران با تاکید بر این نکته که نصب فیلتر دوده روی اتوبوس‌های فرسوده یک انتخاب ایده آل نیست، تصریح کرد: روشن است که نصب فیلتر دوده روی اتوبوس‌های فرسوده برای رفع عارضه است و راه حل قطعی نیست، اتوبوسی که از کارخانه خارج می‌شود باید دارای فیلتر دوده باشد و اتوبوس‌های فاقد فیلتر دوده نباید شماره‌گذاری شوند. حالا ایراد می‌گیرند چرا شورا خرید فیلتر دوده را لغو کرده، در صورتی که این حرف هم صحیح نیست و اینگونه نبوده است.

یادداشت

اصول توسعه یک برند موفق

بهروز دینی
پژوهشگر موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

استراتژی برندسازی، متضمن رعایت اصولی است که توسعه آن در پی تحولات روزبه‌روز در بازارهای جهانی نیاز به برنامه‌ریزی‌های دقیق و متغیر دارد. اولین اصلی که در برندسازی باید به آن توجه داشت کیفیت کالا و بررسی رتبه آن کالا در بازار است. اصل مهم بعدی، دغدغه‌های احساسی و بار روانی آن برند، برای جلب مشتری و ارایه خدمات تولیدکننده در برابر مشتریان است. اصل این جریان شخصیت بخشی به خود است، یعنی شناخت شخصیت برند توسط مشتری امری حیاتی است. همچنین اعتقادات و اهدافی که در تولید یک محصول داریم روی برندمان تاثیری مستقیم خواهند گذاشت، بنابراین به کارگیری افراد کارآمد، باشیوه‌های رفتاری مناسب عاملی برای جلب اطمینان مصرف کننده خواهد بود. یکی دیگر از اصول استراتژیک توسعه برند، نحوه وفاداری شما در ارایه کالا و خدمات است، اما تا جایی که انتظارات مشتریان را بیش از توان خود بالا نبرید، زیرا در آن صورت در بلندمدت نارضایتی از برند را، به همراه خواهد داشت. به عبارت دیگر توقعات مشتری از محصول را درک کنید و بشناسید. برای تقویت برندتان همیشه انتقاد پذیر باشید و برحسب پیشنهادات مشتریان و مطالعات آماری از میزان رضایت آنها برنامه‌های تولیدی و خدماتی خود را در پیش بگیرید. برای تبلیغات از پیام‌های متفاوت و تأثیر گذار اما با هدفی مشترک استفاده کنید، ذهن و گوش مشتری را به خود معطوف کنید. استراتژی دیگری که باید به آن توجه کرد، الگوبرداری از برندهای موفق است؛ یعنی راهبردها و تاکتیک‌های عملیاتی برندهای بزرگ را در قدم‌های اول شکل گیری کسب و کارتان مبنا قرار دهید. البته باید به یاد داشته باشید که نوآوری و رفتارهای جسورانه، به دور از لایه‌های دست و پا گیر اداری به خودی خود منجر به مرتفع‌شدن برخی از نیازهای مشتریان خواهد شد.

این اصل را نیز فراموش نکنید که هیچگاه ارزش برند خود را تضعیف نکنید؛ حتی اگر لازم شد خدمات بیشتری به مشتری ارایه شود. علاوه بر اینها، برای جلب رضایت مشتری باید علاوه بر شناساندن لوگوی محصول خود در طول مسیر از تجارب مصرف کننده برای رفع مشکلات و ضعف‌های گذشته بهره بگیرید، زیرا در این روش وفاداری مشتری به برندتان، عاملی برای رضایت دو سویه خواهد بود. در مجموع بهترین تعریفی را که می‌شود برای استراتژی توسعه برند ارایه کرد این است: «برنامه‌های بلندمدت به منظور دستیابی به اهداف ویژه را «استراتژی توسعه برند» می‌گویند.» در پایان این نکته نیز قابل ذکر است که یک استراتژی صحیح بر تمامی جوانب کسب و کار تأثیر می‌گذارد و با نیازها و احساسات مشتری و محیط‌های رقابتی ارتباطی مستقیم و دو سویه خواهد داشت.

اخبار

دو انتصاب در وزارت صنعت

شاتا | وزیر صنعت، معدن و تجارت طی احکامی جداگانه، علی رضا شهیدی را به عنوان «سرپرست سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور» و امیر صنعتی مهربان را به عنوان «مشاور خود در امور نمایشگاهی» منصوب کرد. رضا رحمانی در بخشی از این احکام آورده است: ارتقای صنعت نمایشگاهی و اتخاذ راهکارهای تخصصی و موثر برای رونق در نمایشگاه‌های بین المللی داخلی و خارجی مورد انتظار است. شایسته است حداکثر اهتمام لازم را برای حصول به اهداف مورد نظر معمول نمایید.

شناسایی تجارت غیر رسمی با سامانه‌های الکترونیکی

مهر | مدیر کل تجارت الکترونیک وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: با راه‌اندازی سامانه‌های الکترونیکی واردات کالا، تجارت رسمی، سالم‌سازی و تجارت غیر رسمی شناسایی شده است. علی رهبری سرپرست مرکز توسعه تجارت الکترونیک وزارت صنعت، معدن و تجارت در یک برنامه تلویزیونی با موضوع قاچاق کالا با بیان اینکه بطور کلی ۲ رویکرد اصلی در مبارزه با قاچاق داریم گفت: رویکرد اول، مقابله‌ای یا برخوردی است یعنی اجازه بدهیم قاچاق رخ بدهد و بعد به شناسایی و رسیدگی قضایی و صدور و اجرای حکم بپردازیم که هزینه‌های تخلف و رسیدگی قضایی و هزینه‌های اجتماعی اجرای احکام را به کشور تحمیل می‌کند. اما در پیرو تصویب قوانین جدید مبارزه با قاچاق و عزم مسوولان و مدیران کشور حلقه پیشگیری در کشور فعال شد. او ادامه داد: متد اجرایی که برای پیشگیری در نظر گرفته شد، مدیریت الکترونیک و یکپارچه فرآیندهای تجارت رسمی با استفاده از سامانه‌های هوشمند بود. ما با سامانه‌ها هم به سالم‌سازی تجارت رسمی و هم آمادگی برای شناسایی سیستمی تجارت غیر رسمی پرداخته ایم. رهبری درباره حذف جعل اسناد با هدف قاچاق کالا گفت: بخشی از اسناد ما به جز قبض انبارها و بخشی از فاکتورها الکترونیک شده‌اند. در این صورت خیلی از بسترهای قاچاق را که از طریق جعل اسناد رخ می‌داد برچیده شد. وی ادامه داد: حتی در سال ۹۲ جایزه گذاشته شد که اگر کسی از محل جعل مجوزهای واردات توانست پرونده‌ای را در قوه قضاییه بیاورد، ۲۰۰ میلیون جایزه دارد که هیچ کسی ارایه نکرد؛ چون در سال ۹۱ که مجوز الکترونیک شد پرینت برگه فیزیکی مجوز ممنوع شد.

با مصوبه هیات وزیران، سقف جدید واردات با کارت‌های بازرگانی فاقد رتبه‌بندی مشخص شد

کارت‌های بازرگانی در بوته اعتبارسنجی

تعادل | مجوز واردات با کارت‌های بازرگانی وارد مرحله جدیدی شد؛ چراکه براساس دستورالعمل قبلی هیات دولت، دارندگان کارت بازرگانی در سال نخست تجارت خود فقط مجاز به واردات ۵۰۰هزار دلار کالا بودند، اما در سال دوم این رقم به ۲ میلیون دلار افزایش می‌یافت. اکنون براساس تازه‌ترین مصوبه دولت، سقف واردات برای کارت‌های بازرگانی فاقد رتبه‌بندی اعلام شد. به موجب دستورالعمل ابلاغی از سوی معاون اول رییس جمهوری، سقف ارزشی واردات برای دریافت کنندگان کارت بازرگانی براساس «رتبه‌بندی اعتباری سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری» تعیین می‌شود. البته در صورت عدم امکان رتبه‌بندی، این سقف در سال نخست، همان ۵۰۰ هزار دلار خواهد بود. همچنین براساس این تصمیم، سقف ارزشی واردات در زمان ثبت سفارش، اعمال خواهد شد، که در صورت ارایه گواهی مبنی بر نداشتن بدهی گمرکی، سقف تعیین شده به میزان مبلغ وارداتی که بدهی گمرکی آن تسویه شده است، مجددا قابل استفاده خواهد بود. از سوی دیگر، به موجب این دستورالعمل تازه، واحدهای تولیدی دارای پروانه بهره‌برداری از مراجع قانونی ذی ربط صرفا برای تامین نیاز تولیدی خود از شمول این تبصره مستثنی هستند. جزییات این بخشنامه جدید همچنین نشان می‌دهد، تعداد رشته فعالیت و نوع آن به ویژه در مورد کالاهای اساسی، حساس و ضروری نیز برای هر بازرگان براساس رتبه‌بندی اعتباری سامانه مذکور تعیین خواهد شد وافزایش سقف یاد شده برحسب نوع کالا با تایید وزیر صنعت، معدن و تجارت مجاز است.

اعتراض به مصوبه

تیرماه ۹۷ بود که آیین نامه اصلاحی ضوابط صدور کارت بازرگانی از سوی هیات وزیران ابلاغ شد. براساس این بخشنامه، برای دارندگان کارت‌های بازرگانی حقیقی و حقوقی، سقف واردات ارزشی شد. یعنی به موجب این تصمیم، سقف ارزشی واردات برای دارندگان کارت بازرگانی، برای سال نخست، ۵۰۰ هزار دلار و برای سال دوم دو میلیون دلار تعیین شد. البته در بخش دیگر این آیین نامه اصلاحی آورده شده بود که دارندگان کارت بازرگانی برای سال سوم و پس از آن در صورت مثبت بودن ارزیابی عملکرد آنها بدون رعایت محدودیت سقف ارزش مجاز به واردات هستند. از آن سو، واحدهای تولیدی دارای مجوز صنعتی از وزارت صنعت، معدن و تجارت یا عناوین مشابه آن از سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها، همچنین اتحادیه‌ها و تشکل‌های قانونی، صرفا برای تامین نیاز تولیدی خود از شمول این تبصره مستثنی شدند. اما پس از ابلاغ این اصلاحیه، چندی بعد در اواسط مهرماه ۹۷ وزیر سابق صنعت، معدن و تجارت، طی ابلاغیه‌ای فرآیندهای مرتبط با کارت بازرگانی را به سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استانی تفویض کرد، نامه‌ای که محدودیتی تازه پیش پای واردکنندگان می‌گذاشت. چراکه به موجب این تصمیم، سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استانی می‌توانند در مورد صدور و تمدید کارت‌های بازرگانی تصمیم گیرنده باشند اما بر اساس دستورالعملی که در این نامه آمده بود، موانع بروکراتیک بیشتری در مسیر ثبت سفارش کالا ایجاد می‌شد. چراکه بعد از آنکه این بخشنامه از سوی وزارت صنعت، ابلاغ و این تفویض اختیار صورت گرفت، سازمان صنعت، معدن و تجارت استان محدودیت دیگری هم برای واردکنندگان ایجاد کرد و ثبت سفارش کالا توسط دارندگان کارت‌های بازرگانی که پس از اسفندماه سال ۹۶ صادر شده، را ممنوع اعلام کرد.

البته این موضوع، خیلی به مذاق فعالان اقتصادی خوش نیامد، زیرا با مانع جدیدی بر سر راه واردات خود مواجه شدند. این در شرایطی بود که براساس بخشنامه اصلاحی ضوابط صدور کارت بازرگانی هیات وزیران در تیرماه ۹۷، برای واردات، سقف ارزشی تعیین شده بود. اما این تصمیم سازمان صنعت، معدن و تجارت، به نوعی با آن بخشنامه در تضاد بود. از همین رو، رییس اتاق تهران این موضوع را به وزیر سابق صنعت، گوشزد و از مغایرت این دستورالعمل با بخشنامه قبلی مبنی بر تعیین سقف‌های وارداتی سخن گفت. اما استعفای وزیر سابق صنعت، موضوع را پیچیده‌تر کرد. از این رو، پارلمان اقتصادی پایتخت ناچار شد که اعتراض خود را در قالب نامه‌ای به دولت پست کند. بر همین اساس، مسعود خوانساری، در ۱۷ مهرماه ۹۷ با ارسال نامه‌ای کوتاه به معاون اول رییس جمهور، ضمن انتقاد از این دستورالعمل خواهان لغو آن شد. مضمون نامه رییس اتاق تهران، این بود که دستورالعمل اخیر وزارت صنعت منجر به سرگردانی متقاضیان دریافت کارت بازرگانی شده است. او همچنین تاکید کرده بود که این اقدام، برخلاف مصوبه قبلی هیات دولت است که طی آن، «میزان سقف ارزش کالای وارداتی برای کارت‌های بازرگانی یک‌ساله ۵۰۰ هزار دلار و دو ساله ۲ میلیون دلار تعیین شده بود». معاون اول رییس جمهور هم در ۲۸ مهرماه به نامه اتاق پاسخ داد. البته این نامه در قالب یک پاراف به وزیر سابق صنعت، معدن و تجارت ارسال شد.

اسحاق جهانگیری در نامه‌ای خود به محمد شریعتمداری پیش از استعفایش، خواستار بررسی بیشتر این موضوع و با تاکید بر این نکته شد که «بهبود فضای کسب‌وکار نباید از دستور کار حذف شود.» البته چند روز پیش بود که رییس اتاق تهران در نامه دیگر خود به معاون اول رییس جمهور بار دیگر نسبت به دستورالعمل‌های محدودیت‌ساز فعالیت‌های تجاری معترض شد. به موجب این نامه از نگاه فعالان اقتصادی، «منع تأیید ثبت سفارش برای دارندگان کارت بازرگانی با تاریخ صدور بعد از اسفند ۱۳۹۶» از جمله موانعی است که آنها را با مشکل مواجه کرده است.

اما ابلاغیه جدید چه می‌گوید

اما حال در تازه‌ترین تصمیم هیات وزیران، اسحاق جهانگیری معاون اول رییس جمهوری اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات را برای اجرا به وزارت صنعت، معدن و تجارت ابلاغ کرده است. براساس دستورالعمل جدید، از این پس سقف ارزشی واردات برای دریافت کنندگان کارت بازرگانی که قبلا ۵۰۰ هزار دلار محاسبه می‌شد، براساس «رتبه‌بندی اعتباری سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری» تعیین می‌شود.

هیات وزیران در جلسه ششم آبان ماه به پیشنهاد مشترک معاونت حقوقی رییس جمهوری و وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ماده ۱۰ آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات را اصلاح و تصویب کرد. بر این اساس تبصره (۳) بند (۲) موضوع (۱) تصویب نامه آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات به این شرح اصلاح شده است: «سقف ارزشی واردات برای دریافت کنندگان کارت بازرگانی براساس رتبه‌بندی اعتباری سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری تعیین می‌شود. در صورت عدم امکان رتبه‌بندی، این سقف در سال اول ۵۰۰ هزار دلار خواهد بود. سقف ارزشی واردات در زمان ثبت سفارش اعمال خواهد شد.» همچنین «در صورت ارایه گواهی مبنی بر نداشتن بدهی گمرکی، سقف تعیین شده به میزان مبلغ وارداتی که بدهی گمرکی آن تسویه شده است، بار دیگر قابل استفاده خواهد بود. واحدهای تولیدی دارای پروانه بهره‌برداری از مراجع قانونی ذی ربط صرفا برای تامین نیاز تولیدی خود از شمول این تبصره مستثنی هستند.»

جزییات این دستورالعمل جدید نشان می‌دهد، تعداد رشته فعالیت و نوع آن به ویژه در مورد کالاهای اساسی، حساس و ضروری نیز برای هر بازرگان براساس رتبه‌بندی اعتباری سامانه مذکور تعیین خواهد شد. افزایش سقف یاد شده برحسب نوع کالا با تایید وزیر صنعت، معدن و تجارت مجاز است. همچنین براساس تبصره ۵ این اصلاحیه، دارنده کارت بازرگانی مسوول پرداخت مالیات است و مسوولان صدور، تجدید و تمدید کارت بازرگانی در صورت عدم رعایت این امر، مسوولیت تضامنی با مودی خواهند داشت و در صورت استفاده از کارت بازرگانی دیگری مطابق ماده (۲۷۴) قانون مالیات‌های مستقیم اقدام خواهد شد.

البته بنابر ماده ۲۷۴ قانون مالیات‌های مستقیم، مواردی به عنوان جرم مالیاتی ذکر شده که مرتکب یا مرتکبان حسب مورد به مجازات‌های درجه ۶ محکوم می‌شوند. در این ماده قانونی، «استفاده از کارت بازرگانی اشخاص دیگر به منظور فرار مالیاتی» یکی از جرم‌های مالیاتی اعلام شده است. بر این اساس در هر حال ماده (۱۸۲) قانون یاد شده اعمال خواهد شد و واردکننده مطابق قانون امور گمرکی مشمول پرداخت حقوق ورودی است. در ماده ۱۸۲ قانون مالیات‌های مستقیم آمده است: «کسانی که مطابق مقررات این قانون مکلف به پرداخت مالیات دیگران هستند و همچنین هر کس که پرداخت مالیات دیگری را تعهد یا ضمانت کرده باشد و کسانی که بر اثر خودداری از انجام تکالیف مقرر در این قانون مشمول جریمه‌ای شناخته شده‌اند در حکم مودی محسوب و از نظر وصول بدهی طبق مقررات قانونی اجرای وصول مالیات‌ها با آنان رفتار خواهد شد.» البته در مصوبه قبلی سقف ارزشی واردات برای اشخاص حقیقی و حقوقی دریافت کننده کارت بازرگانی، برای سال اول ۵۰۰ هزار دلار و برای سال دوم ۲ میلیون دلار تعیین شده بود.

در همین رابطه، عضو هیات نمایندگان اتاق ایران با انتقاد از اینکه با ایجاد محدودیت در فرآیند تجارت، نمی‌توان اقتصاد کشور را ساماندهی کرد، به «تعادل» می‌گوید: اگرچه بخشنامه جدید تعیین سقف واردات کارت‌های بازرگانی با رتبه‌بندی، در ظاهر بهتر از بخشنامه‌یی است که پیش از این برای دارندگان کارت‌های بازرگانی صادر شده بود، اما همین دستورالعمل نیز دارای ایراداتی است. به گفته محمدحسین برخوردار، رتبه سنجی فعالان اقتصادی می‌تواند زمینه ساز فساد شود؛ چراکه این بخشنامه برای افرادی که به ظاهر از سابقه خوبی برخوردار هستند، اما فعالیت آنها آغشته به فساد و تخلف است، دارای مزیت خواهد بود. او در ادامه توضیح می‌دهد: بطور نمونه، ممکن است فردی به تازگی اقدام به تجارت کرده باشد و فعالیت شفافی نیز داشته باشد اما به دلیل اینکه تازه کار در حوزه تجارت به شمار می‌رود، اعمال محدودیت سقف واردات، باعث محدودیت فعالیت‌های او خواهد شد. به گفته او، اما در مقابل افرادی هستند که به بهانه‌هایی نظیر وجود تحریم‌ها، کالاهای وارداتی را با قیمت‌هایی بیش از قیمت‌های واقعی، به سیستم تجارت کشور معرفی می‌کنند یا بخشی از منابع ارز در اختیار خود را به کشور نمی‌آورند و حتی از آنها به عنوان تجار باسابقه نام برده می‌شود، که این امر خود محل اشکال است.

در نشست کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق تهران مطرح شد

اعتراض اتاق به مداخله هیات امنای صرفه‌جویی ارزی در واردات

تعادل | اعضای کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق تهران در بیست و یکمین نشست خود عملکرد هیات امنای صرفه‌جویی ارزی را به نقد گذاشته و خواستار کاهش مداخلات این نهاد در واردات دارو و تجهیزات پزشکی شدند. آنها بر این عقیده بودند که عملکرد هیات امنای صرفه‌جویی ارزی با شرح وظایف آن تطابق ندارد و این نهاد در حال رقابت با بخش خصوصی است. با این حال نماینده این هیات که در این نشست حاضر بود با تاکید بر هماهنگی و همراهی بخش خصوصی و هیات امنای ارزی، از ضرورت اصلاح برخی فرآیندها برای مشارکت بیشتر و هدفمندتر گفت.

رییس کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق تهران در ابتدای این نشست گفت: استراتژی کنونی دولت، واگذاری امور به بخش خصوصی است. اما مشی هیات امنای ارزی و عملکرد آن با استراتژی کلان دولت و کشور منافات دارد. در این میان، یکی از وظایف اصلی اتاق بازرگانی به عنوان پارلمان بخش خصوصی این است که از فعالان اقتصادی حمایت کند و مانع رقابت دولت با بخش خصوصی شود. محمود نجفی عرب با اشاره به اختصاص ۵۰۰ میلیون یورو به صورت استقراض سه ساله به حوزه بهداشت و درمان اشاره کرد و گفت: قرار است این اعتبار به تولید دارو، تولید تجهیزات پزشکی و خدمات پزشکی اختصاص پیدا کند. برای تعیین سازوکار تخصیص این بودجه، کارگروهی در سازمان برنامه و بودجه تشکیل شد. در این کارگروه این پیشنهاد مطرح شد که این ۵۰۰ میلیون یورو به ریال تبدیل شده و در اختیار سازمان بیمه سلامت قرار گیرد. بیمه سلامت نیز ۴۰۰ میلیارد تومان به داروخانه‌ها، ۱۷۵۰ میلیارد تومان به بیمارستان‌ها و ۱۰۰۰ میلیارد تومان نیز به بخش تجهیزات پرداخت کند.

او ادامه داد: دیدگاه ما این است که این اعتبار با روشی که سازمان برنامه در پیش گرفته به مصارف مدنظر نمی‌رسد. برای مثال، بیمارستان‌ها با مشکلات عدیده مالی مواجه هستند و چه تضمینی وجود دارد که رقم تخصیص یافته را به شرکت‌های دارویی که به آنها بدهکارند، بپردازند. در حالی که پیشنهاد ما این بود که این بودجه در اختیار بانک مرکزی قرار گیرد و به صورت ریفاینانس یک ساله به بخش بهداشت و درمان تخصیص پیدا کند. از آن سو، حمیدرضا راسخ، کارشناس این کمیسیون، قانون و شرح وظایف هیات امنای ارزی و نیز فراخوانی که این هیات اخیرا تحت عنوان «تامین توزیع دارو و تجهیزات پزشکی به صورت آنلاین» منتشر کرده است را قرائت کرد. این فراخوان یکی از موارد مورد انتقاد فعالان اقتصادی در این نشست بود.

فرصت برابر برای شرکت‌های وارد کننده

در ادامه این نشست، نایب رییس اتحادیه بازرگانان تجهیزات پزشکی با اشاره به اینکه وزارت بهداشت کالاهای وارداتی در حوزه بهداشت و درمان را به دو گروه برای تخصیص ارز تفکیک کرده است توضیح داد: کالاهایی که در گروه یک قرار می‌گیرند، ارز دولتی و برای کالاهایی که در گروه دو قرار می‌گیرند باید از سامانه نیما ارز تامین شود. حال آنکه مبنا قرار دادن نرخ‌های متفاوت برای واردات کالا مساله‌ساز شده است. ابوالفتح صانعی افزود: این مساله زمانی بغرنج می‌شود که این وزارتخانه برای برخی شرکت‌های قرار گرفته در گروه دو استثنائاتی قائل می‌شود. صانعی افزود: درخواست ما این است که وزارت بهداشت، فرصتی برابر برای واردات با منشأ ارز یکسان ایجاد کند تا شرکت‌ها امکان برنامه‌ریزی و رقابت داشته باشند.

از آن سو، نایب رییس این کمیسیون نیز با اشاره به اینکه ۳۰۰ میلیون یورو در خارج از کشور برای واردات داروی حیاتی در شرایط تحریم اختصاص داده شده بود، گفت: ظاهرا به تشخیص هیات امنای ارزی این رقم به واردات تجهیزات اختصاص پیدا کرده است. شاید واردات تجهیزاتی نظیر شتاب‌دهنده‌ها یا دستگاه «ام‌آر‌آی» برای کشور لازم باشد اما در شرایط بحرانی، واردات داروهای ضروری باید در اولویت قرار گیرد. ناصر ریاحی با اشاره به موانع و بروکراسی که در برابر شرکت‌های واردکننده دارو ایجاد شده است، گفت: ما بارها به وزارت بهداشت اعلام کرده‌ایم که اصراری به واردات دارو نداریم و خودشان نسبت به این امر اقدام کنند. اگر اکنون نیز همچنان در این زمینه فعالیت می‌کنیم برای آن است که بیماران بدون دارو نمانند. اما اگر وزارت بهداشت یا تشکیلاتی چون هیات امنای ارزی به دنبال آن است که کار واردات دارو را نیز برعهده بگیرند، این راهش نیست. در ادامه این جلسه، مریم خزاعی، معاون بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران با اشاره به اینکه هیات امنای ارزی به تدریج حیطه فعالیت فعالان اقتصادی را تنگ کرده است، گفت: این نهاد که قدرت را به دست گرفته، هم نظارت کننده است و هم رقابت را خدشه‌دار کرده است. در شرایط تحریم نیز این نوع نهادها قدرتمندتر از گذشته ظاهر می‌شوند. در حالی که درخواست فعالان اقتصادی این است که برای مثال اگر قرار است، ارزی تخصیص داده شود، تحت شرایطی شفاف انجام گیرد، فرآیندها نیز روشن باشد و تبعیضی لحاظ نشود.

مداخله با چاشنی عدالت و شفافیت

محمد عبده‌زاده که به نمایندگی از سازمان غذا و دارو در این نشست حضور یافته بود، با اشاره به اینکه این سازمان در ماه‌های اخیر روزهای پرفشاری را سپری کرده است، ادامه داد: اگر امروز شرایط دارویی کشور در شرایط پایداری قرار گرفته، نتیجه زحمات فعالان اقتصادی است. او در ادامه به این نکته نیز اشاره کرد که فعالیت هیات امنای صرفه‌جویی ارزی در حوزه دارو تقریبا به صفر رسیده و این هیات در حوزه واردات تجهیزات فعال است. مرتضی آذرنوش یکی از فعالان صنعت دارو نیز خطاب به حاضران این نشست گفت: اگر تشکیلات هیات امنای ارزی را پذیرفته‌اید، بنابراین باید تلاش کنیم سازوکارهای این هیات در بخش‌های مختلف، نظیر تخصیص ارز اصلاحاتی صورت گیرد. اما از سخنان مطرح شده در این نشست، چنین استنباط می‌شود که فعالان صنعت دارو با موجودیت این نهاد مساله دارند. در این صورت باید از مسیر قانون، خواسته خود را دنبال کنند. برای مثال می‌توان گزارشی از عملکرد این نهاد تهیه کرده و به کمیسیون بهداشت مجلس ارایه کرد. یا اینکه شکایتی تسلیم دیوان عدالت اداری شود.

اشکان احسانی، مدیرعامل شرکت تامین آوا سلامت زیرمجموعه هیات امنای ارزی بر این عقیده بود که هیات امنای ارزی می‌تواند یک فرصت تلقی شود. او در ادامه از ضرورت ایجاد شفافیت و شرایط برابر سخن گفت و افزود: باید به سمت برقراری تعامل حرکت کنیم و نکته حایز اهمیت این است که بخش خصوصی در شرایط برابر و شفاف به فعالیت بپردازد. احسانی ادامه داد: اکنون وزارت بهداشت و دولت برای تامین دارو هزینه می‌کنند و خواهان آن هستند که این اعتبارات بهینه مصرف شود، بنابراین در امر تامین دارو و تجهیزات مداخله می‌کنند. اما این دخالت باید با شفافیت و عدالت همراه باشد. باید کاری کنیم که بخش خصوصی چنین احساس کند که حقش تضییع نمی‌شود. مریم قاسمی، دبیر انجمن تولیدکنندگان تجهیزات پزشکی نیز در این نشست گفت: مساله این است که در حوزه تجهیزات پزشکی نیاز کاذب ایجاد شده و دولت نیز این مساله را باور کرده است. در حالی که کاذب بودن این نیاز از طریق مقایسه آن با میزان واردات سال‌های گذشته قابل اثبات است. کمبودی که اخیرا ایجاد شده به دلیل آن است که شرکت‌ها مطالبات و معوقات چندساله دارند و دولت به جای اصلاح سیستم پرداخت، خریدهایش را از طرق دیگر به انجام رساند که این اقدام هم به تولیدکنندگان و هم به واردکنندگان آسیب وارد کرده است. این در حالی است که تولیدکنندگان از تبعیض‌ها و بخشنامه‌های پی‌درپی نیز لطمه خورده‌اند. سیدحسین لسان، از اتحادیه بازرگانان تجهیزات پزشکی با انتقاد از عدم یکپارچگی در وزارت بهداشت، گفت: تاکنون گزارش دقیقی از کارنامه و عملکرد هیات امنای ارزی مشاهده نشده است. حال آنکه عملکرد این نهاد روی روند بازار بسیار اثرگذار بوده است. او سپس با اشاره به چند پروژه هیات امنای ارزی برای تامین دارو و تجهیزات که اغلب آنها با شکست مواجه شده است، گفت: در چند سال گذشته هیات امنای ارزی، استفاده از کالای تولید داخل را در دستور کار قرار داده است و این استراتژی سبب شد که شرکت‌های شبه‌تولیدی ایجاد شوند. در واقع، تصمیمات این نهاد، سمت و سوی حوزه بهداشت و درمان را تعیین می‌کند که بازگشت از آنها آسان نیست. هیات امنای ارزی می‌تواند به تعادل بازار کمک کند اما این تعادل گاه به انحصار منجر شده است.

سهم ۵ درصدی حوزه بهداشت و درمان در واردات

در ادامه این نشست، مهدی یوسفی، عضو هیات امنای ارزی با اشاره به اینکه این هیات تنها در ۵ درصد از کل واردات حوزه بهداشت و درمان نقش دارد، اضافه کرد: هیات امنای ارزی با بخش خصوصی تعارض منافع ندارد. او سپس پیشنهاد برگزاری چنین جلسات مشترکی را در هر سه ماه یک بار مطرح کرد و گفت: در این جلسات می‌توانیم در مورد ساماندهی این سهم ۵ درصدی با یکدیگر به توافق برسیم. ضمن اینکه هیات امنا وارد مسائلی که مصوبه‌ای برای آن اخذ نشده، نمی‌شود. او ادامه داد: ما در پی آن هستیم که هیات امنا را از حالت فعلی خارج کنیم. به همین سبب قرار است تا سه ماه آینده بازار بورس کالاهای حوزه بهداشت و درمان راه‌اندازی شود تا همه تولیدکنندگان، واردکنندگان و بطور کلی تامین کنندگان بتوانند به صورت شفاف در این بازار حضور پیدا کرده و محصولات خود را عرضه کنند. دانشگاه‌های علوم پزشکی نیز باید نیازهای خود را از طریق این سایت تامین کنند. هیات امنای ارزی خود در پی این است که فرآیندهای موجود و اشکالات احتمالی آن را اصلاح کند. در نتیجه ضروری است که همه با یکدیگر هماهنگ باشیم تا مسائل کشور را حل کنیم.

خیز «سالوینی» برای جلب حمایت رای‌دهندگان جریان اصلی

حزب راست افراطی ایتالیا، میانه‌رو می‌شود؟

گروه جهان | طلا تسلیمی |

ماتئو سالوینی رهبر حزب جناح راستی «لیگ» در ایتالیا، برای کسب اطمینان از افزایش محبوبیت خودش و حزبش در مسیر میانه‌روها قدم گذاشته و سعی دارد با اظهارات درباره یورو و بودجه، نظر جریان اصلی در کشور را به خود جلب کند. فایننشال تایمز نوشته، در سال ۲۰۱۳ که سالوینی به رهبری حزب لیگ شمال انتخاب شد، یکی از مشاوران نزدیک او پایگاه اینترنتی تحت عنوان «باستایورو/دیگر یورو نه» به ثبت رساند و سال بعدش هم سالوینی با استفاده از همین وب‌سایت برای پیشبرد برنامه سفر خود در سراسر شمال ایتالیا با هدف حمله به ارز مشترک استفاده کرد. اما امروز، هر کسی که آدرس این سایت را در مرورگر وارد کند، تنها صفحه‌ای خالی پیدا خواهد کرد. سالوینی که در حال حاضر در سمت معاون نخست‌وزیر ایتالیا فعالیت می‌کند، از زمان تشکیل دولت ائتلافی با جنبش پنج ستاره در ماه ژوئن، از دشمنی خود با یورو به‌شدت عقب‌نشینی کرده است. ماتئو سالوینی که زمانی از نیت خود برای «انقلاب اقتصادی» در صورت پیروزی در انتخابات و به قدرت رسیدن سخن می‌گفت، اخیرا اظهاراتی درباره اروپا بیان کرده که بیشتر می‌توان آنها را به یک سیاستمدار راست میانه نسبت داد و نه راست افراطی. او در ماه جاری میلادی به خبرنگاران گفت: «در جیب خود یورو داریم و قرار است همین‌طور هم بماند.» او در ادامه نزدیکی بیشتر رم و برلین را وعده داد و گفت هیچ تصمیمی برای اجرای نسخه ایتالیایی برگزیت (خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا) ندارد.

سالوینی حتی حمایت‌های حزبش از ترک منطقه یورو را رد کرد و گفت: «در برنامه انتخاباتی حزب لیگ هیچگاه سیاستی برای خروج از منطقه ارز مشترک یا اتحادیه اروپا وجود نداشته است.» این در حالی است که در مانیفست لیگ برای انتخابات امسال این خط نیز وجود داشت: «یورو عامل اصلی انحطاط اقتصادی ماست... ما همیشه به‌دنبال شرکایی در اروپا بوده‌ایم که مسیر یک خروج توافقی را در پیش گرفته باشند.»

این تغییر ماهیت سالوینی به چهره‌ای میانه‌رو در همین ماه و پس از آن آشکار شد که دولت ائتلافی او از یک درگیری قطعی با اتحادیه اروپا بر سر برنامه بودجه ممانعت کرد و طرح‌های مالی برای سال آتی میلادی را تغییر داد. این در حالی بود که سالوینی در ماه اکتبر تاکید کرده بود حتی یک کاما در طرح بودجه جابه‌جا نخواهد شد.

جرقه‌های درگیری رم و بروکسل بر سر برنامه بودجه، چشم‌انداز جریمه شدن ایتالیا به دلیل زیر پا گذاشتن قوانین هزینه اتحادیه اروپا را در پی داشت. اما اکنون سالوینی از برنامه تهیه شده توسط جوزپه کنته نخست‌وزیر ایتالیا برای کاهش بیشتر بدهی‌های این کشور در سال ۲۰۱۹ (۲ درصد از تولید ناخالص داخلی) حمایت کرده است و این اقدام امتیازی نمادین به اتحادیه اروپا به شمار می‌رود.

کاهش سرعت رشد اقتصادی ایتالیا می‌تواند دستاوردهای سیاسی لیگ را تحت تاثیر قرار دهد و به کاهش اعتماد رای‌دهندگان به این حزب بینجامد و ناظران می‌گویند که سالوینی بطور فزاینده سعی می‌کند برای جلب نظر رای‌دهندگان جریان اصلی، پیام خود را تغییر دهد. ناظران بر این باورند که او به جای اینکه یک شبه به عمال ثبات اروپایی تبدیل شود، رویکردی عمل‌گرایانه در پیش گرفته، استراتژی انتخاباتی خود را تغییر داده و با توجه به نزدیک شدن انتخابات پارلمان اروپایی در ماه مه، سعی دارد موقعیت جدید حزبش را به عنوان نقطه کانونی جناح راست ایتالیا تثبیت کند. لورنزو کودونو کارشناس اقتصادی و رییس پیشین خزانه‌داری ایتالیا گفت که یکی از توضیحات متحمل برای تغییر جهت دولت در زمینه بودجه می‌تواند عملکرد ضعیف اوراق قرضه دولتی در ماه نوامبر باشد. تقاضای پایین برای این اوراق احتمالا رم را قانع کرده که برای تامین مالی برنامه‌های خود از طریق اوراق قرضه به مشکل برخواهد کرد.

به نظر می‌رسد که حزب لیگ در جذب رای‌دهندگان پیشین حزب «فورتسه ایتالیا» به رهبری سیلویو برلوسکنی موفق عمل کرده، چراکه در جدیدترین نظرسنجی‌ها همزمان با افزایش محبوبیت لیگ، محبوبیت فورتسه ایتالیا کاهش یافته است. طبق نتایج نظرسنجی‌های اخیر، در صورت برگزاری انتخابات سراسری حزب لیگ شمالی بیش از ۳۰ درصد آراء را به دست خواهد آورد و می‌تواند ائتلاف جدیدی با فورتسه ایتالیا و دیگر احزاب کوچک جناح راستی تشکیل دهد. جیووانی اورسینا مدیر دانشکده دولت لوئیس در رم، گفت هنگامی که سالوینی رهبری حزب لیگ را بر عهده گرفت، مجبور بود برای جلب توجه موضعی افراطی اتخاذ کند. پشت کردن به اظهارات قبلی درباره یورو و بازگشت از مواجهه بر سر بودجه با بروکسل همگی بخشی از تلاش‌ها برای اطمینان دادن به رای‌دهندگان سنتی راست میانه بودند مبنی بر اینکه حزب لیگ برای اداره ایتالیا قابل اطمینان است و هیچ اقدامی نمی‌کند که به اقتصاد مشکل‌دار کشور را بی‌ثبات سازد. اورسینا افزود: «حزب لیگ در سال ۲۰۱۴ در یک رکود سیاسی به سر می‌برد. سالوینی به خوبی موفق شد سه فرصت بزرگ سیاسی را تشخیص دهد که عبارتند از: کاهش محبوبیت سیلویو برلوسکونی در جناح راست ایتالیا، بحران اقتصادی در اروپا و بحران مهاجرت. اگر این سه اتفاق را توامان در نظر بگیرید، فرصت سیاسی فوق‌العاده‌ای برای سالوینی و فراهم آوردند و او برنامه خود را با موفقیت به اجرا گذاشت.»

سالوینی مکررا شایعات درباره برگزاری انتخابات زودهنگام در سال آتی میلادی را رد کرده است، اما اگر حزب او بتواند در ادامه روند کنونی محبوبیت بیشتری به دست آورد، احتمال اینکه سالوینی بخواهد از فرصت جدید برای تشکیل یک دولت مستقل استفاده کند، وجود خواهد داشت. اورسینا گفت: «انتخابات اروپا اتفاقی تعیین‌کننده خواهد بود. اگر سالوینی نتایج خوبی در سراسر ایتالیا بگیرد، یعنی بالاتر از ۳۰ درصد، فکر نمی‌کنم که دولت کنون برای مدت زیادی دوام آورد. فکر نمی‌کنم بتواند در برابر وسوسه پیشروی به سمت انتخابات زودهنگام مقاومت کند.»

انتقاد دوباره ترامپ از فدرال رزرو

بازارهای مالی جهان همچنان روند نزولی دارند

گروه جهان |

با ادامه سقوط سهام بازارهای مالی امریکا، دونالد ترامپ بار دیگر از سیاست‌های بانک مرکزی امریکا (فدرال رزرو) به‌شدت انتقاد کرده و گفته این بانک نرخ بهره دلار را بیش از حد سریع بالا می‌برد. روز چهارشنبه نیز بازارهای آسیایی به‌دلیل تحولات بازارهای امریکایی و پیش‌بینی درباره ادامه سقوط بازارهای امریکا پس از تعطیلات کریسمس، روندی نزولی داشته‌اند.

به گزارش رویترز، رییس جمهوری امریکا پس از تمجید از وزیر خزانه‌داری دولت خود و برخی شرکت‌های امریکایی باز هم از نقش فدرال رزرو در سقوط بازارهای سهام انتقاد کرده است. ترامپ همچنین هشدار داده تا زمانی که دموکرات‌ها پیشنهاد بودجه او برای ساخت دیوار مرزی مکزیک را تصویب نکنند، دولت همچنان نیمه‌تعطیل خواهد ماند.

رییس جمهوری امریکا در شرایطی از استیو منوچین وزیر خزانه‌داری خود، تمجید کرده که بلومبرگ سه‌شنبه در گزارشی از احتمال برکناری او توسط ترامپ خبر داده بود. بلومبرگ نوشته بود با توجه به اینکه ترامپ متوجه شده نمی‌تواند جرومی پاول رییس فدرال رزرو را اخراج کند و از آنجایی که برای آشوب این روزهای بازار دنبال یک قربانی می‌گردد، گزینه احتمالی برای برکناری استیو منوچین خواهد بود، کسی که تلاش‌هایش برای آرام کردن بازارهای امریکا تاکنون نتیجه‌ای نداشته است.

رویترز چهارشنبه نوشت که ترامپ مجددا با تکرار انتقادهای خود از فدرال رزرو گفته: «آنها بیش از حد سریع نرخ بهره دلار را بالا می‌برند؛ چراکه فکر می‌کنند اقتصاد در شرایط خیلی خوبی قرار دارد، اما فکر می‌کنم آنها به زودی متوجه اشتباه خود می‌شوند.» او پیشتر هم گفته بود که تنها مشکل امریکا بانک مرکزی است. از زمان افزایش نرخ بهره دلار از سوی بانک مرکزی که در هفته گذشته برای چهارمین بار در سال جاری انجام شد، بازارهای بورس امریکا منفی شده‌اند و این روند همچنان ادامه دارد. به اعتقاد ناظران، سرمایه‌گذاران نگران آشفتگی‌های سیاسی امریکا از جمله تعطیلی بخش‌های از دولت و مواضع خصمانه ترامپ نسبت به فدرال رزرو هستند. این در حالی است که تشکیل تیم بحران توسط وزیر خزانه‌داری نیز نتوانسته به آرام شدن شرایط کمک کند. رویترز نوشته، در زمان فعالیت بازارهای آسیایی، شاخص اس‌اندپی امریکا بارها بین منطقه منفی و مثبت نوسان داشته که این مساله نشان می‌دهد بازارهای وال‌استریت پس از تعطیلات کریسمس شروع متزلزلی خواهند داشت.

بنا بر این گزارش، شاخص «ام‌اس‌سی‌آی» که بزرگ‌ترین شاخص سهام آسیا-اقیانوسیه در خارج از ژاپن به شمار می‌رود ۰.۱۵ درصد افت کرده است. شاخص «کامپوزیت شانگهای» هم ۰.۱ درصد پایین آمده و «کاسپی» کره‌جنوبی ۱ درصد سقوط کرده است. اما شاخص سهام «نیکی» ژاپن که سه‌شنبه با سقوط سنگین ۵ درصدی وارد منطقه تحمل فنی خود شده و به کمترین سطح ۲۰ ماهه خود رسیده بود، چهارشنبه توانست ۰.۷۵ درصد از آن را جبران کند. بلومبرگ با اشاره به نگرانی سرمایه‌گذاران از جمله درباره جنگ تجاری اقتصاد اول و دوم جهان هشدار داده، روند کاهش معاملات و تجارت منطقه‌ای و بین‌المللی که به‌دلیل تعرفه‌های واشنگتن و پکن بر روی کالاهای تولید طرف مقابل، کاهش یافته سال آینده بیشتر خودنمایی خواهد کرد. این در حالی است که بازارهای مالی غرب و شرق از اواسط سال جاری ضربه خود را از این جنگ دریافت کرده و روند معاملات در آنها نزولی شده است. گفته شده، ارزش سهام در بازارهای بورس اوراق بهادار چین در سال جاری ۲ تریلیون دلار کاهش یافته و در صورت شروع دوباره جنگ تعرفه‌ها با روند نزولی بیشتری روبرو خواهند شد. صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی کرده حجم تجارت در ۲۰۱۹ میلادی از ۴،۲ درصد در سال جاری به ۴ درصد کاهش خواهد یافت.

نگرانی‌های سیاسی

بحران‌های سیاسی امریکا هم یکی از دلایل مهم نگرانی سرمایه‌گذاران است. ترامپ در تازه‌ترین واکنش به تعطیلی بخش‌هایی از دولت به دموکرات‌ها هشدار داده تا زمانی که بودجه لازم برای ساخت دیوار مرزی را تصویب نکنند، دولت نیمه تعطیل خواهد بود. ترامپ پیش‌تر گفته بود در صورت عدم تصویب بودجه برای تعطیلی طولانی مدت دولت آمادگی دارد. به گزارش دویچه‌وله، بخش‌هایی از دولت امریکا از شنبه به‌دلیل مخالفت دموکرات‌ها در مجلس سنا با ساخت دیوار مرزی مکزیک به حالت تعطیل درآمده است. حدود ۸۰۰ هزار کارمند دولت تحت تأثیر این تعطیلی قرار گرفته‌اند و با اینکه تعداد زیادی از آنان همچنان به کار ادامه می‌دهند، اما عملا حقوقی دریافت نمی‌کنند. ترامپ در روز کریسمس مجددا از قصد خود برای ساخت دیوار مرزی با مکزیک دفاع کرده و آن را تنها راه برای جلوگیری از ورود مواد مخدر و قاچاقچیان انسان به خاک ایالات متحده دانسته است. ترامپ گفته می‌خواهد ساخت دیوار تا زمان انتخابات بعدی ریاست جمهوری در سال ۲۰۲۰ به پایان رسیده باشد. ساخت دیوار حائل مرزی میان امریکا و مکزیک یکی از وعده‌های اصلی کارزار انتخاباتی ترامپ در سال ۲۰۱۶ بود. ترامپ گفته بود کشور مکزیک باید هزینه ساخت این دیوار را بپردازد. مکزیک این درخواست را رد کرده است.

رییس جمهور امریکا مدعی شده تعداد زیادی از کارمندانی که تعطیلی دولت بر شغل آنان اثر داشته، در تماس با او گفته‌اند که از ساخت دیوار حمایت می‌کنند. ترامپ گفته: «تنها کسانی که با ساخت دیوار مخالفند، دموکرات‌ها هستند.» این در حالی است که یکی از بزرگ‌ترین اتحادیه‌های کارگری امریکا که ۱۵۰ هزار عضو دارد، گفته یک نظرسنجی از اعضای این اتحادیه نشان می‌دهد تعطیلی دولت بسیاری از کارگران را با مشکل مالی مواجه کرده و موجب نگرانی آنان شده است.

اعتصاب یک میلیون کارمند شبکه بانکی هند را فلج کرد

گروه جهان | بیش از یک میلیون کارمند بانک‌های دولتی و خصوصی هند چهارشنبه در اعتراض به ادغام بانک‌ها و بازبینی حقوق اعتصاب کردند. به گزارش تایمز او ایندیا، اعتصاب سراسری بانک‌ها سبب شده است که خدمات مالی و اقتصادی در کشور هند با مشکل روبرو شود. این دومین اعتصاب بانکی در هند در کمتر از یک هفته محسوب می‌شود. جمعه گذشته اتحادیه بانک‌های دولتی هند در اعتراض به ادغام بانک‌ها به مدت یک روز اعتصاب کرد، این اتحادیه همچنین خواهان افزایش فوری حقوق کارمندان بانک‌ها شدند. اعتصاب چهارشنبه توسط مجمع عمومی اتحادیه‌های بانکی برگزار شده است. اشوانی رانا رییس سازمان ملی کارمندان بانک‌های هند گفته: «بیش از یک میلیون کارمندان بانک‌های دولتی، خصوصی و خارجی ۲۶ دسامبر اعتصاب کرده‌اند.» اتحادیه‌های بانکی خواهان افزایش ۲۵ درصدی حقوق کارمندان و لغو پیشنهاد حقوق متغیر هستند. پیش از این انجمن بانک‌های هند پیشنهاد ۸ درصد افزایش حقوق برای کارمندان بانک‌ها را مطرح کردند که این پیشنهاد از سوی مجمع عمومی اتحادیه‌های بانکی رد شد. بازبینی حقوق کارمندان بانک‌ها در هند هر پنج سال یک بار اتفاق می‌افتد. بخش بانکی هند در چند سال گذشته با چالش‌های زیادی روبرو بوده است. دولت هند سپتامبر تصمیم گرفت تا سه بانک دنا، بارودا و ویجایا را با یکدیگر ادغام کند که این تصمیم با اعتراض بانک‌های دولتی و خصوصی این کشور روبرو شد.

بزرگ‌ترین سایت تولید گاز شیل چین راه‌اندازی شد

گروه جهان | چین به عنوان دومین اقتصاد بزرگ جهان با هدف تامین بخشی از انرژی مورد نیاز خود، بزرگ‌ترین پایگاه تولید گاز شیل خود را چهارشنبه در استان سیچوان راه‌اندازی کرد. به گزارش روزنامه خلق چین، این مرکز با تولید روزانه ۲۰ میلیون و ۱۱۰ هزار متر مکعب گاز، حدود ۴،۲ درصد از کل تولید چین را به خود اختصاص داده است. چین از نظر میزان ذخیره گاز شیل در مقام نخست جهان قرار دارد اما با توجه به جغرافیای پیچیده میادین گاز شیل، استخراج آن با مشکلاتی روبرو است. پس از ۲۰۱۰، شرکت ملی نفت چین (سی‌ان‌پی‌سی) در استان «سیچوان» چند پایگاه استخراج گاز شیل را راه‌اندازی کرد و به‌دنبال کاهش تدریجی هزینه تولید، میزان تولید گاز شیل نیز به‌طور چشمگیری افزایش یافته است. میزان کل تولید گاز شیل در پایگاه جنوب سیچوان تا امروز به ۴ میلیارد و ۸۳ میلیون متر مکعب رسیده است. گاز شیل گازی است که در میان سنگ‌های سخت و ساختارهای شیل به‌صورت درگیر، محصور شده است و آزاد سازی آن به استفاده از فناوری موسوم به شکست هیدرولیک نیاز دارد، این گاز بطور روزافزون در حال کسب اهمیت بیشتری در امریکا و چین به عنوان منبعی برای گاز طبیعی است. ذخایر فراوان گاز شیل جهان حدود ۴۰۰ تریلیون فوت مکعب تخمین زده می‌شود که در کل اروپا، امریکای لاتین و آسیا پاسیفیک گسترده شده است. اشتهای چین برای استفاده از گاز طبیعی در سال‌های اخیر در حال افزایش است.

تحریم‌های امریکا، خط‌آهن میان دو کره را عملی نمی‌کند

گروه جهان | مراسم نمادین اتصال و نوسازی راه‌آهن میان کره‌شمالی و کره‌جنوبی چهارشنبه در حالی برگزار شد که به گفته مقام‌ها تا زمانی که تحریم‌های امریکا به‌دلیل برنامه موشکی و هسته‌ای کره‌شمالی به قوت خود باقی باشد، آغاز ساخت و ساز این پروژه ممکن نخواهد بود. به گزارش رویترز، کره‌شمالی و جنوبی موافقت کردند تا مجددا کار روی اتصال و نوسازی راه و راه‌آهن میان دو کره را که از سال ۱۹۵۰ تا ۱۹۵۳ به‌دلیل جنگ این دو کشور از بین رفته بود را آغاز کنند، که نشانه دیگری از بهبود روابط میان کره‌شمالی و کره‌جنوبی بود. حدود ۱۰۰ نفر از مقامات کره‌جنوبی از جمله «کیم هیون‌می» وزیر حمل و نقل، «چو میونگ گیون» وزیر وحدت، رهبران پارلمان، نمایندگان راه‌آهن و کارشناسان برای شرکت در این مراسم از طریق یک قطار وارد شهر مرزی کائه‌سونگ شده و به ۱۰۰ نماینده حاضر در این مراسم از کره شمالی، پیوستند. به گفته مقامات، با وجود اینکه ایالات متحده و شورای امنیت سازمان ملل، حمایت خود را از این مراسم اعلام کردند، اما نمی‌توان ساخت‌وساز را با وجود تحریم امریکا علیه حمل و نقل انرژی، محصولات فلزی و دیگر تجهیزات، آغاز کرد. این مراسم نمادین، مثالی دیگر از بهبود روابط این دو کشور است. اما طرح‌های اقتصادی آنها به‌دلیل عدم پیشرفت در خلع سلاح هسته‌ای کره‌شمالی پیشرفت چندانی نداشته است. با این وجود امریکا از بهبود روابط دو کره نگران است چراکه ممکن است روند خلع سلاح هسته‌ای را تضعیف یا متوقف کند.

پاسخ پدافندی سوریه به حملات هوایی رژیم صهیونیستی

گروه جهان | خبرگزاری رسمی سوریه (سانا) از پاسخ پدافندی ارتش این کشور به اهدافی متخاصم در نزدیکی دمشق خبر داد. به گزارش ایسنا، در این باره روزنامه اورشلیم پست مدعی شده هیئتی ارشد از مسوولان حزب‌الله لبنان که وارد دمشق شده بودند، هدف حملات هوایی به سوریه بودند. منابع سوری گفته‌اند، سامانه‌های پدافند هوایی سوریه توانستند تمام موشک‌های را ساقط کنند. اسراییلی‌ها از بمب‌های هوشمند از نوع GB۳۹- استفاده کردند که خسارت‌هایی اندک بر جای گذاشته است. ارتش اسراییل پس از شکست در حمله اول، موج دوم حملات هوایی را با استفاده از جنگنده‌های جدید Adir F۳۵- را صورت داده است. در حالی که یک منبع در پنتاگون گفته بود، در تماس با مسوولان ارتش اسراییل، آنها به وی گفته‌اند حمله مذکور مسوولان ارشد حزب‌الله لبنان را در حال سوار شدن بر یک هواپیما هدف گرفت اما منابع دیگری به شبکه المیادین گفته‌اند، خبر این نشریه درباره هدف گرفتن فرماندهان حزب‌الله لبنان صحت ندارد. بنابر ادعای این مسوول پنتاگون، در حملات هوایی اسراییل چند انبار محل نگه‌داری کلاهک‌های موشکی در اطراف دمشق نیز منهدم شده است. پیشتر یک منبع نظامی سوریه به اسپوتنیک گفته بود، جنگنده‌های اسراییلی به منظور اجتناب از رهگیری‌شان توسط سامانه‌های دفاع هوایی سوریه بطور گسترده از بالن‌های حرارتی بر فراز آسمان لبنان استفاده کردند. با این حال سامانه‌های دفاع هوایی سوریه توانسته هشت موشک از ۱۰ موشکی را که شلیک شده، رهگیری کنند.

حذف دلار از مبادلات چین و روسیه به تعویق افتاد

گروه جهان | وزیر دارایی روسیه اعلام کرد امضای موافقت‌نامه جایگزینی روبل و یوان به جای دلار در مبادلات دوجانبه بین چین و روسیه به تعویق افتاده است. به گزارش اسپوتنیک، مدیر بانک توسعه دولتی روسیه ماه گذشته گفته بود چین و روسیه تا پیش از پایان سال جاری توافق‌نامه‌ای برای جایگزینی دلار با روبل و یوان در مبادلات تجاری دوجانبه امضا خواهند کرد؛ اما آنتوان سیلوانوف، وزیر دارایی روسیه گفت این دو کشور تصمیم گرفته‌اند تا کاهش بیشتر وابستگی اقتصادی خود به دلار، امضای این موافقت‌نامه را به تعویق بیندازند اما دو کشور در خصوص تداوم مذاکرات بین بانک‌های مرکزی و وزارت دارایی روسیه و وزارت بازرگانی چین به توافق رسیده‌اند و در زمینه افزایش سهم ارزهای ملی از مبادلات دوجانبه هم توافقاتی حاصل شده است. این در حالی است که سیلوانوف در ماه نوامبر ادعا کرده بود یادداشت تفاهم مربوطه آماده است و مسکو و پکن بر سر تشکیل کارگروهی مشترک برای نهایی کردن این توافق در آینده‌ای نزدیک با یکدیگر هم‌عقیده هستند.

آندری کستین مدیرعامل «وی‌تی‌بی بانک» روسیه پیشتر برنامه‌ای را برای کاهش وابستگی اقتصاد روسیه به دلار امریکا ارایه کرده که مورد قبول وزارت دارایی این کشور قرار گرفته است. طبق این برنامه، سهم یورو، یوان و روبل از مبادلات تجاری روسیه افزایش خواهد یافت و اوراق استقراض دولتی روسیه به جای دلار بر حسب یورو منتشر خواهند شد.

دریچه

افزایش نگرانی از خصوصی‌سازی جنگ‌های امریکا

گروه جهان | بلک‌واتر که از شرکت‌های جنجالی خصوصی امریکایی در حوزه امنیتی است، با چاپ تبلیغاتی در یک مجله با پیام «ما داریم می‌آییم» به از سرگیری فعالیتش اشاره کرد. این تبلیغ نگرانی‌ها از تلاش ترامپ برای خصوصی‌سازی جنگ‌های خاورمیانه را افزایش داد. به گزارش راشا تودی، ظهور مجدد شرکت بدنام بلک‌واتر در بازار مقاطعه‌کاران نظامی موجب شده تا تحلیلگران عمیق‌تر به نیت امریکا در خروج از جنگ‌ها در خاورمیانه بنگرند. این شرکت بعد از رسوایی‌ها متعدد و تغییر نام‌های بسیار اکنون تحت عنوان آکادمی شناخته می‌شود. این تبلیغ که پس از استعفای جیمز متیس وزیر دفاع امریکا منتشر شد، نگرانی درباره نیات ترامپ مبنی بر خصوصی‌سازی جنگ‌های کنونی در افغانستان و سوریه را تقویت کرده است. اصلی‌ترین حامی ایده خصوصی‌سازی جنگ امریکا در خاورمیانه اریک پرینس رییس سابق بلک‌واتر، است. این جمهوری‌خواه دیرینه در سال ۲۰۱۰ این شرکت را فروخت اما ارتباط با ترامپ را حفظ کرد و ظاهرا تلاش کرده است تا برای حلقه داخلی خودش برای جایگزینی حضور نظامی امریکا در این منطقه با مزدوران لابی کند. متیس که در جنگ خلیج‌فارس، افغانستان و عراق حضور داشت، قاطعانه با این ایده مخالفت کرده بود. مایکل مالوف، تحلیلگر امنیتی سابق پنتاگون می‌گوید: «با رفتن متیس اکنون امکان دارد که ترامپ دوباره پیشنهاد اریک پرینس را مورد ارزیابی قرار دهد. اینکه انتقال جنگ‌های امریکا به بخش خصوصی اثر مثبتی دارد یا خیر باید منتظر بود و دید. اکنون طرح سه مقاطعه کار نظامی به جای یک سرباز امریکایی در سوریه و افغانستان دستاورد چندانی نداشته است. اریک پرینس خیلی به ترامپ نزدیک است. او باید نیرویی بسیار ضربتی بیاورد و این هزینه‌بر است و قرار است که دولت امریکا پول اریک پرینس را بدهد.» احتمال بازگشت این مقاطعه‌کاران بلک‌واتر موجب نگرانی آن دسته از مردم امریکا شده است که قتل وحشیانه ۱۴ غیرنظامی عراقی توسط نیروهای این شرکت را در سال ۲۰۰۷ در بغداد به یاد می‌آورند. مدیا بنجامین از فعالان سیاسی می‌گوید: «گمان نمی‌کنم افکار عمومی امریکا از شرکتی که جرایم بسیاری در گذشته مرتکب شده باشد حمایت کند. اریک پرینس و مزدورانش با تداوم جنگ‌ها پول درمی‌آورند نه خاتمه آنها.»

کوتاه از منطقه

جشن افتتاح راه لاجورد در باکو

جشن افتتاح «راه لاجورد» که افغانستان را به اروپا متصل می‌کند در باکو برگزار شد. به گزارش ایرنا، راه لاجورد (لاپیس-لازولی) افغانستان را از طریق ترکمنستان، جمهوری آذربایجان و گرجستان به دریای سیاه و در نهایت از مسیر ترکیه به دریای مدیترانه و اروپا متصل می‌کند. این در حالی است که مسیر ایران کوتاهترین راه برای اتصال افغانستان و آسیای مرکزی به اروپا است. بهره‌برداری از راه لاجورد دو هفته پیش با برگزاری مراسمی با حضور اشرف غنی رییس جمهوری افغانستان، آغاز شد و نخستین محموله راه لاجورد چهارشنبه به باکو رسید.

تعویق انتخابات ریاست جمهوری افغانستان

کمیسیون انتخابات افغانستان اعلام کرده که انتخابات ریاست جمهوری که قرار بود ۳۱ فروردین ۱۳۹۸ برگزار شود با سه ماه تاخیر در ماه تیر برگزار خواهد شد. به گزارش ایسنا، یک منبع در کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان گفته تاریخ دقیق برگزاری انتخابات پنجشنبه (امروز) اعلام خواهد شد. این منبع گفته کندی روند ثبت نام نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری افغانستان یکی از دلایل این تاخیر است. این در حالی که پیشتر گزارش‌های زیادی از تلاش امریکا برای به تعویق انداختن انتخابات ریاست جمهوری افغانستان منتشر شده بود.

سفیر مستعفی پاکستان در امریکا

سفیر پاکستان در امریکا به درخواست وزارت خارجه از سمت خود استعفا کرد. به گزارش شبکه جئو، وزارت خارجه پاکستان چهارم اکتبر اعلام کرده بود می‌خواهد برخی سفرا و روسای هیات‌های دیپلماتیک در سراسر جهان را تغییر دهد که نام جهانگیر صدیق سفیر پاکستان در امریکا، نیز در میان آنها بود. پیشتر و به درخواست وزارت خارجه سفرای پاکستان در عربستان، کانادا، مراکش، کوبا و صربستان استعفا کرده بودند. گفته شده، جهانگیر صدیق که با اتهامات فساد مالی نیز مواجه است، با فشار وزارت خارجه مجبور به استعفا شده است.

سفر وزیر خارجه اردن به روسیه

سخنگوی وزارت خارجه روسیه گفت، قرار است وزیر خارجه اردن جمعه برای گفت‌وگو با وزیر خارجه روسیه درباره سازش در سوریه و سایر مسائل مهم به مسکو برود. به گزارش اسپوتنیک، ماریا زاخاروا سخنگوی وزارت خارجه روسیه، گفته این سفر کاری ایمن الصفدی وزیر خارجه اردن، ۲۸ دسامبر صورت می‌گیرد. دو مقام به تبادل دیدگاه‌ها درباره مسائل مهم منطقه‌ای و بین‌المللی و موضوع سازش در سوریه می‌پردازند. دو طرف همچنین قرار است درباره راه‌های حل مسائل مرتبط با تسهیل بازگشت آوارگان گفت‌وگو کنند. تحولات فلسطین و همکاری‌های دوجانبه نیز در این دیدار بررسی می‌شود.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | پنج‌شنبه ۶ دی ۱۳۹۷ | ۱۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۲۸۰ | Thu, Dec 27. 2018

صاحب امتیاز: موسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: روز تاب - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۲:۰۵ | اذان مغرب: ۱۷:۱۸ | اذان صبح فردا: ۵:۴۳

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

عکس روز

بازگشت پرندگان به تالاب هور العظیم

عکس: | مهر |

چهره روز

نمی‌خواهم وارد حاشیه‌ها شوم

مدیرعامل جدید موسسه نشر شهر و باغ کتاب تهران می‌گوید: با توجه به اینکه نزدیک انتخابات اتحادیه ناشران هستیم، نمی‌خواهم وارد حاشیه‌های باغ کتاب شوم. محسن جلالی فراهانی که با حکم سعید اوحدی، رییس سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، به جای سیدمجید حسینی به عنوان مدیرعامل جدید موسسه نشر شهر و باغ کتاب تهران منصوب شده است، درباره باغ کتاب تهران، تغییرات و تحولات آن در آینده، و همچنین حاشیه‌ها و انتقادهایی که به خاطر تأسیس کتاب‌فروشی در این مجموعه به وجود آمده است، اظهار کرد: نمی‌خواهم وارد این حاشیه‌ها شوم. با توجه به اینکه نزدیک زمان انتخابات اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان تهران هستیم و جو فعلا آرام شده بهتر است وارد این موضوع نشویم، زیرا دوباره حاشیه ایجاد می‌شود.

کی‌روش در بین ۵ مربی برتر جام ملت‌ها از نظر فاکس اسپورت

ورزشی

فاکس اسپورت پنج مربی برتر جام ملت‌های آسیا را اعلام کرد که نام کارلوس کی‌روش، سرمربی تیم ملی فوتبال ایران در آن دیده می‌شود. به گزارش فاکس اسپورت، کم‌کم به شروع بازی‌های جام ملت‌های آسیا نزدیک می‌شویم و در این بین فاکس اسپورت در گزارشی پنج مربی برتر جام ملت‌های آسیا را اعلام کرد که در آن کارلوس کی‌روش در رده پنجم قرار دارد. این در حالی است که آلبرتو زاکرونی، سرمربی امارات در رده نخست حضور دارد. هکتور کوپر، سرمربی ازبکستان، مارچلو لیپی سرمربی چین و اسن گوران اریکسون سرمربی فیلیپین در رده‌های دوم تا چهارم هستند. کی‌روش به خاطر سال‌ها حضور در کنار آلکس فرگوسن در منچستریونایتد شناخته شده است. این مربی در منچستریونایتد پست‌های مختلفی را تجربه کرد. از مشاور سرآلکس گرفته تا فراهم کردن مصاحبه‌های بعد از بازی و همین طور انجام کارهای تاکتیکی. کی‌روش در اولدترافورد شخصیت بسیار قابل احترامی است. او همچنین هدایت بازیکنان بزرگی هم‌چون کریستیانو رونالدو، دیوید بکهام و زین‌الدین زیدان را عهده‌دار بوده است.

او در سال ۲۰۱۱ هدایت تیم ملی فوتبال ایران را قبول کرد و توانست استعدادهایی نظیر اشکان دژاگه را به تیم ملی فوتبال ایران دعوت کند.

۶ پرسپولیسی در بین ۱۰ بازیکن با ارزش لیگ ایران

سایت معتبر ترانسفرمارکت که در زمینه نقل و انتقالات فعالیت دارد، ارزش بازیکنان لیگ ایران را به روز رسانی کرد که در بین ۱۰ بازیکن برتر، نام ۶ بازیکن از پرسپولیس دیده می‌شود. به گزارش ایسنا، سایت ترانسفرمارکت که مرجع نقل و انتقالات در فوتبال جهان است، در پایان سال ۲۰۱۸ میلادی بر مبنای عملکرد بازیکنان اقدام به ارزش‌گذاری بازیکنان کرده است. ارزشی که این سایت بر روی بازیکنان می‌گذارد برای خیلی از مدیربرنامه‌ها و باشگاه‌ها معیاری برای خرید بازیکن است. علیرضا بیرانوند که توانست سال خوبی را با تیم ملی ایران و پرسپولیس داشته باشد با ۲ میلیون یورو به صدر ارزشمندترین بازیکنان لیگ برتر ایران رسیده است. عملکرد خوب پرسپولیس در قهرمانی در لیگ ایران و رسیدن به فینال لیگ قهرمانان آسیا به نظر نقش مهمی در حضور چشمگیر بازیکنان این تیم داشته است. بیرانوند همچنین در بین دروازه‌بان‌های جهان در رده ۱۹۴ ارزشمندترین‌ها قرار گرفته است. در این فهرست، یان اوبلاک و مارک آندره تراشتگن با ۸۰ میلیون یورو در صدر قرار دارند. اما در بین بازیکنان ایرانی علیرضا جهانبخش با ۱۸ میلیون یورو در صدر قرار دارد. سردار آزمون و سامان قدوس در رده‌های دوم و سوم این رده بندی قرار دارند

جدول ارزشمندترین بازیکنان لیگ برتر فوتبال ایران

نام	تیم	ارزش
علیرضا بیرانوند	پرسپولیس	۲ میلیون یورو
احسان حاج صفی	تراکتورسازی	۱.۳ میلیون یورو
کمال کامیابی نیا	پرسپولیس	۱ میلیون یورو
علی علیپور	پرسپولیس	۱ میلیون یورو
فرشید اسماعیلی	استقلال	۱ میلیون یورو
مهدی ترابی	پرسپولیس	۱ میلیون یورو
روزبه چشمی	استقلال	۹۰۰ هزار یورو
شجاع خلیل‌زاده	پرسپولیس	۹۰۰ هزار یورو
آنتونی استوکس	تراکتورسازی	۹۰۰ هزار یورو
محمد انصاری	پرسپولیس	۹۰۰ هزار یورو

جدول ارزشمندترین بازیکنان فوتبال ایران

نام	تیم	ارزش
علیرضا جهانبخش	برایتون	۱۸ میلیون یورو
سردار آزمون	روبین کازان	۹.۵ میلیون یورو
سامان قدوس	آمیان	۵ میلیون یورو
کاوه رضایی	بروخه	۴ میلیون یورو
کریم انصاری فرد	ناتینگهام	۴ میلیون یورو
میلاد محمدی	اخمت گروزنی	۳.۵ میلیون یورو
علیرضا بیرانوند	پرسپولیس	۲ میلیون یورو
مهدی طارمی	الغرافه	۱.۷ میلیون یورو
رضا قوچان نژاد	آپوئل	۱.۵ میلیون یورو
مرتضی پورعلی گنجی	اوپن	۱.۵ میلیون یورو

ایستگاه

«ما» در خطر کشته شدن

از تیزر فیلم «ما» به کارگردانی جوردن پیل سازنده اثر تحسین شده «بروبیرون» (۲۰۱۷) پرده‌برداری شد تا مشخص شود دوباره پای وحشت در خانواده‌ای سیاهپوست مطرح است.

به گزارش هالیوودریپورتر، از تیزر «ما-Us» تازه‌ترین اثر جوردن پیل در ژانر وحشت رونمایی شد. این اولین تریلر از پروژه اسرارآمیز «ما» است که آشکار کرد حال و هوای این فیلم حول محور خانواده‌ای می‌گردد که توسط همزادان خود شکار می‌شوند. «ما» دومین کار جوردن پیل محسوب می‌شود. اولین اثر او فیلم ترسناک و روانشناسانه «بروبیرون» (۲۰۱۷) بود که تحسین‌های بسیاری برانگیخت. «بروبیرون» پدیده اکران بهار سال ۲۰۱۷ لقب گرفت و نه تنها با استقبال خیره کننده تماشاگران مواجه شد که بالاترین امتیازها را از منتقدان و پایگاه‌های نظرسنجی‌های سینمایی دریافت کرد. این فیلم در نودمین دوره اسکار نامزد چهار جایزه اسکار از جمله بهترین فیلم و بهترین کارگردانی شد که البته در نهایت به جایزه بهترین فیلمنامه اصلی برای جوردن پیل بسنده کرد. یکی از مواردی که باعث تحسین «برو بیرون» شد پیوند سینمای وحشت با مساله نژاد در ایالات متحده امریکا بود، اما به گفته کارگردان این رویه در «ما» تغییر جهت داده است. جوردن در اکران خصوصی این فیلم که هفته گذشته برای گروه کوچکی از اصحاب رسانه در محل استودیوی یونیورسال برگزار شد، گفت: برای من خیلی مهم بود که در مرکز یک فیلم ترسناک خانواده‌ای سیاه‌پوست باشد ولی ذکر این نکته مهم است که در «ما»، برخلاف «بروبیرون» دغدغه درباره مسائل نژادی نیست بلکه موضوع درباره یک حقیقت ساده و کتمان نشدنی است و آن این است که ما بدترین دشمنان خودمان هستیم.

آیا «رُما» تاریخ‌ساز می‌شود

آلفونسو کوارون امیدوار است با «رُما» طلسم ناکامی فیلم‌های غیرانگلیسی زبان در کسب جایزه اسکار بهترین فیلم را بشکند. فیلم «رُما» به کارگردانی آلفونسو کوارون که یک درام خودزیستنامه درباره زندگی یک خدمتکار در دوران پرآشوب سیاسی مکزیکوسیتی در دهه ۷۰ میلادیست می‌تواند در جوایز اسکار امسال به یک رکورد تاریخی دست پیدا کند زیرا در صورت کسب جایزه اسکار بهترین فیلم به اولین فیلم غیرانگلیسی زبان تاریخ تبدیل خواهد شد که توانسته است جایزه اسکار بهترین فیلم در رقابت اصلی را به دست آورد. طبق گفته ایندیپندنت، تا به امروز در طول تاریخ نودساله اسکار تنها ۱۰ فیلم غیرانگلیسی زبان نامزد جایزه اسکار بهترین فیلم شده‌اند و البته هیچکدام نیز نتوانسته‌اند این جایزه را با خود به خانه ببرند. اولین این فیلم‌ها «توهم بزرگ» (۱۹۳۷) درام انسان‌دوستانه بی‌نظیر ژان رنوا بود. پس از «توهم بزرگ» بیشتر از ۳۰ سال زمان صرف شد تا فیلم دیگری این بار نیز با زبان فرانسوی نامزد جایزه اسکار بهترین فیلم شود که این فیلم «زد» تریلر سیاسی درخشان کوستا گاوراس بود. پس از آن فیلم‌های «مهاجران»، «فریادها و نجواها»، «پستچی»، «زندگی زیباست»، «ببر خیزان اژدهای پنهان»، «نامه‌هایی از ایووجیما»، «بابل» و «عشق» به این مهم دست یافتند. در طول ۹۰ دوره اخیر جوایز اسکار تنها فیلم «آرتیست» (۲۰۱۱) ساخته میشل آزاناویسوس نزدیک‌ترین فیلم به کسب این رکورد بود.

بازار هنر

ارکستر سازهای ملی در جشنواره فجر می‌نوازد

ارکستر سازهای ملی ایران به رهبری علی‌اکبر قربانی و خوانندگی وحید تاج همزمان با برگزاری سی و چهارمین جشنواره موسیقی فجر کنسرتی را برگزار خواهد کرد. علی اکبر قربانی رهبر ارکستر سازهای ملی ایران با اعلام این خبر افزود: به دعوت ستاد برگزاری جشنواره موسیقی فجر کنسرتی با همراهی ارکستر سازهای ملی ایران به خوانندگی وحید تاج برگزار خواهد شد که در این کنسرت آثاری به آهنگسازی بنده در قالب چند قطعه بی‌کلام و با کلام اجرا می‌شود. او افزود: تنظیم مجدد تعدادی از آثار آهنگسازان شناخته شده موسیقی ایرانی برای اجرا در بخش‌هایی از برنامه از جمله فعالیت‌هایی است که برای این کنسرت در نظر گرفته‌ایم. رهبر ارکستر سازهای ملی ایران درباره حضور فرهاد فخرالدینی به عنوان رهبر این ارکستر به مهر گفت: متاسفانه در کنسرت پیش روی جشنواره از حضور استاد فخرالدینی به عنوان رهبر ارکستر بهره مند نیستیم زیرا ایشان برای حضور در جشنواره فعلا تمایلی ندارند بنابراین بنده به عنوان رهبر ارکستر در کنسرت جشنواره موسیقی فجر حضور خواهم داشت ولی امیدواریم شرایط به گونه‌ای باشد که بتوانیم مجددا از حضور این هنرمند بزرگ در کنسرت‌های آینده ارکستر سازهای ملی ایران استفاده کنیم قربانی در پایان گفت: در کنسرت پیش روی ارکستر سازهای ملی ایران که به دعوت ستاد برگزاری جشنواره صورت گرفته، امین غفاری به عنوان سولیست ویولن حضور خواهد داشت و تعدادی از نوازندگان جوان و مستعد به همراهی جمعی از بهترین نوازندگان کشور در حوزه‌های سازی مختلف اعضای ارکستر سازهای ملی ایران را در این کنسرت تشکیل می‌دهند. ارکستر سازهای ملی از جمله مجموعه‌های نوپای موسیقی کشورمان در حوزه ارکسترال است که تابستان امسال اولین کنسرت خود را به رهبری فرهاد فخرالدینی در کشور قزاقستان برگزار کرد. این مجموعه، کنسرت دوم خود را نیز به خوانندگی محمد معتمدی در بوستان آب و آتش تهران برگزار کرد که این کنسرت به نوعی یکی از اولین اجراهای یک مجموعه ارکسترال در قالب برگزاری کنسرت در فضای باز بود.

اجرای «هفت شهر عشق» بلامانع است

روابط عمومی اداره کل هنرهای نمایشی می‌گوید اجرای «هفت شهر عشق» از نظر این اداره کل بلامانع است.

در توضیح اداره کل هنرهای نمایشی آمده است: پیرو خبر منتشر شده مبنی بر توقیف نمایش «هفت شهر عشق» که قرار است از فردا (پنجشنبه ششم دی ۱۳۹۷) در سالن وزارت کشور روی صحنه برود، هیچ گونه لغو مجوز و توقیفی از سوی شورای ارزشیابی و نظارت اداره کل هنرهای نمایشی صورت نگرفته است.

نمایش «هفت شهر عشق» به کارگردانی محمد عبدی‌زاده و تهیه‌کنندگی مرضیه مهدی‌زاده و علی آقایی مورد بازبینی قرار گرفته است و اجرای این اثر از نظر شورای ارزشیابی و نظارت اداره کل هنرهای نمایشی بلامانع است. روابط عمومی اداره کل هنرهای نمایشی همچنین اعلام کرده است اداره کل هنرهای نمایشی خود را ملزم به حفظ حرمت هنرمندان می‌داند و بنابراین با توجه به هجمه‌ها و حاشیه‌سازی‌های اخیر از همکاران رسانه‌ای درخواست داریم که نسبت به هر گونه خبر بی‌استناد و همچنین به کار بردن واژه‌هایی که بار معنایی منفی برای جامعه محترم هنرمندان دارند دقت لازم را به عمل آورند.

پیش از این اعلام شده بود که اپرای «هفت شهر عشق» که قرار بود از فردا ششم دی و به مدت بیست شب در سالن وزارت کشور روی صحنه برود، با وجود اتمام بلیت‌های ۹ شب نخست توقیف شد. در این خبر آمده بود که برگزارکنندگان این برنامه توضیح درباره دلایل این اتفاق را به روزهای آینده موکول کرده‌اند. تمام مبالغ بلیت‌فروشی به خریداران عودت داده خواهد شد. اما حالا این خبر از سوی اداره کل هنرهای نمایشی رد شده است.

ناگفته‌های اجرای «شاه لیر» در ایران

کارگردان نمایش «شاه‌لیر» معتقد است که تولید و اجرای این اثر نمایشی ویژگی‌هایی دارد که پیش‌تر به آنها پرداخته نشده است. مسعود دلخواه کارگردان نمایش «شاه‌لیر» که با حضور بازیگرانی چون مهدی سلطانی، بهاره رهنما، الهام پاوه‌نژاد، رحیم نوروزی، صادق ملک و خسرو شهراز این روزها اجراهای پایانی خود را در سالن اصلی مجموعه تئاتر شهر سپری می‌کند، معتقد است که تولید و اجرای این نمایش ویژگی‌هایی دارد که کمتر به آنها پرداخت شده است. او درباره این ویژگی‌ها به مهر گفت: حقیقت این است که اجرای نمایش «شاه‌لیر» به عنوان یکی از طولانی‌ترین و پیچیده‌ترین آثار شکسپیر، ساده نبوده و همواره دشواری‌های خاص خود را داشته است. این کار بیش از ۶ ماه با حدود ۱۳۰ بازیگر، نوازنده، خواننده و گروه کر بدون حمایتی ویژه و حضور اسپانسر تمرین و تولید شده است.

دلخواه دلیل حضور بازیگران و عوامل حرفه‌ای در نمایش «شاه لیر» را اعتبار دعوت کارگردان نمایش و بدون در نظر گرفتن دستمزدهای ویژه و خاص ذکر و آن را یکی دیگر از ویژگی‌های بزرگ تولید و اجرای این اثر نمایشی دانست و افزود: جمع کردن این گروه از عوامل تولید و اجرای نمایش «شاه‌لیر» بدون بودجه بالا، اتفاق بزرگی بود. در این نمایش و در بخش بازیگری و موسیقی ۲ نسل از هنرمندان در کنار هم قرار گرفته‌اند که این امر باعث انتقال تجربه از نسل میانی به نسل جوان می‌شود که اتفاق جذابی است.

دلخواه همکاری بین جامعه تئاتری و جامعه موسیقی را یکی دیگر از اتفاقات مثبت رخ داده در تولید و اجرای نمایش «شاه‌لیر» دانست و اظهار کرد: از طرف دیگر همکاری مدیریت و کارکنان مجموعه تئاتر شهر و اداره کل هنرهای نمایشی نیز باید مورد قدردانی قرار گیرد چون تا جایی که اختیارات مدیریت تئاتر شهر و همکارانش اجازه می‌داد، با ما همکاری کردند. دلخواه ادامه داد: اگر «شاه لیر» ۵۰ تا ۶۰ اجرا داشت باز هم با استقبال مخاطبان همراه می‌شد ولی با تمام تلاشی که رییس مرکز هنرهای نمایشی و رییس مجموعه تئاتر شهر داشتند اما اختیارات یا امکاناتشان در این حد نبود که حتی یک شب بیشتر فرصت اجرا داشته باشیم.

این کارگردان تئاتر کمبود اکسیژن در پشت صحنه سالن اصلی مجموعه تئاتر شهر را یکی از مشکلاتی عنوان کرد که باعث مریض شدن تعدادی از عوامل نمایش «شاه لیر» شده است.

میراث‌نامه

نوش‌دارو بعد از مرگ سهراب در «شیوشگان»

«در زمان آغاز مراحل احداث خط پروژه تله کابین روی قلعه ساسانی کوه صاحب‌الزمان (عج) کرمان، هیچ استعلامی از میراث فرهنگی گرفته نشد. حتی امروز تعدادی از پایه‌های تله کابین در حریم منظری برخی بناهای تاریخی اطراف این کوه نصب شده است.»

از حدود یک دهه قبل، نخستین سکونتگاه انسان در کرمان با پدیده جدیدی یعنی ساخت هتل و تله کابین در چند ده متری خود مواجه شده؛ پدیده‌ای که هر روز قدم‌های سرمایه‌گذاران‌اش محکم‌تر می‌شود، اما متولیان میراث فرهنگی مدت‌هاست با وجود هشدارهای دوستداران میراثی فقط از گوشه چشم به این محوطه تاریخی نگاه می‌کنند، چون هنوز این محوطه را در فهرست آثار ملی به ثبت نرسانده‌اند تا با ضوابط میراث فرهنگی بتوانند از حذف این قلعه ساسانی روی کوه‌های تاریخی صاحب‌الزمان (عج) جلوگیری کنند، شاید هم می‌خواهند نوش‌دارو را بعد از مرگ سهراب به شیوشگان برسانند. هر چند سال‌ها قبل بخش‌هایی از این محوطه تاریخی را در فهرست آثار ملی به ثبت رسانده‌اند، اما نه تنها فقط به این بخش از کوه‌های صاحب‌الزمان (عج) توجه ندارند، بلکه ساخت تله کابین و هتل روی عرصه و محوطه «شیوشگان» از اولویت‌هایی است که گویا مسوولان شهری و حتی میراثی نسبت به آن توجه ویژه‌تری دارند تا حفاظت از این محوطه تاریخی! محمد مهدی افضلی، مدیر روابط عمومی و امور فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان کرمان اما درباره آخرین اقدامات انجام شده توسط میراث فرهنگی به ایسنا، می‌گوید: برای ساخت هتل بام کرمان تنها یک موافقت اصولی در تاریخ ۲۳ فروردین ماه ۱۳۹۴ با اعتبار شش ماهه از سوی معاونت سرمایه‌گذاری اداره کل میراث فرهنگی استان کرمان صادر شده که این موافقت اصولی براساس نظر موافق مدیر کل وقت استان -علی مهاجری- انجام شده بود. او با بیان اینکه بخش‌هایی از جاده دسترسی هتل بام کرمان با حریم «تخت دریاقلی بیگ» و «باغ بیرم آباد» تداخل دارد، تاکید می‌کند: بعد از این موافقت اصولی و اتمام اعتبار آن و همچنین عدم تمدید از سوی اداره کل میراث فرهنگی استان کرمان برای ساخت هتل بام و همچنین تله کابین کرمان دیگر هیچ مجوزی صادر نشده است. او با اشاره به اینکه در حال حاضر تله کابین کرمان فاقد مجوزهای میراث فرهنگی است، افزود: در زمان آغاز مراحل احداث خط پروژه تله کابین کرمان هیچ استعلامی از میراث فرهنگی اخذ نشده است، در حال حاضر نیز تعدادی از پایه‌های تله کابین در حریم منظری برخی بناهای تاریخی اطراف آن قرار گرفته است. افضلی بیان کرد: در مجموع این پروژه فاقد هر گونه استعلام از واحد تعیین حریم و همچنین سایر واحدهای معاونت میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی استان کرمان است. او ادامه داد: در حال حاضر تعدادی از پایه‌های تله کابین، در حریم منظری قلاع «دختر» و «اردشیر» قرار دارد، که در زمان آغاز احداث آن کارشناسان این اداره کل، از خط پروژه بازدید می‌کنند و قرار می‌شود، طرح مجددا بعد از اصلاح و بازنگری برای استعلام به این اداره کل ارسال شود که متاسفانه بدون انجام این مراحل اقدام به احداث پروژه می‌شود. او با بیان اینکه شهرداری کرمان سرمایه‌گذار پروژه تله کابین است، ادامه می‌دهد: متاسفانه مدیران وقت شهرداری کرمان بدون اخذ استعلام و انجام سایر مراحل اداری اقدام به احداث این خط پروژه کرده‌اند. امید ابراهیمی -فعال میراث فرهنگی کرمان- اوایل آذر به ایسنا گفته بود: به دلیل تعلل در ثبت ملی این محوطه تاریخی، ما به عنوان دوستداران میراث فرهنگی چند بار از فرهاد نظری، مدیر کل دفتر ثبت آثار سازمان میراث فرهنگی درخواست توجه و ثبت ملی محوطه شیوشگان را داشتیم، او نیز در نامه‌ای به مسوولان میراث فرهنگی استان از آنها درخواست کرد تا قلعه شیوشگان در فهرست آثار ملی به ثبت برسد، اما به دلیل تعلل در این کار، در نهایت میراث فرهنگی تهیه پرونده ثبت ملی این محوطه تاریخی را به عهده من گذاشت. او در آن زمان با اشاره به اینکه حدود دو سال قبل این پرونده را تهیه کرده و سه ماه پیش به اداره میراث فرهنگی استان فرستاده است، ادامه داد: بعد از این مدت چند روز قبل در تماس با یکی از مسوولان ثبت استان از وی درباره روند بررسی پرونده و ثبت این قلعه پرسیدم، اما او می‌گوید که در این مدت کارشناسان میراث فرهنگی استان راضی به ثبت این محوطه نبوده‌اند و به نظرشان آن یک پرونده دردسر ساز خواهد بود. «شیوشگان» یا بام کرمانِ امروزی را از شمال به دامنه کوه‌های سیدحسین و اراضی سعیدی (سیدی)، از شرق و شمال شرقی به کوه‌های آهکی شیوشگان (صاحب‌الزمان)، از جنوب به باغ بیرم‌آباد و تخت درگاه قلی‌بیگ، از غرب به کوه‌های «تندرستان» و اراضی و باغ‌های «زریسف» و از جنوب غربی به قلعه‌های قدیمی (اردشیر و دختر) می‌رسد، محوطه‌ای تاریخی چند هزار ساله که روی ارتفاع ساخته شد.

تاریخ‌نگاری

تصویب قانون متحدالشکل کردن لباس مردان

ششم دی ۱۳۰۷، قانون متحدالشکل کردن البسه اتباع ایران در مجلس شورای ملی به تصویب رسید و طی آن مقرر شد، «کلیه اتباع ذکور ایران که به موجب مشاغل دولتی دارای لباس مخصوص نیستند... ملبس به لباس متحدالشکل بشوند».

در روزهای ابتدایی سال ۱۳۰۷ خورشیدی، مجلس هفتم شورای ملی، قانونی را تحت عنوان متحدالشکل سازی البسه اتباع ایران در داخل مملکت به تصویب رساند که تا به امروز دستمایه نقد و نظرهای بسیار شده است. این قانون که صرفا برای مردان ایرانی در نظر گرفته شده بود، مقدمه‌ای بود برای برنامه کشف حجاب در سال ۱۳۱۴ خورشیدی که تغییر پوشش زنان را در نظر داشت. شگفت اینکه پیامدهای منفی قانون اتحاد لباس و مقاومت جامعه ایران در برابر آن زمینه چشم پوشی دولت پهلوی از کشف حجاب را فراهم نیاورد.

کارگزاران دولت پهلوی اول، تغییر پوشش ایرانیان را مقدمه‌ای بر تغییر پندار و کردار آنان می‌دانستند و وحدت لباس را گامی به سوی وحدت زبان و وحدت ملی جامعه ایران برمی‌شمردند. آنان این قاعده را که هر کس آن چنان می‌پوشد که می‌اندیشد، به شکل معکوس خوانده و به این نتیجه رسیده بودند که هر کس آن چنان می‌اندیشد که می‌پوشد. همان ایام رضاشاه در جمع گروهی از تجار و اصناف گفته بود: «اتحاد شکل و اتحاد لباس که متضمن اتحاد فکر و عقیده است، نتایج خوبی را برای پیشرفت امور و اصلاحات مملکتی در بر دارد... اختلاف زبان و لباس که فی‌مابین ملت ایران از سال‌های متمادی بوده است، فوق‌العاده نظر ما را جلب کرده. من این مساله اتحاد لباس و زبان را از وظایف حتمی ملت می‌دانم و معتقدم که... این اتحاد لباس روح شجاعت و شهامت و وحدت را به شما آموخته و شما را وادار به جلب ترقیات می‌نماید.»

یات وزیران نظامنامه متحدالشکل شدن البسه را در ۲۰ ماده تصویب کرد که در آن لباس متحدالشکل، موسوم به لباس پهلوی به این ترتیب مشخص شده بود: «کلاه پهلوی و اقسام لباس کوتاه اعم از نیم تنه (یقه عربی یا یقه برگردان)، پیراهن و غیره و شلوار اعم از بلند یا کوتاه یا مچ پیچدار. پوشیدن لباسی غیر از این و بستن شال ممنوع بود. برای ساکنان شهرها بالاپوش معمولی عبارت بود از: اقسام پالتو. استفاده از بالاپوش‌های دیگر هم برای حفظ از سرما یا هنگام مسافرت منعی نداشت. کلاه پهلوی متحدالشکل و بدون علائم ممیز بود و استعمال کلاه‌هایی که رنگ زننده داشتند، ممنوع بود. همچنین اولیای کودکان ذکوری که وقت پوشیدن لباس معمول آنها فرا رسیده بود، مسوول لباس پوشیدن متحدالشکل فرزندانشان شناخته می‌شدند. از سال ۱۳۰۷ تا ۱۳۱۴ مقررات بسیاری برای اجرای برنامه اتحاد لباس وضع شد